

Vol. III
Book No. (5)

1st April, 1982
(Thursday)
11 Chaitra, 1904 S E.

THE ANDHRA PRADESH Legislative Assembly Debates OFFICIAL REPORT

C O N T E N T S

	Pages
1. Business of the House	587
2. Matters under rule 329 :	
(1) Laying of Railway line from Motamarri to Jaggayapet.	600
(2) Forceful eviction of hut dwellers from Hakimpet village.	600
(3) Rape of a Harijan woman at Chittakodur village, Warangal.	602
(4) Non-allotment of funds for the Polavaram Project.	604
(5) Police firing at Thallur, Sattennapalli.	608
(6) Dacoities at Thallur Village, Nandigama Taluq, Krishna Dt.	611
(7) Criminal charges pending against Sri T.K. Kodandaram, Chairman, Nellore Co-op. Spinning Mills.	612
(8) Imposition of Section 144 at Komaragiri town during 10th Class public examination.	616
(9) Police attack on residents of Balkampet.	617

(Contd. on 3rd Cover)

Printed by the Director of Printing, Government of Andhra Pradesh,
at sahaja Printers Hyderabad.

1 9 8 7

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT

Eleventh Day of the eleventh Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Thursday, the 1st April, 1982

The House met at Half-past eight of the Clock
(Mr. Deputy Speaker in the Chair.)

BUSINESS OF THE HOUSE

Sri M. Venkaiah Naidu :- Sir, before the Chief Minister leaves the House, you please see that he makes a statement about yesterday's discussion.

Mr. Deputy Speaker :- Yes, I have sent him an indication.

Sri Bhavanam Venkatram (Hon'ble Chief Minister) :- Sir, I have seen in the Papers that "when I was in the other House, I must be called on". The Hon'ble Members can as well convey to me about this-but when I was actually on my heels the other day, I do not know how it was expected here. Even now I am unable to understand the anxiety of my Hon'ble members. What does it mean by saying "Before the Chief Minister leaves the House" ?

Mr. M. Venkaiah Naidu :- Sir, my only anxiety is "when he is in this House".

సమస్య
ఈ విషయాన్ని చర్చించి సభకు తెలియజేస్తాను అని చెప్పి చాలకాలం అయిపోయింది. సభలో దానిని మరల ప్రకటించవలసిన అవసరం వున్నది. సభ ముగిసే సమయానికి ప్రన్నది కాబట్టి సభలో ప్రకటించాలని పదే పదే దృష్టికి తెస్తున్నాము. ముఖ్యంగా పరిశ్రమ పరివహని నేను ఎవరిని పరిపించలేదు. మా యిద్దరి వ్యక్తిగత విషయం కాదు. ఇంకా సంగంధించిన విషయం. పరిపించమంటే కాలింగ్ బాక్ ప్రమ్మేషన్. .. కాదు. మీ ద్వారానే వారిని పరిపించమని చెప్పాము. మీరకూడ చెప్పారు. వారు హౌస్‌కు రాకుండా వెళ్లిపోతున్నారు ఉప్పుడు వెళ్లిపోతారు అని కాదు. బిజినెస్ మానుకొని వెళ్లిపోవచ్చు. తరువాత ఏమి చేయలేని పరిస్థితిలో ఉండిపోవచ్చు. అందు

*An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

కని ప్రాముఖ్యత కలిగిన విషయం వున్నది కనుక ఒకసారి వారి దృష్టికి తీసుకు రావాలి అని. వారి దగ్గరకు వెళ్లి యిన్ఫర్మేషన్ వున్నది ఉండమని ఎట్లా చెప్పతాము?

Sri B. Venkatram :- Sir, both of us are equally responsible to this House. Day before yesterday evening also we had discussion. On the same issue there was a discussion in the other House also. Because there was a discussion I wanted to remain there so that I should be in a position to note down as to what they discussed there. Because it was on the same issue.

Sri Ch. Rajeswara Rao :- Sir, by what time the discussion will be taken up here ?

Sri B. Venkataram :- Sir, yesterday, in that House, it was not taken up. The House was adjourned before it was taken up. I think two hours discussion is permitted in that House. Soon after that, I would come here.

ఆ హౌస్ లో డిస్కషన్ అయిపోగానే యిక్కడికి వస్తాను. ఇక్కడ స్టేట్ మెంట్ అయ్యిన తరువాత I would like to go and make a statement there also. Whichever is convenient for both the Houses, I would like to do that.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :- ఆ హౌస్ లో డిస్కషన్ వున్నది అన్నారు. రెండు గంటల డిస్కషన్. ఇవ్వాలి మనం గం. 1-30 కు సైని దై ఎడ్జర్స్ కాబోతున్నాము. కనుక గం. 1-30 కు ముందే యిది జరుగుతుందని ముఖ్యమంత్రిగారు తెలిపినై చాలు.

శ్రీ బి. వెంకట్రామ్ :- అది నాపైన ఆధారపడి ఉండదు. ఇక్కడ హౌస్ లో డిస్కషన్ అయిన తరువాత I would like to be there.

ఈ లోపం చర్చ అయిపోవకపోవడం, టైమ్ అయిపోతుంది కనుక I would like to come here.

నేను చెప్పిన తరువాత అప్రోజిషన్ మాట్లాడిన తరువాత మరం అక్కడికి వెడతాను.

I am also equally anxious along with the others to give a final reply to this.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :- ఈ ప్రైట్ పరిశీలన పత్రాలు కన్ని అయిపోయి చాల కాలం అయిపోయింది. అదర్ హౌస్‌లో వున్నది.

శ్రీ బి. వెంకట్రామ్ :- మొన్న సాయంకాలం 6 గంటలకు అయింది. రెండు గంటలు అని ఎక్స్‌పెక్ట్ చేశాము. అక్కడ చర్చ జరుగుతుందని చూశాము. హాంటింగ్ నోట్ చేసుకుందామని వెబ్ చేస్తున్నాము. అది ఈ రోజు అయిపోయింది. మళ్ళీ ఈ రోజు ఉదయం వున్నది.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :- ఈ రోజు చివరి రోజు. ఈ రోజున కౌన్సిల్‌లో దానిని గురించి తీసుకునే ముందుగానే యిక్కడ పూర్తి చేసి, ప్రిప్రాన్ చేసి మిగతా గాజెట్స్ కన్న ముందు పూర్తి చేసి తరువాత కౌన్సిల్‌కు వెళ్ళడం ఉచితంగా ఉంటుంది ప్రైట్ పరిశీలనకు సభ్యులందరికి అవకాశం కల్పించారు. అక్కడ చూడలేదు రెండు గంటలు అక్కడ డిస్‌కషన్ జరిగే దాకా అక్కడ ఉండి మళ్ళీ యిక్కడకు రాడానికి ఉంటుందా లేదా? అనే సమస్య మేము చెప్పడం, వారు వీలు అవుతుందో లేదో చూసుకోవడం కన్న యిక్కడ యిది పూర్తి చేసి అక్కడికి వెళితే చాలమంచివని నా రిక్లెస్ట్.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :- ఈ సమస్యను మనం వెను వెంటనే తీసుకుంటే ఆ హౌస్‌లో కౌన్సిల్ సమస్యలు వస్తాయి. మేము చర్చిస్తాము అంటే మా మాట విశ్వంధాన మంత్రిగారు ఫైనర్ స్టేట్‌మెంట్ అసెంబ్లీలో చేశారు, ఇదేమి సాంప్రదాయం, మమ్మల్ని అగౌరవపరుస్తున్నారని, నేను కానరావడం సభ్యుడిగా ఉంటే అబ్జక్షన్ చేసే వాడిని. ఈ రోజు మనం చిక్కులో ఉన్నాము. ఇదే ఆఖరి రోజు. వాటికి ఆఖరి రోజు, సునకు ఆఖరి రోజు. అందుచేత ముఖ్యమంత్రి అప్పడున్నటువంటి చైర్మన్‌కు కబురు పంపించి మిగిలిన ఏ బిజినెస్ ఉన్నా అది పూర్తి అయితే అయినట్లు లేకపోతే 10 గంటలకు ఖచ్చితంగా ఈ డిబేట్ ఆరంభించేట్లు, రెండు గంటలకు మించకుండా వారు చెప్పిన సమస్యలు అన్నీ విడి అప్పుడు మీ అభిప్రాయాలు తీసుకొన్నాను, కానరావడం యిది వరకే ప్రతిపక్ష నాయకులతో చర్చ జరిగింది కాబట్టి ఈ రెండింటిని దృష్టిలో పెట్టుకొని నేను మొదట స్టేట్‌మెంట్ అసెంబ్లీలో చేయక తప్పదు, అక్కడ చేసిన తరువాత యిక్కడికి వచ్చి తిరిగి ఆ స్టేట్‌మెంట్ చేస్తాను. దానిమీద సందేహాలు, సమాధానాలు కావాలంటే వెపుతాను. సభ్యులు చెప్పేది వినకుండా స్టేట్‌మెంట్ చేసే పాపం చేయ దలచుకోలేదు అని ఆ రకంగా చేస్తే రెండు హౌస్‌ల మధ్య పేరీ లేకుండా ఉంటుంది. దయచేసి స్పీకర్ ద్వారా గాని, లేకుండా ముఖ్యమంత్రిగారి స్థాయిలో అక్కసున్న చైర్మన్‌ను, హౌస్‌ను రిక్లెస్ట్ చేసి టైమ్ 10 గంటల నుండి 11 వరకు ఆగి ఫిక్స్ చేయండి.

8 40 a m.

పది నుంచి పన్నెండు వరకు అక్కడ అయిపోగానో, ఇక్కడ పన్నెండు నుండి ఒకటిగానో, ఒకటిన్నరవరకు క్రిసుకుని, ఇక్కడ అయిన తరువాత అక్కడకు వెళ్ళేట్లుగా ముఖ్యమంత్రిగారు టైమ్ ఎడ్జస్టు చేసుకుంటే బాగుంటుంది. ఇక్కడ ఇప్పుడే గనుక వారు సేటుమెంటు చేస్తే అక్కడ ఆ సమస్య ఎదుర్కోకవచ్చదు.

Sri M. Venkaiah Naidu :- Sir, I am sorry, there is altogether different view about this and I am not able to agree with Sri P. Sundarayya.

ఇక్కడ యీ సభలో వున్న సభ్యులకు రికార్డు చూడడానికి ముఖ్యమంత్రిగారు అవకాశం కల్పించారు. దాకపై మనకు వున్న ఎరిజ్ఞానానికి, అక్కడ లేవడయ్యబోయే, లేక యీ సభపై పై మాట్లాడబోయే సభ్యుల పరిజ్ఞానానికి చాలా తేడావున్నదనే విషయం మనందరికీ తెలుసు, పైపెచ్చు, యీ సభలో చర్చకు వచ్చిన తరువాత, రికార్డు ప్రతిపక్షనాయకులు చూసి, వారు తమ అభిప్రాయాలు సభలో ప్రకటిస్తే దానిపై నేను చర్చ తీసుకుంటాను. అని ముఖ్యమంత్రిగారు ఆరోజున చెప్పినట్లు నాకు బాగా గుర్తు అంటే - మాకు అసలు కూలంగా అని కాదు. "you come to an opinion and I will clear my stand", he said. అటువంటప్పుడు మన అభిప్రాయాలు ఏమీ తెలియకుండా, మన అభిప్రాయాలు ఏమిటో మనం చెప్పకుండా వారు వెంటనే కౌన్సిల్ లో ముందే స్టేట్ మెంట్ యిస్తే - 'he cannot change his statement in the Assembly again, after making a statement in the Council.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :- వెంకయ్యనాయుడు గారు నేను చెప్పింది సరిగా అర్థం చేసుకోలేదు. ఆయనను అక్కడ స్టేట్ మెంట్ చేసి యిక్కడకు రమ్మనమని కాదు నేను కోరిం. అక్కడ శాసనమండలి సభ్యులు చర్చించిన దానిని నోట్ చేసుకుని - నేను ఇదివరకే శాసనసభలో ప్రతిపక్ష సభ్యులకు సూచించాను, అక్కడ ముందు నా స్టేట్ మెంట్ యివ్వవలసి వుంటుందని, ఆ స్టేట్ మెంట్ అక్కడ యిచ్చి, యిక్కడికి తిరిగి వస్తాను. నేను ఇచ్చిన స్టేట్ మెంట్ పై మీకేమైన అబ్జెక్షన్స్ వుంటే, ఏమైనా విమర్శచెయ్యదలచుకుంటే విని నేను సమాధానం చెప్పగలను - అని చెప్పమన్నాను తప్ప అక్కడ స్టేట్ మెంట్ చేసి యిక్కడికి రమ్మనమనలేదు. మన హౌస్ ను ఇగ్నోర్ చెయ్యమని కాదు, అట్లా ఇగ్నోర్ చేసే తప్పకుండా వెంకయ్యనాయుడు గారితోబాటు నేను కూడా ముఖ్యమంత్రిగారితో దెబ్బలాడతాను.

Sri M. Venkaiah Naidu :- Sir, I stand corrected. ఐతే, ఆ హౌస్ ను వెళ్ళిన తరువాత, వారు చెప్పిన దానిని విన్న తరువాత, నేను శాసనసభకు వెళ్ళి స్టేట్ మెంట్ యిచ్చి వస్తాను, మీరు వెంటనే చెయ్యండి అంటే - మీకు తెలుసు

ఏ సభతో వుంటే పెద్దలు ఆ సభకి. అక్కర్లేతమైన ప్రాముఖ్యత ఇవ్వాలి. అక్కడనే ముందు చెప్పాలనే భావం వుంటుందనే విషయం మీకు తెలుసు. నేను కోరేదో ముఖ్యమంత్రిగారికి. యీ 229 లతో బాటుగానే డిప్యూటీ ప్రతిపక్ష సభ్యులు చెప్పే పాదాన్ని వినమనండి, వారు చెప్పడం దురుద్దాన్ని చెప్పమనండి, తరువాత ఆ హాసుకు వెళ్ళమనండి, వారు అక్కడ చెప్పే విషయాలను వినమనండి. అదే స్టేట్ మెంట్ అక్కడ చెయ్యమనండి అది ఉత్తమంగా ఉంటుంది. మాకు రికార్డుస్ యాక్సెస్ వుంది, మనం పరిశీలించిన తరువాత, మన సభలో ఏమి జరిగాలనేది మనం ఆలోచించాలి తప్ప, అక్కడ ఏదో జరగబోతున్నది అని దానిని మనం పట్టించుకోవలసిన అవసరం లేదని నేననుకుంటున్నాను. ఆ సభ గురించి అక్కడి సభ్యులు ఆలోచించుకోగలరు. డిప్యూటీ చీఫ్ జేక్ కేరావ్ ఇట్ సెల్ఫ్. ముఖ్యమంత్రిగారి ప్రోగ్రాం దాని ప్రకారంగా ఎడ్జిస్టు చేసుకుంటే బాగుంటుందని మేము చెబుతున్నాం. నేను యీ విషయమై టైమ్ అండ్ ఎగ్రేన్ చెప్పడానికి కారణం - ఇది టైము అయిపోయేటప్పటికి టీసీకెస్ - ఇంతకు ముందు జరిగిన సంఘటనల అనుభవం మాకు వున్నది - లాస్టు మామెంట్ లో, హాసు ఎడ్జర్స్ అయిపోయేటప్పుడు టీసుకువస్తే అప్పుడు ఎవరూ చేయగలిగింది ఏమీ లేదు, ఇలా చర్చ సరిగా జరగకుండా చేసుకొన్నాం అనే మాట రావడం వారికిగాని, మాకు గాని ఎవరికి మంచిది కాదని మాత్రం నేను స్పష్టం చేస్తున్నాను.

Sri S. Jaipal Reddy :- Sir, I do not intend to go into the merits of facts or details in this issue. It is a question of procedure. I am sure the procedure suggested by the Chief Minister would become a bad precedent. Each House should take care of itself. The Chief Minister may make a statement here in the light of the discussion and if wisdom shoots high in the course of the procedure of that House, he can always revise the statement again; In matters like this no statement can be finally made. It is not correct to say that the final statement has to be given to the Assembly only, and suppose he makes some statement in the Council and comes to this House and would like to stick to that statement, then the same problem would be confronted by this House. So, I am of the considered view that each House would and should take care of itself. The Chief Minister need not have discussion with regard to his power here so as to speak there.

శ్రీ టి వెంకట్రా :- అధ్యక్షా, ఉభయ సభలకు యీ విషయంలో సరియైన అవకాశం కేవలం న్యాయమంత్రి నా భావం నిన్న అక్కడ చర్చ జరిగి వుంది వుంటే, చర్చ అయిపోగానే నేను యిక్కడకు వచ్చి స్టేట్ మెంట్ యిచ్చి, మరల తిరిగి అక్కడకు వెళ్ళి స్టేట్ మెంట్ యిచ్చేవాడిని. అదే అవకాశం కొరకు నేను ఎదురుభూతం జరిగింది దురదృష్టవశాత్తూ ఆ అవకాశం రాలేదు. సుందరయ్యగారు చెప్పిస్తున్నా, అక్కడ చర్చలో వచ్చిన విషయాలు వివరం, నోట్ చేసుకోవడం, వారి అభిప్రాయాలు

తెలుసుకోవడం నా బాధ్యతగా నేను బావిస్తున్నాను. అందుచేత, నేను అక్కడకు వెళ్ళి చర్చలో పాల్గొన్న తరువాత, ఒకటిన్నర గంటలకు లోపుగానే—ఒకవేళ అంతలోగా అక్కడ చర్చ పూర్తయ్యే పరిస్థితి లేకపోతే, సభకు మనం చేసి, యిక్కడకు వచ్చి యీ విషయంపై అపోజిషన్ వారు మాట్లాడిన తరువాత నేను మాట్లాడడానికి నాకు అవకాశం లేదు. ఒక విషయం—వెంకయ్యనాయుడుగారికి, ఇతర సభ్యులకు మనవిజేస్తున్నాను, ఆనాడు ఏమి జరిగిందో ఒకసారి జ్ఞాపకం చెప్పుకోండి. యీ విషయంలో రికార్డు చూపిస్తారా? అన్నప్పుడు లేదా స్పీకర్ గారి ముందు పెట్టమన్నప్పుడు—సుందరయ్యగారు ఆ విధంగా అన్నప్పుడు—అపోజిషన్ నాయకులకు వాటిని చూపించడానికి మాకు అవకాశం లేదని నేను, గౌ. మంత్రి బాగారెడ్డిగారు ఇద్దరం చెప్పడం జరిగింది. ఆ ప్రకారంగానే మేము చూపించాము, మూడు నాలుగు రోజులు చర్చ చేశాము. వివరంగా చర్చ చేశాము. మరల అక్కడకు వచ్చి, ఆ తరువాత నేను సమాధానం చెబుతాను అనే మాట ఆ రోజున వచ్చిందో లేదో నాకు జ్ఞాపకం లేదు. వచ్చి వుండవచ్చు. ఐనా నేను సిద్ధంగా వున్నానని చెప్పాను; నేను అవతల ఒక స్టేట్ మెంట్ యిచ్చిన తరువాత, మైనల్ గా నా అభిప్రాయం స్వేచ్ఛం చేసిన తరువాత మరల వారు చెప్పింది వివరం అంటే అది సరియైన పద్ధతి కాదు. సభ్యులకు మనం బాధ్యులము, నేను పది, పదిన్నరకు అక్కడకు వెళ్ళి ఆ టు అవర్స్ డిస్కంపస్ ఐన తరువాత యిక్కడకు రావడంగాని, లేదా ఒకటిన్నర అయిపోతుంది, టైము అయిపోతుంది అనుకుంటే—మధ్యలో నేను పర్మిషన్ తీసుకుని... I will come and make a statement. I am more anxious than the members of the Opposition to make a statement before 1-30. I will do it and this may be left to me.

(Interruptions)

Sri B. Venkatram :- Sir, the respect given to the Opposition Members may kindly be kept up.....

(interruptions) Bell.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :- ఆఫ్ ఎ పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్, సర్ మై. అన్నది ఒక కౌంటర్ పాయింట్ డాక్యుమెంట్ ఇవ్వబడింది, ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా ఉదారంగా ప్రతిపక్ష నాయకులు చూడడానికి అంగీకరించారు, వారు దానిని ఖుణ్ణంగా చూశారు. ఆ పైలెట్ వున్న విషయాన్ని యిక్కడ చర్చించడానికి వీలేదు. అందులోని విషయాలను యిక్కడ ప్రస్తావనకు తీసుకురావడానికి వీలేదు. అది కౌంటర్ పాయింట్ డాక్యుమెంట్, చర్చ అయిపోయింది. ముఖ్యమంత్రిగారి ప్రకటన మాత్రమే మిగిలి.

వుంది. షరీ అంతా చర్చించడం, ఆ పైలోని విషయాలు పస్తావనకు తీసుకురావడానికి అవకాశం లేదు. ఈ పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ పై రూలింగు యివ్వకలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ గౌతు లవ్వన్న :- షుఖ్యమంత్రిగారి స్టేటుమెంటు మా వ్యూకు సరిపోతే 8.50 a.m మాదాలనే ఆశుచ ఉంది. డిఫర్ అయితే మా వ్యూ చెప్పడానికి అవకాశం అడిగాము తప్ప చచ్చుచాలని కాదు. ప్రయివేటు వ్యవహారంగా శాసన సభలో ఒప్పుకున్నారు రికార్డు స్పీకరుగారి ముందు చూపడానికి Assembly has got right to know the opinion after going through the file. That objection cannot be valid. Please rule out that Point of Order.

Sri S. Jaipal Reddy :- Sir, I would like to say something on my own Point of order. The Chief Minister said "Respect that is being given to the Opposition - was better to be kept up". I think the Chief Minister, better keeps up to the respect we have been giving to him.

Sri Bhavanam Venkatram :- Sir, it is a mutual affair.

Sri S. Jaipal Reddy :- True Sir, therefore I would like to submit to the Chief Minister with all the humility at our command that respect for the opposition is not at the mercy of the individual, however high or mighty, in this country.

Sri Bhavanam Venkatram :- Sir, it is equally the same on the other side also.

Sri S. Jaipal Reddy :- True Sir, that is granted. As per the Point of Order of Sri Nallapureddy Srinivasul Reddy, in fact, the discussion on this issue should begin with the statements by the Opposition Leaders, who scrutinised the files, because the Chief Minister had had access to these files even before we scrutinised. After having had access to these files, he made his illustrated statement on the very first day. Therefore another statement from the Chief Minister is not urgently required. It was we, who scrutinised the file and Sri Srinivasul Reddy has rightly pointed out that under the established parliamentary convention we, in the course of the discussion, cannot refer to this document, since they are privileged documents, and confidential documents etc., We are well aware of those conventions.

While keeping those documents in view, without referring to them directly or indirectly - much less verbatim, we should be per-

mitted to express our views. Therefore, the discussion in this question should begin with the statement by the Opposition Leaders who were mercifully allowed to scrutinise the file.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :- శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు ఈ పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ ఎందుకు తీసుకువచ్చారో నాకు అర్థం కావడం లేదు. ఆ రోజున చర్చ సందర్భంలో బాగారెడ్డిగారు చెప్పారు—పైలు స్పీకరుగారి ముందు పెడతాము, ప్రతిపక్ష నాయకులు చూచి అందులో ఏదైనా నాకు బాధ్యత ఉందని అంటే వారి అభిప్రాయం ప్రకారం చేయడానికి నాకెట్టి అభ్యంతరం లేదు, వారి అభిప్రాయాన్ని గౌరవిస్తాను అన్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు దానిపై మాట్లాడుతూ ఆ పైలుకు సంబంధించి ఏ సమాచారం కావాలన్నా అఫీసర్లను దగ్గర పెట్టుకుని స్పీకరు ముందు పెడతానని తమకు కూడా ఈ విషయం పరిష్కారం చేయాలనే భావం ఉందని అన్నారు. తరువాత ఏ చర్య తీసుకోవాలని ఉంటుందో చూపించి—మా అభిప్రాయం వారు అంగీకరిస్తారని కాదు, వారు చెప్పింది మేము అంగీకరిస్తామని కాదు—పైన ఆ నిర్ణయం ఏమైతే అది తేలియేస్తామని చెప్పడం జరిగింది. పైలుకు సంబంధించి ఫలానా అఫీసరు ఈ విధంగా వ్రాసాడు, ఫలానా అఫీసరు ఈ విధంగా వ్రాసాడని చెప్పడం సీ.కె.టె. డాక్యుమెంటు కనుక న్యాయం కాదు, లీగల్ కేసులు ఎట్లా ఉన్నప్పటికీ, పార్లమెంటరీ సాంప్రదాయంలో అత్యుత్తమమైన విధంగా ప్రజలచేత ఎన్నుకోబడిన ప్రతిపక్షం అని కూడా విశ్వాసంలోనికి తీసుకుని చేయడమనేది ఇతర రాష్ట్రాలలో ఉన్నప్పటికీ లేనప్పటికీ, అటువంటి సత్సాగ పదాయం ఇక్కడ ప్రవేశపెట్టడం మంచిదని మేము అనుకుంటున్నాం. ఏ చర్చ కూడదంటే పైలు స్పీకర్ ముందు ఎందుకై పెట్టారు? శ్రీనివాసులురెడ్డిగారి పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ ఏ రకంగా ఉపయోగకరమో అర్థం కావడం లేదు. ఇదివరకున్న ప్రాసీజరు ప్రకారం అత్యుత్తమమైన సాంప్రదాయాన్ని పాటించాలని ఉందని శ్రీనివాసులురెడ్డిగారి పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ ను రూల్ ఓట్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి.హెచ్. రాజేశ్వరరావు :- ప్రివెలెంట్ డాక్యుమెంటు ప్రతిపక్ష నాయకులు పరిశీలన చేశారు. వాటిని రిఫర్ చేస్తూ చర్చించే పరిస్థితి లేనేలేదు. ప్రతిపక్షంలోని గౌరవ సభ్యులకు ఏర్పడిన అభిప్రాయాలను, పార్లమెంటరీ సాంప్రదాయాల పరిధిలోనే ఐనప్పటికీ, జరుగవలసి ఉంది. ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రతిపక్షం వారిని సహనంతో కాన్సిడర్ చేయడానికి తీసుకున్నారు కనుక ఇంత వ్యవహారం నడిచిన తరువాత సత్ప్రయోజనం ఇందులోనూ రావాలంటే గౌరవ సభ్యులు తమ అభిప్రాయాలు చెప్పక తప్పదు. ముఖ్యమంత్రిగారి ప్రకటనతో ముగిసిపోతుందంటే కాదు. పైలు రిఫర్ చేయడం అనేది ఉండదు. రెండు గంటల సమయం నిర్ణయించి ఇందుకు అవకాశం కల్పించాలని కోరుతున్నాను. శ్రీనివాసులురెడ్డిగారి పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డరును త్రోసిపుచ్చాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి :- సుందరయ్యగారు చెప్పింది రాజేశ్వరరావుగారు చెప్పింది బాగానే ఉంది. మైక్కు సీక్రెటు డాక్యుమెంటు అనే విషయం మాత్రమే కాదు. వెంకయ్యనాయుడుగారు మైక్కులో విషయ వివరాలు చెప్పి ఉంటే, దానిపై మా అభిప్రాయం చెబుతామన్నట్లు చెప్పారు మా నాయకులు, ముఖ్యమంత్రిగారు ఒప్పుకున్నది ఏమిటంటే సీక్రెట్ డాక్యుమెంటు గారితో కూడ - సుముఖం వాటిని రిఫర్ చేయడానికి కాదు వారి అభిప్రాయాలు స్థూలంగా చెప్పడం వల్లనే కాని సీక్రెటు డాక్యుమెంటులోని విషయాల ద్వారా పెట్టడం సర్వవినాయకం కాదు. అందువల్లనే మీ ముందు వారికి మాపడం ఉద్దేశ్యం లేకపోతే దక్షిణ పోతుంటే చెబుతున్నాను.

Sri S. Jaipal Reddy :- Sir, I do not think - we will have to learn lessons in democracy, from Mr. N. Janardhana Reddy.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :- ప్రమాణ స్వీకారము చేసినపుడు సీక్రెట్ 9-00a.m.
డాక్యుమెంటును బయటపెట్టము, బయట పెట్టడము మంచిదికావనే ఉద్దేశ్యముతో ముఖ్యమంత్రిగారు కాని, యితర మంత్రులు కాని ఓల్డ్ ఆఫ్ సీక్రెట్స్ తీసుకొన్న విషయముతో వారు ఏకీభవిస్తున్నారనుకొంటే అయినా ముఖ్యమంత్రిగారు ఉదారముగా వ్యవహరించి సీక్రెట్ డాక్యుమెంట్ అయినా స్వీకరించి చా-బరులో చూపిస్తామని చెప్పి చూపించడము జరిగింది. 2, 3 రోజులు పుఖ్యమంత్రిగారితో తీవ్రముగా చర్చించారు. వారు ఒక అభిప్రాయానికి వచ్చివుండవచ్చును. ఆ అభిప్రాయాన్ని శాసనసభలోకా, బయటగాని పెట్టడము వ్యయము కాదు. అచ్చన్నగారు...

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :- మమ్ములను వినలేదు. వారికి రెండవసారి అవకాశము యిస్తున్నారు మీరు.

(INTERRUPTIONS) (BELL)

Sri S. Jaipal Reddy :- Sir, we refer to the secret deal but not the secret documents.

(INTERRUPTIONS)

Mr. Deputy Speaker :- Mr. Naidu, that is the will of the Chair and why do you point out ? You must have some patience.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :- అచ్చన్నగారు మాట్లాడుతూ సమీక్షించాలి, చర్చించాలి అని అన్నారు. సమీక్షించడము, చర్చించడము అంటే ఆ సీక్రెట్ డాక్యుమెంటులో ఉన్న విషయాలను ఇక్కడ సమీక్షించగలము న్యాయము కాదు. చర్చ అనేది ఎప్పుడో జరిగిపోయింది. వారంతా ఒక అభిప్రాయానికి వచ్చారు. దానిని సభముందు పెట్టడము న్యాయము కాదు, అది సీక్రెట్ డాక్యుమెంటు, ఎట్టి పరిస్థితులలో

కూడ ముందుకు వెళ్తున్నారని చెప్పారు. చర్చించు కొని ఒక నిర్ణయానికి రావడము మంచిది కాని ఆ సీక్రెట్ డాక్యుమెంటులో వున్న విషయాలను చర్చించడము కాని, సమీక్షించడము కాని న్యాయము కాదు. ఒత్ ఆఫ్ సీక్రెసి తీసుకొన్నప్పటికి ముఖ్యమంత్రి గారు చాల ఉదారముగా వ్యవహరించిన తరువాత పైలులో వున్న అంశాలను బేస్ పేరుకొని ఇక్కడ మాట్లాడడము న్యాయము కాదు. ముఖ్యమంత్రిగారు స్టేటుమెంటు చేసిన తరువాత వారు సీక్రెషన్స్ కిడిగితే మంచిది కాని చర్చను అలా చేయడము న్యాయము కాదు అని చెప్పివేస్తున్నాను.

Sri M. Venkaiah Naidu :- Sir, how can he give advice to you Sir ?

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :- లచ్చన్నగారు సమీక్షించాలని అంటున్నారు అని వారు చెబుతున్నారు. కాని సమీక్ష కాదు మా అభిప్రాయాన్ని మేము చెప్పే హక్కు మాకు వుందని చెప్పుకు. గౌరవ సభ్యులు ఏదో మనస్సులో పెట్టుకొని దీనిని దాటవేస్తే బాగుంటుందని అంటున్నారని నేను వారిపైన ఆపాదించడం చుకొనలేదు. ఏదో ఉద్దేశ్యము పెట్టుకొని అక్కట్లు నేను అను సీక్రెట్ డాక్యుమెంటును స్పీకర్ గారి ఛాంబరులో చూపించారు, సరే హౌస్ లో చెప్పిన తరువాత ఆ పైలును మాకు చూపించడము జరిగింది. మేము పైలును చూసిన తరువాత మా అభిప్రాయమును హౌస్ లుకుకొనే హక్కు వుంది. అనేది మరచిపోవడము దురదృష్టకరము. మేము ఆ పైలును చూసిన తరువాత దానిపై మా అభిప్రాయాలు ఏమిటి? అని చెప్పే హక్కు మాకు వుండడము కనీస ధర్మము.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :- వారు పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డరు లేవనెత్తారు. అది వాలిడ్ గా వుందా లేదా అని సభ్యుల అభిప్రాయాన్ని మీరు తెలుసుకొంటున్నారు. వారు మరల మాట్లాడుతున్నారు. మేము ఏదో అభిప్రాయాలను చెబుతున్నట్లుగా వారు చెబుతున్నారు. మా అభిప్రాయాలు వారికి ఎట్లా తెలిసినదో నాకు తెలియదు హౌస్ లో ముఖ్యమంత్రిగారు రికార్డు చూపిస్తామని అన్నది దయాదాక్షిణ్యంతో కాదు. రికార్డును మేము చూసిన తరువాత స్పష్టముగా సభలో ప్రభుత్వానికి తెలియచేసి ప్రభుత్వమునుంచి వివరణ పొందే హక్కు వుంది, ఎవరి దయాదాక్షిణ్యాలు అవసరము లేదు. మా అభిప్రాయాన్ని ప్రభుత్వానికి చెప్పకూడదు అని ఎక్కడా లేదు. సీక్రెట్ డాక్యుమెంటును రిలీజ్ చేస్తున్నాము. విషయాలను వారి పార్టీవారే బయటపెట్టి పెద్ద పత్రిక అయిన ఇండియన్ ఎక్స్ ప్రెస్ కి ఆ దచేశారు మేము మాట్లాడుతాము అంటే వారు అంత ఎందుకు అభ్యంతరము పెడుతున్నారో తెలియడము లేదు. ఈ చర్చను దాటవేసి తరువాత సమయము అయిపోయిందని మా నోరు నొక్కిడానికి ప్రయత్నము జేస్తున్నట్లు వుంది. అందువల్ల మీ రక్షణను కోరుతున్నాము.

శ్రీ సిపాల్. రాజేశ్వరరావు :- హాయింటు ఆఫ్ అర్డరును రెయిజ్ చేసిన శ్రీనివాసుల్ రెడ్డిగారు మరల మాట్లాడిన తరువాత మరల నేను మాట్లాడక తప్పడము లేదు. పైలులోవున్న విషయముపైన చర్చ అనవసరములేదు. దానికి సంబంధించిన విషయము మీద లోతులోకి వెళ్ళి మాట్లాడనక్కరలేదు, దానిపైన చర్చ అవసరము లేదు అని వారు అంటున్నారు. మేము దేనిపైన చెప్పినా, ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినా ఈ సిమెంటు డీల్ పైన ప్రొసీజరును అవలంబించాలి. అనే విషయముతో మా సంహారము మేము చెబితే ముఖ్యమంత్రిగారు వారి అభిప్రాయాన్ని చెబుతారు. ఇందువల్ల మేము జనరల్ గా ఏమీ చేయాలనేది చెబుతాము. ఆ సబ్ స్టెప్స్ తో ఇక్కడకు రాకూడదు అని మీరు నిర్ణయిస్తే ఏమీ క్రయోజనము వుండదు. మేము ఈ సమస్యను తీసుకువచ్చిన ప్రయోజనము వుండదు అని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ బి. వెంకట్రామ్ :- ఈ విషయముమీద జరగబోతున్న దానికోసము ఇంత చర్చ పద్దు. అమూల్యమైన సభ కాలాన్ని దుర్వినియోగము చేయవద్దు. ఓల్డ్ ఆఫ్ సీక్రెసీకి భంగకరముగా వేసు ఏమీ చేయలేదు. సీక్రెటు డాక్యుమెంటు ఏదో, ఏదీ కాదో జాగ్రత్తగా మనస్సులో వుంచుకొనడము జరిగింది. ఈ విషయానికి సంబంధించి ఏమైనా ఆపోహలు వుంటే వాటిని తొలిగించడానికి ఫ్యాక్ట్స్ ఏవేతే వున్నాయో వాటిని సాకంత్తముగా అర్థము చేసుకోవాలనే ఉద్దేశ్యముతో ఆ పైలును ప్రతిపక్షం వారికి చూపించడము జరిగింది. ఓల్డ్ ఆఫ్ సీక్రెసీకి భంగకరము కాకుండానే చూపించడము జరిగింది ఫ్యాక్ట్స్ తెలియాలని వారి ఎదుట పైలును వుంచడము జరిగింది. వారు అడిగిన విషయాలన్నింటికీ అధికారులు వివరణ ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ పైల్స్ యొక్క సజ్జెక్టు మేములోకి పోయే సమస్యలేదు. మా ఒపినియన్ ని చక్కడ చెబుతాము అని వారు సంతో చెప్పారు. శ్రీనివాసుల్ రెడ్డిగారికి ఈ విషయాన్ని మేము చెప్పడం జరగలేదు. ఆ ఉద్దేశ్యముతో వారు అట్లా ఎన్స్ట్రప్టెడ్ చేసివుండచ్చు. ఓల్డ్ ఆఫ్ సీక్రెసీకి భిన్నముకాకుండానే ఈ విషయముపైన చర్చ ముగుస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను. అందువల్ల ఫర్థర్ డిజిసెసీకి వెళ్ళడము మంచిది.

Sri S. Jaipal Reddy :- Sir, in view of the assurance of the Chief Minister, we can start the discussion. We will finish within one hour.

(interruptions)

Sir, this question is being discussed for the first time in the Council. Naturally that House will take more time than what our House would do.

Mr. Deputy Speaker :- Do you want to take up now if the Chief Minister is willing. I do not know, and I have no objection if the Chief Minister agrees.

Sri S. Jaipal Reddy :- Sir, what is the difficulty ?

Sri B. Venkaram :- Sir, I hope the Hon'ble Members will sit. I want to tell them that I will come here and I will make a statement. Then only I will go there.

ఇప్పుడు దీన్ని గురించి ఆలోచించాలని ఆవశ్యకత ఉంది. అక్కడ చర్చ ప్రారంభమై, అది ముగియడం తర్వాత మాత్రం ఆయన పరిస్థితి సేవనుకొంటే నేను చుక్కెడు వెళ్తాను.

I will make a statement and then I will go there.

(INTERRUPTIONS) (BELL)

శ్రీ బి. వెంకటరమ్ :- అది పద్ధతి కాదు స్పీకరు నిర్ణయము చేస్తారు.
I cannot be compelled like Mr. Speaker Sir,

Mr. Deputy Speaker :- Now I put an end to this please,

Sri M. Venkaiah Naidu :- Sir, are we at the mercy of the Chief Minister ?

9-10 a.m. Mr. Deputy Speaker : I have to go with the business.

Sri M. Venkaiah Naidu : Business includes this also. It was agreed upon in the Speaker's chambers that there will be a discussion on this and members will be given an opportunity to express their views.

Sri B. Venkataram : After taking opinion I am going to make a statement; this is not an affair of the Opposition alone; this is an affair of my party also. It is not a question of one party. Whatever it is, after you express your opinion I will give a statement.

Sri S. Jaipal Reddy : I have got some regard for the knowledge of parliamentary affairs on the part of the Chief Minister. I would like him to cite a single illustration where in any Leader of the House ever said that he would make a statement in the House after making a statement in the other House. It has no precedent or parallel in the parliamentary history.

Sri B. Venkataram : It is not a question of precedent, it is a question of convenience.

Sri S. Jaipal Reddy : Anyway we have expressed our views at length; let us leave it to the Speaker.

Sri K. Govinda Rao :- You please fix up a time and ask the Chief Minister to be here by that time.

Sri P. Sundarayya :- It is not impossible for the Chief Minister to make a statement. The Chairman of the Council may be suitably requested for the postponement.

Mr. Deputy Speaker :- If they agree I have no objection.

Sri P. Sundarayya :- He has agreed. Let the Chief Minister take 5 minutes time here and go and persuade the Chairman there. They will oblige and he can take up this question at 10 o' clock.

Sri B. Venkataram :- I have already submitted my opinion. The Speaker may decide.

Sri M. Venkataiah Naidu :- We are not in a position to come to an agreement. If the Government is not serious of making a statement in the House, he can make a statement outside the House; we will also make a statement.

Sri B. Venkataram :- I am anxious to make a statement before the House adjourns. You are in a position to hear me and I know your understanding capacity.

Sri M. Venkataiah Naidu :- I know the understanding capacity of the Chief Minister also. Let the subject be taken up immediately.

Sri B. Venkataram :- I will make a statement at 1-30.

Mr. Deputy Speaker :- In view of the Chief Minister's assurance, I am proceeding to the next item.

Sri B. Venkataram :- I will make every effort to be here by 12 o' clock.

Sri S. Jaipal Reddy :- This is the last day of the meeting. There is a sinister attempt to block everything.

Sri B. Venkataram :- I am very sorry to hear the hon. Member saying that. My hon. friend is not in a position to properly appreciate the matter. I am only sorry to hear him making accusations in this manner. I really object.

Sri G. Latchanna :- The Chief Minister said he would come at 12 o' clock. Let the Speaker fix a time.

re. : (1) Laying of new broad gauge railway line from Motamarri to Jaggayyapet.

re. : (2) Eviction of Hut dwellers from Hakimpet village.

Mr. Deputy Speaker :- In between the Opposition and the Ruling party, I fix the time at 12-30. The statement will be read here.

Sri M. Venkaiah Naidu :- What is that statement.

Mr. Deputy Speaker : He will hear your views and then he will make his statement.

Sri M. Venkaiah Naidu :- We are happy, sir.

MATTER UNDER RULE 329

re : (1) laying of new broad gauge railway line from Motamarri to Jaggayyapet.

Sri M. Manik Rao :- Minister for Roads & Buildings :-

The South Central Railway propose to lay new Broadgauge railway line from Motamarri to Jaggayyapet. The length of the line is about 31.67 K.Ms and estimated cost of the project is Rs. 8.75 crores which was sanctioned in January 1982 only. The construction of this new line will take a minimum of 3 years as it involves construction of two major bridges across Paleru and Munneru rivers and also deep limestone cuttings. An amount of Rs. 10.00 lakhs only has been provided in 1982-83 for this line. Hence, preliminary work such as taking trial bores for bridges and preparation of land plans only is proposed to be taken up during 1982-83.

This line is meant for moving of limestone required for Visa khapatnam Steel Plant. As the first phase of the steel plant is expected to be completed by 1985, the South Central Railway has informed the Railway Board that sufficient funds may be made available if this new line is to be ready by 1985.

re. : (2) Eviction of Hut dwellers from Hakimpet village.

9-20 a.m.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :- ఎడ్యుకేషన్, సుమారు 800 మంది వచ్చి గోల పెట్టారు. ఎప్పటినుండో మేము శుశిలా వేసుకొని వున్నాము, గతములో వట్టాలు యివ్వాలని

re. : (2) Eviction of hut dwellers
from Hakimpet village.

అడిగాము, పేదవారి శ్రేయస్సు కొరకే పనిచేస్తున్నాము. పేదవారి రక్షణ కల్పిస్తామని చెబుతున్న ప్రభుత్వం మా గోడు విచ్చించుకోకుండా ఎవరో ఒకరు జడ్జిగా వస్తే పోలీసుల వారితో కమ్మకక్కుయి మా గుడిశెం పీచివేయడానికి చూస్తున్నారు. ఆయన ప్రైవేటు ఆశామి ఆ భూమిని నేను కొనుక్కున్నానని దొంగ దాసు మెంటు చూపిస్తే దాని గురించి అలోచన చేయడానికి ప్రభుత్వం ఉదాసీనతతో వున్నందున పోలీసువారు రెచ్చగొడుతున్నారని మేము యిచ్చిన నోటీసు. వారు కూడ అక్కడ సంవత్సరాలుగా యిప్పటికి గుడిశెలు వేసుకుని వుంటున్న సంస్థానాలు వున్నవి. దానిమీద ప్రభుత్వం లొంత ఉదాసీనత చూపవలసిన అవసరం ఎందుకు వచ్చిందో నభ దృష్టికి తేడదానికి నోటీసు యిచ్చాము. వారు ఒకటి పది వచ్చి గోలపెట్టినందున యి నోటీసు యివ్వడం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. జనార్థనరెడ్డి :- అధ్యక్షా, లచ్చన్నగారు ఎవరివేసికంటావంటి బీదలు గుడిశెలు వేసుకున్నట్లుంటే భూమి శ్రీ వేంకటేశ్వర గోండుజాతి అని ఒక ప్రైవేటు సంస్థ భూమి, వెంకట్రాజన్ అనే అతని పట్టా ల్యాండు అని ఆయన ఆ గుడిశెలను తొలగించానని, యివి నా పట్టా భూమిలో వున్నాయని చెప్పడం జరిగింది. మా ఆర్ డి ఓ గారితో లచ్చన్నగారు చెప్పినట్లుగా వారు మనవిచేసుకోవడం జరిగింది. 17-2-82 నాడు మా ఆర్ డి ఓ వెళ్ళి చూచి అది ప్రభుత్వ రికార్డులో వుందన్నారు. బీదలు దానిని మేము కొనుక్కున్నామన్నారు. ఏది ఏమైనా సర్వే జరిపించాలని డిప్యూటీ సర్వేయరును సర్వేచేసి ఒప్పీయన్ యివ్వమని చెప్పడం జరిగింది. ఈ ల్యాండు నాది అని ఆయన చెబుతున్నారు, కాదు అని పీరు చెబుతున్నారు. సర్వేచేస్తే సెటిల్ అవుతుంది.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :- దాక్యుమెంటు కరెక్టా అనేది ఎగ్జామిన్ చేస్తామన్నారు, సంతోషం. కాని బీదలకు యిండ్లు కట్టిస్తామని, భూములు ఇస్తామని చెప్పే మీ ప్రభుత్వ పాలసీని దృష్టిలో పెట్టుకొని తప్పుకుండా అది ప్రైవేటు ల్యాండు అయినా దానిని ఎక్స్‌ఛేంజ్ చేసి ఆ బీదలకు ఆ యిండ్ల స్థలం యిస్తారా ?

శ్రీ ఎన్. జనార్థనరెడ్డి :- అది డిఫరెంటు ఇష్యూ. దానిలోపాడు వెళ్లను. వారి యిద్దరి మధ్యన డిస్కూట్ వుంది. ఆర్ డి ఓ గారు చూస్తున్నారు. వారికి ఇండ్లు లేకుంటే ప్రభుత్వం ఈ చుకుంటుంది, అది వేరే, గాని ఈ విషయానికి సంబంధం లేదు.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :- సంబంధం లేదని చెప్పడం అసందర్భం అక్కడి యిండ్లు వేసుకున్నామని వారు వచ్చి గోలపెడితే దానిమీద వచ్చిన ప్రశ్న. ఆ బీదవారికి యిచ్చే యిండ్లస్థలానికి సంబంధించింది అయినప్పుడు దానికి సంబంధం లేదంటే అది

re. : (3) Rape of a Harijan women
at Chittakodur village, Jangaon
Taluk, Warangal Dist.

అనందర్థం. ప్రశ్న ఆ స్థలానికి సంబంధించింది. పేదవారికి యిండ్లు యివ్వడం, యిండ్లస్థలాలు ఇవ్వడము మా పాలసీ అని అడుగడుగున కూర్చున్నప్పుడు, లేస్తున్నప్పుడు భోజనం చేస్తున్నప్పుడు ఎప్పుడు చడితే అప్పుడు బజార్లో చెప్పకునేప్పుడు పేదల యిండ్ల కొరకు ప్రైవేటు స్థలాన్ని ఎక్వయిర్ చేసి యిస్తామని చెప్పడానికి ప్రభుత్వం వెనుకాడడం ఎందుకో తమరే ఆలోచించండి అధ్యక్షా.

మిస్టరు డిప్యూటీ స్పీకరు :- వారు చెప్పనిది నేను ఏమి చేయాలి ?

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :- ఆక్కడ కాకపోయిన మరోచోట యిండ్లస్థలం వారికి యిప్పిస్తారా ?

మిస్టరు డిప్యూటీ స్పీకరు :- ఎక్కడైనా యిప్పిస్తారులేండి.

Sri N. Janardana Reddy :- This House is not to solve the problem. I will place the matter before the House - అన్నం తినేప్పుడు కూడ చెబుతున్నారంటే, చేసే పని చేస్తున్నాము చెబుతున్నాము. వారు అడిగిందానికి ఎస్ అనడం కాదు.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :- వారు అన్నం తింటే పేదలను సున్నం తీసుమంటారా ఆ యిండ్లకు రక్షణ యివ్వమంటే దానికి దీనికి సంబంధం లేదంటే బాధ్యతను విస్మరించడం అని నా చునవి.

re. : (3) Alleged Rape of a Harijan woman at Chittakodur village
Jangaon Taluk, Warangal Dist.

Sri Bhavanam Venkataram : On 12-3-1982 at 8-30 p.m. one Sri Kotha Krishna Reddy, 26 years, resident of Chitakur, Janagaon committed rape on a Harijan woman, 18 years, when she was returning from the fields. The victim informed her husband and brother-in law and brother. The brother V. Somayya had gone to Kotha Krishna Reddy and caused a head injury on 13-3-1982. Sri Krishna Reddy lodged a complaint against the Harijans of Janagaon and a case No. 36/82 was registered and the injured was sent to the hospital at Janagaon. This case is under investigation ; there was no information about the rape of the Harijan woman. On the same day at 10-00 hours the victim woman and her relatives made a complaint at Janagaon police

re, : (3) Rape of a Harijan woman
at Chittakodur village,
Jangaon Taluk, Warangal. Diss

station. A case was registered. The victim was sent to Janagaon hospital for treatment and examination and later referred to M. G. M hospital, Warangal.

Coming to know about the complaint about the rape of the victim woman, the accused escaped. The investigation of this case has been finalised but the charge-sheet has not been filed for want of Chemical Examiner's report. As there was information that the accused was hiding in Hyderabad city, a police party has been deputed to Hyderabad to apprehend the accused. As there was also information of likely clashes at Chittakur, a police force was rushed to the village as a precautionary measure to maintain law and order. At present the situation is peaceful. Efforts are being made to arrest and charge sheet Krishna Reddy.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి :- జరిగిన దృవహారం కొంత సీరియస్ మేటర్. దానిలో పోలీసువారు అలశ్శం చేయబట్టి ఆ కృష్ణారెడ్డి ఎస్కేప్ కాగలిగాడు. మొదట కృష్ణారెడ్డి వెళ్లి కేసు పెట్టి పృథు పోలీసువారికి తెలుసు స్వవహారం, పోలీసువారు నిజాయితీతో పనిచేయనందున అయిన ఎస్కేప్ అయినాడని టికార్డు చేసుకున్నారు. పోలీసు ఎఫ్ డివిగా పనిచేస్తే రేని ముఖ్యమంత్రిగారి సేటుమెంటులోనే వుంది. ఇప్పటివరకు క్రిమినల్ జాడ తెలుసుకోలేకపోయింది పోలీసు డిపార్టుమెంటు. అందుకని ముఖ్యమంత్రిగారు ఆ ఎక్సాజ్జుకు వెంటనే అరెస్టు చేయించి, ఎక్కువ వున్న పట్టి తెప్పించి ఆ గ్రామములోకి పోయిందా చేయాలి. హరిజనులు భయపడుతున్నారు అక్కడికిపోతే ఏమి నష్టం చేస్తాడోనని.

Sri B. Machinder Rao :- Why is it said that she is a Harijan woman?. There is no need to do so. They are exploiting the Harijans.

Mr. Depnty Speaker :- That is a different thing.

శ్రీ బి. వెంకట్రాం :- మచ్చిందర్ రావుగారు అన్నది కరక్టు. ప్రత్యేకంగా అట్లా వ్రాయవలసిన అవసరం లేదు. ఒక వుమెన్ అంటే బాగుంటుంది. వేరే వుద్దేశముతో మెన్షన్ చేశారని చెప్పలేను.

మిస్టరు డిప్యూటీ స్పీకరు :- ఆయన సిగ్నేటరీ కాదు. వారు చేసిన రిమార్కులు గురించి మీరు ప్రస్తావిస్తే, మళ్ళీ ఆయనకు అవకాశం ఇచ్చారు, మాకు ఇవ్వాలని యి-కొకరు లేస్తారు.

re. : (4) Non-allotment of funds
for the Polavaram Project.

Sri B. Venkataram :- I have got a right to express my opinion.

9-30 a m. వారు చెప్పిన విషయాన్ని గురించి నేను క్లారిఫై చేయడం తప్పకాదని అనుకుంటున్నాను. ఈ జరిగింది సమస్య చాలా తప్పు. ఇది దురదృష్టవశాత్తూ సమస్య. ఎటువంటి వివాదం అక్కర్లే. దీనిపై కఠినమైన చర్య తీసుకుంటామని చెప్తున్నాను. అధికారులకు వెంటనే తగిన చర్య తీసుకోమని ఆదేశాలు ఇస్తామని చెప్తున్నాను.

re: 4. Non allotment of funds to the Polavaram Project in the Budget for 1982-83.

శ్రీ బి వెంకట్రామ్ :- రూ 208 50 కోట్ల అంచనా వ్యయంతో పోలవరం ప్రాజెక్టు మొదటి దశకు సంబంధించిన ప్రాజెక్టు సీవేడికను తయారుచేసి 1978 డిసెంబరులో కేంద్ర జల సంఘం వారికి పంపడం జరిగింది. ఈ ప్రాజెక్టు మొదటి దశలో పోలవరం గామం సమీపాన గోదావరిపై +150 అడుగుల పూర్తి రిజర్వాయరు మట్ట లో ఒక డాము, 208 కిలోమీటర్ల పొడవు ఉండే ఎడమకాల్య నిర్మిత పవుతాయి. ఈ కాల్య పోలవరం నుంచి ప్రారంభమై విశాఖపట్నం వరకూ పోతుంది. ఈ ప్రాజెక్టు వల్ల తూర్పుగోదావరి, విశాఖపట్నం జిల్లాలలో సుమారు 4 లక్షల ఎకరాలకు నీటిపారుదల సౌకర్యాలు చేరుతున్నాయి విశాఖపట్నం ఉక్కుకర్మాగారానికి నీరు సరఫా అవుతుంది. అంతేకాదు, విశాఖపట్నం నగర పౌరుల గృహసరఫరాకు పారిశ్రామిక అవసరాలకు కూడా నీరు లభిస్తుంది.

కేంద్ర జల సంఘం స్పెల్డే, మల్లింపు ఏర్పాటుపైనా, మరీకొన్ని ఇతర అంశాలపైనా కొన్ని వాఖ్యాలను చేసింది. కేంద్ర జల సంఘం అధికార్లు 1980 జూన్ లో డాము స్థలాన్ని సందర్శించారు. స్పెల్డే, సర్వేస్ ఛానెల్ లు మొదలైన వాటికి సంబంధించిన ప్రతిపాదనలో కొన్ని మార్పులు సూచించారు. తదుపరి షేక్ర పరిశోధనలు జపి డిజైన్లు తదితర విషయాలకు తుదిరూపం ఇవ్వబడుతున్నది. ఈ పనులు పూర్తయ్యాక పోలవరం ప్రాజెక్టు సరిపించిన ప్రతిపాదనలు కేంద్ర జల సంఘానికి అందజేయబడతాయి.

పూర్వపు ముఖ్యమంత్రి 19-5-1981 తేదీన ఈ ప్రాజెక్టుకు పునాదిరాయి వేశారు కేంద్ర జల సంఘం వారి అనుమతి లభించేలోగా 8 వ పంచవర్ష ప్రణాళికలో రూ. 8 కోట్లు కేటాయించబడింది. ప్రారంభ పనులకుగాను 1982-83 సంవత్సరానికి రూ. 15 లక్షల నామమాత్రపు కేటాయింపు చేయబడింది. సవరించిన డిజైన్లకు కేంద్ర జల సంఘం వారి అనుమతి ఇంకా లభించనందున ఎక్కువ నిధులు ఏర్పాటు చేయలేదు.

re. : (4) Non-allotment of funds for
the Polavaram Project.

పైన వివరించిన పరిస్థితి దృష్ట్యా ఈ సంవత్సరపు బడ్జెటులో (అనగా 1982-83 ఓబ్-ఆన్ అకౌంటులో) పోలవరం ప్రాజెక్టుకు కేటాయింపు ఏమీ చేయలేదని వాస్తవం కాదు.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార :- అధ్యక్షా, రివ పంచవర్ష ప్రణాళికలో 5 కోట్లు కేటాయించాము, 1982-83 లో 15 లక్షలు కేటాయించామని చెప్పారు. అంతవరకు చేసినందుకు సంతోషం. ఆగటు విషయం ఏమిటి? అది బహుళార్థ సాధక ప్రోజెక్టు. అది విశాఖ ఉక్కు ఫ్యాక్టరీకి నీరు సప్లయ్ చేయుటకు సంబంధించిన ప్రోజెక్టు విశాఖ, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో ఉన్నటువంటి ఆయకట్టును నీరు అందజేయడమే కాకుండా 80 లక్షల టి ఎమ్ సి నీరు ఏకైకే గోదావరి నుంచి కృష్ణాకు మళ్ళించాలని అన్నారో దానిని మళ్ళించడానికి ప్రాతిపదిక మీద చేయాలి. దాని ఎడమవైపున జల విద్యుత్ కేంద్రాన్ని నిర్మించే పథకాలు ఉన్నాయి. సుమారు 700 కోట్ల రూపాయలవరకు ఈ ప్రోజెక్టుకు, 50 కోట్లు కాలవలు శ్రవ్యదానికి, 250 కోట్లు జల విద్యుత్ పథకానికి - మొత్తం 1000 కోట్లవరకు అంచనా వేసి పంపించారు. ఇది చాలా పెద్ద ప్రోజెక్టు. అప్పుడు డాక్టరు కె. ఎల్. రావుగారికి ఇంజనీర్లకు వచ్చిన తగాదా చా-వరకు పరిష్కారం అయిందని అనుకొంటున్నాను. పరిష్కారం అయినా కాకపోయినా టెక్నికల్ లెవెల్ లో అది పరిష్కారం చేసుకుంటారు. వెయ్యి కోట్ల రూపాయలతో కేంద్రీయ ఈ పథకానికి రివ పంచవర్ష ప్రణాళికలో 5 కోట్లు కేటాయించారు. అందులో 1982-83 సంవత్సరానికి బోకెన్ గ్రాంటుగా 15 లక్షలు కేటాయించారు. ఈ స్థితిలో అది ఎంత కాలానికి పూర్తి అవుతుంది? ఆ వెయ్యి కోట్ల రూపాయలతో ఆ ప్రోజెక్టును 5 సంవత్సరాలలో పూర్తిచేస్తే అవుతుంది. లేకపోతే అది 31 వేల కోట్లకో లేక 5 వేల కోట్లకో పెరుగుతుంది. అప్పుడు ఇది అసాధ్యమైన ప్రోజెక్టుగా తయారౌతుంది. అందుచేత ఈ కేటాయింపు సరిపోదు. దీనిని ఎక్కువ చేయాలి. పైగా కేటాయించిన డబ్బు త్వరగా అందజేసేట్లు చూడాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :- అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు జరిగినది ఏదో, జరుగవలసిన విధానం ఏదో వారి సమాధానంలో చెప్పారనుకుంటాను. దీనికి బడ్జెటు ఎలాబ్ మెంటు లేదని మేము చెబితే బోకెన్ గ్రాంటుగా 15 లక్షలు కేటాయించామని చెబుతున్నారు. 298 కోట్ల పైబిలుకు ఎస్టిమేటు కలిగిన ఈ ప్రోజెక్టును 1982-83 లో 15 లక్షలు బోకెన్ గ్రాంటు అంటే పోలవరం ప్రోజెక్టు మారు గుర్తు ఉందని చెప్పడానికి ప్రభుత్వం చేసినట్లు ఉంది కాని దానివల్ల ఒక తర్జాను మట్టి తీసి ఇంకా చోట వేరు దానికి కూడా చాలదు. ఆ విధంగా ఎలాబ్ మెంటు చేయడమంటే ఆ సమస్యను దురుక్తా-

re. : (4) Non-allotment of funds for the Polavaram Project.

రంగా చాట వేయడమే. ఏలేళ్లరం ప్రోజెక్టు కార్యక్రమం ఎంత చురుకుగా జరుగుతున్నదో ప్రభుత్వానికి తెలుసు. విశాఖ స్టీల్ ప్లాంట్ ప్రాథమిక అవసరాలకు కావలసిన నీటిని అయినా ఈ ఏలేళ్లరం ప్రోజెక్టువారా ప్రభుత్వం అందజేస్తుందా అనే అనుమానం ప్రజలలో ఉంది. ఈ స్టీల్ ప్లాంట్ యొక్క పేరును కూడా మార్చాలని కేంద్ర ప్రభుత్వం అనుకుంటున్నదనే దానిలో ప్రజలు అందోళన పడుతున్నారు. ప్రభుత్వం ఏమి చేస్తున్నది? విశాఖ స్టీల్ ప్లాంట్ మొదటి దశ పూర్తి అయ్యేసరికి పోలవరం ప్రోజెక్టు పూర్తి కాకపోతే విశాఖ స్టీల్ ప్లాంట్ రెండవ దశ ప్రారంభించే పరిస్థితి ఉండదు. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇబ్బందులను ఎదుర్కోక తప్పదు. అందుచేత దానిని స్పీడప్ చేసే కార్యక్రమం లేదని బాధపడుతున్నాము. శ్రీ ఓంకార్ గారు చెప్పినట్లు అలస్యం అయ్యేకొలది పోలవరం ప్రోజెక్టు ఎస్టిమేట్సు పెంపొందుతుంది. ధరలు పెరుగుతున్నాయి. పరిస్థితులు మారుతున్నాయి. కాబట్టి దీనికి ఒక ప్రత్యేక అధికారిని నియమించి 1982-83 మార్చిలోగా దీని ప్రథమ దశ కార్యక్రమం చేబట్టడానికి ప్రభుత్వం తగిన చర్య తీసుకొంటుందానని ప్రశ్నిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

9-40 a.m.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :- అవ్యతా, ఈ పోలవరం ప్రోజెక్టు యొక్క నిర్మాణం విషయంలో ప్రభుత్వానికి ఎంత ఆదుర్దా ఉందో కేటాయించిన కేటాయింపులు ముఖ్యమంత్రిగారి సమాధానం చూస్తే మనకు స్పష్టంగా అర్థము అవుతుంది అనుకోండి. ఈ ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పిన సమాధానం ప్రకారం 80 జూన్ లో సి.డబ్ల్యు.యు.పి.సి. వారు వచ్చి సైటుమీద కొంత చూసి కొన్ని సజ్జెషన్స్ ఇచ్చారు 80 జూన్ లో. మనం ఇప్పుడు 82 మార్చిలో ఉన్నాము. ఇప్పటివరకు వాటిని రెక్టిఫై చేసి వారికి సంతృప్తి కరమైన సమాధానం ఇచ్చి సెంట్రల్ వాటర్ పవర్ కమిషన్ వారిని అంగీకరింప చేసే దానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏమి చర్య తీసుకుందో మాకు అర్థము కాదు. కాని 19-5-1981 వ తేదీన ముఖ్యమంత్రిగారు వెళ్లి పోలవరం ప్రోజెక్టు సైటులో శంఖస్థాపన చేశారు. అసలు క్లియరెన్సు లేకుండా అసలు అన్ని క్లియరు కాకుండా మీరు సెంట్రల్ వాటర్ పవర్ కమిషన్ వారిని సంతృప్తి పంచకుండా ముఖ్యమంత్రిగారిచేత శంఖస్థాపన చేయించింది ఎవరు? ఎందుకు ప్రజలను ఈ విధంగా మోసము చేసి దగా చేసి ఈ పునాదులు అన్ని వేసి తరువాత వాటిని సమాధులుగా మార్చి జనాన్ని బాధలు పెడుతున్నారో నాకు అయితే అర్థము కావడంలేదు. ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు ఏమి అంటారు? నేను కాదు కదా ఆ ముఖ్యమంత్రి లేదా పూనది వేసింది నేను ఏమి చేస్తాను అని, నిజమే, ఈయన వేయలేదు అనుకోండి; ఇంకా కొన్ని సమస్యలు ఎమిటంటే షిప్ మినిస్టర్ వెళ్లి ఒక ప్రోజెక్టు శంఖస్థాపన చేస్తున్నాడు అంటే సామాన్య ప్రజలు ఏమి అనుకున్నారు అంటే ఇంక విశాఖపట్టణంలో మంచినీటి కొరత తీరే అవకాశం వస్తుంది

re. : (4) Non-allotment of funds for
the Polavaram Project.

స్థీలు ప్లాంటుకి నీరు తేవడం కోసం ప్రభుత్వం చాలా తీవ్రపద్ధితో ఉంది అని చెప్పి అనుకున్నారు. అప్పుడు అది రాజకీయం ఎత్తు కాదా అంటే వారంతా యెరుకుపడ్డారు. అహో, ఇంకేమి ఉంది మాకు ఇచ్చేవారు పోలవరం ప్రోజెక్టు అని పాపము కాంగ్రెస్ శాసనసభ్యులు అంతా చాలా సార్లు తోషపడ్డారు. ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పిన సమాధానం ఏమిటి? 15 లక్షలు కేటాయించారట. 15 లక్షలు ఏమి సరిపోతోంది? మీ అధికారులు ఢిల్లీకి వెళ్ళడానికి చార్జీలకు కూడా చాలాదు? ఆ 15 లక్షలు, అందుచేత ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ విషయంలో ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకుని ఆ అధికారులను పిలిపించుకొని వారు కూడా ఒకసారి అవసరమైతే ఢిల్లీకి వెళ్ళి సెంట్రల్ వాటర్ పవర్ కమిషన్ వారితో మాట్లాడి వాటిని క్లియర్ చేసుకొని రాకున్న సంవత్సరంలో కేటాయింపులు అధికం చేస్తేకనీసం వారికి చిత్తశుద్ధి ఉంది చేయాలి అనుకుంటున్నారు అని అనుకునే అవకాశం ఉంది గాని మేము శంఖస్థాపన చేశాము 15 లక్షలు కేటాయించాము అంటే అది కేవలం కంటి తుడుపు మాత్రమే అవుతుంది అందుకే let the Chief Minister try to understand the immediate necessity of the Project.

శ్రీ బి. వెంకట్రామ్ :- అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు అందరూ చెప్పిన అభిప్రాయాలకు ధన్యవాదాలు. వారు ఈ ప్రోజెక్టుయొక్క ప్రాముఖ్యతను గురించి నాకు చెప్పిన వివరాలు అప్పుడేను వారితో అంగీకరిస్తాను. కానీ ఒక్క విషయం మాత్రం నేను వారికి చెప్పడంలేదు. ఈ ప్రోజెక్టు చేయాలి అని మీరు ఎంత ఆత్మతగా ఉన్నారో ఈ ప్రోజెక్టు క్లియర్ కావాలని మేము అవకాశాన్ని ఎదుర్కొని ఆత్మతగా ఉన్నాము అనే మాట మనవిచేస్తున్నాను. శంఖస్థాపన చేస్తే కూడా రప్పు అయితే ఎట్లా? కేంద్ర జల విద్యుత్ శాఖవారు చచ్చారు. వారు వచ్చి 1980 జూన్ లో చూశారు. వారు కొద్ది మార్పులు సెషెస్టు చేశారు. ఆ మార్పులతో కూడా పంపించబడింది. ఆ డిజైన్స్ ఎప్రూవ్ చేయాలి. తర్వాత ఎ ఫువ్ చేసేదానికి తగినటువంటి చర్య తీసుకుంటామని మనవిచేస్తున్నాను. ఇప్పుడు ఈ 15 లక్షల రూపాయలు కేవలం ప్రెలిమినరీగా వోల్ ఆన్ ఎక్కువ-టూర్ పెట్టింది మాత్రమే సెంట్రల్ వాటర్ కమిషన్ వారితో ఈ విషయం తప్పకుండా ఢిల్లీలో ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ తీసుకుని మాట్లాడుతామని మనవిచేస్తున్నాను. స్థీలు ప్లాంటుకి పాటరుకి సంబంధించినంతవరకు ఇబ్బంది రావలసిన అవసరం లేదు ఈ ప్రోజెక్టు పని పూర్తి అయ్యే లోపుగా స్థీలు ప్లాంటుకి అవసరమైన వాటరు ఏలేరు రిజర్వాయర్ నుండి తీసుకునే అవకాశం కలుగుతుంది కాబట్టి ఆ విషయంలో ఇబ్బంది రాదు అని మనవిచేస్తున్నాను. పోలవరం ప్రోజెక్టు విషయంలో తప్పకుండా పూర్తిగా ప్రభుత్వం శ్రద్ధ తీసుకుంటుంది దానికి తగిన చర్యలు ప్రత్యేకంగా తీసుకుంటుంది అనే మాట మీకు మనవిచేస్తున్నాను.

re. (5) Police firing at Thallur
Sattennapalli.

శ్రీ గొతు లచ్చన్న :- స్టీలు ప్లాంటు పేరు మార్చడానికి కేంద్రం ఆలోచిస్తున్నది అన్న మాట ఏమిటి ?

శ్రీ వి. వెంకట్రామ్ :- ఆ పేరు అది ఏదో హిందీలో ఒక పేరు వ్రాశారు అని నేను కూడా పేషరులో చదివాను. పుర విశాఖ ఉక్కు ప్లాంటుగానే ఉంటుంది వైతాగు స్టీలు ప్లాంటు అని చున్న ఇంగ్లీషులో పిలుస్తాడు. విశాఖ ఉక్కు ఫ్యాక్టరీ అని చెప్పి మనం తెలుగులో పిలుస్తాము. ఈ విషయంలో చురలకు అపేచారు ఎవరూ లేరు. అయినా కూడా వారు అన్న విషయం కేంద్రంతో చర్చ చేస్తాను.

er. (5) Police Firing at Thallur, Satennapalli Taluk, Guntur, Dt.

శ్రీ కొరటాల సత్యనారాయణ :- అధ్యక్షా, సత్తెనపల్లి తాలూకా తాళ్ళూరులో జరిగిన కాల్పులపైన నిన్న కానర మంత్రిలో జీరో అవరులో ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రకటన చేసినట్లు ఈ రోజు ఎక్స్ప్రెస్ పత్రికలో వచ్చింది. ముఖ్యమంత్రిగారు అక్కడ చెప్పినట్లు గ్రామంలో రెండు మఠాలు తగాదాగా ప్రారంభం అయింది. సరే పంచాయతీ ఎన్నికలు అవి అర్హి కూడా వీటిని ఇంకా పెంచాయి కూడా. ఒక రకం కల ప్రభావము కూడా ఈ రెండు మఠాలమధ్య ప్రధానంగా ఉన్నది అనే విషయంలో కూడా ఏమీ సందేహంలేదు. ఇది దాదాపు ఒక రావణాసురుడి కాష్టములాగ గత సంవత్సరం రోజులుగా జరుగుతోందనే విషయం అందరికీ తెలుసుకు దీనిని నివారించమని పోలీసు అధికారుల దృష్టికి తేవడం జరిగింది. అయినా అనంతరమైన తీవ్రమైన చర్యలను తీసుకుని దానిని అదుప చేయడానికి ప్రయత్నాలు మాత్రం జరగలేదు అని మాత్రం చెప్పడానికి నేను విచారిస్తున్నాను. రెండవది ముఖ్యమంత్రిగారు నిన్న చెప్పిన ప్రకటనలో ఒక వర్గం రెడ్లు, కాపుల ఇళ్ళమీదకి పోయి దాడిచేసినట్లు వారు చెప్పారు. అధ్యక్షా, మేము మీ ద్వారా మనవి చేసేది, సరే పోలీసు శాఖ కథనం వారు చదవక తప్పదు, వారు మాకు చెప్పక తప్పదు కాని అక్కడ విషయం నిజంగా వారు చెప్పిన కథనం ప్రకారం ఎక్స్ప్రెస్ లో వచ్చింది. వాళ్లు పోయి వీరిమీద దాడి చేస్తే దెబ్బలు తగిలినవి. చని పోయిన అతను ఇతను. ఇద్దరికి బాంబు గాయాలు తగిలినాయి. నాటు బాంబు గాయాలు. ఒకతనిని బరిసెలతో పోటు పోడిచారు. పోలీసు కాల్పులలో చనిపోయాడు కాబట్టి సరే తక్షణాత కాల్పుమని చెప్పవచ్చు. గాయము తగిలిన ఈ ముగ్గురు కూడా ఒక పద్దానికి సంబంధించిన వారు అనే విషయం ముఖ్యమంత్రిగారు ఇక్కడ ప్రధానంగా గమనించాలని ఉంది. అందువల్ల వాళ్ళు అపెన్న తీసుకుని సత్కర్మి వర్గమీద దాడి చేశారు అని చెప్పి ఆ దాడి నివారించడానికి పోలీసులు హెచ్చరిక చేశామని తరువాత గురిపెట్టి గంపుమీద మేము కాల్పుమని చెప్పి అక్కడ ఎన్ టి గారు కూడా ఆ ప్రాంతానికి వెళ్ళారు అని చెప్పారు.

re. : (5) Police firing at Thallur,
Sattenapalli. Taluk, Guntur Dist

అక్కడ ఉద్దిక్త ఉన్నమాట నిజం. ఒకరి మీద చూసి ఒకరు భయపడుతున్నారు అనేమాట నిజం. తరువాత రెండు గుంపులు గామంలో అటు ఇటు అనే చిన్న విషయాలలో ఖున్నాలు పడుతున్నారు. అలాంటి కూడా కర్రలతో కత్తులతో అన్నిటితో సిద్ధము అయిన మాట నిజం. దానిని నివారించడానికి అవసరమైతే లాఠీ చార్జి చేయవచ్చు. గాలిలో పేల్చవచ్చు. కాని ప్రత్యేకంగా పోలీసులు కక్షతో ఒక వర్గం మీద సాగించిన దాడిగా అది స్పష్టంగా కనబడుతూ ఉంది. నాటు బాంబు దెబ్బకు గురి అయినవారు బరిసెపోటుకి గురి అయినవారు, కాల్పులకు గురి అయినవారు ఒక వర్గానికి సంబంధించిన వారే. ముఖ్యమంత్రిగారు అది గమనించి చూడాలి పోలీసువారి కధన్నా వారు అథారిటీగా తీసుకోవడం న్యాయం కాదు అప్పటికైతే నా విషయం గమనించి కేసు మంచిదెద్దలు చూసి తిరిగి న్యాయాన్ని విచారించి సక్రమంగా దానిని సర్దుబాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. మా వైపునుంచి మా జిల్లాకు సంబంధించిన గౌరవ సభ్యులు ఈశ్వరరావు గారితోను, వెంకటరావుగారితోను సంప్రదించాము. ఈ విషయంలో సలగారు కలసి వెళ్లి అక్కడ వారిని అందరిని సుప్రసాదించి పరిష్కారం చేయాలని అవసరం ఉన్నది లేకపోతే ఇది జిల్లాలో కలుషితమైన వాతావరణానికి దాని పీస్తుంది. ఒక వర్గం మీద దాడిచేసే పద్ధతితో పోలీసులు వ్యవహరించారు ఈ పీరు అరికట్టాలని ముఖ్యమంత్రి గారికి మనవి చేస్తున్నాను ముందుకూడా ఇటువంటి ధోరణితో కేసులు వ్యవహారాలు చేయడం న్యాయం కావని ఈ సందర్భంలో వారి దృష్టికి తెస్తున్నాను

Sri B. Venkataram :- There are age old factions between the Reddies and Telagas in Tallur village of Sattenapalli taluq. They erupted during the panchayat elections and continued after the election of telaga candidate as Sarpanch. After December, 1981 the rival groups commenced their activities of indulging in several acts of violence which resulted in number of incidents. The Sub-inspector of Police, Pirangipuram filed cases under Section 107 Cr. P.C, against both the groups consisting 214 persons before the Sub-Divisional Magistrate, Guntur during December, 1981. As the situation continued to be tense even after the initiation of security proceedings, an armed picket was posted on 17-12-1981 in this village. In spite of this, tobacco crop in an extent of 13 acres 50 cents belonging to the Reddy group was uprooted by the rival group which made the situation very tense. On 24-3-1982 at about 9-00 P.M. reddies in large numbers went to attack the house of telagas with spears, axis country-made bombs, etc. The police who were patrolling in the village intervened and tried to pacify the group. The Reddy group was headed by Vajrala Pamula Reddy. However, the group became violent and started pelting stones and hurling country made bombs on the police due to which the police received injuries. After due

re. : (5) Police firing at Thallur
Sattennapalli.

warning the police opened one round of fire in air. As this has no impact on the mob and they advanced violently by pelting stones and hurling country bombs, the police in turn opened fire aiming at the violent mob in self-defence and to avert any serious clash between the two groups.

అదృశ్య, సత్యనారాయణగారు చెప్పినట్లు ఈ విషయం ఈ రకంగా ప్రబలి పోవడం అనేది చాలా దురదృష్టకరమైన విషయం. గ్రామంలో గ్రామీణ జీవితానికి సహజీవనానికి పూర్తిగా విరుద్ధమైన పరిస్థితులు అక్కడ కనబడుతూ ఉన్నాయి. కాబట్టి అక్కడ ఉండేటటువంటి ఒక పోలీసు అధికారి సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టర్ని బదిలీ చేయమని నేను ఉత్తర్వు వేయడం జరిగింది. గ్రామీణ జీవితంలో వారంతా సయోధ్యతో ఉండే దానికి ఈశ్వరరావుగారు సత్యనారాయణగారు గౌరవ సభ్యులు ఏర్పాటు చేస్తూ ఉన్నారు. చాలా సంతోషమైన విషయము.

-50 a.m

In police firing one person Sri Vajrala Appi Reddy was seriously injured and died while en route to Government Hospital, Sattenapally Sri K. S. P. Siva Reddy and Sri Gorentla Koteswara Rao belonging to Telaga group received bomb injuries. One Sri Kallem Venkateswara Reddy who was attacked by an unknown person from a Telaga house with a spear was also sent to General Hospital, Guntur and his condition is said to be serious. Police recovered large number of lethal weapons such as spears, battle axes, exploded country bombs in the place of incident. So far four persons have been arrested. At present the situation is peaceful and it is under control. Necessary steps have been taken to maintain law and order. The situation is being watched. The P. A. to Collector was ordered to conduct Magisterial enquiry to the opening of fire by the Police.

సత్యనారాయణగారు చెప్పినట్లుగా యీ రకంగా ప్రబలిపోవడం చాలా దురదృష్టకరమైన విషయం. ఆ గ్రామంలో గ్రామీణ జీవితానికి, సహజీవనానికి పూర్తిగా విరుద్ధమైన పరిస్థితులు అక్కడ కనపడుతూ ఉన్నాయి. తర్వాత అక్కడ ఉండే పోలీసు అధికారి సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టర్ని బదిలీ చేయమని ఉత్తర్వులు వేయడం కూడా జరిగింది. ఈ విషయంలో సర్దుబాటు చేయడానికి మిగిలిన పటిష్టమైన చర్యలు తప్పకుండా తీసుకోవడం, గ్రామీణ జీవితానికి సంబంధించినంతవరకు అందరి సకృత ఉండడానికి గౌరవ సభ్యులు యీశ్వరరావుగారు, మిగిలిన వారందరూ కూడా సత్యనారాయణగారు అక్కడకు వెళ్లే యేర్పాటు చేస్తామని అన్నారు. చాలా సంతోషమైన విషయం. అదే కాకుండా మరి డిటరెండ్ సైడు యేదైనా చేయవలసి వుంటే ప్రభుత్వం నిర్దుష్టమైన చర్యలు తీసుకుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను.

re. : (6) Dacoits in the Thallur
Village of Nandigama Tq.
Krishna District.

re. : (6) Dacoits in the Thallur Village of Nandigam Taluq,
Krishna District.

శ్రీ బి. రామారావు :- అధ్యక్షా, నేను దీనిలో తొర్రగూడిపాడు అని, యిస్తే గుడిపాడు అని యిచ్చారు. నందిగమ తాలూకాలో తొర్రగూడిపాడు అనే గ్రామములో అర్ధరాత్రి పూట గుర్తు తెరియని ప్యక్తులు ఒక యింటినుంచి దాడిచేసి ఆ యింటిలో కొంత ధనాన్ని తీసుకొని పోయినారు. ఆ రాత్రి స్పెడ్డువయర ఆ నుండి యజమానిని దారిలో కొట్టినారు. అంతకు ముందు యింకొక గ్రామములో నందిగమ తాలూకాలోని తాళ్లూరు గ్రామములో సర్పంచిగారి యింటిపైన ఆ రాత్రి దాడిచేసి ఆ యింటిలో వున్న వస్తువులను, ధనాన్ని దోచుకోవడం జరిగింది. ఆ గ్రామస్థులు అంతా వారిని పట్టుకోవడానికి తంటాలు పడితే వారిమీద బాంబులువేసి వెళ్ళిపోయినారు. నందిగమ తాలూకాలో యిటువంటి సంఘటనలు ఒరుగుతూ వున్నాయి. దానిమీద పోలీసువారు యింతవరకు గట్టి చర్యలు తీసుకుంటున్నట్లుగా కనపడడం లేదు. కనుక వెంటనే గట్టి చర్యలు తీసుకొని అక్కడ ప్రజలలో వున్న భయాందోళనలు తొలగించాలని ప్రభుత్వాన్ని అభ్యర్థిస్తున్నాను.

Sri B. Venkatram : On the night of 24-3-1982, Sri Ammanabrolu Narsingarao went to the house of Golla Babu Prasad, Sarpanch of Tallur village of Nandigama Taluk and enquired into the house breaking in lock on the main road, when one of the family members raised a cry, the armed offenders threatened them with violence. Therefore they took away the key from the complainant, opened the steel almirah, committed theft of gold jewels, cash of Rs. 3000/- all worth Rs. 10,000 and left the house. In the mean time all the villagers gathered there on hearing the alarm and tried to catch the culprits but could not do so as the culprits exploded crackers and pelted stones. As a result of stone pelting three villagers sustained minor injuries. On a report given by the complainant, a case in Cr. No. 9/82 U/Sec. 394 IPC was registered in Penuganchiprolu Police Station on 25-3-1982 and it was investigated by the Inspector of Police, Nandigama. Non-local professional criminals viz.. Kampa Baburao, Erukala of Nellore District, Avula Nageswara Rao of Stuartpuram of Guntur District, Yobu of Sripuram village of Khammam District are suspected in this offence. A special party has been formed to trace the suspect. In the offence of house breaking which took place at

re. : (7) Criminal charges pending
against Sri T. K. Kodandaram
Chairman, Nellore Co-operative
Spinning Mills.

Gorregudipadu village and not Gudipadu as mentioned in the notice of Nandigama Taluk, on 23-3-1982 some unknown offenders effected entrance into the house of Siripuri Hanumantha Rao, Sarpanch of village by using false key and committed theft of gold jewels and cash, all worth Rs. 4000/-. On a report given by the complainant, a case in Cr. No. 15/82 U/Sec. 457 and 380 I. P. C. was registered in Birlapadu Police Station and investigation was taken up. The case is under investigation for want of clues. Effective night patrolling has been arranged in Tallur and neighbouring villages to prevent further such crimes in that area. The Superintendent of Police, Krishna and S. P. II Vijayawada (Rural) visited Tallur Village and supervised the investigation personally. There is no panic in the village now.

శ్రీ వి. రామారావు :- మన్నేరు, వైరా, కట్టిలేరు కాలనల మధ్యలో సుమారుగా నందిగామ తాలూకాలో 21 గ్రామాలు వున్నాయి. అక్కడకి పోలీసు స్టేషన్ 7 మైళ్ళ దూరంలో వుంటుంది. ఈ చుట్టూ ఏరులు నుంచి రావాలంటే కట్టిలేరు అడ్డం వస్తుంది, మరి యిటు నుంచి పెనుగంచిప్రోలు పోలీసు స్టేషన్ కు రావాలంటే మున్నేరు అడ్డం వస్తుంది. అందువల్ల పోలీసు సిబ్బంది అక్కడికి వెళ్లాలంటే చాలా యిబ్బందిగా వుంది. ఆ ఏటి మధ్యలో సెంటర్ గా ఒక పోలీసు పోస్టు ప్రభుత్వం యేర్పాటు చేస్తే బాగుంటుంది మరి నైట్ పెట్రోలింగ్ అంటే వారు అక్కడికి వెడతారో లేదో తెలియదు. వెళ్లి ట్టుగా వ్రాసుకుంటారు మేమో కాని మా డిల్లో కనపడదు. కాబట్టి అక్కడ టెట్ పోలీసు స్టేషన్ లాంటిది కేంద్రంగా చేసి యేర్పాటు చేయవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను

శ్రీ వి. వెంకట్రాం :- ఇది 15-3-1982 న జరిగింది కనుక రామారావుగారు అక్కడనే వున్నారు, వారు చూసి వుండకపోవచ్చును. ఏది యెట్లా ఉన్నా చెక్ వేస్తాము పోలీసు టెట్ పోస్టు వారు చేసిన సూచనను ఆలోచన చేస్తాము.

re. (7) Criminal charges pending against Sri T. K. Kodandaram
Chairman, Nellore Co-operative Spinning Mills.

శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి :- ఈ స్పిన్నింగ్ మిల్స్ వచ్చినప్పుడు నుంచి పెద్ద మొత్తంలో దుర్వినియోగం జరుగుతోంది. అప్పాయింట్ మెంట్స్ విషయంలో కూడా తీసివేసిన వారిని మరల వేసుకోవడం, వారి దగ్గర నుంచి డబ్బు దుర్వినియోగం చేసి అప్పాయింట్ మెంట్స్ జరగడం యివన్నీ చార్జెస్ వున్నాయి. అక్కడ ఎం.డి.కి శారీకి

re. : (7) Criminal charges pending
against Sri T. K. Kodandaram
Chairman, Nellore Co-operative
Spinning Mills.

బాగా లేదు. ఎ మేనేజ్మెంట్ అయినా, యే కోఆపరేటివ్ స్పిన్మిల్స్ అయినా ఆసిస్టెంట్
వారికి మంచిగా లేనిదే ఆ ఇన్స్టిట్యూషన్ వాగా రన్ కాదు అప్పటికే అది స్పిన్మిల్స్
వుంది ఇప్పటికే కరెన్షన్ ఛార్జెస్ బాగా వున్నాయి. అందుకే వీర అనుకుంటున్నా
య్యాయి వారి తరపున నామినేషన్ వేసి ఫిర్మ రేమో...

శ్రీ ఎ. వీరప్ప :- ఇట్లా మాటలు మాట్లాడవద్దని ఎటువంటి కోరికగానూ
మా తరపున నామినేషన్ యెట్లా చేస్తారు

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి :- బహుశ చేత అనుకోవటం ఈ వరకే తరపున నామినేషన్ వేశారు అనుకోవటం అంబిషన్... 10-00a.m.

శ్రీ ఎ. వీరప్ప :- ఇట్లాంటి మాటలు వద్దంటాను. టి. కె. కోడిగడ్డాల మా
పార్టీ ఎట్లా అవుతాడు? ఇక మీరు మాట్లాడితే నేను మాట్లాడవలసి వస్తుంది

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి :- సమ్మడికాయల దొంగ అంటే భుజాలను తడుముకొంటే
ఎట్లా?

శ్రీ ఎ. వీరప్ప :- అది మీరు అంటేనే చెప్పవలసి వచ్చింది

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి :- కాంగ్రెసు (ఐ) మెంబర్లుతోటి నామినేషన్ మీద సంతకము ప్రొఫెసర్ గా పెట్టించుకొంటే ఆయన పార్టీయేమో అనుకున్నాము. సరే శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీయే చెప్పాలి. మేము చెప్పము. ఆమె ఎట్లాగూ ఇన్వెస్టిగేషన్ చేస్తుంది. స్పిన్నింగు మిల్లు డబ్బుతో ఎలెక్షన్ గెలవాలని వచ్చారు. బాదబాయణ సంచంధము లేదని కాదు.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి :- మంత్రిగారికి తెలుసు, వెంటనే ముఖ్యమంత్రిగారు పను చేసి వారిని తీసివేస్తే ఆ ఇన్స్టిట్యూషన్ బాగుపడుతుంది.

Sri A. Veerappa :- One Sri T. K. Kodandaram was nominated as Chairman of the Nellore Cooperative Spinning Mills Ltd., in G. O. Rt. No. 739, Industries & commerce (SP&S) Department, dated 25-5-1981 for the un-expired period of term of the Board of Directors nominated in G. O. Rt. No. 941, Industries and commerce (SP & S)

re. : (7) Criminal Charges pending against
Sri T. K. Kodandaram, Chairman
Nellore Co-op. Spinning Mills

Department, dated 4-9-1979. He assumed office as Chairman on 28-5-1981.

At the time of his nomination as Chairman, Nellore Cooperative Spinning Mills Ltd., no information is available with Government about non-bailable warrant said to have been pending against him. After a news item appeared in 'Adivaram' news magazine in its issue dated 21-3-1982 enquiry was made about the allegation of nonbailable warrant pending against him. On enquiry from the Police Station, Marredpally on 30-3-1982 it is learnt that a case in Crime 23/80 under sections 147, 427, 435 and 451 IPC was registered against Sri Kodandaram and others of 8-3-1980 and that the charge-sheet was filed in the 11th Metropolitan City Court, Secunderabad on 20-5-1980. It is further reported that the case is at present pending trial in the Court for want of appearance of the accused and that a non-bailable warrant has been issued by the Court against Sri Kodandaram. However the Said non-bailable waraant could not be executed. It is further reported that the Police have requested the Metropolitan Magistrate to send non-bailable warrent to the Collector, Nellore for execution as Sri Kodandaram is at present Chairman of the Nellore Cooperative Spienning Mills.

Regarding the question of removal of Sri T. K. Kodandaram from the Chairmanship of the Nellore Cooperative Spinning Mills, rule position as contained in Section 21-A(1) of the Andhra Pradesh Cooperative Societies Act 1964 are extracted below :

21-A. (1) No person shall be eligible for being chosen as, and for being, a member of the Committee, if he -

- (a) is such near relative of such paid employee of the Society or its financing bank as may be prescribed ;
- (b) is in default in the payment of any amount due in cash or kind to the Society or any other Society for such period as may be prescribed or is a delegate of a Society which is defunct or which is in default as aforesaid ;
- (c) is a person against whom any amount due under a decree decision' award or order is pending recovery under this Act ;

re. : (7) Criminal charges pending
against Sri T. K. Kodandaram
Chairman, Nellore Co-operative
Spinning Mills.

- (d) acquires any interest in any subsisting contract made with or work being done for the Society, except as otherwise prescribed ;
- (e) is of unsound mind and stands so declared by a competent court, a deaf-mute or a leper ;
- (f) is appearing as legal practitioner on behalf of or against the Society ;
- (g) is carrying on business of such kind as the Registrar may, by general or special order, declare to be a business which is in conflict with the objects or interests of the Society”.

As will be seen from the above provision, only when a member of the Managing Committee becomes dis-qualified further action under Rule 24(3) can be taken against him. Rule 24(3) reads as follows :

‘24 (3) If any person is or becomes disqualified to be a member of the committee, the Registrar may, on his own motion or on a representation made to him by any member of the Committee of the said society or its financing bank, by an order in writing declare that he shall cease to be a member of the committee of the society concerned, from the date of such disqualification. Before passing an order, the Registrar shall give such person opportunity to state his objections, if any, to the proposed action and if the person wishes to be heard, he shall be given an opportunity to be heard. The Registrar’s decision shall be final and binding on the society and it shall not be called in question in any Court”.

As is clear from the Rule position stated above, Registrar, does not have discretionary powers to remove suo moto a member of the Managing Committee including Chairman otherwise than under the above circumstances, after following the procedure outlined above.

Some complaints of irregularities committed by the Chairman of the Nellore Cooperative Spinning Mills Ltd., have been received by Government and they are being got enquired into by the Department and appropriate action would be taken in the matter in due course.

re (8) Imposition of section 144
at Komaragiri town
during 10th Class public
examination

శ్రీ పి. వెంకట్రామ్ రెడ్డి, ముత్రి గారి అన్ని కుటుంబాలు. వీరిని ఎలాంటి వారందరి అవి ఇవి ఎన్నో గాలు చేశారని సమాధానములో బాగా చెప్పారు. దానికి యాక్ట్ ఏమిటోగా? ఆక్టులో సెక్షన్ 144 అధికారం ఎంత మా యిష్టము వచ్చినపుడు మేము తీసుకోవడానికి నేనులు చేసింది అది అన్నారు. నా ముఖం ఎమిటంటే మంచి సీళ్ళకు ఒక ఆర్డినెన్సు నెలకు 12 ఆర్డినెన్సులు అది ఆర్డినెన్సుల ప్రభుత్వము ఇటువంటి సేరస్తుకను తీసివేసే దానిని యాక్ట్ అండర్ చేస్తే తప్పేమి? మీ పార్టీ అప్రతిష్టపాదు అచ్చు. ఈ సమయంలో సెక్షన్ 144కు అధికారము లేదు, పదాలు పొడితే మరి రాష్ట్రాన్ని పరిపాలించేది ఎట్లా? వెంటనే దీనిమీద ఆలోచనచేసి, పీలుంటే ఆర్డినెన్సు ద్వారానైనా ఆయన్ను వెంటనే తీసివేస్తామని సెలవిస్తారు, ఆర్డినెన్సును మీరు ఆర్డినెన్స్ తీసుకొని రావచ్చు.

శ్రీ ఎ. వీరప్ప - మేమే చెప్పాము ప్రాసెసు వద్దలి ఎందుకీ చెప్పారు దాని ప్రకారం ఎంకియింట్ జరుగుతూ వున్నది ఎంకియింట్ అయిన తరువాత వెంటనే తప్పకుండా చిర్య తీసుకొంటాము.

(8) Imposition of Section 144 at Komaragiri Town, East Godavari District during 10th Class Public Examination.

శ్రీ పి. వెంకట్రామ్ :- ఈమీద గోదావరి జిల్లా అమలాపురం తాలూకా, కొమరగిరి టౌన్ లో, పిల్లలు 10వ క్లాసు పరీక్షలు వ్రాస్తున్నారు ఎదో చిన్న కారణాల వల్ల అక్కడ 144 సెక్షన్ ఉపయోగించి, విద్యార్థులకు అందోళన చెలుగుజేస్తున్నారు. అందుచే ప్రభుత్వము తక్షణము చర్య తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

Sri B. Venkatram :- The Government in Education Department have issued instructions to all concerned on 24-2-1982 for taking all measures to conduct S.S.C. Examinations at the examination centre peacefully. As outside interference was expected in the schools in the conduct of S.S.C. Examinations from 22-3-1982 to 1-4-1982, the Headmaster, S P. High School, Komaragiri Patnam sought orders section 144(2) from Tahsildar, and executive Magistrate, Amalapuram. On his satisfaction, the Tahsildar, Amalapuram issued orders promulgating Sec. 144 (2) Cr. P.C. within a radius of 200 metres in the premises of Z. P. High School, Komaragiri Patnam, prohibiting assembly of five or more persons or the students who are appearing for the examination. Sec 144 Cr. P. C was also promulgated at all

re. : (9) Police attack on resident
of Balkampet.

centres in Amalapuram town and Muketeswaram of Amalapuram Taluk and it was effectively enforced to prevent public and non-students gathering round the examination centres. There was no inconvenience caused to the students.

re :- (9) Police attack on residents of Balkampet

శ్రీ సిహెచ్. విరల్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా, రాజధాని నగరములో బల్కంపేట బస్ స్టేట్ 25-3-1982న తేదీ రాత్రి 8 గంటలకు పోలీసు వాండ్లకు కొంతమందికి ఆ బస్ స్టేట్ వాళ్ళకు తెలియని వాళ్ళకు తగాదా ఏర్పడింది. పోలీసు వాళ్ళ మీద ఏదో ఇద్దరు ముగ్గురు దాడి చేశారు దాన్ని ఆధారముచేసుకొని బల్కంపేటలో వున్న 5-6 వందల కుటుంబాల మీద 50-60 మంది పోలీసు వాళ్ళ ఆయుధాలతో పోయి, ఇండ్లలోని స్త్రీలను పురుషులను వివరీతంగా దెబ్బలు కొడుతూ, తర్బూతూ, వారి ఆస్తులను, కుర్చీలను, అల్మెరాస్ ను అన్నిటిని - ముఖ్యమంత్రిగారు తమరు దయచేసి వినాలి ఎందుకంటే నీచాతీనీవమైన...

నేను ముఖ్యమంత్రిగారికి ముఖ్యంగా చెప్పేది ఏమిటంటే ఆసలు యీ వట్కా 10-10 a.m. జూదరులను పట్టుకోకుండా నీచాతీనీవమైన పద్ధతిలో యీ పోలీసువారు బల్కంపేటలోని ఇళ్ళలోకి వెళ్ళి స్థానికులను కొట్టడం జరిగింది. ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు, అందరు మంత్రులు అదీ-రాజధాని నగరంలోనే ఉన్నప్పుడు యీ విధంగా జరుగుతూ ఉంటే అమాయకులైన ప్రజలపై లాఠీచార్జీ జరిగితే, ఇళ్ళలోకి పోయి కొడుతూ వుంటే అదిగో వారు లేరా? అదేరోజు మొత్తం 40 మందిని ఎక్కడికో తీసుకుపోయి అందులో 25 మంది జూద తెలియకుండా చేశారు. ఈ పరిస్థితులలో ఆ ప్రాంతంలోని 5, 6 వందలమంది డిప్యూటీ చీఫ్ మినిస్టరు దగ్గరకు చెప్పడానికి వచ్చినప్పుడు వారిని కోపంతో తరిమివేసారు అనివార్య పరిస్థితులలో ముఖ్యమంత్రిగారికి కూడా యీ సంఘటన గురించి వారు తెటరు వ్రాయడం జరిగింది. నేను ఆ వివరాలతో స్పీకరుగారిద్వారా తెటరు ముఖ్యమంత్రిగారికి అందజేస్తున్నాను. ఇప్పుడు యీ పోలీసు డిపార్టుమెంటులోనూ, పోలీసుల మనస్తత్వంలోనూ విప్లవకరమైన మార్పులు మంచిగా తీసుకురావలసిన అవసరం ఎంతైనా వుంది. ఈ ప్రాదరాజాదులో పోలీసు యాక్షన్ సమయంలో రక్షాకర్ణ మీద ఏ విధంగా పోలీసువారు దాడులు జరిపారో ఆ విధంగానే యిక్కడకూడా దాడులు జరుగుతున్నాయి. అందువల్ల అటువంటి పోలీసువారి పనులను అరికట్టవలసిన అవసరం చాలా ఉంది. స్త్రీలను, ఇంటిలోకి వెళ్ళి చిన్న పిల్లలను కూడా కొట్టిన వారిపైన చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఇది చాలా అన్యాయమైన, ఘోరమైన విషయం. స్థానిక ప్రజల యిచ్చిన మెమోరాండం ముఖ్యమంత్రిగారికి అందజేస్తున్నాను. ఎవరయితే యీ

re. : (9) Police attack on residents
of Balkampet.

అన్యాయపు చర్యలకు బాధ్యులై వారిపైన కఠినమైన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎస్. జైపాల్ రెడ్డి :- మిత్రులు విఠల్ రెడ్డిగారు విపులంగా అన్నీ చెప్పారు. రాత్రి 8 గంటలకు మట్కా జూదరులకు మధ్య తగాదా జరిగింది. జూదరులు బిల్కం పేట ప్రాంతానికి చెందినవారు కాదు. కానీ తగాదా వచ్చిన తరువాత పోలీసులు తిరిగి 4 గంటల సమయంలో సాయుధ పోలీసులు ఆమాయకులైన ప్రజలపైన దాడిచేసి కొందరిని అరెస్టు చేయడం జరిగింది. అరెస్టు అయినవారిని కోర్టులో ప్రొడ్యూస్ చేయకుండా వారిని హింసించడం జరిగింది. వారిని ఏ విధంగా కొట్టారో తెలియజేయడానికి నావద్ద ఫోటోలు కూడా వున్నాయి. ఆ ఫోటోలు ముఖ్యమంత్రిగారికి పంపుతున్నాను.

ఫోటోలు ముఖ్యమంత్రిగారికి అందించడం జరిగింది. అసలు యీ మట్కా వ్యాపారం అంతా కూడా స్థానిక పోలీసుల ప్రోత్సాహంతోనే పెరిగిపోతున్నది. కానీ యీ మట్కా, జూదం చేస్తున్నవారిపైన చర్యలు తీసుకోకుండా ఆమాయకులైన ప్రజలపైన దాడి జరిగింది. కాబట్టి యింసులో సంబంధం ఉన్న పోలీసు అధికారులను శిక్షించాలని కోరుతున్నాను. పోలీసు డిపార్టుమెంటు వారు రాత్రి 8 గంటలకు ప్రజలపై దాడి జరిపారు. అక్కడ స్థానిక ప్రజలను యీ మట్కా వ్యాపారం చేస్తున్నారని దండించడం చాలా విచిత్రంగా వుంది. కాబట్టి ముఖ్యమంత్రిగారు యీ విషయంలో ఏమి చర్య తీసుకోబోతున్నారో స్పష్టంగా చెప్పాలని కోరుతూ శలవు తీసుకుంటాను.

శ్రీ ఎస్. చంద్రమౌళి :- నగరంలో శాంతి భద్రతలు కరువవుతున్నాయని యిక్కడ చెప్పుకుంటున్న పోలీసులు జరుగుతున్నది. ముఖ్యంగా శాసనసభ సమావేశపు జరుగుతున్నప్పుడు ముఖ్యమైన హైదరాబాదువంటి పట్టణాలలోనే యిటువంటివి జరగడం కోరదనీయం. ఈ విధంగా నిరాయుధులైన ఆమాయకులైన ప్రజలమీద ఆయుధములతో పోలీసులు దాడి జరుగుతున్నదంటే దానికి కారణం ఏదో వారికి ముట్టవలసిన విధంగా ముట్టిన పోలీసులవల్లనే యిట్లా జరిగింది. అందువల్ల ఇప్పుడు రాష్ట్రంలో లా అండ్ ఆర్డర్ సరిగా వుండడంకోసము యీ గుర్రపు పంపాలను, మట్కా వ్యాపారమును నిషేధించాలని కోరుతూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

Sri B. Venkatram :- The S. I. of Police (Transport) conducted a raid along with the staff at 11 P.M. on 25-3-1982 at Balkampet. He caught one Lakshminarayana with pucca slips and cash of Rs. 436/- on the Balkampet Road. When he was being taken in the police jeep, about 20 people surrounded the police party, armed with sticks and iron rods. The unruly mob assaulted the S. I. of Police.

re. : (9) Police attack on residents
of Balkampet.

and his constables and damaged the wind screen of the jeep. On information another team of the Transport which was conducting similar raid near by rushed to Balkampet and effected arrest of 18 persons who indulged in rioting including Lakshminarayana. They were taken to the Central Crime Station. No woman was arrested nor any house broken too. Chatta gambling is played on roads and hence there was no need to enter into any house. No tense situation developed. Infact the people of the locality were very happy because these unsocial elements were arrested. A case in Cr. No. 52/82 U/S 147, 148, 332, 427 read with 149 I.P.C. was registered at Sanjivareddynagar Police Station. Besides, a separate case U/S 9 of the A.P. Gambling Act was booked against Lakshminarayana for indulging in the Chatta Gambling. The arrested persons were produced before 5th Metropolitan Magistrate on 26-3-82 who released them on bail. The accused persons did not complain of any illtreatment at the hands of the police before the Magistrate. The Magistrate made a specific endorsement in this respect. The driver of the jeep and one Police constable who received injuries were sent to the Hospital. Messrs. Lakshminarayana, Jangaiah, Bikshapati and Yadagiri received minor injuries. They were also sent to the hospital. They were discharged on the same day after treatment.

నేను గొంతునప్పులు చెప్పిన విషయాలు కూడా విన్నాను. ఈ మట్లా వ్యాపారం మూలపించే విషయంలో పోలీసువారి పాత్ర సరిగాలేదని మట్లా వ్యాపారం చేసే వారిపైన వర్కలు తీసుకోవడానికి యిక్కడ సభ్యులు అందరూ కూడా అభ్యంతరం చెప్పని నాకు తెలుసు. కాని యిది అంతా కూడా పెదరజు తెలుసుకొని ఉరుకాత యాక్షన్ తీసుకోవలసి వుంటుంది ఎవరూ సఫర్ కాకుండా చూడాలి. ఇప్పుడు ఇక్కడ మెంబర్లు చెప్పింది నిజమో కాదో తెలియదు వారు చెప్పిన విషయాలమీద విచారణ చేయిస్తాను. ఇందులో పోలీసువారి పొరపాటు ఏమయినా వుంటే వెంటనే వారిమీద యాక్షన్ తీసుకుంటానని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. జై పాల్ రెడ్డి :- మంత్రిగారి స్టేషనుమంటుంటే పోలీసువారు ఏ యింటి మీద దాడిచేయలేదని నిష్టాన్ని కలుగజేయలేదని చదివినారు. కాని వావద్ద సాక్ష్యానికి పోటోలు ఉన్నాయి. పోటోలు ప్రకారం చూస్తే ఏ విధంగా యీ పోలీసువారు అమాయకులైన ప్రజా ఉళ్ల పై దాడి జరిపారో స్పష్టంగా తెలుస్తున్నది.

ప్రధాన సమస్య ఏమంటే స్థానిక పోలీసులు మట్లా జూదరులతో కమ్మక్కు 10-20 a.m. ఆయినారు. ఆ జూదరులు వెళ్ళిపోయిన తరువాత వారి ప్రతాపాన్ని మొత్తం అమాయక ప్రజలపైన ప్రదర్శన చేస్తున్నారు.

re. : (9) Police attack on residents
of Balkampet.

The Police committed double crime; firstly, by conniving with them and secondly, by attacking the residents

ఇది పోలీసు షర్కన్. సమస్యల చెప్పినదానిలో నిజం వున్నట్లయితే నేను చూస్తాను అని చెప్పారు. వారు స్వయంగా వేరే ఒక పోలీసు అధికారిని పంపించి మొత్తం యిన్స్పెక్షన్ డివిజన్ ఎ-కాంట్రీ ను సూక్ష్మంగా ?

శ్రీ పి. నాథనరెడ్డి :- ముఖ్యమంత్రిగారి సమాధానంలో 188 పంది పోలీసుల మీద ఎటాక్ చేశారు అన్నారు. మట్కా జూదరులు అంతమంది కొరకరు బజారులో మట్కా జూడు ఆడతాడు. ఎ-కాంట్రీ పోయే అవకాశం లేదు. రెండువంటి పట్టణాలలో అరెస్ట్ చేయడం అసాధ్యం. సేతుల మాత్రం ఫైర్ అవుతూ వుంటాయి ఈ పోలీసు వారికి అవినాభావ సంబంధాలు వున్నాయి. దానిని తెలిపే ప్రయత్నం ముఖ్యమంత్రిగారు చేయాలి. స్టేట్ లో జూదం వుండకుండా ఎట్లా చేయాలి అనేది పెద్ద సబ్జెక్ట్. దానిని చీఫ్ మినిష్టర్ గారు ప్రశ్నకు సమాధానం అనకుండా స్టడీ చేసి ఎట్లా ఈ రాజ్యంలో లేకుండా చేయాలనేది ఆలోచించాలి కాలి ఫోలీస్ చెప్పిన షర్కన్ మరం తీసుకుంటే మట్కా జూదం పోదు. పెద్ద పెద్ద పట్టణాలలో వారికి ఏరికి సంబంధం వుంటుంది. లారీ ఛార్జ్ ఎందుకు చేయాలి? లక్ష్మీనారాయణను తెల్లవారి ఆయన ఎరెస్ట్ చేయవచ్చు. మట్కా జూదరులను అరెస్ట్ చేసేదానికి వారి ప్రతాపం చూపేటందుకు లారీ ఛార్జ్ చేసి నారు గాని ఎవరు మట్కా జూదరులో ఏరికి తెలుసు వారిని తెల్లవారి ఆయన తీసుకు పోవచ్చు లారీ ఛార్జ్ చేశాము అని ప్రభుత్వ దృష్టికి, చూ దృష్టికి రావాల్సి చేశారు గాని వారు కంటి సే వుంటారు కలక స్పెషల్ స్కాడ్ వేసి చేస్తే బాగా వుంటుంది.

శ్రీ పి. నాథనరెడ్డి :- మట్కా జూదం నిషేధించాలనేదానిలో సందేహం లేదు. దానికి ఏ చర్యలు తీసుకొన్నా తోడ్పడుతాము. మట్కా జూదం రాష్ట్ర వ్యాపితంగా విస్తృత స్థాయిలో వ్యాపించడానికి కారణం పోలీసుకు వారికి ఉన్న సంబంధాలే. పోలీసు వారు సక్రమంగా ప్రవర్తిస్తే మట్కా జూదం రెండు నిమిషాలలో పూర్తిగా నిర్మూలించవచ్చు మట్కా జూదం చేసే వాడిని ఎరెస్ట్ చేశాము అన్నారు. 200 మంది ఆప్టికేషన్స్ పెట్టుకున్నారు వారి యిండ్రోకి పోయి శ్రీలను పిల్లలను దెబ్బలు కొడితే వారు పిటిషన్ తీసుకొని మీ దగ్గరకు వచ్చారు. ముఖ్యమంత్రిగారి దగ్గరకుపోతే వారు మంచిగా చూట్టాడారు. డిప్యూటీ చీఫ్ మినిష్టర్ గారి దగ్గరకుపోతే తరిమి జేశారు. ఈ విషయమై ఉన్నతాధికారులతో విచారించవలసిన అవసరం వున్నది. చర్యను తీసుకోవలసిన అవసరం వున్నది. రిపిట్ కాకుండా చర్యలు తీసుకోవాలి. పోలీసు వ్యవహారాలలో సక్రమంగా మార్పు తీసుకురావలసిన అవసరం వున్నది. లేకుంటే మీరు మేము

re. : (10) Raid by the Management
of Durga Cement Works
on lands cultivated by
Harijan in Guntur Dist

అప్రతిష్టనాలు అవుతాయి. ఈ సందర్భంలో పరిశుభ్రమైన రాష్ట్ర వ్యాప్తిగా చేస్తున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారిపై గౌరవ సంతకాలు చేస్తున్నది వారు తెలిస్తే డిప్యూటీ సెక్రటరీ చర్య తీసుకుంటారు.

శ్రీ కొరటూరి నర్సిరావు :- గోండ్ల సమస్యల దెబ్బకు సలహాలు పట్టావారు. జనార్ధనరెడ్డిగారికి ఒకటి రెండు చదువులు చేస్తున్నాడు. మట్లాడగా జనమీ ఉన్నప్పుడు పట్టుకోకపోతే చదువు కోసం పొద్దున పట్టుకుంటే తీర్చిపోతే ను అని తెలుసు. మట్లాడగా ఆ సమస్యలో ఈ సందర్భంలో చర్య తీసుకుంటారు అనే దిశలోనే ఉండాలి. అందుకే చర్య తీసుకోవలసి వస్తుంది. జనార్ధనరెడ్డిగారికి చెప్పుకున్నాడు. అప్పుడు అతని ఇంట్లో ఆ సమస్య ఉన్నప్పుడు సీత కలిశమైన చర్య ప్రభుత్వం తీసుకుంటుంది. వెనకాడవలసి అనిపించింది. ఈ పోటోలో జూదం ఆడే వారి ఫోగో ఉంటే దమిచే పరిస్థితి ఉంది. అందుకు షరీక్ అయి, భాగస్వాములు అయిఉంటే ప్రభుత్వం దమించదు. ఆ విషయంలో నిర్ణయంగా ఆదేశాలు ఇవ్వబడతాయి. దాని విషయంలో చర్య తీసుకోవలసిందిగా మంచి చేస్తున్నాను. 200 మందికి ఈ సమస్యలో బిల్డింగ్ కింగ్స్ చేయడం చేయలేకపోయినట్లుగా చెప్పుతున్నారు. ఆ విషయాల పరిశీలన చేస్తాము. అందుమీ చర్య తీసుకుంటే వారు డిమోరల్ట్రేట్ కాకుండా మామూలుగా ఉండగల పున్నది. ఇంకా సమస్యలు ఉన్నప్పుడు మనస్సులో ఉంచుకొని చర్య తీసుకుంటాము అని అనుకుంటే చేస్తున్నాను.

re :- (10) Raid by the management of Durga Cement Works on the lands cultivated by Harijans of villages in Piduguralla Taluk, Guntur District.

శ్రీ కొరటూరి నర్సిరావు :- అధ్యక్షా, గుంటూరు జిల్లాలో శ్రీనగర్, రామగిరి, గామాంపాళ గ్రామాలలో 70 ఎకరాలు 4,5 గ్రామాలలో ఉన్న పేదలు, 800 కుటుంబాలకు ఆ భూమిని ప్రభుత్వం లీజ్ కు ఇచ్చారు. ఆ భూమిని దీర్ఘకాలంగా అనువదిస్తున్నారు. అందులో రామరప్ప ఉన్నది సాగు చేయడానికి ఏలీఫ్ వి ఉన్నది. అందులో ఈ పేదవారు పట్టుకుని, గొర్రెలను పేపుకోవడానికి వినియోగించుకుంటున్నారు. ఈ భూములను సాగు చేయడం లేదని దుర్గా సి.ఎ.బ్ల్యూ అనే కంపెనీ 800 ఎకరాలు కంపెనీ సేషన్ ఇచ్చి తీసుకుంటున్నారు. మరొక 150 ఎకరాలు ఫారెస్ట్ డిపార్ట్మెంట్ నుంచి విడగొట్టి తీసుకున్నారు. మొత్తం 450 ఎకరాలు. ఇంకా వారికి అవసరం వున్నదా, కావాలా అనేది ప్రభుత్వం పరిశీలించవలసిన విషయం సాగు

re. : (10) Raid by the Management
of Durga Cement Works
on land cultivated by
Harjan in Guntur Dist.

చేయఁబోయిఁపప్పుచీర గొర్రెలకు, బ్రెండు పెనవానికి మున్నుము, బిలో పాపట్టివైన నుంచి పైకి తీసుకురాఁదానికి చురి ఉపయోగిస్తున్నాము అని చెప్పారు. పేదలకు ఉపయోగపడే భూమిని పనులు మేలొందానికి, గొర్రెలకు పేపుకొఱానికి ఉపయోగించు దుంబు 80 ఎకరాల భూమి విషయంలో రిగ్గా సిమెంట్ యొక్క ఆ ప్రభుత్వంతో సంప్రదించులు జరిపిట్లు, చావాదేలు జరిపిట్లు తెలుస్తున్నది. యిచ్చారో లేదో తెలియదు. వారు ఆక్యుపై చేయడానికి ప్రయత్నం చేయడం, ఏరు కాదు అనడం, ఈ మధ్యనే వరల రెండ సాు పశువులవస్తే ఆకక వాటిని రాసిపప్పు-డా నివారించడం ఆ విధంగా మున్నుము కాగం ఉన్న పరిస్థితులు వచ్చాయి. దీర్ఘకాలంగా కేలులో ఉండే భూములనుంచి ఎండు లోగిస్తారు? చిప్పసిసురి అని రిగ్గా సిమెంట్ను అవసరం అని ఎసెన్ చేసి-లైలులే వానికి ఏదో ఒక రూపంలో వారికి ఉద్యోగ వసతి అయినా ఆ పాక్షిరికో చూచాలి. పశువులకు వేపుకొనే స్థితి వున్నది. కొంత నష్టపరిహారం అయినా ఆ యజమానులచేత యిప్పించవలసిన నాభ్యంత ఉన్నదని ననని చేస్తున్నాను. పేదలు తీరమైన ఆందోళన చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వం తరపునందే హామీలు తెకుండా, ఉత్తరువులు విడుదా కావడమైన చక్కని గడు సకాదు. సిమెంట్ పాక్షిరికి అవసరం అని చే ఎసెన్ చేసి ఉక్కోగమనె ఆలూ కల్పించడం, లేదా ఆ భూమికి కొంత గ్రాబిన్ అయినా యిప్పించాలని కోరుతున్నారు. అవసరం వున్నదా లేదా అనేది ఎసెన్ చేయాలి పేదలకు తొ గించగం న్యాయం కాదు అవసరం అయితే ప్రత్యామ్నాయ పర్యలు తీసుకోవా-సి ము ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

10-30a.m

శ్రీ ఎన్. జనార్దన్ రెడ్డి : అప్పజా, పిడుగురాళ్ళ తాలూకా గామాలపాడు లో యీ టెనెంట్స్ కో ఆపరేషన్ సొసైటీ వుంది. దీనికి చాలా కాలం నాడు 188 ఎకరాల 80 సెంట్ల భూమి యివ్వడం జరిగింది. ఇందులో 74 ఎకరాల 94 సెంట్ల భూమి-ఆరు నేర్వే నె-బర్లలో వుండే భూమి-సాగుకు చాలాకీగా లేదు. అంతేగాక, ఇన్ని సంవత్సరాలు ఒకప్పుడు, యీ భూమిలో మూతం ఇంతవరకూ పైరు పెట్టిన పాపాస పోలేదు. ఒక ఏడేరాలం 65 సెంట్లలో మూతం ఎప్పుడో ఒక మూడున్నడం, పైరు చల్లడం మూతం చేస్తున్నారు, అందువలన, పనికిరాని భూమి యిన్ని ఎరాలు ఎన్నెన్ చేశామని చెప్పడంకంటే-సరియైన భూమి యివ్వడం వేరే విషయం-పైగా యిది ఢిఫంక్ట్ సొసైటీ, ఇప్పుడు పని చేయడం లేదు ; అందువలన, యీ సిమెంటు కంపెనీ వారు ఇండ్లల్ని పెడుతున్నామంటే-భాళీగా పడివుండే యీ భూమిని రెస్యూమ్ చేసి, వారికి మార్కెట్ వాల్యూ ప్రకారం తీసుకోవడం జరిగింది. ఇందులో ఫున్క్టి ఆర్గనైజం జరిగినట్లు గాని, యీ చర్య ఘంటిది కాదనిగాని నేను అనుకోవడం

re. : (10) Raid by the Management
of Durga Cement Works
on lands cultivated by
Harijans in Guntur Dist

లేదు. కలెక్టరుగారు తహసీల్దార్ చూసి ఎసైన్ చేసిన తరువాతనే తహసీల్దార్లను రెజెంషన్ కారకు ప్రపోజర్స్ పంపించమన్నారు. ఆ ప్రకారంగానే ఈ సిమెంటు కంపెనీకి హిందోవర్ చెయ్యడం జరిగింది. ఇతే, సత్యనారాయణగారు చెప్పినట్లుగా, యీ భూమి ఎసైన్ చేసిన వాటికి వుపయోగ పడకపోయినప్పటికీ, ఎవరయినా దీనివలన పోగొట్టుకున్న వారు వుంటే వారికి వేరే లాండ్-ప్రత్యామ్నాయంగా భూమిని ఇచ్చే ఏర్పాటు చెయ్యమని నేను కలెక్టరుకు చెబుతానని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె సత్యనారాయణ :- వ్యజ్ఞ, సాగు చెయ్యడం లేదని నేనే చెప్పాను. ఇతే, గొర్రెలు మొదలయిన పశువుల మేతకు వుపయోగించుకుంటున్న విషయం మీకు తెలుసా, తెలియదా ? రెండవది-తీసుకోవడం తప్పకపోయినట్లయితే, ఆ ఇండస్ట్రీలోని ఉద్యోగ అవకాశాల్లో యీ భూములు పోయిన కుటుంబాల వారికి ఉపాధికల్పించడానికి ప్రయత్నించే యివ్వమని చెబుతారా ? అలాగే, గ్రాటిన్ ఇప్పించడం అవసరమా కాదా ? అని నేను అడుగుతున్నాను

శ్రీ ఎన్. జనార్దన రెడ్డి :- అది వ్యవసాయానికి యిచ్చిన భూమి, అది వ్యవసాయానికి లాభానికిగా లేకప్పుడు పశువుల మేతకు పనికి వస్తుందనడం-లాండ్ ఎసైన్ మెంటు గూర్చుకి వ్యతిరేకం.

శ్రీ కె సత్యనారాయణ :- వ్యవసాయానికి అని మనం యిచ్చివుండవచ్చు. కాని రాయి రప్పలతో నిండి వుండడం వలన వ్యవసాయం చేసుకోలేక గొర్రెలు మొదలైన పశువులు, వున్న కాస్త గరికతో మేపుకుంటున్నారు. అలాంటప్పుడు-మేపు వ్యవసాయానికి యిచ్చాము. దెక్కికల్గా వారు వ్యవసాయం చెయ్యలేదు కాబట్టి రెజెంషన్ కు చర్య తీసుకుంటామనడం సరికాదు. ఆ ఆధికారం ప్రభుత్వానికి వుంది - లేదనడం లేదు. కాని యీ విషయంలో నియమ నిబంధనలు వల్లించడంవలన వుపయోగం లేదు. పశువులు మేతకు ఇతరత్రా అది పేదవాళ్ళకు వుపయోగపడుతున్నట్టి. అది గమనంలోకి తీసు

re. : (10) Raid by the Management
of Durga Cement Works
on lands cultivated by
Harijans in Guntur Dist.

కోవాలి. తప్పనిసరి అయితే, ప్రత్యామ్నాయంగా కొంత మొత్తాన్ని ప్రాఫిట్ గా యివ్వడం అలాగే అక్కడ ఉద్యోగాలలో కొంత భాగం యీ కుటుంబాలవారికి ప్రయోజనీయిచ్చి ఉపాధి కల్పించడం అవసరం.

శ్రీ ఎన్ జనార్దనరెడ్డి :- ఇది ప్రైవేటు ఉద్యోగి. నేను ఎన్ డ్యూ రెన్స్ యిచ్చే పరిస్థితిలో లేను దీనివల్ల భుక్తి-జీవనాధారం పోయే వారు వుంటే, ప్రత్యామ్నాయంగా భూమి చూపించమని నేను చెప్పాను. పశువుల మేతకంటే, అక్కడ ఇండస్ట్రీ వస్తుంది కాబట్టి, ప్రభుత్వం వారికి ఇవ్వాలని నిర్ణయం తీసుకుంది.

శ్రీ కె సత్యనారాయణ :- యిజమానతన యిప్పడానికి మీకు అభ్యంతరం లేదుగాని, పేదవారికి ఉపాధి కల్పించడం గురించి చెబుతామనే మాట కూడా మీరు చెప్పరన్నమాట. ఆ బాధ్యత మీకు లేదా ? అని నేను అడుగుతున్నాను. పేదవారికి ఆ భూముగ చుండి తొలగిస్తున్నప్పుడు వారికి ఆ ఫ్యాక్టరీలో వచ్చే ఉద్యోగాలలో కొంత భాగాన్ని ఉపాధి కల్పించడం కొరకు వీరికి ప్రయోజనీం వుంటే బాధ్యత ప్రభుత్వం తీసుకోదా అని నేను అడుగుతున్నాను.

శ్రీ సిపాచి. విఠల్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా, ప్రైవేటు ఫ్యాక్టరీ వారికి భూమి యిచ్చే అధికారం మీకు వుందా ? ప్రభుత్వ భూమి ప్రైవేటు ఫ్యాక్టరీ వారికి యిచ్చే అధికారం ప్రభుత్వానికి వున్నది. తరతరాల నుంచి సేవ్యం చేసుకునే హరిజనులు, బలహీన వర్గాలకు సంబంధించిన భూమిని ప్రైవేటు వారికి యిస్తున్నప్పుడు-ఆ కుటుంబాలకు చెందిన వారికి అక్కడి ఉద్యోగాలలో ఉపాధి కల్పించే బాధ్యత ప్రభుత్వంపై వుందా. లేదా ? అలాగే, ప్రత్యామ్నంగా వారికి భూమి యిప్పించే బాధ్యత వుందా. లేదా ? మంత్రి గారు నేను చెప్పేది వినడం లేదు, ఇంక బలహీన వర్గాల వారికి ఏమి న్యాయం జరుగుతుంది, ఏట్లా న్యాయం జరుగుతుంది

re. : (11) Excess amount paid to the contractor of Putlibowli Market Complex before its completion.

* re. : (11) Excess amount paid to the contractor of Putlibowli Market Complex before its completion.

منری باقر آغا۔ اسپیکر صاحب۔ پتلی بادل مارکٹ کامپلیکس کا معاملہ ایک بہت سیرس میاٹر ہے۔ اس کو ایک عام معاملہ نہ سمجھا جائے۔ میں چاہتا ہوں کہ اس معاملے کی عدالتی تحقیقات عمل میں لائی جائے۔

محترم طور پر میں اس معاملے کے تعلق سے یہ عرض کروں گا کہ پتلی بادل کامپلیکس مارکٹ کی تعمیر کا کام ایک گتہ دلاکو ۳۳ فیصد یا ۳۰ فیصد اکس ریٹ پر دیا گیا۔ کام کی تکمیل کی مدت دیر ۷ سال کی تھی لیکن ۱۹ جنوری کو اس کام کی تکمیل کی مدت تھی۔ لیکن چار سال کا عرصہ گزر چکا ہے۔ لیکن اب تک کام مکمل نہیں ہوا۔ اس گتہ دلاکو اب تک (۲۷) لاکھ روپے کا بے منٹ ہو چکا ہے۔ اس میں سے ۱۰ لاکھ روپے لوہے اور سمنٹ کے تھے۔ اس طرح اصل کام ۷ لاکھ کا ہوتا ہے لیکن چونکہ اکس ریٹ بے منٹ ہوا ہے اس لئے صرف ۳۰ لاکھ کامی کام ہوتا ہے۔ اس کے باوجود مزید ۹ لاکھ روپے کا حکیم منظور کیا گیا ہے۔ اور ابھی کام مکمل نہیں ہوا۔ اس رقم کی منظوری کے لئے یہ طریقہ کار اپنایا گیا کہ یہ ۱۰ لاکھ روپے کی رقم لاری ان لوڈنگ شپ اور ایر کنڈیشنڈ روم کی تعمیر کے لئے رکھے گئے لیکن اس کام کو روک کر ۱۰ لاکھ کا حکیم گتہ کنٹرولر کو منظور کیا گیا۔ جو اگر بے منٹ گتہ دار سے ہوا اس میں ایسی کوئی کار نہیں ہے کہ اگر مارکٹ کا بجاد بڑھ جائے تو اس کو اضافہ بے منٹ کیا جائیگا۔ اس کے باوجود بھی آپ اس کنٹرولر کو ۹ لاکھ روپے مزید دینا چاہتے ہیں۔ ادا کام بھی مکمل نہیں ہوا۔ اس طرح یہ کام ۱۴ لاکھ تک جا پہنچتا ہے۔ حالانکہ ۷ لاکھ کا کام ہے۔ اس کے بعد بھی آپ ۹ لاکھ روپے اسکو دینا چاہتے ہیں۔ ادا اس رقم کی باہمی کے لئے اس کنٹرولر کو خاص مراعات دیئے گئے ہیں۔ اس کی کوئی خاص وجہ سمجھ میں نہیں آتی۔ ایک اور بات یہ ہے کہ ۹ لاکھ روپے

re. : (11) Excess amount paid to the contractor of Putlibowli Market complex before its completion.

جو منظور ہوئے اس کا بل کنسٹرکٹر نے سر مارچ کو اٹھایا اور وہیں۔ او کے ہر دس ہنگس
 ے مارچ کو نکلے۔ اس سے اس بات کا پتہ چلتا ہے کہ اس کنسٹرکٹر کو زیادہ سے
 زیادہ پے منٹ کرنے میں گورنمنٹ کو کتنی دلچسپی ہے۔ ایک اور خاص بات یہ ہے 8 لاکھ
 ۷۰ ہزار روپیہ اسکو ادا کر دیئے گئے۔ اگر ادا کرنا جائز بھی تھا تو کام کی تکمیل کے بعد یہ رقم
 دی جاتی۔ مطلب یہ ہے کہ اسکو اڈوانس پے منٹ کیا گیا جو صحیح نہیں تھا۔ اس کے علاوہ
 اس گتہ دار کو جس کا نام رنکا داس ہے بیگم بیٹھ میں اوول برج کی تعمیر کے سلسلے میں ایک کروڑ
 70 لاکھ کا کام دیا گیا ہے۔ یہ معلوم نہیں کہ اب تک اس پر کتنا خرچہ ہوا اور کتنا کام ہوا ہے۔
 اس کے علاوہ سانے کی ڈیزائننگ کا کام بھی اس کنسٹرکٹر کو کرنا تھا لیکن یہ کام کس اور کے نام پر
 کیا جا رہا ہے۔ اس طرح سلطان بازار کامپلکس کے لئے 70 لاکھ کا کام بھی اسکو منظور
 ہوا کام کی مدت دیرھ سال ہے لیکن جہ جہینے ہو گئے ہیں ابھی تک کام شروع نہیں ہوا۔ بلویہ
 بھی اس سلسلہ میں خاموش ہے۔ یہ بات سمجھ میں نہیں آتی کہ کام کے اسسمنٹ کی
 منظوری اگنیٹر کیٹو انجنیئر بنا کر ڈائریکٹ ایس او سے منظوری لے لئے ہیں درمیان میں
 ایس سی یا سی ای کے پاس خائل نہیں جاتی۔ جب بلدیہ میں ان لوگوں کی ضرورت نہیں ہے تو ان کو
 ہٹا دیا جاسکتا ہے۔
 چیرمین۔ آپ سبلی باولی کامپلکس کے تعلق سے روشن دیئے ہیں لیکن آپ دیگر امور پر
 بات کر رہے ہیں۔
 خری باقر آغا۔ دونوں کے آفیسر ایک ہی ہیں اور کنسٹرکٹر بھی۔

re. : (11) Excess amount paid to contractor
of Putlibaoli Market before completion.

Smt. B. Sarojini Pulla Reddy : Sir, tenders for construction of Putlibaoli Market Complex were called for on 7-3-1977 for an estimated work of Rs. 33, 28, 000/-. Single Tender of Shri R.S. Rangadas was received for Rs. 44, 53, 203/- at 33. 8% excess over the estimate.

Based on the instructions contained in Government Memo. No. 1980/K1-78-1, M.A., dated 24-5-1978, negotiations were made by the Municipal Corporation of Hyderabad with the contractor and tender was accepted as per G.O. Ms. No. 928, M.A., dated 13-11-1978 for Rs. 44.33 lakhs against the estimated value of Rs. 33,28,000/- i.e. 11% excess over the S.S.R. of 1977-78. The market was given on 19-1-1979, when work was to be completed by 18-7-1980.

While the work was in progress, Shri S. Moosa Quadri moved the Andhra Pradesh High Court, for suspension of contract and the High Court gave stay order on 18-4-1979. On 13-8-1979, the High Court, Division Bench, ordered the Contract to be null and void. The contractor, Shri R.S. Rangadas, moved the Supreme Court of India. On 2-5-1980, the Supreme Court of India passed orders staying the operation of the order of the High Court. The Municipal Corporation of Hyderabad joined as a party and main suit is still pending in the Supreme Court.

The contractor, Sri Rangadas requested Municipal Corporation of Hyderabad to revise his rates in conformity with the prevailing Market Rates in his letter dated 10-5-1980 stating that the work has stopped for no fault of his, but due to the order of the Andhra Pradesh High Court and in the interval of time there has been increase in prices of material and labour. His request was referred to the Municipal Standing Counsel.

The Municipal Standing Counsel opined that in pursuance of the orders of the Supreme Court of India dated 2-5-1980, the Contractor can continue the work and the claims made by the contractor in his letter dated 10-5-1980, can be got examined by the Chief Engineer, Municipal Corporation of Hyderabad.

Before the work was stopped, i. e. 18-4-1979, the work of the value of Rs. 1.06 lakhs was executed by the Contractor. The work was suspended from 18-4-1979 to 15-6-1980, for no fault of the contractor nor the Department and the contractor is entitled for payment of enhanced rates over agreement rates for the work. Original esti-

re. : (11) Excess amount paid to contractor
of Putlibaoli Market, before completion.

mated cost on which tenders were called which were prepared as per 1976-77 S S R is Rs 33,28,163/-

Estimated value of the work considering 1977-78 S S R rates during which period the tenders were settled is Rs. 39,87,622/-

Original tender amount is Rs 44,53,203/-

Negotiated and accepted value of the contract is Rs 44,33,300/-

The estimate of work was based on 1976-77 rates

The work was let out at 33.2% excess over sanctioned estimate rates during 1977-78 which is 11% in excess when compared with the rates prevailing in the year 1977-78. The work was held up due to court litigation from 18-4-1979 to 15-6-1980 and work was resumed on 16-6-1980 and 1979-80 S S R rates with tender percent has to be considered for escalation as per existing rules. This works out to Rs 68,85,000/- considering 11% excess it works out to Rs 57,37,508/-

The work was suspended for over 13 months. The benefit of rates of succeeding year of preparation of estimate with which tenders were compared was considered i. e. 1977-78 allowing the same tender percent, deducting the value of work already done before suspension, it works out to Rs. 53,11,615/-

The contractor claimed Rs. 76,29,000/-

The lowest of the above i. e. Rs 53,11,615/- was recommended by the Municipal Corporation of Hyderabad i. e. Rs. 8.78 lakhs over the contract amount.

The Government in their Memo No. 1571/K1/81-2, M. A. dated 25-8-1981. wanted to know whether the contractor would be stopped from seeking arbitration in an effort to further enhancement of rates, if fresh rates are agreed to. The contractor agreed not to go to arbitration, if negotiated amount of Rs. 8.78 lakhs is paid in lumpsum within one month. The Government in G. O. Ms. No. 128, M. A. dated 18-2-1982, accepted to make payment of Rs. 8-78 lakhs subject to revalidating the undertaking from the contractor,

The contractor revalidated the undertaking and the amount was paid to him by Municipal Corporation of Hyderabad,

re : (11) Excess amount paid to contractor of
Putlibaoli Market, before completion.

During the execution, air-conditioning which was proposed originally, was deleted, apertinent civil works and lorry unloading shed amounting to Rs. 6.82 lakhs which is not required were deleted as authorised omission.

The work is almost completed except some minor finishing works and works which are programmed to be taken up after completing the main work.

Allowing time lost by the contractor plus 25% of the time as per preliminary specifications to Andhra Pradesh Standard Specifications, Clause 59, the work was to be completed on 26-10-1981. The work is not completed due to non-supply of cement in time. The work entrusted to the contractor is likely to be completed by May end.

منری باقر آغا۔ اس میں دو باتیں بتائی گئی ہیں کہ اکسس پے منٹ کی وجوہات کیا تھیں۔ ہائی کورٹ اور سپریم کورٹ کا بھی ذکر کیا گیا کہ وہاں رٹ فائل کی گئی تھی جسکی بنا پر کام میں تاخیر ہوئی اور اکسس پے منٹ دینا پڑا۔ معزز منسٹر نے ہائی کورٹ اور سپریم کورٹ کا ذکر کیا ہے۔ ان کو معلوم ہونا چاہیئے کہ بلدیہ کی جانب سے سپریم کورٹ میں یہ اسٹیٹمنٹ داخل کیا گیا تھا کہ اگر رٹ پٹیشن کے فیصلہ میں دیر ہو جائے تو تب تک مارکٹ کے ریٹ بڑھ جائیں گے اور بلدیہ کو نقصان ہو گا اس کی بنا پر سپریم کورٹ نے اس کنٹراکٹر کو کام کرنے کی اجازت دیدی۔ جب سپریم کورٹ سے کام کرنے کی اجازت دیدی گئی تو پھر کنٹراکٹر کو اکسس پے منٹ کرنے کی کیا وجہ ہو سکتی ہے۔ مجھے یہ بھی معلوم ہوا ہے کہ یہاں کے ایک کنٹراکٹر موسیٰ قادری صاحب نے ایک رٹ پٹیشن ہائی کورٹ میں داخل کی تھی۔ اور ہائی کورٹ نے کچھ طور پر ریٹ مارکٹ کیا تھا بلدیہ کے کام میں گورنمنٹ کو مداخلت کہ کیا ضرورت تھی۔ ہائی کورٹ کے پروسیدنگس میں یہ چیز موجود ہے۔ ایسی صورت میں اس کنٹراکٹر کو 9 لاکھ کا پے منٹ کرنا کہاں تک درست ہو سکتا ہے۔ اور وہ

re. : (11) Excess amount paid to contractor of
Putliboali Market, before completion.

بھی لاری ان لوڈنگ شیڈ اور دوسرے کاموں کو روک کر پے منٹ کرنا کہاں تک درست ہو سکتا ہے۔ بلدیہ کی تاریخ میں اتنا بڑا اسکینڈل آج تک کبھی نہیں ہوا تھا۔ ان باتوں کا مجھے تشفی بخش جواب دیا جائے۔ اور چونکہ آپ اردو میں بول سکتی ہیں مجھے اردو میں ہی جواب دیا جائے۔

شرمستی بی۔ سروجنی بلاریڈی۔ اگر آپ کو میری باتوں کا اعتبار نہیں ہے اور آپ سیٹھ فانی نہیں ہوئے ہیں تو ہم اسپیکر صاحب کے روم میں بیٹھینگے ایں۔ اور دوسرے آفیسر کو بلائیگے ساری فائل آپ دیکھ سکتے ہیں۔ اس میں چھپانے کی کوئی بات نہیں۔ اور میں یہ کہہ سکتی ہوں کہ ہمارے اسپیشل آفیسر بہت اچھے آدمی ہیں۔ کئی برسوں سے یہ ہم کو ایسا آفیسر ملا ہے۔ اور اس چیز کو باقر آغا صاحب بھی مانتے ہیں شاید وہ یہاں نہ مائیں۔

شری باقر آغا۔ آپ اسپیشل آفیسر کی تعریف کر کے آخر کونسا تاثر پیدا کرنا چاہتے ہیں۔

شرمستی بی۔ سروجنی بلاریڈی۔ میرے کہنے کا مطلب یہ ہے کہ وہ بہت اچھا کام کرتے ہیں آپ چاہیں تو یہ فائل اسپیکر صاحب کے روم میں بیٹھ کر دیکھ سکتے ہیں۔

re. : (11) Excess amount paid to contractor of
Putliboali Market, before completion.

شری باقر آغا۔ اسمبلی میں فائل دیکھنے کا کیا سوال ہے۔ ہائی کورٹ اور

سپریم کورٹ میں آپ کیا بول کر گئے تھے۔ کیوں آپ نے اکس پے منٹ کیا۔

شرمستی بی۔ سرورجنی پلارڈی۔ میں پھر آپ سے یہ کہنا چاہتی ہوں کہ آپ
فائل اسپیکر صاحب کے روم میں بیٹھ کر دیکھ سکتے ہیں۔۔

شری باقر آغا۔ میں تمام کوششیں ختم کرنے کے بعد اسمبلی میں اس روشن
کے ذریعہ مسئلہ کو اٹھایا ہوں۔ اور دوسرے یہ کہ آپ جس آدمی کی تعریف کر رہے ہیں.....
شرمستی بی۔ سرورجنی پلارڈی۔ اسی لئے میں نے کہا کہ آپ تمام چیزیں
یہاں بیٹھ کر دیکھ سکتے ہیں۔

شری باقر آغا۔ میرے سوال کا جواب نہیں مل رہا ہے۔ آپ ایوان کو گمراہ کر رہی
ہیں۔ جب آپ سپریم کورٹ میں یہ کہہ کر گئیں تھیں کہ اگر تصفیہ میں دیر ہو جائے تو نقصان ہو جائے
گا۔ پھر اکس پے منٹ کرنے کی کیا وجہ تھی۔

شرمستی بی۔ سرورجنی پلارڈی۔ میں کوئی غلط اسٹیٹمنٹ نہیں دے رہی ہوں۔

شری باقر آغا۔ میں پوری ذمہ داری سے یہ کہہ رہا ہوں اگر ممبرا بیان غلط ہے تو میں

اسمبلی سے استعفیٰ دینے کے لئے تیار ہوں نہیں تو آپ استعفیٰ دے دیجئے۔

چیرمین۔ باقر آغا صاحب آپ مثل یہاں دیکھ سکتے ہیں اور منسٹر صاحب
بتانے کے لئے تیار ہیں۔ اگر کسی خاص انفرمیشن کی ضرورت ہو تو وہ بھی مل سکتی ہے۔

شری باقر آغا۔ میں یہیں سوال کیا ہوں تجھے یہاں جواب ملنا چاہیئے۔

میرا سوال یہ ہے کہ جو اکس پے منٹ 4 لاکھ روپے کیا گیا وہ کیوں کیا

re. : (11) Excess amount paid to contractor of
Putliboali Market. before completion.

گیا۔ آپ سپریم کورٹ میں اس درخواست کے ساتھ گئے تھے کہ اگر تصفیہ میں دیر ہو جائے تو بلدیہ کا نقصان ہوگا۔ اس بنا پر سپریم کورٹ نے کام کرنے کی اجازت دے دی تھی۔ پھر کنسٹرکٹر کو 9 لاکھ کا اکسس پے منٹ کیوں کیا گیا۔ دوسری چیز یہ ہے کہ اسٹیٹمنٹ کے اندر ہی کام ہوا وہ غلط ہے۔ کیونکہ دو اور دوسرے کاموں کو روک کر یہ اکسس پے منٹ کیا گیا۔

شرمستی سرودھنی پلاڈیٹی۔ مجھے اسپیشل آفیسر صاحب سے کوئی انٹرویو نہیں ہے میں فائل دکھانے کے لئے تیار ہوں۔ . . .

شری باقر آغا۔ اس کے علاوہ میں خود سکرٹری صاحب کے گھر گیا اور جیٹی چھوڑ کر آیا تھا لیکن ان کو اس کا بھی احساس نہیں ہوا۔ ایک ایم۔ ایل اے گھر پر آکر جیٹی چھوڑ کر گیا اسکو کوئی جواب دیا جائے۔ دوسرے روز میں نے ٹیلیفون کیا لیکن بات نہیں ہو سکی۔ اس کے بعد بھی آپ ان لوگوں کی تعریف کرتے ہیں۔

شری ایم۔ ادمکار۔ میں نے بھی یہ مسئلہ اٹھایا ہے اس لئے میں بھی فائل دیکھنا چاہتا ہوں۔

جیرمن۔ ادمکار صاحب بھی جاہیں تو یہ فائل دیکھ سکتے ہیں۔

re :- (12) Reduction in the allotment of funds to Cooperative Agricultural Development Bank Narsapur, by central Cooperative Agricultural Development Bank.

శ్రీ సి. హెచ్. విఠల్ రెడ్డి :- సెంట్రల్ కోఆపరేటివ్ ఏగ్రికల్చరల్ బ్యాంకు 11-00 a.m. నుండి సర్వపూర్ కోఆపరేటివ్ ఏగ్రికల్చరల్ బ్యాంకుకు ఈ సంవత్సరం 80 లక్షల రూపాయలు ఇస్తామని స్పష్టంగా లెటర్ వ్రాశారు దానిని ఆధారం చేసుకుని గ్రామీణ ప్రాంతాలలో పేద హరిజనులు, బలహీనవర్గాలవారు, అట్టడుగున వున్నవారు తమ ఆర్థిక పరిస్థితిని బాగు పర్చుకోవడానికి 80 లక్షల కార్జునాన్ని తీసుకున్నారు ఆ కార్యక్రమాలలో డి.ఆర్.డి.ఎ లను షేర్ ఇవ్వడం జరిగింది, శాంక్షర్ అయ్యాయి. పేద హరిజనులు, బలహీనవర్గాలవారు బావులు త్రవ్వకున్నారు. ఫస్ట్ ఇన్స్టాల్మెంట్, సెకండ్ ఇన్స్టాల్మెంట్ ఇవ్వవలసివుంది. ఎన్నుకోబడిన కమిటీలు సర్వపూర్ తాలూకాలో బ్రహ్మాండమైన కార్జునము తీసుకున్న సంవత్సరంలో అకస్మాత్తుగా రిజర్వ్ బ్యాంకు ఒప్పుకోలేదని, 80 లక్షల నుండి 18 లక్షలకు తగ్గించారు. దీని వర్యవసానంగా బ్యాంకు ముందు నిరాహారదీక్ష ప్రారంభించి మలావ్ చేస్తున్నారు. సహకారశాఖ మంత్రిగారు యువకులు, అరభవజ్ఞులు దీనికి వారు నెగిటివ్ సమాధానం చెప్పకుండా పాజిటివ్ సమాధానం చెప్పి సమస్యను పరిష్కరించటానికి పూనుకోవాలి. లేకపోతే బ్యాంకుకూ, వాటికూడా అప్రదిష్ట కలుగుతుంది మంత్రిగారు రిజర్వ్ బ్యాంకు ఆదేశాలను ప్రక్కకు పెట్టి మొదట వాగ్దానం చేసిన ప్రకారం 80 లక్షలు లిబిట్ చేయటానికి ఆదేశాలివ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :- సెంట్రల్ కోఆపరేటివ్ ఏగ్రికల్చరల్ బ్యాంకు డెవలప్ మెంట్ విభాగ కిర్లాలోవుండే ఏగ్రికల్చరల్ డెవలప్ మెంట్ బ్యాంకులను మీరు సన్నకారు చిన్నకారు, ఎన్.ఎఫ్.డి.ఎ. వగైరా వుండేవారినుండి అప్లికేషన్స్ తీసుకోవలసిందని చెప్పారు. అయితే బ్యాంకులు అప్లికేషన్స్ తీసుకున్నారు. అయితే వారికి ఎంత ఇస్తారన్నది తెలియదు. కనుక వారు దానిని దృష్టిలో పెట్టుకోకుండా వందల సంఖ్యలో అప్లికేషన్లు తీసుకున్నారు. ఇస్తారని వీరంతా విశ్వసించారు చివరకు అధికారులు తగినంత డబ్బు రాలేదు. రిజర్వ్ బ్యాంకు ఆర్డు వచ్చిందని చెప్పడంపల్ల వారు నిరాశ పొందారు. తమకేవో మేలు జరుగుతుందని వారంతా బ్యాంకుల చుట్టూ తిరిగి ఇప్పటికే ఎంతో డబ్బు ఖర్చు చేసుకున్నారు, కనుక ఎవరు ధరభాస్తులు పెట్టుకొన్నారో, ఎవరి కైతే పెట్టుకోవలసిందని చెప్పారో వారందరకూ రిజర్వ్ బ్యాంకు అడ్డంకులతో సంబంధం లేకుండా రాష్ట్ర వనరుల నుండి ఇస్తే మంత్రిగారు తాము ఇచ్చిన మాట నిలబెట్టుకున్నట్లు అవుతుంది. పేదవర్గాల వారిని అర్థికంగా బాగు పరచినట్లు అవుతుంది. కనుక మంత్రిగారు ఆ విధంగా ఆలోచించి వారిని ఆదుకోవాని కోరుతున్నాను.

re. : (12) Allotment of funds to Co-operative Ag. Development Bank, Narsapur, by Central Cooperative Ag. Development Bank.

శ్రీ ఎన్. ఆమరనాథరెడ్డి :- అధ్యక్షా, రిజర్వ్ బ్యాంకు నిర్దిష్ట పరచిన విధానం 81-12-981 నుండి అమలులోకి వచ్చింది. ఈ విధానాల ప్రకారం మెదక్ జిల్లాలోని సర్పూర్ వ్యవసాయ అభివృద్ధి బ్యాంకుకు 30 లక్షలు కేటాయించారు. రావేసిక బకాయిల పైకం 20 పర్సంటుజన్నా తక్కువ వసూలు చేసిన బ్యాంకులు ఆంక్షలు లేకుండా అప్పు ఇవ్వడంపై అని రిజర్వ్ బ్యాంకు తెలియజేసింది అంతేగాక 28 నుండి 40 పర్సంటు వరకూ బకాయి వున్న బ్యాంకులు గత అయిదు సంవత్సరాలలో ఏదో ఒక ఏడాది చేసిన ఎడ్వాన్స్ మూడు సంవత్సరాలలో రాబట్టిన సగటు ఎనూళ్లు పైకం 80-81 వసూళ్లు, ఏది ఎక్కువో ఆ మొత్తానికి సరిపడా మొత్తాన్ని మంజూరు చేయటానికి సర్పూర్ బ్యాంకు 84 పర్సంటు బకాయి వున్నందువల్ల 80-81 బ్యాంకు ఎడ్వాన్స్ మూడు సంవత్సరాల సగటు వసూలుకన్నా, నిరుడుకున్నా అధికంగా వున్నందువల్ల బ్యాంకు పరపతి పరిమితి సరిచేసినందువల్ల కొన్ని బ్యాంకులు తమ పరపతిని దక్కించుకోలేకపోయాయి. 27 బ్యాంకులకు సంబంధించి 81-1-82 తేదికి పంపిణీ చేసిన, మంజూరు చేసిన రుణాల మొత్తం మేరకు పరపతి లభ్యమై పెంచాని రిజర్వ్ బ్యాంక్ అనుమతి కోరడం జరిగింది. సర్పూర్ బ్యాంకు 81-1-82 వరకు 25 లక్షలు ఋణాలు మంజూరు చేసింది. కనుక ఆ బ్యాంకు విషయంలో 29 లక్షల 25 వేల రూపాయల ఋణాన్ని పునరుద్ధరించాలని రిజర్వ్ బ్యాంకును కోరడం జరుగుతున్నది. ఇది నిరాహారదీక్ష చేసినందువల్లకాదు. సర్పూర్ బ్యాంకు, మిగిలిన ఇటువంటి బ్యాంకులకు సంబంధించి కమిటీ మెంబర్స్ వున్నచోట ఫస్ట్ ఇన్ స్టాల్ మెంట్ ఇచ్చి రిజర్వ్ బ్యాంకు ఆదేశాలు పట్టేటప్పటికి వీరి పరపతి సౌకర్యాలైన పునరుద్ధరించుటకు కార్యక్రమం చేసినవారికి మాత్రం ఆ కార్యక్రమాలు నింపటానికి రిజర్వ్ బ్యాంకుకు కోరాము. వారి అనుమతివస్తే సర్పూర్ బ్యాంకుకు వారు చేసిన 29 లక్షల కార్యక్రమం అదేవిధంగా వెదుతూ మిగిలిన వాటిని బ్యాంకువారు పరిశీలించటానికి సిద్ధంగా వుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సి హెచ్. పరశారెడ్డి :- మంత్రిగారు ఓవర్ డ్యూన్ గురించి చెప్పారు. మేము ఓవర్ డ్యూన్ లేకుండా పూర్తిగా చూసుకుంటామని చెప్పాము. మీరు 30 లక్షలు ఇస్తామని చెప్పిన పర్యవసానంగా అప్లికేషన్స్ తీసుకోవడం జరిగింది. శాంక్షన్ అయ్యాము బావులు త్రవ్వకున్నారు. బావులు త్రవ్వే రుణవారత డబ్బులేవంటే ఇబ్బంది కలుగుతుంది. ఈ కార్యక్రమాలను పూర్తి చేయటానికి వెంటనే అధికారులు డబ్బులు అందజేయవలసిందని ఆదేశాలు ఇవ్వాలి. అలా వెంటనే ఆదేశాలు పంపవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. ఆమరనాథరెడ్డి :- కార్యక్రమాలను నిలుపు ప్రశ్నలేదు. 29 లక్షల రూపాయల కార్యక్రమం సర్పూర్ లో జరపాని రిజర్వ్ బ్యాంకును కోరడం జరిగింది. వారు ఒప్పుకుంటారు. ఆ కార్యక్రమాన్ని అమలు చేయటానికి గౌరవ సభ్యులతోపాటు సేను కూడా కృతనిశ్చయంతో వున్నాను, అది చేస్తున్నాను.

re :- (13) Hunger-strike resorted to by the
Principals and Lecturers of colleges
run by the Bapiraju Dharma Samstha.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :- మంత్రిగారి సమాధానములో మొట్టమొదటి కంతు 11-10 a.m. చెల్లించినవారికే వుంది. వాని బావులు శ్రవ్యకోవన్నారు, వారు శ్రవ్యకన్నారు. మొట్టమొదటి కంతు చెల్లించారు, ఆ తరువాత రెండవ కంతు చెల్లించకుండానే మొట్ట మొదటి కంతు యిచ్చిన దానిని పనులు చేయడానికి నోటీసులు యిచ్చారు. ఇది పొర మ్రేటువంటి వ్యవహారం. ఇలాంటిది జరుగకుండా ఉప్పువూ చేస్తావా ?

శ్రీ ఎస్. ఆమరనాథరెడ్డి :- ఫస్టు యిన్స్ట్రాల్ మెంటు తీసుకొని అది ప్రావర్గ్ గా యుజీలైజు చేసుకోకుండా మిన్యుటియైజు చేశారు. సెకండు యిన్స్ట్రాల్ మెంట్ పొందే దానికి అర్హత లేకపోతే మరల ఫస్టు యిన్స్ట్రాల్ మెంటు కిట్టమని చెప్పి వుంటారేమో. సెకండు యిన్స్ట్రాల్ మెంటు పొందే అర్హత వుండి, సుబ్బయ్యగారు చెప్పినటువంటి కేసులు నా దృష్టికితెస్తే జరల్ గా ఆదేశాలు యిస్తారు, అటువంటిది వుంటే రెండవ యిన్స్ట్రాల్ మెంటు యిప్పించే ఏర్పాటు చేస్తాను.

re :- (13) Hunger-strike resorted to by the Principals and Lecturers
of colleges run by the Bapiraju Dharma Samstha.

శ్రీ సి. హెచ్. విరల్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా, ఉన్నతమ్రేటువంటి యీ శాసనసభలో గతసారి యిప్పుడున్న ముఖ్యమంత్రిగారు అప్పుడు ఎద్యుకేషను మినిష్టరుగా వున్నారు. వారు బాపిరాజు ధర్మసంస్థ అధ్యక్షములో నడిచే 13 కళాశాలలను ప్రభుత్వం ఛీకప్ చేస్తుందని వారి జీతభత్యాలు ప్రభుత్వమే చెల్లిస్తుందని స్పష్టంగా వాగ్దానం చేయడం జరిగింది. వాగ్దానం వాగ్దానంగా నిలబడి పోయింది. ఇప్పటికి జి. ఓ. లు పోలేదు. ఆదేశాలు పోలేదు, డబ్బు పోలేదు. ఈనాడు బాపిరాజు ధర్మసంస్థ క్రిందవున్న 13 కళాశాలలు దివాళాతీసే పరిస్థితిలో వున్నాయి. దాని పర్యవసానంగా ఉపాధ్యాయులకు, యంత్రాచాలముంది స్టాఫ్ అందరు, సినిమాండీక్షకు పూనుకున్నారు, సత్యాగ్రహాలు చేస్తున్నారు. అసెంబ్లీ ముందు యిచ్చిన వాగ్దానాలు పుర్నవి. వెంటనే జి. ఓ. లు పోవాలి. వారికి జీత భత్యాలు చెల్లించాలి. మన ప్రభుత్వ అధీనములోకి ఆ కళాశాలలను తీసుకొని ఒక వున్నత స్థాయిలో విద్యా విధానమును అభివృద్ధి చేయవలసిన అవసరం వుందని, యీ ప్రభుత్వం యీ కళాశాలలను వెంటనే తీసుకోవలసిన అవసరం వుందని విద్యాశాఖ మంత్రిగారికి ప్రత్యేకంగా మరచి చేస్తున్నాను. వారు వెంటనే యీ కార్యక్రమం తీసు కోవాలి. వాగ్దానాలు అచరణలో పెట్టవలసిన అవసరం వుంది. వాగ్దానము వాగ్దానం గా వుంచకుండా వాటిని అమలు చేస్తారని ఆశిస్తూ నాలుగైదు రోజుల్లో అవి పూర్తి చేయాలని కోరుతూ ముగిస్తున్నాను.

re:- (14) Stoppage of boarding facilities
to Girijan students of R.B. Puram
and other villages of Vizianagaram Dist.

శ్రీ పి.వి. రామపులు (అల్లవరం) :- ఆధ్యక్షా, విద్యాస్థాయిని పెంచాని ప్రభుత్వం ఒకవైపు వెలుతునే వారికి కావసిన సౌకర్యం కల్పన చేయకుండా విద్యాస్థాయి పెంచడం ఎట్లా సాధ్యం? టీచర్లు, లెక్చరర్లు హంగర్ స్ట్రయిక్ చేస్తుంటే విద్యార్థులు ఏమి విద్యాభ్యాసం చేస్తున్నారో చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. కేశవరావు :- ఆధ్యక్షా, విశ్లేషణగారు ఇది యిచ్చినప్పుడు బహుశః సన్మగ్రహం వుండినదేమో. ఆ సన్మగ్రహం కాలాఫ్ అయిపోయింది 2రి వ లేదనాడు, సమస్యలు పరిష్కారం అయినవి, జి.ఓ.లు వెళ్ళిపోయినవి, ఆఫీసర్లు పోతున్నారు. టేకోవరు యిమ్మా మోదాలిటీస్ కంప్లీటు చేస్తున్నాము. వాడు యిది యిచ్చినప్పుడు తీవ్ర సమస్యగా వుండినది. 2రి నాడు నేనే వెళ్లి జూజ్ కూడా యివ్వడం జరిగింది. ఈ సమస్య తీరిపోయింది.

re:- (14) Stoppage of boarding facilities to Girijan students of
R. B. Puram and other villages of Vizianagaram Dist.

శ్రీ ఎన్.వి. జయరామరాజు :- ఆధ్యక్షా, అమాయకులైనటువంటి గిరిజనుల యొక్క వున్నతికొరకు ప్రభుత్వం కేటాయించిన నిధులు లంచగొండి, అవినీతిభరులైన ఉద్యోగస్థులు వారి చెందకుండా మొత్తాన్ని ఎట్లా స్వాధీనం చేస్తున్నారో నేను చెప్పి విషయమువల్ల ఋజువు అవుతుంది. 1981 వ సంవత్సరములో ఆ ప్రాంతములో నక్సలైటు ఉద్యమం వచ్చేప్పుడు స్కూటర్ అయినటువంటి గిరిజనులను రీగ్రూప్ చేయడం జరిగింది. అలాగే రామభద్రపురం రీగ్రూపింగ్ సెంటరు టి.కె. జమ్మి రీగ్రూపింగ్ సెంటరు, యీ రెండుచోట్ల మొత్తం మూడు ఏడెడ్ ఎలిమెంటరీ స్కూలులు వుండేవి. ఆ ఏడెడ్ ఎలిమెంటరీ స్కూలులో చదివే విద్యార్థులకు ఆశ్రమ స్కూల్ కుడ స్థాపించడం జరిగింది. అయితే అక్కడవుండే విద్యార్థుల స్టైండ్ వల్ల రామభద్ర పురములో వుండే ఆశ్రమ స్కూల్ కు వేరేగా డ్రైనిజ్ వెళ్ళేరు డిపార్టుమెంటుకు చెందిన ఒక అప్పర్ ప్రైమరీ స్కూల్ నెలకొల్పడం జరిగింది. కేవలం, యివకల మేనేజ్ మెంటు అవతల డ్రైనిజ్ వెళ్ళేరు డిపార్టుమెంటు అక్కడ చదివే విద్యార్థులకు యిచ్చే మొత్తం గ్రాంట్లు ఆ విద్యార్థులకు చెందకుండా చేయాలనే ఉద్దేశముతో టి.కె. జమ్మి రామభద్రపురములో వుండే యీ స్కూల్ ను డ్రైనిజ్ వెళ్ళేరు డిపార్టుమెంటు స్కూలులో మెర్జ్ చేయుమని డి.ఇ.ఒ. గారికి వ్రాయగా వారు యిది జరుగదు అన్నారు. అప్పుడు ఏమి చేశారంటే, అలాంటప్పుడు అక్కడ చదివే విద్యార్థులకు భోజనం పెట్టమని చెప్పడం జరిగింది, అప్పటినుండి యిప్పటివరకు మొత్తం అక్కడ చదివే 400 విద్యార్థులకు దాదాపు ఎనిమిది నెలలుగా భోజనం లేకుండా పోయింది ఇప్పుడు భోజనం పెడుతున్నట్లు

re. : (14) Stoppage of boarding facilities
to Girijan students of R.B. Puram
and other villages of Vizianagaram Dt.

ఓకార్డు చేస్తూ అక్కడ వుండే వార్డును, ఎస్ టి సి వారు మొత్తం డబ్బును తినడం జరిగింది. ఈ విషయం తేలేదాకా ఆ ఎస్ టి సి సి, వార్డును సస్పెండు చేసి తగిన న్యాయం చేకూర్చవలసిందిగా మీవ్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి.పావ్. శ్యామలరావు :- అధ్యక్షా, పార్వతిపురం తాలూకాలోని రామ భద్రపురం ఏడెడ్ పాఠశాల డి.ఇ.ఓ, కంప్లైట్ లో వుంటాయి-యిక్కడికి వచ్చేప్పటికి డైరెక్టరు ఆఫ్ స్కూలు ఎడ్యుకేషను-అక్కడ వారు ఏడెడ్ స్కూల్స్ లో-గిరిజన బాలురు-చదువుతున్నప్పటికీ డి.కె జమ్మి, రామభద్రపురంలో వున్నటువంటి ఆశ్రమ స్కూల్స్ లో యీ విద్యార్థులకు కూడ భోజన వసతి మాత్రం ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. తరువాత అక్కడ వున్నటువంటి విద్యార్థులందరూ ఆశ్రమ పాఠశాలల్లో చదవడానేకి వుత్సాహం వ్యక్తం చేసి ఆశ్రమ స్కూల్స్ లో చేరడానికి రావడంవల్ల ఏడెడ్ స్కూల్స్ లో దీచరు హ్యాపిల్ రేషియో లేకపోవడంవల్ల డైరెక్టరు ఆఫ్ స్కూలు ఎడ్యుకేషను-డి.ఇ.ఓ- ఆ ఏడెడ్ పాఠశాలను మూసివేయడం జరిగింది. మూసివేసిన తరువాత విద్యార్థులందరిని యీ రెండు ఆశ్రమ పాఠశాలల్లో చేర్చుకోవడం జరిగింది. వారు ఏడెడ్ పాఠశాలల్లో వున్నప్పుడు భోజన వసతి యిస్తూ వచ్చేటటువంటి కార్యక్రమం ఆశ్రమ పాఠశాల విద్యార్థులుగా వచ్చిన తరువాత భోజన గృహ వసతితోపాటు వారికి యితర వసతులు కల్పించడం జరిగింది. ఇప్పుడు ప్రభుత్వం యిచ్చినటువంటి స్కాలర్ షిప్స్, గుడ్డలు, సబ్బులు, యంత్రా ప్రభుత్వం యిచ్చినటువంటి ఆదనపు సౌకర్యాలు కల్పించడం జరిగింది. మరి గౌరవ సభ్యులు ఉపాధ్యాయులకు 8 మాసాల నుండి జీతాలు యివ్వలేదని చెప్పారు. ఆ స్కూళ్లు మూతపడిన తరువాత ఉపాధ్యాయులకు జీతాల సమస్య వుత్పన్నం కాదు. ఒకవేళ ఉత్పన్నం అయినా అది డైరెక్టరు ఆఫ్ స్కూలు ఎడ్యుకేషనుకు సంబంధించిన విషయము. అక్కడ వార్డును నిధులను దుర్వినియోగం చేశారని గౌరవ సభ్యులు ఆరోపిస్తున్నారు, దానిమీద సమగ్రమైనటువంటి దర్యాప్తు జరిపి దోషులను ముఖ్యంగా వార్డునుపైన ఏవైనా ఆరోపణలు ఋజువు అయినప్పుడు కఠిన చర్య తీసుకుంటామని మీ క్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎస్. విజయరామరాజు :- నేను అక్కడ స్థానిక శాసన సభ్యుడిని. అక్కడ వుండే వాస్తవ పరిస్థితులు మంత్రిగారికంటే మాకు బాగా తెలుసు. మంత్రిగారు డిపార్టుమెంటు వారు ఇచ్చిన స్టేటుమెంటుపైన డిపెండు అయి యిక్కడ ప్రకటన చేస్తున్నారు అట్లా గాకుండా అక్కడ వుండే వాస్తవ పరిస్థితులు సమగ్రంగా తెలుసుకొని మంత్రిగారిని చెప్పమనండి. మంత్రిగారు చెప్పింది ఎట్లా వుందంటే, ఎడ్డు యానిందంటే దూడను కట్టివేయమన్నట్లుగా వుంది. వారు ఏది చెబితే యిక్కడ ఈయన చదువుతాడు.

re. : (14) Stoppage of boarding facilities
to Girijan students of R.B. Puram
and other villages of Vizianagaram Dt.

నేను జైపే మాటలు ఏవీ అర్థం చేసుకున్నట్లు లేదు. ఎనిమిది మాసాలుగా అక్కడ వుండే పిల్లలకు భోజనం పెట్టకుండా బోజనం పెట్టిస్తూగా వ్రాసి వారికి యిచ్చేటటువంటి మొత్తం డబ్బును వార్డును, ఎన్.ఓ.సి, ఆఫీసరు తీసుకోవడం జరిగింది.

(షేం షేం ఫ్రం అపోజీషన్ లేడీ మెంబర్సు)

మనం 1982లో వున్నాము. 47లో కాదు. మనకు స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 15 సంవత్సరాలు అయిన తరువాత గిరిజుల పుష్పతికి కృషి చేస్తున్నామని చెప్పి...

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకరు :- మిస్టర్ రాజు, లేడీ మెంబర్సు కూడ సానుభూతి చూపిస్తున్నారు.

శ్రీ ఎన్. విజయరామరాజు :- అంటే మీకు సానుభూతి లేదన్నమాట.

మిస్టరు డిప్యూటీ స్పీకరు :- వారు చూపిస్తున్నారంటే నాకు లేదంటే ఎట్లా?

శ్రీ విజయరామరాజు :- మరి అంతేగదా సర్. చిన్న రాజుగారు మంచివారు అంటే పెద్ద రాజుగారికి ఏదో కుంభకోణం వున్నట్లే గదా. అందుచేత అక్కడ వుండే పదిమంది పుపాధ్యాయులకు మొత్తం ఎరియర్స్ చెల్లించడం జరగాలి. అక్కడ వుండే డి.ఇ.ఓ. గారు చెప్పారు, అక్కడ రెగ్యులర్ గా రెండు స్కూల్స్ వుంటూ వుండగా, మీకు పర్మిషన్ యివ్వడానికి మాకు ఎటువంటి అధికారం లేదంటే ఆ డి.ఇ.ఓ. గారి మాటను త్రోసివేసి అన్యాయంగా, దౌర్జన్యంగా చేశారు. అందుచేత I request the Hon'ble Speaker to take immediate action by suspending the concerned S.T.C. as well as Deputy Warden of that school immediately.

మీరు అట్లాగ చేయకపోతే అక్కడి పరిస్థితులు ఇంకొకలాగ ఉంటాయి. అది నక్సలైట్స్ ప్రాంతం. అచ్చట మంత్రిగారు ఏదో ఎప్పుడో చేస్తామని అంటే కాదు. ఈ సమస్య 8 మాసాలునుంచి ఉన్నది. మొదటి చర్యగా ఆ ఇద్దరిని సస్పెండు చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను.

1-20a.m.

శ్రీ సి.హెచ్. శ్యామలరావు :- గౌరవ సభ్యులకు నేను మనవిచేసాను. నక్సలైట్స్ ఉద్యమం నాకు తెలియనిది కాదు. నేనూ ఆ ప్రాంతంనుంచి వచ్చిన వాడినే. గిరిజనులకు, హరిజనులకు, బలహీన వర్గాలకు ఈ ప్రభుత్వం చేసినటువంటి ప్రయోజనం

re:- (15) Fire accident at Indervelli
Ginning Mills, Adilabad.

కాని ప్రగతి నాని పాఠకపక్ష సభలకు, ప్రతిపక్ష సభ్యులకు చెయ్యని వేన ఆ విషయం వేరే చెప్పనక్కర లేదు. గౌరవ సభ్యులు అక్కడ పనిచేసే వార్డెన్ గిరిజన చెప్పారు. నేను వాస్తవం తెలుసుకోకుండా వారిమీద చర్య తీసుకుంటానని చెప్పడం భాషం కాదు. నమగ్రమైన దర్యాప్తు ఒకటిస్తారు. సందర్భంలో వారికి ఇంటిమేట్ చేయమని చెబుతాను. ఆ దర్యాప్తులో వారు పార్గాస్ ప్రూవ్ చేయచ్చును. అవి ప్రూవ్ అయితే తప్పకుండా వారిమీద కఠినమైన చర్య తీసుకుంటానని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎస్ విజయరామరాజు :- కొంపలు అంటుకొంటున్నామని అంటే ఎక్కడి నుంచో నీరు తీసుకొని వస్తానని అంటున్నట్లు ఉంది. దర్యాప్తు చేస్తామంటే ఎలాగ? 229 యొక్క ప్రాముఖ్యత ఏమిటి? నేను ఒక దాద్యతగం కాను. సభ్యుడిగా చెబు తున్నాను. నేను చెప్పిన విషయం అవాస్తవికమైతే అయితే నేను రాజీనామా చేయ దానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను. నేను చెప్పించి సరైనది ఆపే భాషం మంత్రిగారికి ఉంటే వారిని వెంటనే సస్పెండు చేసి అక్కడున్నటువంటి ఎస్ఎండగారు పురావాలకు శాలరీస్ ఇచ్చేట్లు చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సిపాద్. శ్యామలరావు :- అధ్యక్షా, దర్యాప్తు వెంటనే చేయిస్తాను. ఈ విద్యార్థులకు గిరిజనానుంచి భోజన వసతి కల్పించలేదనే విషయం వాస్తవం కాదు. వారు ఎయిడెడ్ స్కూలులో వున్నప్పుడు భోజన వసతి కల్పించారు. తరువాత ఆశ్రమ స్కూలుకు మారిన తరువాత హాస్టలు వసతి, ఇతర ప్రభుత్వ సౌకర్యాలు కల్పించారు. ఎయిడెడ్ స్కూలు ఛానరు రావడం లేదు అందుచేత పురావాలకు జీవితం అనేకమన్న వుత్పన్నం కాదు. ఆ సజ్జిక్టు నాద కాదు. ఒక డైరెక్టర్ అండ్ స్కూలు ఎడ్యుకేషనుకు తెలియజేస్తారు. గౌరవ సభ్యుడు రాజీనామా చేసే స్థాయికి తయారై నారు కనుక గిరిజన లలో ఎంక్వయరీ చేయించి అవి ప్రూవ్ అయితే కఠినమైన చర్యలు తీసుకుంటానని మనవి చేస్తున్నాను.

re : (15) Fire accident at Indervelli Ginning Mills, Adilabad.

శ్రీ ఎన్. చంద్రమౌళి :- అధ్యక్షా, వున్నారూ తాలూకా ఇండ్రవెల్లిలో గిరిజన కార్పొరేషనుకు సంబంధించిన కాటన్ గోడౌన్ లో ఫైర్ యాక్సిడెంటు జరిగింది. గిరిజన కార్పొరేషన్ వారు గిరిజనులనుంచి సగుకు కొని సరైన గిట్టుబాటు ధర ఇవ్వాలనే సత్సంకల్పంతో ఈ సంస్థలకు కాటన్ కొనాలని నిర్ణయించడం ఒరిగింది. గిరిజన కార్పొరేషన్ వారి స్వంత స్పిన్నింగు మిల్సు లేకపోవడంవల్ల అద్దెకు తీసుకున్నారు. ఆ కాటన్ గోడౌన్ ను సరైన రక్షణ వుండేలా లేదా అనే విషయం పరిగణనలోకి తీసు

re :- (15) Fire accident at Indervelli
Ginning Mills, Adilabad.

కున్నారో లేదో నాకు తెలియదు. 500 క్వింటాలు ప్రతి - కి లక్ష రూపాయలు విలువచేసేది కాలిపోయింది. వేసవికాలం నేపు రవ్వపడితే మొత్తం అంతా దగ్గమై పోతుంది. అ గొడవును ప్రొడ్యూస్ లేకపోవడంవల్ల ఆ విధంగా జరగడానికి అవకాశం ఏర్పడింది. దాని ఇన్సూరెన్సు చేసినా కూడా ఆటువంటి మిల్సులోకి ప్రతిని తీసుకొని రావడానికి యెటుల్ని వయపడడానికి అవకాశం వుంది. ఇందులో ప్రత్యేకంగా ఒక విషయం గమనించవలసి వుంది. ఇందులో కుంభకోణం జరిగిందేమోనని, తక్కువ ఖరీదుకేసి ఎక్కువ ఖరీదు చేసినట్లు వెప్పవచ్చునని, కలెక్టరుగారు దీనిలో భాగస్వామిలేనానే అవకాశం అప్పటి చైతులు వెలిబుచ్చారు. కాబట్టి దీనిపైన సమగ్రమైన దర్యాప్తు చేయాలి. యెటుల్ని అప్పియిట్టికోసం ప్రతి కౌనాలని అంటున్నారో కనుక గిరిజన కార్పొరేషన్ గారు స్వంతంగా స్పెషియల్ మిల్సు పెట్టుకోవాలి. వాటికి ప్రైవేట్ యాక్సిడెంట్స్ కనుకందా సరైన కట్టుదిట్టాలు చేసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఇప్పుడు జరిగిన సంఘటనపై సమగ్రమైన దర్యాప్తు చేసి ఇందులో అఫీసర్లు యొక్క కంభకోణం వుందేమో పరిశీలించాలని, వుంటే వారిని తగిన విధంగా శిక్షించాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

شری امبا جی - کئی دنوں کے بعد ہماری حکومت خوجوں کے مفادات کی خاطر گرجن کارپوریشن قائم کی اور کارپوریشن کی جانب سے ادنیٰ تر ضلع عادل آباد سے کپاس خریدی گئی۔ یہ کپاس اس سال نہیں پہلے سال بھی خریدی گئی تھی اور وہاں پر گودام نہ ہونے کی وجہ سے وہاں کے مارواڑیوں کے گودام کرایہ پر لے کر کپاس رکھ گئی تھی۔ فیوری کے آخر میں شری رویندر نائیگ کا حوالہ دیا گیا تھا۔ وہاں کے اقوام قدیم یعنی گوند لوگ مصیبتیں اٹھا رہے تھے اس لئے حکومت نے گرجن کارپوریشن قائم کیا تھا۔ لیکن بعض لوگوں نے اس کپاس کو جلا دیا۔ میں منسٹر صاحب سے درخواست کرتا ہوں کہ جو خاطر بھی ان کو سزا ملائیں۔

Ch. Shyamala Rao :- The Girijan Co-operative Corporation Ltd., Visakhapatnam has undertaken purchase of cotton from tribal growers of Adilabad District from 1-12-1981. Indervally is one of the five purchasing centres opened by the Corporation for purchase of cotton. Generally H-4 and 1007 varieties of cotton which are predominantly grown in the area are purchased. In order to sell the cotton pressed lint to the National Textile Corporation arrangements were made for ginning of cotton in M/s. Bhagyalakshmi Ginning Factory, a private factory located at Indervally under an agreement.

re. : (15) Fire accident at Indervelli
Ginning Mill, Adilabad.

2. On 13-2-1982 about 80 cart loads of cotton were brought to the Purchasing Centre for sale. The cultivators were unloading their cotton after weighment of loaded carts. The purchasing activity was in full swing upto 3-30 p. m. when fire broke out in the heap of cotton and quickly started spreading. The matter was immediately reported to fire brigade at Adilabad after taking all steps to put out the fire by pouring water on it from the nearby water sources. In this process all workers, employees, tribal growers who were present on the spot, local people numbering about 400 to 500 tried their best to control fire in all possible methods. The fire brigade arrived on the spot at 4-40 p. m. with one fire engine. The fire was put out by 8-30 p. m. on that day.

There were 4,300 quintals of raw cotton in addition to 95 quintals of ginned cotton and cotton seed of about 2,500 quintals in the premises before the accident. The ginned cotton and the cotton seed were not affected by the accident. Loss of cotton was estimated between 500 and 500 quintals. Besides raw cotton, two tourpauline belonging to Girijan Co-operative Corporation and 4 bullock carts of poor tribal cultivators were reduced to ashes in the accident. The total loss to Girijan Co-operative Corporation was roughly estimated at Rupees four lakhs. But M/s. New India Assurance has assessed the loss at Rs. 3-50 lakhs. A claim for a loss of Rs. 3-50 lakhs was also preferred with the Insurance Company.

4. The causes of the out-break of fire is not known. Local enquiries have, however, revealed that it was accidental. A complaint was also lodged with the Police. The telegraphic information received by the Headquarters of the Girijan Co-operative Corporation reveal that after due enquiry the police reported that the fire out-break was accidental.

مشری اصحابی۔ بات یہ ہے کہ ٹرانسپورٹ کے پاس کپاس ہے لیکن

11-30 a.m.

ہماری حکومت کی طرف سے انکو پیسہ نہیں دیا گیا۔ ان کے پاس جو کپاس ہے اسکو

خریدنے کی ذمہ داری گورنمنٹ پر عائد ہوتی ہے۔ اسکی خریداری کے سلسلے میں کیا

منسٹر صاحب کوئی کوشش کریں گے۔

re : (16) Justification in asking the One Man Backward Classes Commission to examine the privileges provided to the Backward Classes for further extension.

శ్రీ సిహెచ్. శ్యామలరావు :- అధ్యక్షా, ఈ పైరు ఏక్సిడెంటుకి ప్రతి కొనుగోలుకి సంబంధం లేదు అయితే గౌరవ సభ్యులు అడిగినదానికి నేను దానిపై మొన్న అదిలాబాదు వెళ్ళి చచ్చిన తరువాత ఇది గిరిజన దెవలప్ మెంటు కార్పొరేషను వైస్-చైర్మన్ తో సంప్రదించడం జరిగింది. ఏపిల్ నెలాఖరుకి ఇక్కడ కొనుగోలు కేంద్రాన్ని ఏర్పాటు చేసిన ప్రయోజనం లేదు అని చెప్పింది. మరి నిధుల కొరత కూడా ఒకటి ఉన్నది. గవర్నమెంటు గ్యారంటీ ఇందుకు అవసరం ఉంది. ఇదవరకు అసలు ఓపెన్ చేయడం జరిగింది. మధ్యలో క్లోజ్ చేసినారు. దాన్ని తెరవడానికి మాత్రం ప్రయత్నం చేస్తామని గౌరవసభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎర్రయ్య రెడ్డి :- ఈ గిరిజనులకు స్వంతంగా జిన్నింగు ప్యాక్టరీ పెట్టడానికి ఏమైనా నిర్ణయం చేస్తారా ?

శ్రీ సిహెచ్. శ్యామలరావు :- ఆ విషయం పరిశీలనలో ఉంది. తప్పనిసరిగా ఇక్కడ ప్రత్యేకించి గిరిజన జిన్నింగు ప్యాక్టరీ ఓపెన్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

re : (16) Justification in asking the one Man Backward Classes Commission to examine the privileges provided to the Backward Classes for further extension.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :- అధ్యక్షా, తమకు కూడా బాగా తెలిసిన విషయం. మన డాక్టర్ చెన్నారెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉండే దశలో గవర్నమెంటు అధ్యక్షంలో ఒక బ్యాక్ వర్డు క్లాసెస్ మహాసభలు 79 లో హైదరాబాదులో జరిగిన సంగతి, దానికి ఒక రిసిప్షన్ కమిటీ కూడా ఉన్నది అందరు మంత్రులు ఉన్నారు. రిసిప్షన్ కమిటీ చైర్మన్ గా ముఖ్యమంత్రి ఉన్నారు. ఆ రిసిప్షన్ కమిటీ సెక్రటరీ సోషల్ వెల్ఫేరు మంత్రి. ప్రతి జిల్లాకి 8, 10 వేల రూపాయలు గవర్నమెంటు డబ్బు కూడా శాన్ క్షన్ చేశారు. జిల్లా కలెక్టర్లు, అన్ని జిల్లాలనుంచి డెవిగేట్లు అన్ని పర్సనలనుంచి బ్యాక్ వర్డు క్లాసెస్ కులాం నుంచి పంపమన్నారు. ఇక్కడ ఒక ఊరేగింపు ఉత్సవాలు జరిగాయి. అంతకుముందు ఆంధ్రప్రదేశ్ బ్యాక్ వర్డు క్లాసెస్ సంఘం తరపున ఒక మహాసభ కూడా ఇక్కడే జరిగింది. ఈ సందర్భంలో 142 తీర్మానాలు చేసినట్టు ఉన్నారు. అంతేకాదు గవర్నమెంటు పెట్టిన బ్యాక్ వర్డు సభలో 142 తీర్మానాలలోను కాస్త రూపము దార్చింది అని చెప్పుకుంటే అది ఈ ఒక్క తీర్మానమే. ఏది ? ఈ వెనుక బడిన తరగతులవారికి ఏర్పాటు చేసిన సౌకర్యాలు రిజర్వేషనులు గాని, స్కూలర్ షిప్పులుగాని వగైరాం

re. : (16) Justification in Asking One Man Backward Class Commission to examine the privileges provided to the Backward Classes for further extension.

సౌకర్యాలు అన్ని మరొక పది సంవత్సరాలు అమలు జరుపుతాము అని ఒక తీర్మానం చేశారు ఆ 14౯ లో ఇది ఒక తీర్మానం. ఈ తీర్మానాన్ని క్యాబినెట్ లో వెంటనే చర్చకు తీసుకొని క్యాబినెట్ కూడా ఆ తీర్మానం చేసి ఆది గెజిట్ నోటిఫై చేసి ఒక వదేశీ వరకు ఈ సౌకర్యాలు పెంచామని ఒక టి. టి. జారీ చేశారు. ఇది 79 లో జరిగింది. తరువాత కాలచక్ర ప్రకారంగా కేంద్రంలో ఉన్నటువంటి కాలచక్రం అంటే కేంద్రంలో ఉంటుంది కదా, ఆ కేంద్రం యొక్క కాం చక్రానికి చెన్నారెడ్డిగారు బలి అయిపోయారు, అంజయ్యగారు వచ్చారు. వారు ఎచ్చి రావడంతోనే నేను బ్యాంక్ వద్ద క్లాసెస్ వారి ఇంటిలో పెరిగాను, బ్రతికాను, బ్యాంక్ వద్ద క్లాసెస్ బాగే నా దారు, నా బాగే బ్యాంక్ వద్ద క్లాసెస్ బాగు అని చెప్పాడు. నిజమే అనుకున్నాము. కాని ఎందుకు హిందూగాని మంత్రివర్గంలో క్రొత్తగా ఒక ఏక సభ్య కమిషన్ ఏర్పాటు చేయాలి అని మంత్రి వర్గం తీర్మానం చేసి అందులో టరమ్స్ ఆఫ్ రిఫరెన్స్ లో ఇంకా పొడిగించవలసిన అవసరం ఉన్నదా అన్నది కూడా టరమ్స్ ఆఫ్ రిఫరెన్స్ లో ఒక క్లాజుగా పెట్టి పది ఏళ్లు పొడిగించాలి అని జి. టి. చేసి ఆ గవర్నమెంటే పొడిగించవలసిన అవసరం ఉన్నదో లేదో పరిశీలించమని ఒక టరమ్స్ ఆఫ్ రిఫరెన్స్ లో పెట్టి ఒక సింగిల్ మాన్ కమిషన్ ఏర్పాటు చేయడంలో ఏమి సబబు ఉంది? ఇది పరస్పర విరుద్ధము కాదా? మరి తొందరపడి ఏదో డాక్టరు చెన్నారెడ్డి ఉన్నప్పుడు చేశాము ఇప్పుడు అంజయ్యగారు ఉన్నప్పుడు మనము ఏమి చెప్పినా కాదు అనరు అన్నిటికి సరే అంటారు అని నమ్మకం మీద జరిగి నట్టు, లేకపోతే ముఖ్యమంత్రికి ఈ కలెక్షన్ వచ్చిందో అన తెలుసుకొని కొంతమంది ముఖ్యమంత్రి దగ్గరికి ఒక డిప్యూటీషను వెళ్తాము; అది నిజమా అబద్ధమా అని. ఇప్పుడు బ్యాంక్ వద్ద క్లాసెస్ మంత్రి గారు కూడా సమయానికి అక్కడ ఉండిరి ఇది అన్యాయమని ఆయన కూడా చెప్పారు. ముఖ్యమంత్రి ఒప్పుకున్నారు. అది జరగదు అన్నారు. కాని జరిగింది. ఇప్పుడు నడుస్తున్నది. అందువల్ల పరస్పర విరుద్ధమైనది కనుక ఇప్పటికైనా ఈ టరమ్స్ ఆఫ్ రిఫరెన్స్ లో ఈ అంశాన్ని ఉపసంహరించుకోవడానికి గవర్నమెంటు సిద్ధముగా ఉన్నదా లేదా దయచేసి తెలియచేయమని కోరుతున్నాను.

Sri A. Veerappa :- This Government has issued orders extending the period of reservation for Backward Classes upto the year 1980-81. The Anantharaman Commission has recommended a review after 10 years. Accordingly, the commission is appointed to review the whole position of implementation and extension of period and review the list of B.Cs also since there is a feeling that reserva-

re. : (16) Justification in asking One Man Backward Class Commission to examine privileges provided to B.Cs. for further extension.

tions already given were not fully implemented. Therefore, a review is necessary to find out to what extent posts were given in services and seats in technical and professional colleges were provided according to the reservation. In case, there is any failure in the matter of implementation, it would be necessary to find ways and means of arresting this and, therefore, a new Commission can look into this matter. In case, there is any gap in implementation, it will serve as basis for fresh recommendations to make good the loss that has been sustained by B.Cs during the past 10 years. It is only a new Commission that will suggest measures because after a thorough study, it can establish the gap in implementation and suggest measures necessary to redress the injustice, done in spite of the existing Government Order on the basis of the recommendations of the Anantharaman Commission. There are representations from several communities for inclusion in the Backward Classes list. Such inclusion can be considered only by a Commission which acts in a judicial manner and it has power to enquire into the social and educational conditions of various communities.

11-40 a.m.

వారు ద్వంద విధానం అని సెలవిచ్చారు. అదేమీ కాదు. వారికి కూడా తెలుసు. ఇవివరకు ఒక గవర్నమెంటు ఆర్డరు యివ్వడం జరిగింది. అయితే ఆనంతరామన్ కమిషన్ ప్రకారం 10 సంవత్సరముల తర్వాత దీనిని రెవ్యూ చేయవలసిందిగా అదేశించబడింది. కాబట్టి ఆ రకంగా యీ సబ్జెక్ట్ కి పెద్ద ప్రాధాన్యం అనుకోదానికి లేదు కానీ లీగల్ ప్రొసీజర్ కొంతవరకు చూడాలి. ఆ రకంగా 10 సంవత్సరముల తర్వాత రెవ్యూ చేసి మరి 10 సంవత్సరములో 20 సంవత్సరములో ఎంతకాలం పొడిగించాలి? లేదా? ఆ పరిస్థితి యేమిటి? దీనిలో యింప్లిమెంటేషన్ యెట్లా జరిగింది? ఆ యింప్లిమెంటేషన్ జరగకపోయినదానివల్ల యింకా ఎక్సపెన్సెస్ యెంత కాలం ఉండాలి? బి.సి. లిస్ట్ కూడా పరిశీలన చేసి దానిని యిన్ క్లూడ్ చేయవలసిన పరిస్థితి యేమైనా ఉందా? వీటి పరిస్థితిలో చూర్పు యేమైనా వచ్చిందా? అది కూడా చట్టబద్ధంగా చేస్తే బాగుంటుందని, ఒక కమిషన్ ను వేసి వీటి అన్నిటిని చూస్తే వారు దీనిలో రికమెండ్ జేయవచ్చును అనే ఉద్దేశ్యంతో చేయబడింది. ఇచ్చినవి తిరగతోడే ఉద్దేశ్యం కానేకాదని మనవి జేస్తున్నాను.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :- మంత్రిగారికి యీ సమస్య మీద లచ్చన్న కంటే యెక్కువ, భిన్నమైన పరిజ్ఞానం కలవారని నా విశ్వాసం, వారేమో డిపార్టుమెంటువారు

re. : (16) Justification in asking One Man Backward Class Commission to examine privileges provided to B.Cs. for further extension.

వాసింది చక్కగా చదివినారు. అనంతరామన్ కమిషన్ వారు 10 సంవత్సరముల తర్వాత పునర్విచారణ జరపాలనే సిఫార్స్ చేశారు. ఆ సిఫార్స్ మీద ప్రభుత్వం చర్య తీసుకున్నది. ప్రభుత్వం 10 సంవత్సరములు కాదు 20 సంవత్సరముల వరకు యిది ఉండవచ్చునని ప్రభుత్వం నిర్ణయం చేసినప్పటికి కూడా యిప్పుడున్న మంత్రిగారు ఆ మంత్రివర్గంలో కూడా మంత్రిగానే ఉన్నారు; అయితే అప్పుడు మేము తొందరపడి చేసినాము చట్టబద్ధంగా ఉండాలని కమిషన్ ను వేసినాము అన్నారు. అప్పుడు చేసిన నిర్ణయం చట్టానికి వ్యతిరేకంగా చేసినామని ఒప్పుకోవడమే అవుతుందా? అని అనుమాన పడుతున్నాను. అది కూడా చట్టబద్ధం అయినప్పుడు అనంతరామిన్ కమిషన్ 10 సంవత్సరములే సూచించింది. ప్రభుత్వం 20 సంవత్సరములు వరకు ఉండవచ్చునని అన్నది. ఇందులో చట్టానికి వ్యతిరేకత యెక్కడ ఉంది? ఇది కావాలని యేదో విధంగా తిరగతోడడానికి యేదో స్వస్థి వాచకం చెప్పాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఉన్నదని ప్రజలు అనుమానిస్తే ప్రజల అనుమానం తప్పు అని చెప్పడానికి మంత్రిగారు కాగితాల మీద ఆధారపడి చెబుతున్నారు. మనసారా అలోచిస్తే ఆ మాట అనరు అని నా ఉద్దేశ్యం. అందువల్ల యిప్పుడయినా ఆ టరమ్స్ ఆఫ్ రిఫరెన్స్ ద్వారా అనేకం పెట్టారు, ఇచ్చిన సౌకర్యాలు సరిగా అమలు జరుగుతున్నాయా అన్నది పరిశీలన చేయాలని చెప్పినప్పుడు యీ పొడిగింపు చేయవలసిన అవసరం ఉందా? లేదా అన్న హంసపాద దీనితో యెందుకు పెట్టవలసి వచ్చింది? దీనికి అటువంటి ప్రమాదం రాదని మంత్రిగారు హామీ యిస్తూ దీనిని గురించి స్పష్టమైన క్లారిఫికేషన్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. వీరప్ప :- ఆధ్యక్షా, లచ్చన్నగారు చెప్పినట్లుగా యేదో డిపార్టుమెంటు వ్రాసింది చదవడం కాకుండా దాదాపు డిపార్టుమెంటుకే నేను చెప్పే పరిస్థితి రావచ్చును. ఆ విషయాలు పరిశీలించినాము. కమిటీ సభ్యులుగా ఉన్నాము. చైర్మన్ గా ఉన్నాము. అన్ని విషయాలు తెలిసే చెప్పడం జరిగింది. లచ్చన్నగారు బి.సి.లకు అన్యాయం జరుగుతుందేమోననే ఆతృత వ్యక్తపరచినందుకు వారికి ధన్యవాదాలు. దీనిని యేదో తిరగతోడే ఉద్దేశ్యం ప్రభుత్వానికి లేదు. కానీ కమిషన్ ఆ మాట చెబితే బాగా ఉంటుందనే ఉద్దేశ్యంతో, పరిశీలనచేసి ఎక్స్ ప్లెన్ డేషన్ కావచ్చును, కొంత యెక్కువ కూడ చేయాలని ఆభిప్రాయానికి రావచ్చును. ఇన్ ఫ్లిమెంటేషన్ కూడా సరిగా జరగవచ్చును మరి ముందుకు పొడిగించడానికి యింకా యెక్కువ కాలంకు అంకం ఉండవచ్చుననే ఆశ వుంది. ఏదైనా యిచ్చిన సదుపాయాన్ని 10 సంవత్సరముల కాలాన్ని పొడిగించిన విషయాన్ని తిరగతోడే ఉద్దేశ్యం ప్రభుత్వానికి లేదని, ఆ విషయంలో నిశ్చింతంగా వుండవచ్చునని చెబుతున్నాను.

re. : (17) Delay in release of grants to
P.G. Centres, Srikakulam.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :- ఏదైనా నేను అనుకున్నది కమిషన్ వారు చెబితే బాగుంటుందని, వెసినామని అంటే కమిషన్ వారు పొడిగించక్కర్లేదు అంటే మా పరికాంక్ష మునిగిపోతే.

re : (17) Delay in Release of grants to p. G. Centres at
Srikakulam.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :- ఈ మంత్రిగారు యూనివర్సిటీలో ఫస్ట్ మార్కు సంపాదించినటువంటి వ్యక్తి విద్యామంత్రిగా ఉన్నారు. చాలా సంతోషం. మూడు సంవత్సరముల క్రిందట పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్ సెంటర్ గా అక్కడ డిక్టేర్ చేసినారు అక్కడ యిప్పడున్నటువంటి వరిస్థితి యేమిటంటే ఒక సైన్ బోర్డు డిగ్రీ కాలేజీలో ఒక రూమ్ మూడు సంవత్సరముల నుంచి కట్టబడి ఉంది. కారణం యేమిటంటే దీనికి గ్రాంట్స్ యివ్వడం లేదు, స్థలం సేకరణ లేదు. ఈ మూడు సంవత్సరముల నుంచి యిటువంటి శుష్క వాగ్దానం చేయబడినటువంటి యీ పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్ సెంటర్ కు యీ సంవత్సరం బడ్జెట్టులో యెక్కడ చూసినా గ్రాంట్ యిచ్చినట్టు కనపడడం లేదు. తొందరగా గ్రాంట్ విడుదల చేసి, స్థలం సేకరించి యీ పోస్టు గ్రేడ్యుయేట్ సెంటర్ కు కాగితం మీద ఉన్నట్టుగా కాకుండా భూమిమీద ఉన్నట్టుగా ప్రభుత్వం చూస్తుందా ?

శ్రీ కె. కేశవరావు :- ఆ కాగితం మీద కాకుండా ఆ భూమి గురించి వెతుకుతున్నాము. ఆ యూనివర్సిటీ వారు ఒక కమిటీని పెట్టి 160 యకరముల భూమి కావాలని బెంజిల్ పై చేశారు. దానికి 20 లక్షల రూపాయలు కావాలని అన్నారు. అంతే కాకుండా లెజిస్లేటర్స్ కూడా 30 లక్షల రూపాయలు యిమ్మని అన్నారు. ఆ 30 లక్షల రూపాయలు యివ్వలేము కాబట్టి లాండ్ ఎక్విజిషన్ కు ఆ 20 లక్షల రూపాయలు చాలా యెక్కువ ఉంది కాబట్టి యు.జి.సి. వారిని అడిగితే బాగుంటుందేమోనని అంధ్రా యూనివర్సిటీ వారు యు.జి.సి. ని అడిగినా కాని బిల్డింగ్స్ కే గ్రాంట్స్ యిస్తారు కాని లాండ్ ఎక్విజిషన్ కు యివ్వడం కనుక 25 యకరములు పి.జి. సెంటర్ కు చాలు కాబట్టి యెక్కడయినా గవర్నమెంటు లేండ్ ఉందేమో చూద్దాము, గవర్నమెంటు లేండ్ లేకపోయినా కూడా 25 యకరముల లోపల వరకు లాండ్ ఎక్విజిషన్ లోపల మనము చూసుకుంటే దాని కాస్ట్ మనము పంపించుకుంటే అది మనము యూనివర్సిటీకి యిచ్చిన తర్వాత మరి బిల్డింగ్ కు యు.జి.సి. ని అడిగి 50, 50 పర్సెంటు ప్రకారం మేచింగ్ గ్రాంట్ కూడా గవర్నమెంటు యిస్తుందని గవర్నమెంటు నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. అయితే బడ్జెట్టులో యిది లేదు. అది నిజం అయినప్పటికీ యూనివర్సిటీ వారికి యిచ్చిన గ్రాంట్ లోపల వారికి అదేకాలు యేమి యిచ్చినామంటే యీ లేండ్ ఎక్విజిషన్ లో మీరు కాసు

re. : (1) Atrocities by the landlords
on Trible families of
Allipalli, Khammam.

కుక్కంటే రెండంసారి అది మేము దాని తీర్పుకుంటాము. ఫుల్ ఫీల్ చేసుకుంటాము అని కూడా చెప్పినాను. ఈ విషయం కౌన్సిల్ లో వచ్చినప్పుడు కూడా చెప్పారు. ఈ పి. జి. సెంటర్ ఉంటుంది, క్లౌజ్ చేయబడదు. రెండవది యిదే సంవత్సరం యీ ఎకడమిక్ యియర్ లోపల యెక్కడ నుంచి ఆయిరా ఏదో యకరములు భూమి ఎక్వైర్ చేయడం కాని, ఇడెంటిఫై చేయడం జరుగుతుంది. అక్కడ ఒకసారి ఎక్వైర్ చేసిన తర్వాత బిల్డింగ్ కట్టడానికి ప్రయత్నాలు ప్రారంభిస్తాము.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :- విషయం యేమిటంటే యిప్పటికీ వారి ఓగ్గు డబ్బు లేదు అన్న విషయం చెబుతున్నారు. యీ వర్సిటీ వారిని యెట్లాగో అట్లాగ 25 యకరముల భూమి చూసుకోండి అంటున్నారు. సెంట్రాల్ యేమి చెప్పివారంటే యూని వర్సిటీకి బిల్డింగ్ కు తప్ప స్థలం సేకరణకు డబ్బు యివ్వడానికి లేదు అని రూప చెబు తున్నారు కాని స్థలము యెట్లాగో అట్లాగ సంపాదించుకోండి అంటున్నారు. పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్ సెంటర్ రద్దు చేయడం అన్నది ఉండదు అంటున్నారు. అయితే సైన్ బోర్డు కాళ్ళతంగా ఉండాలనే వుద్దేశ్యంతో కట్టినారేమో నాకు తెలియదు. ఈ సంవత్సరం లోపల దానికి కావలసిన స్థల సేకరణ జరిపిస్తామని, దై రెక్ట్ గా డబ్బు యిచ్చి కాని, మరొక విధంగా కాని జరిపిస్తామనే హామీ యిస్తే కొంచెం గతం యేదో బ్రతకడానికి అవ కాళం వుండేమో అన్న కోరికానికి నీలు వుంది, తప్ప లేకపోతే దీనికి న్యాయం జరగవని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ రె. తేజవరావు :- సైన్ బోర్డు కాకుండా అక్కడున్న మూడు రూములు వుంచుకొను మనవి చేస్తున్నాను పి. జి. సెంటర్ కు సంబంధము లేదు. కాబట్టి ఇదే సంవత్సరములో బ్రదరవానికి ల్యాండు అక్వయిర్ చేసి, ఐడెంటిఫై చేసి, ల్యాండ్ సేకరణ చేయబడుతుందని మీకు హామీ ఇస్తున్నాను. కాని మేము తప్పక ఇదే అకెడిమిక్ ఇయర్ లో సేకరించడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

(1) re : Atrocities by the Landlords on Trihal families of Allipalli,
Khammam dist.

శ్రీ సి. హెచ్ కాశయ్య :- అధ్యక్షా, ఖమ్మం జిల్లా, అశ్వరావు పేట తాలూకా 11-50 a.m
అల్లిపల్లి గ్రామములో, ప్రభుత్వము 1988 సంవత్సరములో గిరిజనులకు భూమిని అసెసైన్ చేసింది. ఇందులో 20 ఎకరాలలో జీడిమాచిడి టోటలు గిరిజనులు సేసుకోవడం జరిగింది.

re : (1) Atrocities by the landlords
on Tribal families of
Allipalli, Khammam. Dt.

చేరే బాపిరాజు గారు అనే ల్యాండు లార్డ్ దీన్ని ఆక్రమించుకోవడంవల్ల మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వము, రిపబ్లిక్ అధికారులు ఈ విషయంలో శ్రద్ధ తీసుకొని ఎంక్రోచర్స్ ని ఎవిక్ట్ చేసి, గిరిజనులకు 1979-80లో హౌషింగ్ యిచ్చారు. కాని యాక్చువల్ గా ఈ గిరిజనులు అనుభవించడానికి వీలులేకుండా అక్కడున్న ల్యాండులార్డ్స్ ఆటంకము చేస్తున్నారు వాళ్ళు చానివ్వడం లేదు. ఈ భూమిలో కొంత చింతలపూడి తాలూకా సరిహద్దులలో వుంది. మరికొంత భాగం జిల్లా అశ్వరావుపేట తాలూకా సరిహద్దులలో వుంది. ఖమ్మం జిల్లాకు చెందిన బాపిరాజు అనే ల్యాండు లార్డ్, చింతలపూడి తాలూకా మునిసిపల్ మాజిస్ట్రేట్ ఆయిం ఎ.ఎం ప్రసాద్ శర్మగారికి క్లబ్బులవల్ల నైతేనేమి, ఇతర అవకాశాలవల్ల నైతేనేమి మాజిస్ట్రేట్ ను ఉపయోగించుకొని, గిరిజనులపై దొంగతనాలు చేరారని నేరాలు మోపి, ఖమ్మం జిల్లాలోకాకుండా, చింతలపూడి తాలూకాలో అక్కడ కోర్టులో కేసులు పెట్టడం, హరాస్ చేయడం ఒరుగుచున్నది. అందువల్ల గిరిజనులు భయపడడమే కాకుండా వాళ్ళకు సహాయపడుతున్న కాంగ్రెసు కార్యకర్తలు భయంతో వుండడంవల్ల, గిరిజనులను ఎవరూ దిక్కులేక, లీ దుస్థితిలో వాళ్ళ భవనం వెంకట్రాం గారు ముఖ్యమంత్రి ఆయిం తరువాత వారికొక మెమోరండము యిచ్చారు. తరువాత మార్చి 18-11 తేదీలలో సెకండ్ సాటిల్లె సుడే రోజున మునిసిపల్ మాజిస్ట్రేట్ చింతల పూడి ఎ. ఎం ప్రసాద్ శర్మ, ల్యాండు లార్డ్స్ బాపిరాజు గారు, యి-కో 10 మందితో కలిసి, వెహికల్స్ లో, లారీలలో తీసుకొనివచ్చి గిరిజనుల యొక్క జీడిమావిడితోటలలోకి వెళ్ళి 12 బస్తాల జీడిమావిడిని ఏరుకొని పోయాట నంవత్సరానికి 80-40 వెం వరకు ఆదాయము వచ్చే తోటలని, అప్పుడప్పుడు ఒక నెల రోజులుగా కాయలు తీసు కొని పోయేడివారు. ఇప్పుడ గిరిజనులకు అక్కడ రక్షణ లేదు. దురదృష్టవశాత్తు మన రాష్ట్రములో కొన్ని గ్రామాలలో ఈనాటికే కూడా కోర్టు ఆర్డర్స్ గాని, ప్రభుత్వ ఆర్డర్స్ గాని, జిల్లా మాజిస్ట్రేట్ ఆర్డర్స్ గాని అమలుగాని పరిస్థితులున్నాయి. ఇది తమరికి తెలియని విషయం కాదు. ఇది చాలా సీరియస్ ఇస్యూ. ప్రభుత్వమే అక్కడ ఫంగ్షన్ చేయని స్థితిని అక్కడున్న 1-2 ల్యాండు లార్డ్స్ ప్రక్క తాలూకాలో వున్న మునిసిపల్ మాజిస్ట్రేట్ ఆండరు తీసుకొని, పోలీసులతో కొల్యాడ్స్ ఆయి, ఏ ఆర్డర్స్ ఫంగ్షన్ కాకుండా, తమ స్వంత సామ్రాజ్యంగా రిస్ట్రైయిన్ చేస్తూ, స్థాపించుకొని, ప్రభుత్వము సహాయపడిన గిరిజన కుటుంబాలకు అన్యాయము జరుగుచున్నది. అనేక కేసులలో వారిని పెట్టడం ఒరిగింది. వెంటనే వారిపై హరాస్ మెంట్ తగ్గించడం, డై రెక్టరు గారిని పంపడం, రెండు మూడు రోజులు వారికి క్రాపు ప్రొటెక్షన్ కయిగజేసి, ఆ పంటను తీసుకొనే అవకాశము కల్పించాలి 3-4 రోజులు అలస్యమైతే 80 వేలు ఖరీదుచేసే జీడిమావిడి ల్యాండు లార్డ్స్ కు పోయే అవకాశముంది. మీ ద్వారా మంత్రి

re. : (2) Forcible collection of land revenue in Thotavaripalem, Chirala Taluk.

గారిని కోరేది ఏమిటంటే మునిసిప్ మాజిస్ట్రేట్ ఇల్లిగల్గా వ్యవహరిస్తున్నాడు కాబట్టి చీఫ్ జస్టిసుకు అడ్వయిజ్ చేసి ఎంక్వయరీ చేయించాలని కోరుతున్నాను. రెండవది గిరిజన కుటుంబాలకు వెంటనే రక్షణ కల్పించి అపసరమైతే అక్కడ ఆర్. డి. ఒ. ను పోలీసులను క్యాంపు చేయించి చేతికి ఎచ్చిన క్రాపును గిరిజనులకు దక్కేవిధంగా ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి. రవీంద్రనాయక్ :- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన వివరాలు చాలా తీవ్రమైనవి మునిసిప్ మాజిస్ట్రేట్ ఈ విధంగా ల్యాండ్లార్డుకు సహాయపడే స్థితికి రావడమంటే కంచెయే చేసు మేసికట్టవస్తుంది. ఈ విషయంలో వెంటనే గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు మాట్రయిబల్ డై రెక్టరును రెండురోజులలో పంపి, దర్యాప్తు చేయించి, వారు సూచించిన విధంగా చీఫ్ జస్టిసుకు సజేస్ట్ చేసి, చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుంది. నిన్న కౌన్సిల్లో కూడా గౌరవ సభ్యులు అడిగివుడు నేను ఆపుడే ఎన్. పి. కి రెలి ఫోన్ మెసేజి ద్వారా సాయంకాలము మాట్లాడి, తక్షణమే వారికి రక్షణ చర్య తీసుకోవలెనని చెప్పడం జరిగింది. ఆర్. డి. ఒ. కు ఇన్స్ట్రక్షన్స్ యివ్వడం, కలెక్టరుతో ఫోన్లో మాట్లాడడం జరిగింది. ఇప్పుడు గౌరవ సభ్యులు వెలిబుచ్చిన ఆందోళననుబట్టి, 2-3 రోజులలో అక్కడ అధికారులను వుంచే చర్యలు తీసుకొని, వారికి క్యాజునల్ క్రాపు దక్కేవిధంగా సర్వేవిధాల ప్రయత్నము చేస్తానని మనవి చేస్తున్నాను.

re : (2) Forcible collection of Land revenue in Thotavaripalem Chirala Taluk.

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరాజ్ :- ప్రకాశం జిల్లా, చీరాల తాలూకా, తోటవారిపాలెం గ్రామంలో 600 ఎకరాల విస్తీర్ణంలో పరి పంటను ప్రతి సంవత్సరం జూలై లో వేసి నవంబరులో కోత కోస్తారు. ఆ తరువాత వెంటనే ఆ భూమిలో ప్రతి సంవత్సరం వేరు శరగ పంటను వేసి దానిని ఆ తరువాత సంవత్సరం ఫిబ్రవరి నెలనుండి మార్చి రెండవ వారం వరకు పంట తీయడం జరుగుతుంది. తోటవారిపాలెంలో పూర్తిగా వేరుశనగ పంట పోయిందనే విషయం నిజం కాదు. వారు మొదటి పరి పంటపై వచ్చిన ఆదాయం నుండి భూమిశిస్తు చెల్లించే స్థితిలో వుంటారు. ఫసలీ 1380 నుండి 1390 వరకు, భూమి శిస్తు బకాయిలకు, 1391 ఫసలీకి ప్రస్తుత భూమిశిస్తు నిమిత్తం గూ. 2 00 షలు తోట వారిపాలెం రైతులనుండి రావలసి వుంది. గత అగడు ఫసలీ సంవత్సరాలనుండి రైతులనుండి భూమిశిస్తూ బకాయిలను వసూలా చేయడానికి పిల్లైకపోయింది. తుఫాను, వరదలు, అనావృష్టి వల్ల ఈ వసూళ్లు పరిస్థితులవల్ల వాయిదా వేయవలసి వచ్చింది. ప్రస్తుత 1391 ఫసలీలో పరిస్థితులు అనుకూలంగా వున్నందుచేత, దిగుబడులు బాగు

re. : (2) Forcible collection of land revenue in Thotavaripalem Chirala Taluk.

న్నందువల్ల రైతుల నుండి బకాయిలను, బాకీవున్న ప్రస్తుత భూమిశిస్తుకు వసూలుచేయమని వత్తరువులు జారీచేసినట్లయి ఆదేశాల ప్రకారం ప్రకాశం జిల్లా రైతులనుండి ప్రస్తుత భూమిశిస్తుకు, బకాయిలను 1982 ఫిబ్రవరి మార్చిలో వసూలు చేయాలి.

తోటవారిపాలెం గ్రామం రైతులు 1982 ఫిబ్రవరిలో ఒక్క-పైసా అయినా భూమి శిస్తు చెల్లించలేదు బకాయిలను, ప్రస్తుత భూమిశిస్తును కెల్లించమని వారిని 1982 మార్చి 15 నుండి మాత్రమే ఒత్తిడి చేయడం జరుగుతున్నది అయితే ప్రస్తుత భూమి శిస్తుతోపాటు ఒక సంవత్సరానికి బకాయిలను మాత్రమే వసూలు చేయమని ఆదేశాలను జారీ చేయబడుతున్నాయి

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :- రెవెన్యూ మంత్రిగారికి పవర్ పోర్టిఫోలియో రావడం వల్ల మాకు ప్రమాదం ఉన్న దేమో భయపడుతున్నాము. ఎందుకు అయిందా, నందే ఈ పవర్ కాన్స్ట్రెయిన్స్ కలెక్షన్స్ మీద వుపయోగిస్తారేమోననే భయం.

Mr. Deputy Speaker :- లచ్చన్నగారు He is giving new dimension to the power portfolio.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :- రెవెన్యూ కలెక్షన్స్కు పవర్ వుపయోగించే పరిస్థితి వచ్చిందేమోని భయపడుతున్నాను. డిమాండు నోటీసు యివ్వడం కనీస ధర్మం కాదా? డిమాండు నోటీసు లేకుండా వసూలుచేస్తే జబర్దస్తీగా వసూలుచేసిట్లు కాదా? కనీసము డిమాండు నోటీసు అయిరా లేదు. వేరుకేరగ పంట పోయిందని కాదు, పంటను అమ్ముకోడానికి దైం యివ్వడం అంటే యివ్వలేదు. అందువల్ల శిస్తు కట్టకూడదని కాదు. కట్టలేకపోతున్నారు. ప్రభుత్వముతో సహకరించాలనేదే వారి వుద్దేశము. మీరు కనీసము పాన్ బుక్స్ యివ్వండి. డిమాండు నోటీసులు పూర్తిగా ఇవ్వలేదు. ముందు ఒక సంవత్సరానిదే బకాయి వసూలు చేయమని చెప్పామని అనేహుటలో కొంత న్యాయంగా వుంది. సద్దబాటు చేసుకొనేదానికి ఈ మాట చెప్పారేమో నాకు తెలియదుగాని, డిమాండు నోటీసు కంపల్సరీగా ప్రతి రైతుకు ఎవరెంత కట్టాలో, నోటీసు యిచ్చే పద్ధతి కనీస ధర్మం. అది అమలు జరుపుతామని హామీ యివ్వాలి. చిన్నకారు సన్నకారు రైతులకు వుట్టామని మాట్లాడుతారు. పెద్దకారు పెట్టుకొని పీడించుకు తింటూవుంటే ఇక దేశములో రక్షణ ఎక్కడ? దారి ఎక్కడ? దయచేసి డిమాండు నోటీసు సర్వచేసేట్లుగా చూడాలని మనవిచేస్తున్నాను.

re. : (3) Non implementation of G Os.
by Central Co-op. Bank, Nalgonda
in respect of concessions on loans to ryots.

సీసము యీ సిస్టు ఎంశ యివ్వాలి అనేది డిమాండ్ నోటీసు గ్రామాలలో సర్వీ చేసేట్టు మాడాలని కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వానికి గౌడ్ నెట్ పంపించే రైతులకు కనీస ధర యివ్వాలని వారిని ఉద్ధరించాలని చూస్తున్నదని కబర్లు చెబితూ యీ సిస్టు వసూలు విషయంలో రైతులను వాటికి పెచ్చే ధరలతో పనిలేకుండా వసూలు చేస్తున్నారని అందువల్ల కనీసం రైతులకు ఎంత డబ్బు యివ్వాలనేది డిమాండు నోటీసు యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి :- సిస్టు వసూలు చేసినపుడు డిమాండు నోటీసు గ్రామా 12-00 noon లమీ ఇస్తూ ఉంటారు.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :- దైము ప్రకారం యీ సిస్టు వసూలు చేస్తూ ఉంటారు గాని గ్రామాలలో కరణాలు యీ డిమాండు నోటీసు అసలు యివ్వడం లేదు.

శ్రీ ఎస్. జనార్దనరెడ్డి :- కపుడు ఈ గ్రౌండ్ నెట్ పంట విషయంలో సిస్టును వైవ్ చేయాలని లచ్చన్నగారు అంటున్నారు. కాని మొదటి పంట గ్రౌండ్ నెట్ బాగానే పండింది. అందువల్ల రెండవ పంటలో సిస్టు రైతులు కడతామంటే అది సాధ్యము కాదు. ఇక డిమాండు నోటీసులు సర్వీ చేయడం విషయంలో ఎక్కడ అవి యివ్వడం లేదో అక్కడ నోటీసులు యివ్వవలసిందిగా ఆదేశాలు యివ్వడం జరిగుతుంది.

re. : (3) Non - implementation of the Government orders by the Central Co-operative Bank, Nalgonda in respect of concessions announced on the loans advanced to ryots.

సహకారశాఖమంత్రి (శ్రీ ఎన్. అమరనాథరెడ్డి) :- 5-12-1980 తేదీనాటి ఆఫీసర, స్యవసాయ శాఖ జి. ఓ. ఎమ్. ఎస్. నెం. 821లో జారీచేసిన ఉత్తరువు ప్రకారం నల్గొండ సహకార కేంద్ర బ్యాంకు యిచ్చిన రుణం తాలూకు ఆసలు పైకం రూ. 135.95 లక్షలు, వడ్డీ పైకం రూ. 27.14 లక్షలు చెల్లించదగు గడువు కాలాన్ని సవరించటం జరిగింది.

ఈ మొత్తం వల్ల వరుసగా 11629, 14597 మంది రైతులు ప్రయోజనం పొందారు. 8-1-1981 తేదీ జి. ఓ. ఎం. ఎస్. నెం. 9 ప్రకారం దండన వడ్డీ పైకం రూ. 5.87 లక్షలను రద్దు చేశారు. దీనివల్ల, 10,577 మంది ప్రయోజనం పొందారు. 21-1-1981 తేదీనాటి జి. ఓ. ఎం. ఎస్. నెం. 21 ప్రకారం తిరిగి గడువు నిర్ణయించిన రుణాల తొలి కిస్తీ తాలూకు రూ. 30.88 లక్షల వసూలును వాయిదా వేశారు. కరువు

re. : (3) Non-implementation of 'G.O.s.
by Central Co.-op. Bank,
Nalgonda in respect of
concessions on loans to ryots.

పీడిత ప్రాంతాల్లోని 15,881 మందికి రూ. 18.62 లక్షల మేరకు మామూలు వడ్డీని రద్దు చేశారు. మిర్యాలగూడెం, హుజూరాబాదు తాలూకాలలోని పొరుదల ప్రాంతాలకు కూడా రాయితీలను ఇస్తున్నందున ఈ మొత్తం పెరగవచ్చు.

1981 ఖరీఫ్ లో యిచ్చిన రుణాలు, రాయితీలు పురోగతి రుణాలు కాకుండా మిగతా రాదగు రుణాలను బ్యాంకు వసూలు చేస్తున్నది. అందుచే గవర్నమెంట్ కూడ, ఎటువంటి వత్తిడిగాని తీసుకరావటం లేదు.

రైతులకు యిచ్చిన సహకార రుణాలకు సంబంధించి ప్రభుత్వం ఇచ్చిన వివిధ రాయితీలను కట్టుదిట్టంగా అమలు జరపడాన్ని గమనిస్తూ సమీక్షించ దలచింది. అందు కోసం ప్రభుత్వం 3-2-1981 తేదీనాటి జి.ఓ.ఎ.ఎస్. నెం. 38 లో ఒక కమిటీని ఏర్పాటు చేసిన విషయం గౌరవ సభ్యులకు విదితమే. ఆ కమిటీ 22.9. 1981, 27.11. 1981, 22.12. 1981 తేదీలలో సమావేశమైంది

రాష్ట్ర సహకార బ్యాంకు రాయితీలను విస్తరింపజేసే విషయంలో తుది పరిష్కారం పెండింగులోవుండగా, అది రూ. 86 00 లక్షలు విడుదల చేసింది. ప్రభుత్వం ఇచ్చిన రాయితీవల్ల అర్హులైన సభ్యులందరూ ప్రయోజనం పొందారు. సభ్యులెవరు ఏ రకమైన ఇబ్బందులకూ గురికాలేదు. కరువు పీడిత ప్రాంతంలో మామూలు వడ్డీ రద్దు చేసే రాయితీని మొదట్లో హుజూరాబాదు, మిర్యాలగూడెం తాలూకాలకు విస్తరింపజేయ లేదు. ఈ తాలూకాలు పొరుదల ప్రాంతంలో ఉండటమే యందుకు కారణం. అయినప్పటికీ, అర్హులైన సభ్యులందరికీ రాయితీని విస్తరింపజేయవలసినదని బ్యాంకు, బ్రాంచి మేనేజర్లకు 8-8-82 తేదీక ఆదేశాలు జారీ చేసింది.

శ్రీ ఎన్. రామవరెడ్డి :- మంత్రిగారు సమాధానంలో హుజూరాబాదు, మిర్యాలగూడ కూడా నీటి పారుదల ప్రాంతాలలో ఉన్నాయన్నారు. కాని కరువు వచ్చిన ప్రాంతాలలో 10 ఎకరాల లోపువారికి అప్పు మాఫీ చేయబడుతుంది అనేది అంతా కాదు. జి.ఓ. నెం. 21 ప్రకారం 10 ఎకరాల ఉన్నవారు 77, 78, 79 సంవత్సరాల్లో అప్పులు తీసుకున్నారు. 1977లో తీసుకున్నప్పుడు కరువువచ్చి ఆ లోను కన్వర్షన్ అయినది. అట్లా 3 సంవత్సరాలు చెల్లించారు. అట్లా 1978లో, కూడా కట్టారు. 1979 వచ్చేసరికి ఇంతసమూహం ఉన్న సిస్టం మాఫ్ చేయాలి. అటువంటిది మాఫీ చేసారా? రెండవది కన్వర్షన్ అయినా కన్వర్షన్ అయిన అప్పు వరకూ యిస్తున్నాము. మిగతా వాటికి ఇప్పుడు అరటన్నారు. మూడవది 18 లక్షలు అంటే అది తప్పు. ఇంతటిముందు 54

Presentation of petition—

re : Lazzabunda drain which is
causing immense loss to thousands
of acres in Gudur village, Bandar Tq.

లక్షలు అని పంపారు. తరువాత 18 లక్షలు అని నోటీసు ఇచ్చారు. ఇదంతా ఎట్లా వున్నాయంటే పంచపాండవులు 4 మంచంకోక్క లెక్కల క్రింద ఇవి తయారయ్యాయి. ఇక్కడ అందరు కాసన నట్టులూ ఉన్నారు కాబట్టి యీ సమావేశములు ముగిసే లోపల ఏదో ఒక పరిష్కారము చెస్తే మంచిది. తరువాత యీ వడ్డీ మాఫీ అయినది ఎవరు భరించాలి. సొసైటీల నెత్తిన వేస్తాము అంటున్నారు. ఈ మాఫీ అయిన మొత్తాన్ని సొసైటీలు తరించకపోలే ఎవరు భరించాలి ?

శ్రీ ఎన్. అమరనాథరెడ్డి :- గౌరవ నట్టులు యీ వివరాలన్నీ అడుగుతారని నాకు తెలుసు. అన్ని సొసైటీలనుంచి ఎంర్వయిరీ చేసాము. మామిడాలి, సూర్యపేట తాలూకాలో ఒక ప్రోఫార్మా పేట్టారు. అందులో రైతులు అప్పు యెంత తీసుకొన్నది. యెంత ఇరిగి, ఇచ్చినది ఇంకా యెంత చెల్లించాలి అనేది ఎంప్టిగా దానికి సంబంధించిన వున్నది. ప్రభుత్వం ఉత్తర్వుల మేరకు రద్దు చేసినది ఏమిటి అనేది కూడా ఒక కాలమ్ పెట్టడం జరిగింది.

శ్రీ ఎస్. రాఘవరెడ్డి :- నేను అట్లా ప్రోఫార్మా పెట్టాలని కమిటీ సమావేశమై నపుడు చూపించాను. దాని ప్రకారమే అది జరిగింది. నేను ఒక్కడినే ఆ కమిటీకి అతెందు అయినవాడిని. అది నాకు తెలుసు.

శ్రీ ఎస్. అమరనాథరెడ్డి :- కాసన నట్టులతో కలెక్టరుతో ఆ కమిటీలు పెట్టి ఇంప్లిమెంటేషన్ చేయడం జరిగింది. రాఘవరెడ్డిగారు చెప్పిన సలహా ప్రకారం ఈ అసెంబ్లీ తూములో సెంట్రల్ బ్యాంకువారితో మాట్లాడడం జరిగింది. ప్రభుత్వ ఉత్తర్వులను ఉల్లంఘన చేయకుండా ప్రభుత్వం తప్పక కృషి చేస్తుందని తెలుసుకున్నాను.

Presentation of petition... ..

re : Lazzabunda drain which is causing immense loss to
thousands of acres in Gudur village, Bandar Taluk.

Mr. Deputy Speaker :- Now Sri B. Niranjan Rao will present a petition.

Sri B. Niranjan Rao :- Sir, I beg to present a petition signed by 100 ryots of Gudur village, Bandar taluk of Krishna district regarding Lazzabunda drain which is causing immense loss to nearly

10,000 acres in Gudur, Saradapet, Tummalapalem, Akulamannadu etc. villages.

Mr. Deputy Speaker :- Petition presented. It stands referred to the Committee of Petitions.

PAPERS LAID ON THE TABLE

Annual Report and Accounts of the A. P.
State Construction Corporation Ltd. for the year 1978-79

The Minister for Co-operation (Sri N. Amarnatha Reddy) :-
Sir, on behalf of the Chief Minister, I beg to lay on the Table a copy of the 6th Annual Report and Accounts of the Andhra Pradesh State Construction Corporation Limited for the year 1978-79 together with the Audit Report under section 619-A (2) of the Indian Companies Act, 1956.

Annual Report of Tungabhadra Steel Products Limited for the year 1980-81

Sri N. Amarnatha Reddy :- Sir, on behalf of the Chief Minister I beg to lay on the Table a copy of the 21st Annual Report for the year 1980-81 of Thungabhadra Steel Products Limited together with the Audit Report thereon for the year 1980-81 under section 619-A (2) of the Indian Companies Act, 1956.

Sixteenth Annual Report of the A. P. Vigilance Commission

Sri N. Amarnatha Reddy :- Sir, on behalf of the Chief Minister, I further beg to lay on the Table a copy of the Sixteenth Annual Report of the Andhra Pradesh Vigilance Commission for the year 1980-81 along with the Memorandum.

Amendment issued to the A. P. Public Service Commission Regulations, 1963

Sri N. Amarnatha Reddy :- Sir, on behalf of the Chief Minister, I beg to lay on the Table in compliance with the requirements of clause (5) of article 320 of the Constitution of India an amendment issued to the Andhra Pradesh Public Service Commission Regulations, 1963 under the proviso to clause (3) of the article and

published in the notification issued in G. O. Ms. No. 936, General Administration (Services-A) Department, dated 31-12-1979.

Amendments to A.P. Land Reforms (Ceiling on Agricultural Holdings) Rules, 1974

Sri N. Amarnatha Reddy :- Sir, on behalf of the Chief Minister, I beg to lay on the Table a copy of the amendments to the Andhra Pradesh Land Reforms (Ceiling on Agricultural Holdings) Rules, 1974 issued in G. O. Ms. No. 89, Revenue, dated 25-1-1982 and published in the Andhra Pradesh Gazette dated 28-1-1982, as required under section 27 (2) of the Andhra Pradesh Land Reforms (Ceiling on Agricultural Holdings) Act, 1973.

శ్రీ సి. హెచ్. విఠల్ రెడ్డి :- సేను పాయింటు ఆఫ్ ఆర్డర్ రైజ్ చేస్తున్నాను. ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారి తరపున సహకార శాఖామంత్రిగారు యీ ఎమెండుమెంట్లు చేబుల్ మీద పెడుతున్నారు. కాని లాండు రిఫారమ్స్ జి. ఓ. నెం. 89 రెవెన్యూ తేదీ 25-1-1982 ద్వారా రూల్స్ యిస్యూ అయిన ప్రకారం అవి బలహీనవర్గాల వారికి ఏమీ అనుకూలంగా లేకుండా వారిని భూములనుండి తొలగించడానికి మాత్రమే ఉపయోగపడుతున్నాయి.

శ్రీ ఎన్. కనారావరెడ్డి :- ఈ సబ్జెక్టు చీఫ్ మినిస్టరుగారు చూస్తున్నారు. ఏమైనా గౌరవసభ్యులు చెప్పేది ఉంటే అయినకు తెలియజేస్తే మంచిది.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- విఠల్ రెడ్డిగారు దానికి ఏదైనా కావాలంటే మీరు 12-00p. m | ఒక నోటీసు యిచ్చండి.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :- కంటెంట్స్ ఏమిటో మాకు తెలియాలి గదా ? వారిని చెప్పమంటే

శ్రీ కొరటాల సత్యనారాయణ :- విషయాలు అడుగుతున్నాము. విషయాలు ఏవో మాకు తెలియాలి గదా ?

శ్రీ ఎన్. అమరనాథరెడ్డి :- రూల్స్ చేసిన తరువాత ఎన్ని దినాలలో యిక్కడ పెట్టాలి అనేది ప్రొసీజర్ తమకు తెలుసు. సభ్యులకు ఏదైనా అభ్యంతరం ఉంటే చెప్పే దానిని నోట్ చేసుకొని ప్రభుత్వం పరిశీలన చేస్తుంది. చేసిన రూల్స్ను బట్టి యిన్ని

కోజులలో పెట్టాలని వున్నది. ఎవరికైనా అబ్జక్షన్ ఉంటే నోట్ చేసుకోమంటాము. దానిని గురించి పరిశీలన చేయస్తాము.

శ్రీ కొరటూరి సత్యనారాయణ :- ముఖ్యమైన సవరణ రూల్స్ కు తెచ్చినప్పుడు ఆ సవరణ ఏమిటి అనే విషయం తెలియకుండా వారు ప్రజెంట్ చేయడం, మేము మాట్లాడకుండా కూర్చుంటే న్యాయం ఎట్లా? ఇప్పటికే సీరు కారిపోయిన భూసంస్కరణల చట్టం. ఆ రూల్స్ కు భూస్వాములకు అనుకూలంగానూ లేక పేదలకు వ్యతిరేకంగా ఉద్దేశించబడిన సవరణ అని మేము అంటున్నాము. అది కాదని అంటారా?

Sri Ch. Vithal Reddy :- The explanation — Section 10 (a) (2) shall be substituted. What does it mean?

Sri N. Amarnath Reddy :- This is according to the procedure we have to lay on the Table. if they want, when we meet next time we will give.

వారి కామెంట్స్ ఏమైనాఉంటే వాటిని ఆఫీస్ ను నోట్ చేసుకోమంటాము.

We will give reply.

Mr. Deputy Speaker :- Paper laid.

Copy of the Annual Financial Statement for the year 1982-83 and Supplementary Financial Statement for the year 1981-82 of the Andhra Pradesh State Electricity Board.

Sri N. Janardhan Reddy :- I beg to lay on the Table : A copy of the Annual Financial Statement for the year 1982-83 and supplementary Financial Statement for the year 1981-82 of the Andhra Pradesh State Electricity Board, under Sab-section (3) of section 61 of the Electricity (Supply) Act, 1948.

Mr. Deputy Speaker :- Paper laid.

A copy each of the Audit Reports on the working of the Andhra Pradesh State Financial Corporation for the years 1978-79, 1979-80, and 1980-81, in compliance with section 37 (7) of the State Financial Corporation Act, 1951.

Mr. Deputy Speaker :- Paper laid

G.Os. re. : Retail selling price of levy Cement
& Nuclear fuel Complex.

8. Copy of the amendment issued in G. O. Ms. No. 38, P. R. (Sam. I) Department, dated 29-1-1982.

Sri C. Ram Bhupal Reddy :- I beg to lay on the Table :-

A copy of the amendment issued in G. O. Ms. No. 38, P. R. (Sam. I) Department, dated 29-1-1982 and published at pages 1-2 of Rules Supplement to Part-1 Extraordinary of the Andhra Pradesh Gazette, dated 30-1-1982, as required under sub-section (2) of section 69 of the Andhra Pradesh Panchayat Samithis and Zilla Parishads Act, 1959.

Mr. Deputy Speaker :- Paper laid.

9. Copy of the Audit Report on the accounts of the Bhagyanagar Urban Development Authority for the year 1979-80

Smt. B. Sarojini Pulla Reddy :- I beg to lay on the Table :

A copy of the Audit Report on the accounts of the Bhagyanagar Urban Development Authority for the year 1979-80, as required under section 24 (4) of the Andhra Pradesh Urban Areas (Development) Act, 1975.

Mr. Deputy Speaker : Paper laid.

10. Copy of the Andhra Pradesh Market Committee Employees (Pension-cum-Gratuity) Rules, 1980 issued in G. O. Ms. No. 444, F&A (Agri. IV) Dept., dt. 18-8-1980.

Sri CH. Syamala Rao : With your permission, on behalf of the Minister for marketing, Warehousing Corporation and Rural Development, I beg to lay on the Table :

A copy of the Andhra Pradesh Market Committee Employees (Pension-cum-Gratuity) Rules, 1980 issued in G. O. Ms. No. 444, F & A (Agri. IV) Dept., dated 18.8.1980 and published in the Andhra Pradesh Gazette, dated 5.9 1980, as required under sub-section (5) of section 33 of the Andhra Pradesh (Agricultural Produce and Livestock) Markets Act, 1966.

Mr. Deputy Speaker : Paper laid.

PAPERS PLACED ON THE TABLE.

1. Copies of G. Os. in respect of retail selling price of levy cement, in pursuance of assurance given on 25-3-1982.

Sri K. Keshav Rao : On behalf of the Minister for Major Industries, I beg to place on the Table.:

re. : Committee on public undertakings

copies of G. Os. in respect of retail selling price of levy cement, in pursuance of assurance given on 25-3-1982 while making a statement in connection with call attention notice,

Mr. Deputy Speaker : Paper placed.

2. Statement furnishing information on points raised, on Nuclear Fuel Complex.

Smt. B. Sarojini Pulla Reddy :- I beg to place :

A statement furnishing information on points raised, on Nuclear Fuel Complex, in pursuance of an assurance given while making the statement on call attention notice on 23-3-1982.

Mr. Deputy Speaker : Paper placed.

PRESENTATION OF THE REPORTS OF THE COMMITTEES

PRESENTATION OF THE REPORTS OF THE COMMITTEE ON PUBLIC UNDERTAKINGS

Sri Shivrao Shetkar :- I beg to present the following two reports of the Committee on Public Undertakings.

* One typed copy of the Report is kept on the Table of the Secretary.

(1) Seventh * Report of the Committee on public Undertakings (1981-82) Sixth Legislative Assembly on the Audit Paragraphs contained in the Report of the Comptroller and Auditor General of India for the years 1977-78, 1978-79 and 1980-81 and also action taken by Government on the recommendations of the Committee on Public Undertakings (1975-76) contained in the Seventh Report on the Nizam Sugar Factory Limited and

* One typed copy of the Report is kept on the Table of the Secretary.

(2) Eighth Report of the Committee on Public undertakings (1981-82) Sixth Legislative Assembly on the Audit Paragraphs contained in the Report of the Comptroller and Auditor General of India for the years 1977-78, 1978-79 and 1979-80 and also action taken by the Government on the recommendations of the Committee on Public Undertakings (1975-76) contained in the Fourth Report on the Andhra Pradesh State Electricity Board,

Mr. Deputy Secretary :- Reports Presented.

re. : Presentation of the report of
the committee on subordinate
legislation & Welfare of Scheduled Tribes

PRESENTATION OF THE REPORT OF THE COMMITTEE ON SUBORDINATE LEGISLATION

Sri H. Satyanarayana :- I beg to present :-

*Five cyclostyled the Third *Report of the Committee on Sub-
copies of the ordinate Legislation (1981-82).
Report are kept
on the Table of
the Secretary.

Mr. Deputy Speaker :- Report presented

PRESENTATION OF THE REPORTS OF THE COMMITTEE ON WELFARE OF SCHEDULED TRIBES

Sri Ambaji :- I beg to present the following three Reports of
the Committee on Welfare of Scheduled Tribes.

Two cyclostyled (1) Eighth Report on the action taken by the
copies of the Government on the recommendations contained
Report are kept in the First Report on Government's Excise
on the Table of Policy for Tribals and Second Report on sub-
the Secretary. mergence of lands belonging to Lambadas of
Vachanaik Thanda H/o Damercharla village,
Miryalaguda Taluk, Nalgonda District of the
Committee on Welfare of Scheduled Tribes
1977-78.

*Two Cyclostyled (2) Ninth *Report on the Action taken by the
copies of the Government on some of the recommendations
Report are kept contained in the Second Report and Third
on the Table of Report of the Committee on Welfare of Schedul-
the Secretary. led Tribes 1 77-78,

*Two typed copies (3) Tenth *Report on the Representation of
of the Report are Scheduled Tribes in Services and Admissions.
kept on the Table
of the Secretary.

Mr. Deputy Speaker :- Reports presented.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి :- విశాఖ ఉక్కు ఫాక్టరీ పేరు నిస్సృతిసిగమ్ అని పెడు
తున్నారట.

re: Furnishing each member with copies of Reports of the Committees.

మిష్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- మీరు లేరు హౌస్ లో. అ విధంగా పెట్టడం లేదని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు.

శ్రీ పి. జనార్దన రెడ్డి :- సిన్న పేపరులో వచ్చినది.

మిష్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- పేపర్ యిన్ ఫర్మేషన్ కాదు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఉదయం చెప్పారు.

శ్రీ పి. జనార్దన రెడ్డి :- విశాఖ ఉక్కు ప్లాంట్ అండ్ పెట్టువని మనం కోరాలి. కోరమని మంత్రిగారికి చెప్పమనండి.

RULING BY THE CHAIR

re: Furnishing each member with the Copies of the Reports of the Committees Presented in the House.

The House may recall that on 31-3-1982 Sri G. Latchanna raised a point of order whether it was not necessary to furnish each member of the House with a printed copy of the report of a committee of Legislature at the time of its presentation.

The normal practice is that printed copies are circulated to members in the House at the time of presentation of a report of a Committee of Legislature. However, occasions have arisen when for want of adequate time for finalisation and printing of reports before the conclusion of the meetings of the House, cyclostyled copies of reports have been placed on the Table of the House at the time of presentation.

This has become a general practice.

I want the attention of the House to rule 223 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly. According to that rule, printing of a report before presentation to the House requires the orders of the Speaker. In other words, it means that that reports need not be printed before Presentation to the House except with the special orders of the Speaker.

Therefore, presentation of reports before printing does not violate the rules of Procedure.

The next question is whether copies of every report should or should not be circulated to the member at the time of presentation.

As the formality of presentation of reports has to be gone through before conclusion of the session, occasionally, the practice is to place a few copies on the Table of the House at the time of presentation and circulate printed copies to the member later.

I therefore, rule out the point of order raised by Sri Latchanna

re: Approval of Amendment
to Taxation and Finance Rules,

GOVERNMENT MOTION

re: Approval of Amendment to Taxation and Finance Rules.

Smt. B. Sarojini Pulla Reddy: I beg to move :

"That the following draft of an amendment to the Taxation and Finance (Part-I Taxation) Rules contained in Schedule II to the Andhra Pradesh Municipalities Act, 1965 which it is proposed to make in exercise of the powers conferred by Sub-section (1) of section 328 of the said Act and laid before the House for approval as required by section 329 of the said Act."

Mr. Deputy Speaker: Motion moved.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :- అధ్యక్షా, మన మంత్రిగారు ఇదివరకు లేని కొత్త 12-20 p.m. విషయాన్ని యిప్పుడు తీసుకువస్తున్నారు. అట్లో రిజ్ యజమానులపై వేసినందుకు సంతోషం, కాని గొర్రెలపై మేకలపైపన్న వెయ్యడమేమిటి? పెద్ద-బిజినెస్ చేసే వారిపై వేళారంటే అర్థమంది, గొర్రెలు మేపుకునే పేదవారిపై వెయ్యడం అన్యాయం, వీనిని, యీ బాగాన్ని పునఃసంహరించుకోవాలిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి బి. సరోజినీ పుల్లారెడ్డి :- ఇది ఎక్కువేమి కాదు, సంవత్సరానికి ఒక రూపాయి, సబ్సిడీతో రెజిస్ట్రేషన్ కమిటీ సమావేశంలో వారే చెప్పారు, మేకకు పున్న పుడు గొర్రెకు ఎందుకు వెయ్యకూడదని అన్నారు. అందుకని, మేకపై వేళాము కాబట్టి గొర్రెకు ఎందుకు వెయ్యకూడదని అన్నారు. అందుకని, మేకపై వేళాము కాబట్టి గొర్రెపై కూడ వేళాము.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :- మేకలపై కూడా వేసిన వెయ్యడం, గొర్రెకు, మేకకు ధరలో రెట్టం వుండేలా వుంటుంది. మేకకు ఏదెనిమిదివందలు వుంటే, గొర్రెకు రెండువూరు వుంటుంది ధర. జనుల ఆదృష్ట్యా వేళారేమో, రిజ్, అట్లో రిజ్ యజమానులపై వేళారు, ద్రైవర్లను మినహాయించారు. బాగానే వుంది, అందువల్ల మేక గొర్రెలపై తీసివేయండి, ఇందులో ఆ బాగాన్ని పునఃసంహరించుకోండి.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి :- ప్రభుత్వాలు, మునిసిపాలిటీలు సభవదానికి బాక్సు వెయ్యవలసిందే. వెయ్యవద్దని కాదు. పట్టణాలలో మేకలుగాని, గొర్రెలుగాని మేసేందుకు ఏమి వుంటుంది? ఇంట్లో బాక్సు సాదుకునే వాటిపై బాక్సు వెయ్యడం సరి కాదు. గ్రామాలలో సందే మేసినందుకు పునఃసంహరించుకోవాలి. వేళాము అంటే అర్థం వుంది.

re: Approval of Amendment to Taxation
and Finance Rules.

పట్టణంలో ఆవేమి మేస్తాయో? సిమెంటు మేస్తాయో, రోడ్లను మేస్తాయో? అందువల్లే ఇది అనవసరం. దీనిని తీసివేయ వలసిందిగా కోరుతున్నాను

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :- పట్టణాలలో మేకలు వుండే వారు పేదలు. వారు కూలి చేసుకుని బ్రతుకుతూ వుంటారు. కూలి చేసుకుని ఒకరు కూలి చేసుకుని వుంటారు. కూలి చేసుకుని కూడా బ్రతకలేక ఒక వుపవృత్తిగా ఒకటి రెండు గొర్రెలు, మేక పిల్లలు పెట్టుకుని బ్రతుకుతూ వుంటారు, వారిపై పన్ను వెయ్యడం భావ్యం కాదు, అందువలన, గొర్రెపై సేకలపై పన్ను తీసివేయండి, పేదలను ఆదుకోండి.

శ్రీమతి బి. సరోజినీ పుల్లారెడ్డి :- పేదలను ఆదుకోవాలని వారికంటే మాత్రం ఎక్కువ ఆదుర్దా వుంది, పట్టణాలలో కూడ నీళ్ళు లాగుతాయి, గడ్డి మేస్తాయి, అందువలన వెయ్యవలసిందే.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :- బిల్లులో మిగతా భాగాలను మేము ఆమోదస్తున్నాం, అందువల్ల, యీ భాగాన్ని వుపసంహరించుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి వి. సరోజినీ పుల్లారెడ్డి :- ఇది ఎక్కువేమీ కాదు, స-వత్సరానికి ఒకరు. మాత్రమే, ఉపసంహరించుకోవలసిన అవసరం లేదు.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి :- మునిసిపల్ ఎలక్షన్లు వస్తున్నాయి, ఇది వేస్తే వారి పార్టీవారికి ఓట్లు రావు. వారి పార్టీ క్షేమం దృష్ట్యానే మేము విత్ డ్రా చేసుకోమంటున్నాం.

శ్రీమతి బి. సరోజినీ పుల్లారెడ్డి :- ఒక్క రూపాయి ఎక్కువేమీ కాదు.

Mr. Deputy Speaker : The question is :

"That the following draft of an amendment to the Taxation and Finance (Part-I Taxation) Rules contained in Schedule II to the Andhra Pradesh Municipalities Act, 1965 which it is proposed to make in exercise of the powers conferred by sub-section (1) of section 328 of the said Act and laid before the House for approval as required by section 329 of the said Act."

The motion was adopted.

Opposition Members : We press for division.

(Accordingly the House divided thus)

Ayes 74

Noes 17

Neutrals Nil

The motion was adopted.

Regarding Introduction of Govt. Bills

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- రెవెన్యూ మంత్రిగారు కొలుదారీ సవరణ బిల్లును 12-30p ఇంట్రడ్యూస్ చేస్తారు.

(శ్రీ ఎన్. ఎనార్థనరెడ్డి తమ స్థానంలో లేచి నిలబడినారు,

శ్రీ సిపా :- రాజేశ్వరరావు :- అధ్యక్షా, ఈ సవరణ బిల్లు ఇంట్రడ్యూస్ చేసే మేము వ్యతిరేకిస్తున్నాము. ఆంధ్ర ప్రాంతంలో ఒక విధమైన కొలుదారీ చట్టం, తెలంగాణా ప్రాంతంలో ఒక విధమైన కొలుదారీ చట్టం ఉన్నాయి. వున్నాయి. రెండు చట్టాలకు సంబంధించి ముఖ్యమైన అంశంలో సవరించడానికి ప్రభుత్వం అభివృద్ధి నిరోధకమైన ఈ బిల్లును తీసుకువస్తున్నది. ఎవేలాది కొలుదారులకు నష్టం, కష్టం కలిగించే బిల్లు. దేవదాయ, ధర్మాదాయ, ఎక్స్ భూములపై ఏ కొలుదారులైతే వున్నారో వారికి ప్రస్తుతం తెలంగాణలో వున్న చట్టం ప్రకారం రక్షిత కొలుదారులు కావడంవల్ల బేదఖలు కాకుండా సౌకర్యం వుంది, ఆంధ్ర ప్రాంతంలో కూడా కొలుదారులు విషయంలో బేదఖలు విషయంలోను హక్కులున్నాయి. వాటిని కాదని అనుకుంటే కొలుదారులను బేదఖలు చేయడానికి వీలుగా ఈ బిల్లులో సవరణ తీసుకువస్తున్నారు. ఈ విధమైన కొలుదారులు రాష్ట్రం మొత్తంలో 5-80 వేల మంది వరకు వున్నారు. తూర్పు గోదావరి, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాల్లో వున్నారు. మిగతా జిల్లాల్లో కూడా వున్నారు. అటువంటి కొలుదారులతో పెద్ద భూస్వాములున్నారు, వారినుంచి దేవాలయాలు రావలసిన ఆదాయం రావడం లేదని చెప్పవచ్చు. వారికింద గడ్. లెస్సీలుగా వున్నవారు చాలా మంది వున్నారు. వాస్తంగా భూమి దన్నేవానిని రికార్డ్ ఆఫ్ రైట్స్ లో చూపించి కొలుదారుల హక్కులు వారికి సంక్రమింప చేసి బేదఖలు కాకుండా రక్షణ ఇవ్వండి. ఐదేకరాలు మాగాణి, పదేకరాలు మొట్ట చేస్తున్న కొలుదారులను కూడా తొలగించమని దేవదాయమంత్రి చొదరిగారు చెప్పడం విన్నాం. ఆయన ఒప్పుకున్నదికూడా ఇందులో లేదు. కొలుదారీ చట్టాలు వారికి వర్తించవని పెట్టారు. పెద్ద పెద్ద భూస్వాములకు వర్తించకుండా అడ్డగించు. అట్లాకాకుండా ఈ రక్షిత తెచ్చి కొలుదారీ చట్టాన్నే వమ్ము చేస్తున్నారు. దేవదాయ మంత్రిగారిచ్చి 'హామీని కూడా భగ్నం చేస్తున్నారు. ఈ బిల్లును వుపసంహరించుకోవాలని ఇంట్రడ్యూస్ చేయరాదని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :- అధ్యక్షా, ఏ చట్టం సవరించినప్పటికీ ప్రజలకు అనుకూలంగా వుండేట్లు మారినై వేరే విషయం, కాని ప్రజలకు వ్యతిరేకంగా అభివృద్ధి నిరోధకమైన చట్టాలు తెచ్చినప్పుడు మాట్లాడకుండా వుండలేము. తెలంగాణా కొలుదారీ చట్టం క్రింద మిగిలిన భూముల మీద కొలుదారులు రక్షిత కొలుదారులుగా పరిగణింపబడి కష్టా విషయమై బేదఖలు కాకుండా వుండే విషయమై కొన్ని సదుపాయాలు చట్ట రీత్యా కలిగి వున్నారు. ఆ రోజుల్లో అనేకమైన దేవదాయ, ధర్మాదాయ సంస్థల వారు

కోర్టులకు చెల్లినప్పటికీ కొన్ని వందల కేసులలో ఉయ్య సంస్థల భూమిల కట్టాలో వున్న కొలుదారులకు అనుకూలంగా ఓర్పులు వచ్చాయి. అనేక పోదాటాలు చేసి తమ హక్కును వారు నిలుపుకున్నారు. ఈ రోజున ఆ హక్కును ఈ సభరిణ బిల్లు ద్వారా తీసివేస్తున్నారు. హిందూ దేవదాయ, ధర్మాదాయ సంస్థలను సృష్టించాము కనుక వాటి ఆర్థిక పరిస్థితి మెరుగుపరచవలసి వుండని అంశున్నాడు. అయితే కొలుదారులను తొలగించాలని ఎక్కడ వున్న అడుగుతున్నాడు. ఇదివరలో ఎస్టిమేట్సు కమిటీ వారు ఆంధ్ర, తెలంగాణా ప్రాంతాలలో ఎక్కడెక్కడ భూస్వాములు దేవదాయ, ధర్మాదాయ భూముల్లో కొలుదారులుగా వుంటున్నారో వారిపై కఠినమైన చర్యలు తీసుకునే పేరటా కొలు చేసుకుంటున్న సందర్భంలో వారికి రక్షణ కల్పించాలని చెప్పడం ఇరిగింది. ప్రస్తుత బిల్లు కొంత నాలుకకు ముందువేస్తే ఉన్ననాటికి పోగుండన్నట్లు వుంది. అనేక సందర్భాలలో దేవదాయ, ధర్మాదాయ భూమిల కొలుదారుల సమస్య ఈ సభలో చర్చకు వచ్చింది. అన్ని సందర్భాలలో ఒకే విషయం వెలుగు వచ్చింది. భూస్వాముల చేతులలో వున్న భూమిలకు రక్షణ ఇవ్వకండి పేదల చేతులలో వున్న భూమి నుంచి పేదలు చేయకండి. ఈ బిల్లు ఏ రకంగా చూపినప్పటికీ సమర్థనీయం కాదు. తెలంగాణా రక్షిత కొలుదారులుగా వున్న హక్కులు తీసివేయడానికి లేదు. ఆంధ్రప్రాంతంలో సవరణ చట్టం ద్వారా ఇదివరకున్న హక్కులు చాలా తీసివేసారు. వాటిని పునరుద్ధరించాలనే ఆందోళన. జరుగుతోంది దానికి విరుద్ధంగా ఈ బిల్లు తేవడం అభ్యంతరకరం. దీనిని వుపసంహరించుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :- అర్ ఎం పిఎంఎం ఆఫ్ ఆర్డర్, సర్ — 12-80 గంటలకు సిమెంటు విషయం మనం తీసుకోవలసి వుంది. ఐదు నిమిషాలు ఆగను. దానిపై గుంటకు తక్షణ కాకుండా టైం కాపలసి వుంది.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- పది నిమిషాల్లో ముఖ్యమంత్రిగారు వస్తారు.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :- అసలు మైలే కొంత టైం పొడిగించి అయినా సిమెంటు వ్యవహారంపై గట్టి తక్కువ కాకుండా టైం కావాలి. అది పిలువకపోతే మృదే ఎడ్జర్స్ చేయాలని అంటుంది.

12-40 p.m. మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- ఎర్రం ఐటమ్ తీసుకొన్న తరువాత ఈ చర్చను చేయవచ్చు.

శ్రీ సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు :- బిల్లుకు వాయిదా వేయండి.

Mr. Deputy Speaker :- Hon'ble Chief Minister has to come from the upper House

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :- వుదయము ఈ విషయాలు చెబితే చికాకు, కోపము వచ్చింది. 12 గంటలు అన్నారు, 12.15 అన్నారు, 12.30 అన్నారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- రెండు హౌస్లు షేడ్ అవుతున్నపుడు అడ్జస్ట్ చేసుకొనడానికి ప్రయత్నము చేయాలి.

Sri S. Jaipal Reddy :- I have just now heard the debate in the Council. The Chief Minister played a very clever trick. He told in the Assembly that he would make a statement in the Council and then come here to make a statement. I have heard him. He said in the Council. He spoke in the Council that he would make a statement in the Assembly first and then go back to Council. He told in the Assembly that he would make a statement in the Council first.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- 10 నిమిషాలు అటో, యిటో ఏమి యిబ్బంది వుంది.

Sri M. Venkaiah Naidu :- The procedure is, we must follow the original schedule which you have fixed. By 12-30 p. m. the House should discuss the issue of cement scandal. The Speaker had already announced that discussion will take place.

Mr. Deputy Speaker :- The Ruling Party people had agreed. The Chief Minister is on the way.

Sri M. Venkaiah Naidu :- They have agreed and the Speaker has announced in the House that discussion on cement scandal should take place at 12-30 p.m. today.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :- 12.45 అయింది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- ఎస్తున్నారు. కొంచెమ్మ వెయిట్ చేయండి మాట చెప్పేందుకు గొట్టెట్టుకొనే అవకాశము ఇవ్వండి.

Smt. B. Sarojini Pulla Reddy :- My Bill also is there.

శ్రీ ఎన్. అనార్యనరెడ్డి :- అధ్యక్షా, దేవదాయ, ధర్మాదాయ భూములకు రక్షణ కల్పించానే ఈ సవరణ బిల్లును తీసుకురావడం జరిగింది.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :- బిల్స్‌ని పిక్‌ప్రూ చేసుకొంటే ఫరవాలేదు.

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి :- దేవాదాయ, ధర్మాదాయ భూములను పెద్దవారు చేస్తున్నారు. చిన్నవారు కూడా చేస్తున్నారని ఓంకార్‌గారు అన్నారు. దేవాదాయ, ధర్మాదాయ భూములకు రక్షణ కల్పించాలనే ఉద్దేశ్యంతోనే ఈ సరణి బిల్లును తీసుకు రావాలనుకొంటున్నాము. అయినా సభ్యుల ఆభిప్రాయము ప్రకారము ఈ బిల్లును ఉపసంహరించుకొంటున్నాను. I am not introducing the Bills.

Mr. Deputy Speaker :- Alright.

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ పి. శ్రీరామమూర్తి :- వారు సిమెంటుకు సంబంధించిన ఫైలు చూశారు. ఎజెండాలో ముఖ్యమైన సబ్జెక్ట్స్ వున్నాయి. ముఖ్యమంత్రిగారు వచ్చిన తరువాత స్టేటు మెంటు చేస్తారు సిమెంటు ఇన్షూరెన్స్. అంతవరకు హౌస్‌ని అడ్జర్న్ చేయడము ఏమి న్యాయము ?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- అడ్జర్న్ చేస్తే బాగుంటుందని వారు చెబుతున్నారు. వారి బిల్లు పాస్ చేస్తే బాగుంటుందని ఇంకొక మంత్రిగారు కోరుతున్నారు.

Sri P. Sundaraiah : Point of order. I want further business in the House be adjourned. Whatever is put on the agenda may be adjourned. Please send word to the Chief Minister so that we can start discussion on that. Let us not take up some other business in between.

Sri A. Madan Mohan : He is busy in the Council. He will be ready here any moment. They can resume the debate now.

Sri P. Sundaraiah : Till any moment the House be adjourned without taking any further business, because I don't want in between business. I can understand the difficulties of the Chief Minister. I understand the difficulty of the Chairman there. I don't want to enter into controversy. I don't want this House to proceed with the other business on the agenda. We have decided to take up for discussion on the cement scandal at 12-30. Till the Chief Minister comes let the other business be adjourned.

Sri Pydi Sriramamurthy :- There are some other important discussions to be held on Tobacco support price, essential commodities etc. Don't underestimate the importance of the other issues that are there.

Sri P. Sundarajah :- I don't want them to be postponed. You may take them up after the discussion on cement scandal is over. Or you can continue them in the evening. I don't say that the other half an hour discussions are useless discussions and you should not take them up. But let us adopt a procedure. Let us adjourn till the Chief Minister comes. Take for discussion the cement scandal. About the other business let us meet at 4 p. m.

Sri Pydi Sriramamurthy :- There are many important things. You can start for discussion. Why do you postpone the other discussions. You are a senior man and you should not tell like that.

Sri P. Sundarajah :- Ask that the session be continued for 30 days. No use of quarreling with the minority opposition. You fight in your party. You fight with your Chief Minister.

Sri Pydi Sriramamurthy :- You can take up other subjects.
(interruptions)

Mr. Deputy Speaker :- I will not adjourn. Why do you get up. I don't mind sitting till 5 p. m. Let us complete the business to-day itself.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :- గౌరవసభ్యులు చెప్పినట్లు పొగాకు సమస్య, ధరల సమస్య 11:20a.m. తీవ్రమైనవే. వీటిపై చర్చ అర్థాంతరంగా అపి సిమెంటుపై చర్చించడం ఖాళ్యం కాదు. కనుక సాయంత్రం నాలుగు గంటలకు తిరిగి సమావేశమై ఈ విషయాలను చర్చకు తీసుకుందాము.

శ్రీ పి. శ్రీరామ్మూర్తి :- నాలుగు గంటలకు సెక్రటేరియట్ లో వంశధారపై ముఖ్యమంత్రిగారితో, ఇంజనీర్లతో చర్చలు వున్నాయి

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :- అయితే వాటిని వర్తించటానికి రేపు, ఎల్లుండి సమావేశాలు పెట్టుకుందాము. రాజకీయ కారణాలతో సభను ఎందుకు ఇవాళే వాయిదా వేసుకోవాలి?

శ్రీ కె. గోవిందరావు :- అధ్యక్షా, తమరు సిమెంటుపై పన్నెండున్నర గంటలకు చర్చ మొదలు పెడతామని మీరు ఆదేశించారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకరు :- సేను ఆదేశించిన మాట నిజమే.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :- ముఖ్యమంత్రిగారు లేకపోయినా సమయం తక్కువగా వుండి కనుక వారు వచ్చేలోపుననే చర్చ మొదలుపెడితే బాగుంటుందని నా ఉద్దేశ్యం.

Sri M. Venkaiah Naidu :- Are we helpless Sir ?

Sri A. Madan Mohan :- Sir, I would like to make a statement. I am here as Leader of the House to take the note. I will pass it on to the Chief Minister. Let the debate be resumed. Let us not stand on the prestige issue. It was true that he said, he would be here by 12-30 but he is busy equally in the other House. We should understand the difficulty of the Chief Minister also. Let the debate be resumed. I will take down the notes and pass it on to the Chief Minister.

Sri S. Jaipal Reddy :- Sir, this discussion on the cement scandal has arisen from the process of the scrutiny of the file by the Opposition Leaders, the Chief Minister, the Minister and the Chief Whip. The Hon'ble Leader of the House was not a party to the process of scrutiny of the File. Therefore I do not know as to what notes he will be able to make

Mr. Deputy Speaker :- Yes, when the Chief Ministers is not present, the Leader of the House deputises him. That is the simple common sense point.

(Interruptions By Sri N. Narasimha Reddy)
(BELL)

Sri S. Jaipal Reddy :- Sir, I would like to take some mercy on Mr. Madan Mohan. He is already a great suspect of Mr. Baga Reddy. Why does he want to make notes and get suspected more...

Mr. Deputy Speaker :- Why all these inferences and all that ?

Sri A. Madan Mohan :- Sir I protest to what Mr. S. Jaipal Reddy said.

Sri S. Jaipal Reddy :- Sir, there is already an atmosphere of adjourning the House and I think better to regulate it.

Mr. Dy. Speaker :- That is upto the Speaker. He knows about it.

శ్రీ పి సుందరయ్య :- ముఖ్యమంత్రిగారు అక్కడి చైర్మన్ తో, అక్కడి లీడర్స్ తో మాట్లాడి రెండు సభల గౌరవాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఒక ఎగ్జిమెంటు

వచ్చి ఆక్కడ వారు చెప్పేది విని ఇక్కడకు వచ్చేందున్నారకు వస్తే బాగుంటుందనుకున్నాము. మీరు ఆ టైమ్ ఫిక్స్ చేశారు. ఆక్కడ, ఇక్కడ ఒకే టైమ్ అంటే ముఖ్యమంత్రిగారికి ఇబ్బందిగానే వుంటుంది. కొన్నిటిలో సరిగా టైమ్ లో వూత్రి కాక పోవచ్చు. ఎమైనా అది వచ్చేందున్నారకు ఇక్కడ ప్రారంభించాలనుకున్నాము కనుక అది వూత్రి యేవరకూ మరో టిజినెస్ టీసుకోకుండా అవసరమైతే వారు వచ్చేవరకూ సవన చాంబర్ వేయాలని నా ఉద్దేశం.

Sri M. Venkaiah Naidu :- Sir, in the morning itself I brought to the notice of the Chair that similar thing would happen and ఇక్కడ సమాధానం చెప్పి ఆక్కడకు వెళ్ళండి అంటే వారు వినలేదు.....

(ఇంతలో ముఖ్యమంత్రి సభలో ప్రవేశించారు;

ముఖ్యమంత్రి వచ్చారు. ఇక చర్చను ప్రారంభిస్తాము.

శ్రీ బి. వెంకట్రాం :- అధ్యక్షా నన్ను మీరు పదిగంటలకు వెళ్ళమన్నారు. నేను వెళ్ళేటప్పటికి పదిన్నర అయింది. కిక్కిరిస్తోందరగా ముగించి మన సభ్యులు నన్ను తొందరగా వంపించి వుండినా బాగుండేది. ఆక్కడ వచ్చేందుకూ నలభయివరకూ చర్చ జరిగింది. మా హౌస్ లో జరుగుతూ వుండగా మీరు వెళ్ళటానికి మేము ఒప్పుకోము అని వారు అన్నారు. మాకూ గౌరవం లేదా అని వారు అడుగుతున్నారు. మాకు ఫయల్స్ చూపలేదు. ఇక్కడ సమాధానం చెప్పకుండా వెళ్ళడం న్యాయం కాదని వారు అన్నారు. అంతేగాని నేను చేయానని, మరో ఉద్దేశంతో ఆలస్యం చేయలేదు.

Sri S. Jaipal Reddy :- Sir, the Chief Minister is facing a problem of political bigamy.

Sri B. Venkatram :- It is not a problem of political bigamy. We have two Houses and only one Chief Minister.

నేను వచ్చేందున్నారకు వస్తానని చెప్పాను. ఆలస్యం అయినందుకు క్షమించండి. కాని అది వా రప్పు కాదు. గౌరవసభ్యులు నన్ను మరొకరకంగా అర్థం చేసుకోవద్దని మనవిచేస్తున్నాను ఇక ఇప్పుడు చర్చ ప్రారంభించవచ్చునని మనవిచేస్తున్నాను.

Sri S. Jaipal Reddy :- Sir, the House has to be normally adjourned at 1-30. We must first decide as to when the House would be adjourned to-day. I suggest to continue till 2-30, so that full justice can be done to discuss on the subject.

Sri B. Venkatram :- Sir, I do not know whether Hon'ble Members are going to discuss again, which I think may not be proper.

మీ అభిప్రాయాలు మాకు చెబుతారు అని చెప్పారు అక్కడ. మీ అభిప్రాయాలు అయిదుగురు చెప్పడానికి పది నిమిషాల కంటే ఎక్కువ కాలమోవచ్చును. అవతల హాడ గం. 1-30 లోపల వస్తారని చెప్పారు. ఉభయ సభల సభ్యులు ప్రజా ప్రతినిధులు అనే విషయం గౌరవ సభ్యులు సురభిపోకూడదని మరవి చేస్తున్నాకు.

Sri S. Jipin Reddy :- What I said is, unless we at the very beginning agree upon the time and adjourn, we may not be able to regulate the business properly.

Mr Deputy Speaker :- We will sit upto 2-00 and finish even the Government Bill.

శ్రీ గౌతులచెన్న :- అది చేయవచ్చు. కాని షార్ట్ నోటిసు షిస్కషన్స్ వున్నవి. వాటినేమో ఆఖరు రోజు పెడుతున్నారు. సాయంత్రం పిటింగు పెట్టండి.

Mr. Deputy Speaker.- I do not have any objection if the House agrees.

శ్రీ గౌతులచెన్న :- వంశధార సజ్జెకును షార్ట్ నోటిసు దానిలో టైపు చేయండి.

Sri B. Venkatram :- This subject may kindly be taken up now.

శ్రీ య.. వెంకయ్యనాయుడు :- ఇప్పుడు యీ విషయం మీది చర్చ జరిగే టప్పుడు మిగతా విషయాలు ఎలా వున్నా ఆఖరుకు వుండేవారికి కూడ వారి అభిప్రాయాలు పూర్తిగా చెప్పేదానికి అవకాశం కల్పిస్తేనే మాకు న్యాయం జరుగుతుంది. టైము అయిపోయిన తరువాత టైము అయిపోయింది గాబట్టి యిక మాట్లాడడానికి లేదని అంతకుముందు రెండుసార్లు చెప్పింది ఇది చాలా టీకె. మైనటువంటి విషయం. ఆ

Mr. Deputy Speaker :- Till 2-00 we can sit here.

మొదట కొంత క్లుప్తంగా ఏదైనా చెబితే సరిపోతుంది. దీర్ఘ వుపన్యాసాలు చేసే వీలుకాదు.

Sri K. Satyanarayana:- Sir, we have got Vamsadhara Project discussion also.

మిష్టరు డిప్యూటీ స్పీకరు :- షార్ట్ నోటీసు డిస్కషన్లు ఇన్నా మెసేజీ సెషనుకు పోతాయి.

Sri K. Satyanarayana :- Sir, you have included in the agenda also.

Mr. Deputy Speaker,- When the members are not co-operating now can I adjust and what can I do for that ?

Sri K. Satyanarayana :- Sir, we are cooperating with you

శ్రీ పి శ్రీరామమూర్తి :- మాకు సంఘాధార మీద మధ్యాహ్నం మీటింగు వుంది.

మిష్టరు డిప్యూటీ స్పీకరు :- వారేమో మధ్యాహ్నం కూర్చుందామంటున్నారు. మీరేమో మీపడవంటున్నారు

శ్రీ కె సత్యనారాయణ :- మూడింటికి మూడు అర గంటలు. తరువాత సంఘాధార డిస్కస్ చేయవచ్చు.

Mr. Deputy Speaker:- We will have to meet again at 4-00 p.m.: and if there is no quorum, we will have to adjourn

శ్రీ కె సత్యనారాయణ :- కోరం వాటిచదం లేదు మరము

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు :- ప్రతి గురించి డిస్కషన్లు చేయగలము. కోరం కావాలా? ప్రభుత్వ బిల్లు గురించి మిరికి సీటు గురించి చర్చించేటప్పుడు కోరం అవసరం లేదా? ఏమిటి ఈ న్యాయం? ప్రజల వద్దకు వెళ్ళి మేము ఏమి సమాధానం చెప్పాలి, ఎందుకు అసె-బ్లీ ఎడ్జర్స్ అయింది, ఎందుకు మీరు చర్చించలేకపోయారు, ఎందుకు హైదరాబాదు వెళ్ళి మా సంగతి మాట్లాడకుండా వెనక్కు వచ్చారంటే మేము ఏమి సమాధానం చెప్పాలి?

మిష్టరు డిప్యూటీ స్పీకరు :- సామాన్య ప్రజలు ఎవరి అన్నీ ఆడిగేంత పరిస్థితిలో లేరు మిష్టరు నాయకు - నాకు తెలిసినంతవరకు-

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు :- సామాన్య ప్రజలు రాజ్యసభ సీటు అడుగుతున్నారా? లోక్ సత్తా అడుగుతున్నారా? ఏమి అడుగుతున్నారు. సామాన్య ప్రజలు? విశాఖపట్నం మునిసిపల్ కార్పొరేషనులో ఎం. ఎల్. ఎస్. కమిటీలు ఏర్పాటు చేశారా?

ప్రజల గురించి యంత చురుకైన భావం వుండడం మంచిది కాదు. I am sorry to say this with all my humility. You see the Bill Sir, it is for the common man.

మిస్టరు డిప్యూటీ స్పీకరు :- నేను చురుకైనగా ఏమి చెప్పడం లేదు.

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు :- ఈ హౌస్‌లో వున్న మనంవరికన్నా సామాన్య ప్రజలకు యంతా పరిజ్ఞానం బాగా వుంది.

మిస్టరు డిప్యూటీ స్పీకరు :- మీరు చెప్పిన దానికి నేను కూడా ఏదైనా చెప్పడానికి అవకాశం వుందా లేదా ?

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు :- మీరు ప్రజలందరికీ అలా అనివేస్తే ఎట్లా ?

మిస్టరు డిప్యూటీ స్పీకరు :- నేను అరలేదే కామన్ పీపుల్ అన్నాను కాని వాటిని తక్కువ చేసి చెప్పడం అనే మాట కాదు. మీరు ఎందుకు అవి అన్ని నాకు ఆపాదిస్తున్నారు.

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు :- మీకు ఆసాహించడం లేదు. వారి నాలెడ్డి తక్కువ అని కదా. మమ్మలను అడగరు అని కదా.

Mr. Deputy Speaker :- Not that way please.

Sri M. Venkaihnaidu :- Then, is a common man interested in remunerative prices ? Is he not interested in drinking water or in Vamshadhara project ? Did they want that the Visakhapatnam Municipal Corporation should be filled up by Congress MLA ?...

Mr. Deputy Speaker :- I want you to resume your seat Mr. Naidu. You are having some other view in your mind.

ఇంత ఆవేశముతో మాట్లాడవలసింది ఏమి వచ్చింది దీనిలో.

Mr. M. Venkaiah Naidu :- Yes, I am having some other view about Remunerative prices and about Vamshadhara project.

Sri A. Madan Mohan :- Sir, while we appreciate the Hon'ble Member's concern for the common man, I would like to assure them that we are equally concerned to solve their problems by not only participating in the debate but also in pulling out the things and try to see that the fruits reach the grass-roots, so that the common man gets the full benefit of it.

శ్రీ వి. సుందరయ్య :- అదృష్టా, ఈ సమస్యను తీసుకొని, తరువాత ఎజెండాను పూర్తి చేయాలని నాకు గంటలకు కూర్చుందాము. మన సాంప్రదాయం ఏమిటో మర్యాదనూ కూర్చున్నప్పుడు ఎంత ముఖ్యమైన విషయం అయినప్పటికీ కోరం వుందా లేదా అని ఎవరిని అడగకుండా కోరం వున్నా లేకపోయినా సాగించడం...

మిస్టరు డిప్యూటీ స్పీకరు :- సుందరయ్యగారు, అట్లా అని చెప్పకపోతే సభ్యులు చారు.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :- నాకేమీ అభ్యంతరం లేదు- మీరు జ్ఞాపకం చేయడం మా క రైవ్యాన్ని తెలియజేయడం.

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు :- కోరం లేదని కించపరచుకోవడం అవుతుంది.

Mr. Deputy Speaker :- I want a full debate with all the members...

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు :- మీరు జరగదని చెబుతున్నారు.

Who will take the Responsibility ?

మిస్టరు డిప్యూటీ స్పీకరు :- నాయుడుగారు, మీరు కొంత యిస్సరెస్సు ఎక్కువ తీసుకుంటున్నారు, అదే బాధ.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :- మీ కోరిక ప్రకారం కోరం కన్నా ఎక్కువగా వచ్చేట్లు అధికారి పార్టీ తరపున మా పార్టీ తరపున కృషి చేస్తాము. లేకపోతే కోరం వున్నట్లే సమకాలి వున్న సాంప్రదాయం ప్రకారం చేయండి

Sri S. Jaipal Reddy :- Sir, we have a paid Government Chief Whip ensure quorum.

శ్రీ పి. శ్రీరావమూర్తి :- వారు మాట్లాడేదానికి అభ్యంతరం చెప్పడం లేదు, సుందరయ్యగారు లేచిపోతే యితరులు మాట్లాడకంట్టు అని చెప్పడం లేదు. వారు కైల్పు చూశారు. ముఖ్యమంత్రిగారు, మీరు అక్కడ ఏమి డిస్కస్ చేశారో మాకు తెలియదు. ఇప్పుడు మాట్లాడడానికి ప్రతిపక్ష సభ్యులుగా వున్న మాకు ఏమీ తెలియదు. డిస్కస్ చేసుకు అవకాశం ఇచ్చి ముఖ్యమంత్రిగారిని స్టేటుమెంటు యివ్వవంటారు, మమ్ములను ఏమిటి మాట్లాడవంటారు

You kindly supply the notes with details

మాకు కైల్పు చూపించలేదు.

మిస్టరు డెప్యూటీ స్పీకరు :- నేను - క్కడ వి గిహ రా? కూర్చున్నానెగాని వారు చేసే వ్యవహారమంతా చూస్తూ...

శ్రీ పి. శ్రీరామమూర్తి :- మాకు అంకాశం చల్పించాలి నాలుగు గంటలకు ముఖ్యమంత్రిగారు రమ్మన్నారు.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :- మేము అక్కడ కిమిటిలో అడుగు పుటువంటి ప్రొసీజరు యీ శాసనసభలో జరిగినదానికనుగుణంగా ప్రతిపక్ష నాయకులు, ప్రభుత్వం తరపున బిటి ఎల్ ఎన్. చౌదరి, చీఫ్ విప్, ముఖ్యమంత్రిగారు, పర్యావరణ కౌరకు స్పీకరుగారు వున్నారు వారు జోక్యం చేసుకోలేక వూరుచున్నారు. స్పీకరుగారి సమక్షములో మాడ దం జరిగింది వైల్పు అక్కడ మేము చర్చించింది. వైల్పుని రహస్యాల బయట పెట్టకుండా వచ్చిన బిప్రాయాలను యీ శాసనసభలో పెడతే దానిని ప్రభుత్వం ఎంత వరకు అంగీకరిస్తుందో, కనరన్ మంత్రిగారు ఎంతవరకు అంగీకరిస్తారో, ఏ చర్య తీసుకునే సంగతి యీ హౌస్ లో స్టేటుమెంటు చేయాలనే వుద్దేశముతో ఆ కిమిటి ఏర్పడింది

-10 p.m.

దానిమీద తిరిగి పెద్ద నోటు ఇచ్చి హౌసులోని మొత్తం సభ్యులు చర్చించాలనే అభిప్రాయం నాకు కలుగలేదు. ముఖ్యమంత్రిగారికి రాలేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు, ప్రతి పక్ష నాయకులు, బిటి ఎల్ ఎన్ చౌదరిగారు కూర్చొని అంగీకరించిన ప్రొసీజరు ఒకటి ఉంది. వారి అభిప్రాయాలు, మా అభిప్రాయాలు వ్యత్యం చేయడం లేదు. ఆ విషయం ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. నేను ముఖ్యమంత్రిని కాదు కనరన్ చెప్ప కూడదు. లేకపోతే ముఖ్యమంత్రిగారు ఇంకొక ప్రొసీజరు ఏమైనా చెబితే నాకు ఏమీ అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ పి. శ్రీరామమూర్తి :- అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు శ్రీకామశం లెజిస్లేటర్స్ తోను, ఇంజనీర్స్ తోను వంశధార విషయమై సాయంత్రం 4 గంటలకు సెక్రటేరియట్ లో సమావేశం ఏర్పాటు చేసారు. మరల ఇక్కడ 4 గంటలకు శాసనసభ సమావేశం పెట్టాలని అంటున్నారు. అక్కడ వందలకొలది ప్రజలు చనిపోవడం, లక్షల కొడి ఎకిరాలు పంట పొడై పోవడం జరిగింది అది వల్లిక్ ఇంపార్డెన్సు కాదా ?

మిస్టరు డెప్యూటీ స్పీకరు :- ఇక్కడ ఎక్కువమంది శాసనసభ్యులు కూర్చొని డిస్కస్ చేసేవి కనుక మీరు సెక్రటేరియట్ లో సాయంత్రం 6 గంటలకు మీటింగు పెట్టుకోండి

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :- అది కూడా ఒక విటంగా ఈ హౌసులో డిస్కషనుకు పెడితే సరిపోతుంది

శ్రీ పి శ్రీరామమూర్తి :- సెక్రటేరియట్‌లో ఇంజనీర్లుతో డిస్ట్రబ్షను అన్నారు.

శ్రీ బి. వెంకట్రామ్ :- అధ్యక్షా, వంశధార ప్రోజెక్టు విషయంలో సెక్రటేరియట్‌లో సాయంత్రం 4 గంటలకు చర్చ చేయాలని అనుకున్నాము. మీరు 4 గంటలకు మరం ఇక్కడ సమావేశమవుతాము ఇప్పుడు సభను వాయిదా వేద్దాము అని అనుకుంటే నాకేమీ అభ్యంతరం లేదు. వంశధార ప్రోజెక్టు విషయం ఇక్కడ చర్చకు తీసుకుంటే అక్కడ శ్రీకాకుళం రాసనసభ్యులతో విచిత్రంగా మాట్లాడగలసిన అవసరం లేదనుకుంటాను. 1 1/3 గంట కు రాసనసభ సమావేశం అయిపోతుందని సాయంత్రం 4 గంటలకు వంశధార గురించి ఆ జిల్లా రాసనసభ్యులతోను, ఇంజనీర్లతోను సమావేశం ఏర్పాటు చేయడం ఉచితం. మీరు 4 గంటలకు సమావేశమగుటకు నిర్ణయిస్తే సెక్రటేరియట్‌లో తరువాత పెట్టుకుంటాము. సాయంత్రం 4 గంటలకు క్యాపిటల్ మిటింగు అవుతున్నాము. ఇప్పుడు 1 1/2 లోపల రిజిస్ట్రేటివ్ కౌన్సిలు కన్వీనర్ చెప్పి ఉచ్చాసం. నేను వచ్చి 25 నిమిషాలు అయిపోయింది ఇప్పుడు ఈ చర్చ ప్రారంభించాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఆ తరువాత మీరు ఆడ్జరన్ చేసేప్పటికి ఇంకా స్పెక్టు ఉన్నాయనుకుంటే సాయంత్రం సమావేశం పెట్టుకునే విషయంలో మీరు నిర్ణయం తీసుకోవచ్చును.

Mr. Deputy Speaker :- Now Sri Sundarayya may speak regarding allotment of cement.

DISCUSSION REGARDING ALLOTMENT OF CEMENT

Sri P. Sundarayya :- I am of the definite opinion that the extra quantity of about 10,000 tonnes that was allotted by the Delhi authority and the Regional Cement Controller at Madras to Rassi Company, Nalgonda and the way most of it about 7000 tonnes was distributed to certain builders in the twin cities is a bland effort in favour of certain influential engineers, complexes and commercial and residential buildings in the twin cities, violating the normal procedure laid down by Government for cement allotment in consideration of some personal benefits. The Development Commissioner, Mr. Nageswararao is definitely involved in this affair with one Mr. Shankerlal, Secretary of the so-called Builders Association of Hyderabad. The way Mr. Shankerlal has been allotted in different names in different premises a lion's share of cement and the way he was handed over the permits to take delivery of allotted amounts of cement to about 60 to 70 members of the so-called builders association strengthens this conclusion. Mr. Nageswararao disregarding every normal procedure went out of his way to get the concerned paper to the Minister, Sri Baga Reddy and get it signed as "seen" by him without even informing the Commissioner of Industries - which is never the practice of administrative procedure. He should be removed

from the spot and further necessary action has to be taken against him. I don't know whether he could be suspended also without further rules of procedure - but he should not be kept in that position. Drastic action may be taken after further enquiry - it is for the Chief Minister because I do not know on what grounds he can be proceeded against. Mr Giri, the Commissioner for Industries should not have relied so much on his officers' note and not acted upon his note though he modified it to some extent, extending the allotment for all builders in the twin cities and not merely to the members of the Builders' Association.

It is strange that the whole transaction and allotment and delivery of cement is completed in a matter of 4 or 5 days from 12th to 17th December with the Regional Cement Controller and Rassi Company representatives knowing that extra cement of about 12000 tonnes is being allotted. During the whole period when Mr. Baga Reddy, the Minister for Industries was out of the country and it was not at all necessary to put up the file or get his consent or signature obtained at any stage of the cement allotment for Mr. Nageswararao directly approaching him on 18-12-81 and getting his endorsement (i. e., Mr. Baga Reddy's endorsement) 'seen' is in utter violation of all laws. It is totally inappropriate for Sri Baga Reddy to have signed 'seen' and later making a statement in the Legislative Assembly explaining away the way the cement allotment is made gave scope for adverse conclusions to be drawn against him too. It is for the Chief Minister to probe further into this matter and take whatever further action is necessary in this matter and on other individuals who are or may have been involved in it. Further rules of procedure fixing responsibility at each stage of any transaction on specific individuals or officers involved strictly defining the responsibilities and powers are to be framed amplifying or even changing the existing rules of procedure. These are all the conclusions I could draw on the basis of files. Ours is not a probe on all aspects of all the files. We are confined to the particular file and to understand and elicit information only on that. Naturally there are so many other things which members and the public also know involving the other people, responsible Ministers or non-Ministers. Since that is outside our purview we do not go into that; we had no authority to go. I may recall that it is the Chief Minister who offered that we might try to have good parliamentary prestige with the Leaders of Opposition and their own political and practical service to the people; their judgment is supreme and that will have much more political value in the long range than any other judicial enquiry. If this practice becomes a regular practice, whatever little parliamentary practice and decision is there - that

would be strengthened till a new society can be established. With this spirit I think he has made that offer and in that spirit only we accepted it. It is not a probing enquiry and that is why we limit ourselves to this and I have given my brief conclusion. What my other colleagues feel - they have a right to say and what the Government and Chief Minister will do - it is for him to do and we the Opposition Leaders and the Government Leaders should consider how to further see such things do not happen in future.

శ్రీ గౌడు లచ్చన్న :- అదృశ్య, తమకు తెలిసిందే. పైన శాసన సభలో చర్చ 1-20 p. జరిగింది. ముఖ్యమంత్రిగారు చాల ఉదారంగా ప్రజలలో ప్రతి పక్షంలోగాని ఎవరిలో గాని ఎటువంటి అపోహ ఉండకూడదు అనే సందేశముతో ఈ పైలు చానాంటి ప్రతి పక్షం అయితేనేమి అదే విధంగా అధికార పక్షం కూడా ముఖ్యమంత్రిగారు దానికి సంబంధించిన మంత్రిగారు చీప్ విస్గాడు స్పీకరు గారి చాంబరులో మాడండి మాకు ఏలాంటి అభ్యంతరము లేదు దానిమీద ఎవరికి ఎటువంటి అపోహ ఉండకూడదు అనే ఉద్దేశం మీద ఈ నిర్ణయం తీసుకున్నందుకు ముఖ్యమంత్రిగారిని ముందుగా రెను అభినందిస్తున్నాను. అదృశ్య, ఈ విషయంలో అన్ని చాంబరుల వర్తకంలో వచ్చి ఉన్నాయి. ఇప్పుడు మేము ఏమి చెప్పినా అదేదో మి ఎదల విశ్వాసముతో పైలు మీకు చూపించాము పైలులో ఉన్న మాటలు చెబుతున్నారు అని ఎవరు అపోహ పడవలసిన సందర్భం కూడా ఉండదు అని నేను ముందుగా మరచి చెప్తున్నాను. ప్రతికూలలో పడిన సంగతులు ఉన్నాయి. అందువలన ఇందులో రెండు భాగాలు ఉన్నాయి ఒకటి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రక అధికార పరిధికి లోబడి తీసుకొన్న చర్యల గురించి మన చర్చిస్తాము కాని ఈ సమస్య ఒక రాష్ట్ర పరిధి లోపడకూడదు. కేంద్రానికి కూడా ఉన్నది. అక్కడ ఉన్న రాసి సిమెంటు వారి యొక్క రాసులనుండి కంట్రోల్ నుండి, టీజిఎల్ డైరెక్టర్ మద్రాసునుండి హైదరాబాద్ కి వచ్చిన సమస్య ఇది. ఇది ఇక్కడే మర రాష్ట్ర పరిధిలో ఉన్నటువంటి సమస్య కాదు. అందుకై ఆ సమస్యల గురించి వీటికి సంబంధించిన పైలు గాని, విషయాల గురించి గాని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సమాచారం చెప్పాలని నా ఉద్దేశం కాదు. లేక రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సమాచారం చెప్పకున్న చెప్పలేని పరిస్థితి ఉంది. అందుకై ఇందులో ఈ రెండు భాగాలలో మి పై భాగానికి అది ఎందు నిర్ణయిస్తారు అని ఢిల్లీ లెవెలు నిర్ణయాలా లేకపోతే మహారాష్ట్రలో ఉన్నటువంటి సిమెంటు కుంభ కోణాన్ని మహారాష్ట్ర హైకోర్టు పరిశీలన చేసి నిర్ణయించాలి అన్న విషయంలోనికి నేను పోదలచుకోలేదు. మొత్తము మీద గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయాలు చాలపరకు చాలా వివరముగా ఒక్క ముఖ్యమంత్రిగారికే విడచి పెట్టాలి అనే భావము మనలో ఉంది మిగతా విషయాలు అన్ని కూడా వారు బాగానే చెప్పారు ముఖ్యమంత్రిగారు ఆ రోజు కూడా అన్నారు. నాకు విడచిపెట్టండి నేను హామీ ఇస్తున్నాను, ఆ రోజు కూడా వారు చాల పట్టుదలగా అప్పుడు కూడా న్యాయ న్యాయ పరిశీలన ఎక్కడ అక్కడ ఉన్న చర్య తీసుకుంటాను అని చాల విశ్వాసంగా చెప్పినా ప్రతిపక్షంగాని సభ్యులుగాని

అది కాదు దీని విషయం ఏమిటో పూర్తిగా బయట పెట్టాలి అని అంటే చూడండి అన్నాడు. అందువల్ల చూసిన తరువాత కూడా ముఖ్యమంత్రికి విడిచి పెట్టడం అన్న మాట అంత బాగుండలేమో అని గామనీ. అందువల్ల ఇది ఏ వృద్ధేశం మీద అయితే ముఖ్యమంత్రి గారు ఎవరికి ఎటువంటి అపోహలు ఉండకూడదు కావాలంటే మీరు పైల్లు స్పీకరుగారి చాంబరులో చూసుకోండి అని అన్నారో ఆ ఉద్దేశం నెరవేర్చడానికి అయినా కనీసం ఇది జుడీషియల్ ఎంక్వయికి విడచి పెట్టడం వారి కనీస ధర్మం అవుతుందని నా మనవి. ఇప్పుడు అన్యాయంగా రాజకీయ పార్టీలు కావాలి అంటే పార్టీ విభేదాల వల్లనో లేకపోతే కక్షల వల్లనో అయినది కాదని, కానీది అవునని చెబుతాయని ఎవరైనా అనుకుంటే అనుకోవచ్చు. న్యాయస్థానం ఆ మాట చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. ఎవరి వలన ఏ లోపము లేనప్పుడు న్యాయస్థానం లోపము లేదు అని చెబుతుంది. కాని ఈ జరిగిన చరిత్ర ఇప్పుడు మనకు తెలుసు. 12వ తేదీన ఎలాబ్ మెంటు ఏదైనా అదనంగా కావాలేమో అడగండి అని రీజినల్ డైరెక్టరు ఆడగడం 15వ తేదీన లిస్టు తయారు చేసి అందిస్తాడం 16వ తేదీన శాంక్షను చేయడం 17వ తేదీన పర్మిట్లు ఇమ్మా అయిపోవడం. ఎమర్జెన్సీలో కూడా ఇందిరా. గాంధీగారు ఇంత స్పెషిక్ స్పీడుతో ఎక్కడా పని జరగలేదు ఇప్పుడు మాత్రం అయిపోయింది. ఎమర్జెన్సీకంటే మించిన స్పెషిక్ స్పీడుతో జరిగింది. అందువల్ల ఇది అంతా కూడా ప్రతికలో చచ్చింది, ఆ రెటర్ను మట్టి మూకం యావత్తు కూడా ప్రతికలో వచ్చింది. అందువల్ల ఇప్పుడు మన సుందరయ్యగారు చెప్పిన దానిని బట్టి డెరలప్ మెంటు ఆఫీసరు నాగేశ్వరరావుగారు ఎంతవరకు డెవలప్ అయినారో నాకు తెలియమగాని కమిషనరుని, సెక్రటరీని గవర్నమెంటుని ప్రక్కకు పెట్టి ఆరున ముగ్రిగా దగ్గరకు వచ్చి సంతకము తీసుకోవలసిన అవసరము రెజిట్రేషన్ గా ఏమి వచ్చింది అనే సమస్య ఇప్పుడు ప్రజుమీద ఉన్నది కదా. మంత్రిగారు ఎక్కడో ఊరునుండి ఆ రాత్రి వస్తే తెల్లవారి ఆ పైలు వస్తే సరే మా సెక్రటరీ కనుక్కొని సంతకము పెడతాము అనే మాట అనాలి కదా. అందువల్ల సమస్యలు ఉన్నాయి. ప్రజలలో అపోహ ఉండకూడదు అని ఏదా మాకు చూపించారు. మరల అపోహ ఉండే పరిస్థితికి రావడం బాగాలేదు. అందువల్ల ఇంకాలో సెక్రటరీగాని, కమిషనరుగాని, మంత్రిగారు గవర్నమెంటు ఏజెంట్ గాని లేకపోతే ఇప్పుడు రీజినల్ డైరెక్టరు, ఆ కంట్రోలరు మీద మనకు కంట్రోలు లేదు. అందువల్ల దీనిని గురించి నేను చెప్పడంలేదు. రాసి సిమెంటులోను రాసులు నిజంగా నిండిపోతేనే ఎలాబ్ మెంటు కావాలని కోరారా, రాసులు లేకుండా కోరారా ఎంక్వయిరీ చేసుకోడానికి మనకు అవకాశం ఉన్నదేమో అని నా సమ్మతం. ఎందుకంటే ఇది మన రాష్ట్రంలో ఉన్న సిమెంటు ఫ్యాక్టరీ. వారు రాసులు అన్ని నిండి పోయాయి, మా ఫ్యాక్టరీ ఉత్పత్తి అగిపోయింది అని చెప్పడంలో ఎంతవరకు నిజం ఉన్నది అని పరిశీలన చేసే అధికారం మన ప్రభుత్వానికి ఉన్నదని నా మనవి. అందువల్ల ఈ విషయాలు అన్ని కూడా దయచేసి మీరు ఆలోచన చేసి ఎవరిమీద ఆపాదం ఉన్నదో చెప్పడానికి వీలవుతుంది లేకపోతే ఫలానా వారిమీద ఈ ఆపాదం లేదు అని చూపించుకోడానికి తప్పనిసరిగా

జుడిషియల్ ఎంక్వైర్ వేయసే ఇంతవరకు చూపించిన ఆధారానికి సార్థకత ఉంటుంది అని నేను ముఖ్యమంత్రిగారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను

Sri K. Govindarao: I will also read out with your permission. After Scrutiny of the cement allotment files together with other friends, the following is the well-considered opinion on behalf of my party.

(1) It is found that out of about 10,000 metric tonnes received by the State Government as additional allotment outside the State quote, about 7000 metric tonnes has been allotted to certain private builders in the twin cities; the remaining 3000 metric tonnes were allotted to cement-based industries of public sector industries. There is nothing wrong in our opinion is utilising the extra quantity when cement scarcity is acute everywhere but what became clear after scrutinising the list of these allottees is that allotment made was discriminatory, arbitrary and meant to serve the selfish design of one Sri Shankerlal, Secretary of the so-called Builders Association of Hyderabad who received orders of allotment of cement in different names like Nataraja Builders, Swastik and so on. Further this allotment made by the authority is also not in consonance with the rules in force. It is the District Committee that should make the allotments to individual builders and not the Commissioner of Industries or the Government.

(2) The entire process of declaration and sale and clearance from the Chief Cement Controller in respect of 10,000 tonnes, the allotment order to private builders, etc. has all been completed within a matter of 2 days - which is unthinkable without someone moving with electric speed behind the entire operation. It became clear that the kingpin behind this cleverly managed operation is the Deputy Commissioner, Sri Nageswararao who, in league with Sri Shankerlal was primarily responsible for these irregularities in this regard. As there is prima facie case against officer, suitable and appropriate action will have to be taken against him immediately.

(3) Although the Commissioner of Industries who ordered the allotment to individual builders refused to accept in to to the original list of 106 members of Shankerlal Builders Association and directed the applications of all the the builders of twin cities may be considered, still as a responsible officer it would have been appropriate if he had taken care to scrutinise the list of allottees prepared by the subordinate officers in which case these sources of irregularity would at least have been mitigated to an extent.

As regards the role of the Hon. Minister for Major Industries 1-30 p. m.
Sri Baga Reddy in this regard, I am of the opinion that it is improper,

irregular and questionable for the following reasons : He vehemently defended the irregular allotment of cement and the culprits who were responsible directly for this grave irregularity when this matter came up for discussion before the House. 2) There is no reason why he should sign the file brought to him relating to the allotment of cement to the individual builders. In common knowledge of public administration it is not expected of a Minister as the Chief Executive to go on making allotment to individuals nor has he any business to ratify the lists supplied by the subordinate officers in this regard. It is also difficult to believe that the file was inadvertently signed by the Minister as it sought to be made out particularly when the file was not sent by the Secretary to Government but was brought personally by a subordinate officer like Sri Nageshwar Rao in person working in the Directorate of Industries. Can a Minister be expected to sign the file brought by some one other than the Secretary to Government? Is it possible? Under the normal circumstances he would have asked Sri Nageshwar Rao to send the file, if necessary, through proper channel. This was not done. What is more important is, the allotment order was signed by the Commissioner of Industries on 15th December and orders were issued to the individuals on 16th and 17th. Is it not strange way the file was brought to him on 18th? Why it was brought to the Minister? For what reasons his signature was taken? Under these circumstances I am unable to believe that the Minister has signed the file without looking into what the contents in the file, what he was ratifying and without knowing who brought the file. In the light what is stated above and in the fitness of things and in keeping with the best traditions of public conduct, the Hon. Minister should accept the entire responsibility for this grave irregularity and should resign forthwith.

Further, it is essentially my opinion that a Commission of Inquiry consisting of a High Court Judge be constituted or in the alternative a House Committee be appointed to investigate thoroughly into all the aspects of this irregular allocation of cement and to suggest such action that may become necessary against such of those officials and non-officials found involved in this transaction.

Sri S. Jaipal Reddy: Mr. Speaker, Sir, before I proceed to express my considered views on the subject, let me recall to you the point at which the Chief Minister kindly agreed to have all the files shown to the Opposition Leaders in the august presence of the Speaker. Sir, the Chief Minister was contending in the course of discussion on that day that the fullfledged ACB enquiry, which he had been very magnanimous to order, would meet the ends of Justice. We were of the view that since the conduct of a minister was to be looked into and commented on, the ACB enquiry would not meet the requirements of

the situation. We, therefore, were insistent on enquiry by a House Committee or by a Commission of Enquiry.

Sir, we looked into the files. I may make one point very clear. The files we looked into are not secret documents. They have become secret and privileged documents because the Government chose to treat them as secret documents. We are treating them as secret documents because we are honour bound under the parliamentary conventions not to refer to those files we are privileged to see and which the Government does not want to disclose to others. Sir I appreciate the predicament in which my hon. friend Sri Sriramurthy was finding himself. He was anxious that he should also see the files. His anxiety, may I tell you, is very ridiculous. I am of the considered view that files must be shown to everybody. The files we saw were not secret, classified and privileged documents at all. For reasons best known to the chief Minister, he decided that they should not be made known to all the members here. Therefore, I will not refer to the files.

May I tell you, Sir, that I was not any wiser after seeing the files. After seeing the files all my doubts were confirmed and reinforced. The questions I raised on the other day were as to why in contravention of the G. O. Rt. 1244 the allotment of cement to the builders was made directly by the Commissioner of Industries. This question could not be answered through the enquiry with reference to files. I was raising the question as to what were the circumstances under which the Hon. Minister for Industries Mr. Baga Reddy has noted on the file 'seen'. As the other Members have rightly pointed out, it is common knowledge that any paper should be sent to the Minister only through the Secretariat. This particular document was taken by a minion in the Industries Department behind the back and over the head of Commissioner of Industries without the knowledge of Secretary of Industries. When this document was taken, Mr. Baga Reddy in all his innocence merely noted 'seen'. Mr. Baga Reddy, I know, is a very mild-mannered man and soft spoken gentleman. Mild-mannered man, I know, can indulge in wild practices. As Shakespeare once said 'Smile, smile and smile and still be a villain.' There is nothing to say that a smile-mannered man does not commit malpractices. Sir, this paper, under the Rules of procedure, was not to be taken to the Minister at all. A copy of the paper which was sent to the Secretariat in a routine fashion was merely lodged in the secretariat. How was this paper taken to the Minister? The ancient adage says: 'The Ceaser's wife should be above-suspicion'. In the instant case it is Ceaser himself who is under the cloud of suspicion. I have no reason to believe whatever that the Minister did it innocently or inadvertently. I smell a rat in the Ministers' conduct. May I tell you, Sir, when the scandal was originally shot to

surface, the Minister merely denied it; When the photostat copy with signature of the Minister was published in the press, he defended it to the hilt. It was proved through enquiry with reference to files that the allotment was in total, blatant and glaring contravention of the G. O. Rt. 1244. When that is so, how did the Minister not took objection to it? If the paper had been taken to him, he should have referred it back to the Secretary. Why he did not do it? He received the paper, makes a note on it and gives it back to a minion in the Department of Industries. I told the House that Mr. Shankarlal, who was the driving spirit and moving finger behind this great scandal, picked up 70 authorisation papers. I said this before looking into the files. How this has happened? Who is Mr. Shankarlal? I have definite information to the effect that Mr. Nageshwar Rao has taken this simple document to the Minister on his return from foreign trip on 18th December in the illustrious company of Mr. Shankarlal. Can the Minister deny it? I would like to ask. When the Minister cannot deny, when the Minister cannot defend his own action, what are we to do? Somebody may say that these files were looked into by so many illustrious opposition leaders. Can a High Court judge be more objective than the opposition leaders? I am of the considered view that no High Court judge and no Supreme Court judge can be more objective, more impartial and more public spirited than the opposition lenders. But, the opposition leaders are open to the charges of subjectivity in a matter like this. A simple comment made by one of our venerable leaders Mr. Sundaraiah that the Minister was guilty of impropriety should compel the Minister to resign. Would the Minister resign? But, a commend made by some High Court Judge would certainly compel him to quit the job. That is the basic difference between an informal enquiry of this kind and a formal judicial probe. The process of enquiry in which we were absorbed suffered basically from three infirmities. Firstly, we could not, for example, know as to who were the builders and where their buildings are. Secondly, we cannot refer to the files which we saw ourselves. Therefore, there is no means by which we can convince the House that our judgement is right. Thirdly, whatever the judgement we may deliver, in all humility, in all consciousness, it has no legal or moral impact on this House. It may have moral impact on the people. Therefore, nothing less than a judicial probe would do justice. Nothing less than a judicial probe would meet the requirements of the situation. If the Chief Minister does not agree to this simple request, it only means, he is interested in shielding the Minister. If the Hon. Minister does not come forward to offer himself for enquiry, it only means he would like to hide so many things. If the Chief Minister does not agree to held an enquiry, how does he establish his credibility among the people that he would be able to give a clean administration to the people? If the Minister does not agree to

offer himself for enquiry, how does he convince the people that he is innocent? As a friend and well-wisher of Mr. Baga Reddy, I would call upon him to offer himself for enquiry. If the Hon. Minister does not offer resignation, I request the Chief Minister to sack him because if there is one Minister in the Cabinet who is under the cloud of grave suspicion and popular indictment, the entire Cabinet would come under a thick cloud.

At any rate, Sir, I have no illusions about at the Chief Minister would do. The Chief Minister would stick to his fullfledged ACB enquiry and it would take lot of time and the final ACB enquiry report would be another secret document not to be made available to the public or the Members of the House. The Chief Minister would not agree for a judicial probe and enquiry by the House Committee. The Chief Minister does not have the moral commitment or the political courage to ask his colleague to quit. But, I must go on record on the issue and I have gone on record.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :- అధ్యక్షా, ఈ విషయమపై చాలా వివరాలు మిత్రులు చెప్పారు. ఫయల్స్ చూపించిన తరువాత స్థూలంగా నాకు వచ్చిన అభిప్రాయం లను మీద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను. కైనుండి క్రిందివరకు వ్యవహారము చూచినపుడు ఇది కేవలము ఇండస్ట్రిస్ డిపార్టుమెంటులో వున్న ఒక చిన్న ఉద్యోగియో, ఒక డైరెక్టరో, డిప్యూటీ డైరెక్టరో లేదా డెవలప్ మెంట్ కమిషనర్ ద్వారానో ఈ వ్యవహారమంతా సాధ్యమయిందని చెప్పడానికి, అది నమ్మేదానికి, నేను సిద్ధంగా లేను. దీని వెనుక చాలా పెద్ద హస్తము, రాజకీయ శక్తుల హస్తము, ప్రోద్బలము వుందని చెప్పడానికి ఆస్కారము దొరికిందనే అభిప్రాయం చెప్పడానికి వచ్చాను. జి. బి. 1244 లో స్పష్టంగా కమిటీ తరపున సిమెంటు పంపిణీ జరగాలని చెప్పివున్నపుడు శ్రీకటర్ ఇండస్ట్రిస్ గాని, డెవలప్ మెంట్ కమిషనర్ గాని, లేదా డైరెక్టరు ఇండస్ట్రిస్ గాని, మంత్రి దగ్గరకు వచ్చిన తరువాత మంత్రిగాని, తాము పాస్ చేసిన జి. బి. ను తామే కట్టమూసుకొని చూడక పూర్వకోవడం ఎందుకు జరిగింది? లేకపోతే కావాలని దీన్ని త్రొక్కిపెట్టడం కోసం ప్రయత్నం చేయడాన్ని చూస్తే అధికారులు కైనుండి క్రిందివరకు ఎవరయితే ఈ డిపార్టుమెంటును నడపడానికి బాధ్యత వహించి వున్నారో, వాటికి ఈ వ్యవహారములో, ఈ కుంభకోనములో పూర్తిగా పాత్రవుందని అనుమానపడడానికి ఆస్కారముందని మీద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. ఈ జి. బి. ను వయొలేట్ చేశారా లేదా అనే విషయంలో ప్రభుత్వము సంతృప్తికరమైన సమాధానమివ్వలేకపోయింది. ఈ జి. బి. ను పాస్ చేసింది ఎవరు? మంత్రి దగ్గరకు తనకు చూపించడం కోసం నాగేశ్వరరావుగారు తీసుకొని వచ్చినపుడు మంత్రిగారు ఈ జి. బి. ను ఈ విధంగా వయొలేట్ చేశారనే విషయాన్ని గురించి ప్రశ్నించవలసిన అవసరముందా లేదా అని అడుగుతున్నాను? విదేశాల నుండి తిరిగి వచ్చిన తరువాత అలాట్ మెంట్ అయిపోయినా సరే, తాను పాస్ చేసిన

1-40 p.m.

జి. బి. సు తన అధికారులే వయొరెడ్ చేసినపుడు, సీనియర్ మంత్రిగా వుండి, ఇది పొరపాటు, దీనిపైన ఎక్స్ ప్లెనేషన్ కాల్ ఫార్ చేయాలని మంత్రిగారు చెప్పలేదు. శ్రేష్ఠ ఓరీగా వున్న వ్యక్తి, సీనియర్ గా వున్న వ్యక్తి, తన డిపార్టుమెంటులో క్రింది రెవెన్యూలో, ఒకవేళ వారికి తెలియకుండా పొరపాటు జరిగిందని అనుకొన్నప్పటికీ, తను ఏమాత్రము తేర్ చేయలేదు దాన్ని కూడా అతను అజబివేయడం కోసము ప్రయత్నము చేశాడు తప్పితే, ఏమాత్రం చర్య తీసుకొని, విషయాన్ని బయటకు తీసి, వారి సంజాయిషీ ఆదగ దంకోసం ప్రయత్నం చేయలేదు. ఇండస్ట్రీస్ కమిషనర్ గా వున్న నాగేశ్వరరావుగారు ఈ బిల్డింగ్ సెక్టరును డిప్యూటీ డై రెక్టరు ద్వారా సెలెక్ట్ చేసి ఆర్.సి.సి.కి పంపుతున్న పుడు కమిషన్ లో భాగ జ్ఞులై వున్నపుడు దీనిలో డిపిటిషన్ రాకుండా, వచ్చిన పేర్లు సరళి పన్నున్నాయి ఇచ్చిన ఆ డిస్కలే మరల పన్నున్నాయి అనేది కనీసము గమనించ కుండా వారు స తకము పెట్టి, ఆర్ సి.సి కి పంపించడం చూస్తే కమిషనర్ పొరపాటు చేశారనే అభిప్రాయానికి స్పష్టంగా యిచ్చానని మనవి చేస్తున్నాను. నాకు ఆర్థం అయి సంతవరకు డిజిటల్ సిమెంటు కంప్యూటర్, మద్రాసు, జాయింట్ డైరెక్టరు ఇండస్ట్రీస్ డిపార్టుమెంట్, వున్నత స్థాయిలో వున్న వ్యక్తులు, పైనుండి క్రింది వరకు వీరందరికి, ఈ వ్యవహారములో మొత్తము భాగముందని అనుమానించేదానికి అవకాశముందని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ వ్యవహారముపైన కొన్ని విషయాల్లో వారు మాకు వైపు చూపించారు, అందుకు మేము సంతోషిస్తున్నాము, ఇది మంచి పద్ధతి, మంచి సాంప్ర దాయము కూడా. కాని, మేము చూపించేవాము కాబట్టి వైయిల్స్ లోని విషయాలను మీరు తీసుకొని అంతటితో వూరుకోకండిన బెప్పడం మంచిది కాదు. వైయిల్స్ చూపించిన తరువాత మా అనుమానాలు యింకా దృఢమైపోయినవి. రాశి సిమెంటు వారి యొక్క స్థాపు మాకు తెలియదు రాశి సిమెంటు నుండి ఎప్పుడయితే ఈ బిల్డింగ్స్ తొందరగా వారు లిఫ్ట్ చేస్తారు కాబట్టి మేము బిల్డింగ్స్ కు యిచ్చాము అని ప్రభుత్వము ఒక ఆర్గ్యుమెంట్ చెబుతుంది. రాశి సిమెంటు నుండి ఈ బిల్డింగ్స్ ఎప్పుడు లిఫ్ట్ చేశారనే విషయం ఇప్పటికీ, ప్రభుత్వము స్పష్టంగా తెలియపరచలేదు.

The Hyderabad Municipal Corporation and Visakhapatnam Municipal Corporation were asking time and again for extra allotment of cement. This Government never cared for those people.

హైదరాబాదు మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ లో ఒక ప్రత్యేక అధికారి వీరికి వ్రాపి నప్పటికీ కూడా, నేను ఎంత సిమెంటునైనా లిఫ్ట్ చేయటానికి సిద్ధంగా వున్నానని చెప్పి నప్పటికీ, వారికి యివ్వడానికి అవకాశము కల్పించలేదు. కాని బిల్డింగ్స్ వెళ్ళి మంత్రికి చెప్పకుండా, ముఖ్యమంత్రికి చెప్పకుండా ఎండార్స్ మెంట్ చేయించి, కలెక్టరుకు పంపించి, ఆ తరువాత దీన్ని ఈ విధంగా ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకొని వచ్చి అలాగే

మెంట్ చేయడం కోసము చూపిస్తున్నారని అంటే, బిల్లియన్లైన ఎంతవరకు ప్రేమ వుందో తెలుస్తున్నది. ఈ బిల్లియన్ల చాలామంది కార్మికులను ఎంగేజి చేస్తున్నారని బాగా రెడ్డిగారు సమాధానము చెప్పారు. ఇండ్లు కట్టేవారు, ఆఫీసులు కట్టేవారు, లెజిస్లేషన్ కట్టేవారు, పాత్‌రూమ్స్ కట్టేవారు లేబరును ఎంగేజ్ చేస్తారు. ఇంటి వోనర్స్, హాసింగ్ బోర్డు, ఈవెన్ హైదరాబాదు మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ లేబరును ఎంగేజ్ చేస్తారు. అటు వంటపుడు బిల్లియన్ల ఏదో ఉద్యోగాలు కల్పిస్తారని తప్పదు సమాధానము చెప్పడం సంతృప్తికరంగా లేదు.

మంత్రిగారికి పైలు వచ్చి పుడు నాగేశ్వరరావు ఒకవేళ మంత్రిగారిని యిబ్బండి పెట్టడం కోసమే పైలు తీసుకొని వెళ్ళి మంత్రిగారికి పైలు తీసుకువెళ్ళి వచ్చినపుడు మంత్రిగారు నాగేశ్వరరావును వెంటనే ఎక్స్‌ప్రెస్‌నేషన్ అడగజేయ. సెక్యూరిటీని అడిగి ఫుల్-ఆఫ్ జేయమని చెప్పలేదు, లేదా కనీసము నోట్ అయినా చేయకుండా నేను చూసాను అని చెప్పి తరువాత యీ విషయంలో నేను అమాయకుడను అని చెప్పడం యిది ఎవరికినీ కన్‌విన్స్ చేయదని బాగా రెడ్డి గారు నిర్దోషి అని నిరూపించడం కోసము వారికి యీ వ్యవహారంలో ప్రమేయం లేదని నిరూపించడం కోసము యీ విధంగా ఆయనను సమర్థించుకుంటూ రావడియు దానిని నమ్మడానికి మేము సిద్ధంగా లేము. ఈ వ్యవహారంలో బాగా రెడ్డిగారిమీద అరుమాళం లేకుండా చేయడం ఆయన నిర్దోషిత్వమును రుజువు చేయడం ప్రభుత్వ బాధ్యత. బాగా రెడ్డిగారు ఫారిన్ నుంచి రాగానే పేపర్లలో వచ్చింది ఏమిటంటే ఆయన మొత్తం యీ వ్యవహారాన్ని డీలై చేసారు. ఆయన అన్నది నాకు ఏమీ తెలియదు, ఈ సమెంటుకు సంబంధించిన పైలు నాకు ఏమీ రావు అని స్పష్టంగా మంత్రిగారు చెప్పారు. కాని యిప్పుడు మరొకా చెబుతున్నారు. అప్పుడే యీ పైలుమీద అవుట్ ఆఫ్ ది వే పోయి సీన్ అని సంతకం పెట్టాడు అని అప్పుడే చెప్ప వచ్చును కదా ? కాని తరువాత ఇండియన్ ఎక్స్‌ప్రెస్ పేపర్లలో సీన్ అని సంతకం పెట్టిన లెటర్ ఫోటో స్టాట్ కాపీ షెల్లిప్ ఆయన తరువాత పేపర్లకు స్టేటుమెంటు చేస్తూ మంత్రిగారు ఐ.ఎ.ఎన్. అఫికారి ప్రకృతి పెట్టుకొని ఈ లెటరుకోని విషయాన్ని ఖండించారా ? ఇది ఆయన తరువాత కాననసభలో ఈ విషయాన్ని ప్రస్తావించినపుడు మంత్రిగారు మొత్తం వ్యవహారం అంతా there is nothing in the entire transaction అన్నాడు.

ఇప్పుడు ఈ జి.ఓ. నెం. 1214 ను వయల్‌డ్ చేసారు అన్నది స్పష్టంగా అందరికీ తెలిసిన విషయమే; అటువంటపుడు ఆ విషయాన్ని మంత్రిగారు తెలుసుకోకపోవడం ఆయన ఇగ్నోరెన్సు అనుకోవాలా ? ఇన్‌కాంపెన్స్ అనుకోవాలా ? లేక కావాలని మంత్రిగారు యిదంతా చేసారని అనుకోవాలా ? పోనీ మంత్రిగారు కొత్తవారా ? కొత్తగా వచ్చినవారే యిప్పుడు జాగ్రత్తగా పైలు చూస్తూ ఉంటే ఒక సీనియర్ మంత్రి యీ విధంగా చేసినపుడు అటువంటి మంత్రి చేసిన పనుల విషయంలో మమ్మీదను నమ్మం

చాలని చేయడం మంచిదా ? ఈ రీజ్వుల్ సిమెంటు కంట్రోలర్ మీద అధికారము యిక్కడ ఎవరికి లేదు. ఆటవంటపుడు మద్రాసు వెళ్ళి ఆయనవద్దకుంచి నోటు తయారు చేసి యిమ్మని అడిగారు. ఈ గొడవ అంతా జరిగిన తరువాత డిఫెన్సు కోసము ఆ పైలు మీద నోటును యిమ్మని రీజ్వుల్ సిమెంటు కంట్రోలర్ ను అడిగారంటే అది యెవరి పర్మిషన్ తీసుకొని అడిగారు ? అట్లా అడగడానికి గవర్నమెంటు పర్మిషన్ ఇచ్చిందా ?

They have not taken the permission of the Government, they have not taken the permission of the Commissioner. Then, who authorised this Nageswara Rao to go to Madras and get this note, Sir ?

ఈ విషయాన్ని కప్పిపుచ్చడం కోసము ప్రభుత్వం జరుగుతున్నాయి. ఇది చిన్న విషయం అయి ఉంటే ఇండియన్ ఎక్స్ ప్రెస్ ఎడిటర్ ను తెలిపించేసి బెదిరించడం, తరువాత మహేంద్రగారిని ఉత్తరువు చేసి బెదిరించడం ఈ విధంగా చేసే ధైర్యం రాజకీయ నాయకులకు కాకుండా మామూలు అధికారి ఏమై ఉంటుందా ? ఒక సాధారణ మైన అధికారి యంతకు దిగజారి యీ విధంగా బెదిరించడం కోసము ప్రయత్నము చేస్తున్నాడు అంటే మేము నమ్మడానికి సిద్ధంగా లేము. ఆర్.సి.సి వ్యవహారంపైన, రా సిసిమెంటు పైలులో డిక్టేట్ చేసిన వ్యవహారంపైన స్టాపు ఎప్పుడు వారు లిఫ్టు చేసేరు అనే వ్యవహారంపైన ఎంక్వయరీ చేయడానికి ఒక న్యాయ విచారణ సంఘం వేసినపుడు మాత్రమే ఈ అనుమానాలు పటాపంచలు అవుతాయి. ఈ నాగేశ్వర రావును, హైదరాబాదు-సికింద్రాబాదు డిప్యూటీ కమిషన్ ఓంటు ఆఫీసరు, డిప్యూటీ డైరెక్టరు ఎడరు అయితే ఉన్నారో వారిని సస్పెండ్ చేయాలి. అంతేకాకుండా ఈ సిమెంటు పంపిణీకి సంబంధించిన కమీషనర్ ను, ఇండస్ట్రిస్ డిపార్టుమెంటు సెక్రటరీని వారి స్థానాలనుంచి మార్పు చేయవలసిన అవసరం చాలా ఉంది. నైతికమైన విలువలు నిలబెట్టడం కోసం నిష్పక్షపాతంగా ఈ కేసును దర్బాపు ఒరిపించడము కోసము మంత్రి బాగారెడ్డిగారు రాజీనామా చేయడానికి సిద్ధంగా లేనపుడు ముఖ్యమంత్రిగారే జోక్యం చేసుకొని మంత్రిగారిని తప్పించవలసిన అవసరం చాలా ఉంది. ఇంత కుంభకోణం జరిగిన తరువాత పేపర్లలో ఇండస్ట్రిస్ డిపార్టుమెంటు ఫోటోస్టాట్ కాఫీలు పబ్లిష్ అయిన తరువాత మంత్రిగారిని ఆసలు రాజీనామా చేయాలని అడగవలసిన పరిస్థితి మాకు ఎందుకు రావాలి. ఇక్కడ మిత్రులు జయపాలరెడ్డిగారు అప్పట్లో యిక్కడ డిమాండు చేసినా కాని మంత్రిగారు రాజీనామా యివ్వరని చెప్పారు. దానికి కారణం మహారాష్ట్రలో ఏమి జరిగిందో యిక్కడ అందరికీ తెలుసు. ఇప్పుడు భవనం వెంకట్రామ్ గారు ముఖ్యమంత్రిగా కొత్తగా వచ్చి ప్రతిపక్షాలవారికి పైలును చూపించే సత్ సాంప్రదాయం ప్రవేశపెట్టారు. ఆటవంటి ముఖ్యమంత్రిగారు తన కాబినెట్ సహచరునిపై ఒక అసీతి ఆరోపణ వచ్చినపుడు న్యాయ విచారణకు అంగీకరించి చరిత్రలో కొంగ్రెసు ఐ ఆఖరు ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక సత్ సాంప్రదాయము నిలబెట్టినట్లు చేయాలి అందువల్ల న్యాయవిచారణకు ఒప్పుకోవాలని కోరుతున్నాను.

Smt. B. Sarojini Pulla Reddy :- Why Last ? I can assure you that we are going to return to power.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :- జరిగిన పరిస్థితులు చూస్తే అందరికీ ఈ విషయం తెలుస్తుంది.

మిస్టరు డిప్యూటీ స్పీకర్ :- పొలిటికల్ స్పీకర్ మాట్లాడకుండా పోయింటు మీద సభ్యులు మాట్లాడితే బాగుంటుంది.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :- అందువల్ల యిప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు న్యాయ విచారణకు సిద్ధంగా లేకపోతే మంచిది కాదు. ఎందువల్లనంటే పాత ముఖ్యమంత్రిగారేమో ఏ సి.బి. ఎంక్వయిరీని డ్రాప్ చేసారని యిప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు అంటారు. ఒక మంత్రిగారేమో డ్రాప్ చేయలేదని విరుద్ధమైన స్టేటుమెంటులు చేసారు ఈ కాంట్రాడిక్షన్స్ ఎందుకు ఉండాలి. మాజీ ముఖ్యమంత్రి, యిప్పటి ముఖ్యమంత్రి ఒక పార్టీవారు అయినప్పుడు విరుద్ధమైన స్టేటుమెంట్స్ యిచ్చడం మంచిదా ? ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు విజయవాడ ప్రెస్ కాన్ఫరెన్సులో మాట్లాడుతూ.

This Chief Minister, and the Ex-Chief Minister said there is nothing. Then at whose instance was it done. Was it at the instance of... Sri Anjaiah...

ఇదంతా యెప్పుడు ప్రోత్సహంతో ఈ సిమెంటు కుంభకోణం జరిగిందో తెలుసుకోవలసిన బాధ్యత ఈ ప్రభుత్వానికి ఉంది. న్యాయవిచారణకు తక్షణమే చర్యలు తీసుకోకపోతే, మంత్రిగారు రాజీనామా చేయకపోతే శాసనసభలో మాకు మెజారిటీ వుంది, ప్రతిపక్షాలు మాట్లాడిన తరువాత ముఖ్యమంత్రిగారికి నేను అంగీకరించను అని చెప్పే అధికారం ఉంది కాబట్టి ఈ విషయం యింతటితో పోతుందిలే అని ప్రభుత్వం, మన ముఖ్యమంత్రిగారు అనుకుంటే అది పాతపాటని ముఖ్యమంత్రిగారికి హెచ్చరిక చేస్తున్నాను. ఈ విషయాన్ని తుదకంటూలాగి, యిందులో నిజానిజాలులాగి న్యాయవిచారణ జరపకుండా ఉన్నందుకు ఈ శాసన సభలో, బయటా, యికా యితర విధాలుగా ప్రయత్నం చేస్తాము. మాకు అటువంటి పరిస్థితిని కల్పించరని ఆశిస్తున్నాను.

I demand that the Chief Minister should accept for a judicial enquiry and he should take action against the officer concerned—Sri Nageshwara Rao, And Mr. Baga Reddy should resign immediately.

శ్రీ భవనం వెంకట్రామ్ :- గౌరవసభ్యులు మాట్లాడిన విషయాలను సాకల్యంగా వినడం జరిగింది ఈ విషయం ఇంతకుముందు వివరంగా చర్చించడము కూడా జరి

గింది. ఈ విషయంలో ప్రజల తాని, ప్రజా ప్రతినిధులలో గాని మా పార్టీ సభ్యులతో కూడా ఏ రకమైన అపోహలు ఉండకూడదని అంతకుముందు ఎప్పుడూ జరగకపోయినా కూడా ఒక సత్ సాంప్రదాయం వస్తుందనే ఉద్దేశ్యంతో మా పార్టీ తరపున బి. డి. ఎల్. ఎన్. చౌదరిగారిని ప్రతిపక్ష నాయకులను తమరిని యీ ప్రైలు మాని ఇందులోని న్యాయాచారాలు ఏమీ ఉన్నాయో నిర్ణయం చేయవలసిందిగా అభ్యర్థించడం జరిగింది. ఇందులో ఎవరిని దాచిపెట్టవలసిన, ఏ ప్రైలునూ దాచిపెట్టవలసిన విషయం ఏమీ లేదు. ఆ ఉద్దేశ్యమే ప్రభుత్వానికి ఉండి ఉంటే యీ విషయం యింతవరకూ వచ్చే అవకాశమే లేదు. మేము మా ఆఫీసర్లను కూడా అక్కడ కూర్చోపెట్టి మేము అందరూ కూడా కూర్చోని వారు కేసిన ప్రశ్నలకు సమాధానం చెప్పడం జరిగింది. ఒక రకమైన అపోహలు కలిగే అవకాశము కలిగివున్న అందరినీ సత్యాసత్యాలు ఎవరినో నిశానిజాలు ఏమిటో పమైనా పొరపాట్లు జరిగినా జరిగిందా ఉండడానికి ఏమీ చేయాలో నిర్మాణాత్మకమైన చూపుతో సత్యసత్యాలతో చేయడానికి పూనుకుంటామని ప్రభుత్వం తరపున తెలియజేస్తున్నాను. ఈ విషయాన్ని మూడు రోజులు చర్చచేసిన తరువాత సుందరయ్యగారు, ఆయన యొక్క రిపోర్టు వదిలి పోయినారు. వారి అభిప్రాయము ఉన్న పరిస్థితులు మనసులో పెట్టుకొని చూస్తే అన్నివైపులనుంచి పరిశీలించేస్తే నాకు కనపడింది ఏదీలే అంటే యీ సిమెంటు ఎలాటమెంటు విషయంలో ఆఫీసర్లు కొంతమంది ఇన్వెస్టిగేషన్ చేసి ఉపయోగించారు ఆ మాటలో నేను ఏకీభవిస్తున్నాను. అయితే ఒక ప్రశ్న, ఆ సిమెంటు పెట్టుకొని గోడలు వేచియున్నాయుడన్నారు, జయ పాల్ రెడ్డిగారు ప్రశ్నలు సేసారు. సుందరయ్యగారు కూడా ఇన్ బ్రొప్రయిజీ ఆనే మాట వాడారు. అదేమంటే బాగాడిగారు అంటుంటు పేదరు ఎచ్చివున్న సీన్ అని ఎందుకు వ్రాయాలి అన్నాడు. పేదరేమీ ఏమీగా ఉంటే లేదో అనే విషయం వసే ఈ సీన్ ఆనది అయిన ఉద్దేశ్యం పూర్వకంగా వ్రాసారా, ఆ ఉద్దేశ్యం లేకుండా గాని చేసారా అదా, లేక దురుద్దేశ్యంతో క్లౌతో వ్రాస్తే కింద ఆఫీసర్లని వ్రాసేవానిమీద సీన్ అని వ్రాసే అవకాశం ఉండే అంటే క్లౌడే ఎలాటమెంటు ఉన్నదని కాబట్టి వైసీఆర్ గా ఆయనదాకా వచ్చే ప్రైలు నిర్ణయం ఎలాటమెంటు సు బంధించి నమ్మలేదో కావు కాబట్టి ఏదైనా ఇన్వెస్టిగేషన్ గురించి ఎస్తాయని ఆయన చెబుతున్నారు కాబట్టి ఆ రకంగా సీన్ అని చెప్పి వ్రాసే అవకాశం ఉంది.

2-00 p.m.

దురుద్దేశ్యంతో ఉండి తప్పించుకొనే మార్గం మామూలుగా అది ఒక్కటే. తప్పించుకోదలచుకుంటే. ఏదీ ఎట్లా ఉన్నా ఈ దేశంలో ఆ సమయంలో ఆయన లేరు అనే విషయం కూడ చెప్పి ఉన్నారు. డైరెక్ట్ గా గా' యిన్ డైరెక్ట్ గా గాని బంధులలో సంబంధం ఉండే అవకాశం లేదు. ఆ పీరియడ్ లో రీజినల్ కమిషన్ రావడం, చట్ట చట్టన యాలొకేషన్ అంతా పరిగిపోవడం జరిగింది. అందువల్ల నేను గమనించిన దానినే బట్టి నాకు అర్థం అయిన దానిని బట్టి అప్పజిలన సభ్యులు, బి. డి. ఎల్. ఎన్. చౌదరి ప్రెజ్ గానీ తరువాత వారు వెలిమిచ్చే అభిప్రాయాలనుబట్టి ఈ విషయంలో

డిపార్ట్మెంట్లోని కొంతమంది అధికారులు యిండిన్ కిక్స్ ఉపయోగించి తప్పుగా ఎలాబ్ చేశారా ఏమీ అనే సందేహానికి పూర్తి అంకాశం కలిగింది. శంకర్లాల్ అనే ఆయనకు అవుట్ ఆఫ్ ది నే యాలాక్సేన్ చేశారు అనే అభిప్రాయంతో నాకు సందేహం వస్తున్నది. ఒక సంద ఆరోపించినప్పుడు ఒక నేరం ఆరోపించినప్పుడు అతను నేరం చేశాడా లేదా అనే విషయానికి తనవైపు ఆధ్యమెంట్ చెప్పకొనే అవకాశం యివ్వకుండా శిక్షించడం సరైన పద్ధతి కాదు. ఎవరిపై ఆయితే నేరారోపణ చేస్తున్నామో వారిపైన చట్టరీత్యా సెసిఫిక్ చార్జెస్ ప్రేమ్ చేసి ఎంక్వయరీ జరిపించవలసి ఉంటుంది. వారి అభిప్రాయాలు తెలుసుకొన్న తరువాత నా నిర్ణయం తమకు ముఖ్యమైనాను. నాగేశ్వర రావు అనే ఆ డెవలప్మెంట్ ఆఫీసర్ పైను ఫేసీ అతను ఉప్పు చేశాడు అనే అంకాశం కలగడానికి ఆస్కారం ఉన్నది కాబట్టి ఆయన పూర్తిగా తప్పు చేశాడా లేదా అనే విషయం ఎంక్వయరీ లోపుగా ఆయనను సర్వే డ్ చేయడానికి నిర్ణయం తీసుకొన్నామనే మాట మనవిచేస్తున్నాను. ఒక కమిషన్ ఆఫ్ ఎంక్వయరీ, ట్రాబ్లీకుమార్, సీనియర్ సెక్రటరీ, ఐ ఏ. ఎన్. ఆయనపై ఈ రెస్పాన్సిబిలిటీ పిన్ యొమ్ చేయడానికి అన్ని విషయాలతో సహా ఒక రిపోర్ట్ నెల రోజులలో యివ్వడంసిందిగా ఉత్తరువులు యివ్వబోతున్నాము. ఈ విషయంలో ఆఫీసర్స్కు సంబంధించినంతవరకు రిషఫిల్ అనేది నిర్ణయం చేసుకొన్నాము. అప్రోజిషన్ వారు, గవర్నమెంట్ చీఫ్ విప్ ఈ విషయంలో సరైనటువంటి నిర్ణయం రావడం కోసంగా తగిన దోహదంచేసినందుకు వారికి కృతజ్ఞత తెలుపుతూ కేవలం రాజకీయ దృష్టితో కాకుండా ప్రజా ప్రతినిధులుగా ప్రజలకు సంబంధించిన సమస్యలను పరిష్కరించే విషయంలో మనమందరము కలిసి ఆలోచించే పరిస్థితి వచ్చినందుకు, అందరు సహకరించినందుకు వారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ తెలపు తీసుకుంటున్నాను.

I have given my opinion. I may be permitted to take leave of the House.

Mr. Deputy Speaker :- No clarifications. The House is now adjourned till 4-00 p m. The House then adjourned to meet again at 4-00 p. m.

The House re assembled at 4-10 p.m.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

STATUTORY RESOLUTION

Sri M. Omkar :- I beg to move :

This House disapproves the Andhra Pradesh Municipal Laws (Amendment) Ordinance, 1982 (Andhra Pradesh Ordinance No. 6 of 1982) promulgated by the Governor on 7th March, 1982.

Mr. Deputy Speaker :- Statutory Resolution moved.

GOVERNMENT BELL

THE ANDHRA PRADESH MUNICIPAL LAWS
(AMENDMENT) BILL, 1982.

(As Passed by the Legislative Council) (L. C. Bill No. 4 of 1982)

Smt. B. Sarojini Pulla Reddy :- I beg to move :-

That the Andhra Pradesh Municipal Laws (Amendment) Bill 1982 as passed by the Legislative Council be taken into consideration.

Mr. Deputy Speaker :- Motion moved.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :- అవ్యక్త, నేను దీని మీద రెండు, విషయాలు చెప్పవలసి వుంది, మొదట - ఆర్డినెన్స్ ను జారీ చేయడం గురించి, యీ పద్ధతి గురించి మా అసెంబ్లీని మరొకసారి తెలియజేస్తున్నాను.

ఇంక, బిల్లు విషయంలో జిల్లా పరిషత్తు చైర్మన్లకు యిచ్చిన శాలపరిమితి గడువు పొడిగింపును మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ మేయరుకు యిస్తున్నారు. ప్రతిపక్షం నుంచి ఒక ఎం. ఎల్. ఎ మేయరుగా వున్నారు. ఆ మాత్రం పక్షపాతం చూపించకుండా వున్నందుకు సంతోషం. కాని, కొన్ని ముఖ్యమైన అసమానాలకు తావిచ్చే సవరణలు కొన్ని ప్రవేశ పెట్టారు, అందులో మొదటిది - మునిసిపల్ ఏరియాలో వున్న శాసనసభ్యులు, ఎం పి లకు సభ్యత్వం వుండడం విషయం. వుంచవలసిందే, కాదని కాదు, అక్కడ నుంచి ఎన్నుకోబడిన వారైతే - అక్కడ అతను వోటరు అయి వుండాలని యిదివరకు వున్న యాక్టులో వుంటూ వచ్చింది ; అది గమనించాలి. మాకు ఒక క్రియం వుంది, వీరు ఖమ్మం జిల్లా పరిషత్తు విషయంలో - ఆ జిల్లా పరిషత్తులో వున్న, సమితులలో - బలాబలాలు తారుమారు చేయడానికి రాష్ట్రంలోని మితర ప్రాంతాల నుంచి వారికిష్టమైన వారిని తీసుకొచ్చి, కృత్రిమంగా నింపినట్లు యిక్కడ కూడా - రేపు ప్రాదరాజాదులో ప్రతిపక్షం గెలిస్తే ఇతరప్రాంతాల నుంచి ఎం. పి. లను రాజ్యసభ సభ్యులను తీసుకొచ్చి కృత్రిమంగా మెజారిటీ సంపాదించే ప్రమాదం వుంది, ఇక్కడి వోటరు అవి వుంటే అందుకు అభ్యంతరం లేదు ; కాని, యిప్పుడు యీ విధంగా పెట్టడం వలన, నేను వెలిబుచ్చిన విధంగా జరగదని గ్యారంటీ ఏమిటి : రెండవది - మీరు కొన్ని పనులకు కొన్ని కమిటీలను వేస్తున్నారు అవి కాంట్రాక్టు వర్క్ గాని, శ్రీ - శివు సంక్షేమం గురించిగాని, పీకర్ సెక్షన్స్ యొక్క సంక్షేమం గురించిగాని, ఆయా కమిటీలలో యిదివరకు వుంటూ వచ్చింది ఏమిటంటే - ఎన్నుకోబడిన మునిసిపల్ కౌన్సిలర్స్ నుండి కొంతమంది సభ్యులతో కమిటీ వేసే వారు

ఇప్పుడు అట్లాగాకుండా, బయటి వానితో కూడా వేసే అకారణ కల్పించుకుంటున్నారు, ఇందులో ఎంతెక్వెడ్ 'కాన్సిలర్స్' అనే పదం తీసివేస్తున్నారు, దీనివల్ల బయటి వారిని ముగ్గుకో, నలుగురినో, ఆయనకు కా, అలాగే - మీరకున్న సంఖ్యను యిందులో పెట్టుకోదోరున్నారు, అది సైక్రిటికా ఏమిట అని అడుగుతున్నాను. దేని ఆధారంగా బయటి వారిని తీసుకుంటారు? ప్రపోజర్ రిప్రెజెంటేషన్ అని ఏమైనా వుందా? రాజకీయ సౌధ్విక ఏమైపోయిందో యిచ్చి వుందా? అవంతా ఏమీ లేకుండా వుంటే మాత్రం ఎవరి కూడా రాజకీయ సౌధ్విక గానై పరిష్కరించుకోవడానికి మీరు వేసిన మరొక ఎత్తుగడగా భావిస్తున్నాను. ఈ విషయాల చాలా అడుమాలు తొలిచేస్తున్నా వున్నాం, ఎట్లాగే యా సమావేశాలకు యివరకు ప్రక్రియలో ప్రకటించడం అని వుంటే ఎప్పుడు కూడా, నోటిఫికేషన్ వద్ద పెట్టడం, ప్రక్రియలో దబ్బుఖర్చుపెట్టి ఎప్పుడైతే దురగా వేసేటటువంటి యి విధంగా పెట్టడం బాగానే వుంది, అయితే, ఎవరకు ఎందుకు నేను చెప్పిన విషయాలలో మాత్రం మాకు చాలా బలమైన సందేహాలు వున్నాయని, వాటిపై మంత్రిగారు స్పష్టికరణ యివ్వాలని నేను కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. వెంకటాచార్యులు :- అభ్యుతా, ఈ బిల్లులో తీసుకొచ్చిన సవరణ గురించి - మునిసిపల్ కార్పొరేషన్లకు సంబంధించి ఎలక్షన్ పెట్టాలని మీరు మొదటి సారి ఆలోచన వుంది - అటువంటప్పుడు మునిసిపల్ కార్పొరేషన్లను కాన్స్టిట్యూట్ చేసేటప్పుడే యీ అమెండుమెంట్సు మీరు తీసుకొచ్చి వుంటే బాగుండేది, ఆ రోజున తీసుకురాకుండా ఇప్పుడు దురుద్దేశంతో, ఎన్నికై ప్రతిపక్షాల అధిపత్యంలో వున్న కార్పొరేషన్లలో 'వాటి బలాబలాలు తారుమారు చేయడానికి - ఇటు కానరసమ్యులకు అటు పార్లమెంటు సమ్యులకు మేము దీనిలో అవకాశం కల్పిస్తున్నాం - అని చెప్పడం నిజంగా చాలా విత్తూరంగా వుంది, ఇవి రాజకీయ దుర్బుద్ధితో తీసుకొచ్చిన అమెండుమెంట్సులన్నీ మరోమారు కావని స్పష్టంగా అందరికీ తెలుస్తున్నది. నేను ఒక విషయం అడుగుతున్నాను - '78 లో మీరు అధికారంలోకి వచ్చారు; ఆ నాటి నుంచి కూడా ప్రభుత్వం నడుపుతున్నది మీరే గదా. ఈ తెలివి అనాడు ఎందుకు లేదు? కార్పొరేషన్లు ఎన్నికలనుండి అందులో కానరసమ్యులకు, పార్లమెంటు సమ్యులకు వోటు హక్కు వుంటుందని ఎందుకు చెప్పలేదు? అందుకారణం ఆ రోజున యిందులో బలాబలాలు ఎట్లావుంటాయో మీరు స్పష్టంగా తెలియదు, ఈ బలాబలాలు తారుమారై. విశాఖపట్నం విజయవాడలో యెన్నికలలో మీరు ఘోరపరాజయం పొందిన తరువాత, కనీసం ప్రజలు ఎచ్చిన ఓర్పును మర్చించుకుండా యిటువంటి సవరణలు తీసుకువచ్చి ప్రజలు యిచ్చిన ఓర్పును పమ్ము చేయడానికి ప్రయత్నించడం సిగ్గుచేటని మనవిజ్ఞున్నాను. సరోజినీ పుల్లారెడ్డిగారి వంటి మంత్రి యిలాంటి బిల్లును సభముందుకు తీసుకురావడం నిజంగా విచారించవలసిన విషయం, విశాఖపట్నం మునిసిపల్ కార్పొరేషన్లో వోటులు కాన్స్టిట్యూట్ చేసే వోటింగులో పాల్గొనే అవకాశం కల్పిస్తున్నాం అనడం ఏ భాజీతో

చదుర్తి మకోవాలకు ముగారు? వారి నియోజక వర్గంలో కొంత ప్రాంతం విశాఖ జిల్లాలో ఉన్నాడని వా ఆశయాక ఇస్తాం అంటున్నారు, అదే అయితే, ఎట్టపైపుల నియోజకవర్గం నుండి గెలుపా ది. ఎ. ఎల్. సిలు వున్నారు. వారి నియోజకవర్గప్రాంతం కూడా ఎందులో వు.ది వారిని ఎంపికని చేర్చడం లేదు? వారికి ఎందుకు యీ ఆవకాశం కల్పించడం లేదు? కారణం - అక్కడ ప్రతిపక్షానికి చెందిన వాకు గెలిచి వున్నారు కాబట్టి, వారికి యీ ఆవకాశం యిస్తే యీ వాడు అధికార పక్షమైన బి. జె. పి కి వారు మద్దతు యిస్తారు కాబట్టి వారిని ఎక్స్‌క్లూడ్ చేశారు ముందుగా యీ సమస్యలు తీసుకురాకుండా, యిప్పుడు యీ అలోచనలన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకుని మునుపటి సమస్యలు తీసుకురావడం నిజంగా దురుదృష్టకరం.

4-20 p.m.

లోంట్ సెక్స్-గవర్నమెంట్ ప్రిన్సిపల్ ఏమిటి. శాసనసభ ద్వారానే విశాఖ పట్టణం మున్సిపల్ కార్పొరేషను వ్యవహారం కూడా పరిపాలించవచ్చు. హైదరాబాదు కార్పొరేషనును పరిపాలించవచ్చు. కాని అది కాదు. అక్కడ స్థానిక అవసరాలను ఆ వ్యవస్థ ద్వారా వారే పరిపాలించాలనే ఉద్దేశంతో లోంట్ సెక్స్-గవర్నమెంటు అనేది ఏర్పాటు చేసుకుంటున్నాము. అటువంటి ఉద్దేశం ఉన్నప్పుడు శాసనసభకు ఎన్నుకోబడిన శాసన సభ్యులు, పార్లమెంటు సభ్యులు ఎన్నికలై ఆరు నెలలైన తరువాత దొడ్డిదారిన కార్పొరేషనులో వారిని మెంబర్లుగా చేస్తామంటే దీనిని ఏ విధంగా ఎక్స్‌క్ల్యూడ్ చేస్తారు? కార్పొరేషనును ఎందుకు డిస్టాబిలైజ్ చేస్తున్నారో తెలియదు మరం శాసన మండలి సభ్యులను చేర్చడం లేదు. ఎందువల్ల? విశాఖపట్టణం వద్ద బోగాపురం ప్రాంతంలో ఉండే పార్లమెంటు సభ్యుడు స్వామిగారు విజయనగరం జిల్లా పరిషత్తులో సభ్యుడు, విశాఖపట్టణం కార్పొరేషనులో సభ్యుడు ఇప్పుడు అవుతున్నాడు. విశాఖపట్టణంలో వోటర్లు కలిగి ఉండిన శాసన మండలి సభ్యుణ్ణి విశాఖపట్టణం కార్పొరేషనులో మెంబరుగా చేయరట ఏమిటి ఈ లాజిక్? ఆయన భారతీయ జనతా పార్టీ వాడు కావడమూ కారణం? ఆక్వారుదాసుగారు ఎన్.ఎస్.ఎన్. రెడ్డిగారు ఇరువురు జిల్లా పరిషత్తులో వోటర్లు కాదు. అక్కడ వోటరు కాని జిల్లా పరిషత్తు చేర్మన్‌గా ఉన్న ద్రోణం రాజు సత్యనారాయణగారు కార్పొరేషన్‌లో వోటరు అవుతారట. ప్రభుత్వం యొక్క పక్షపాత బుద్ధి స్పష్టంగా కనబడతోంది. ఎందుకు తీసుకువస్తున్నారంటే దురుద్దేశాలు లేవు అంటున్నారు. అదే ఉద్దేశం ఉంటే, ముందే చెప్పి ఉంటే, దానికి అనుగుణంగా ప్రజలు తీర్పు ఇచ్చేవారు దానిని బట్టి పరిపాలన సాగించుకునేవారం. ఎన్నికలైన తరువాత ఈ రంగంగా కార్పొరేషనులో ప్రవేశించే పద్ధతి ప్రజాస్వామ్యవాదులెవరూ హర్షించే విధానం కాదు. విజయవాడ, విశాఖపట్టణం కార్పొరేషన్లు రెండూ మీకు పోయాయి. ఒక కార్పొరేషన్ నైవా కావాలంటే హైదరాబాదులో ఎన్నికలు పెట్టకూడదా? మగతనం ఉంటే.

శ్రీ బి. మచ్చిందర్ రావు :- వాటిక్ దత్త మగతనం ?

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :- అది లేకనే ఇక్కడ నుంచి వెళ్ళి అక్కడ కూర్చున్నది. అదేవో రాజ్యసభ ఎన్నికల్లో తేలిపోయింది. ఈ ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి ఉండే.....

శ్రీ డి. సురేందర్ రావు :- ఎన్నికలు జరిగితే ఎంతమంది వచ్చారు ?

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :- ఉపఎన్నికల్లో 195 వోట్లు ప్రతిపక్షాంకు ఎస్తే 175 వోట్లు కాంగ్రెసుకు వచ్చాయి. ప్రతిపక్షాంకే ఎక్కువ వచ్చాయి. హైదరాబాదులో జరిగిన కార్మిక సంగతి ఎన్నికలలో డె పేప్ బీన్ రాలెడ్. కొన్ని ఎన్నికల సంగతి తెలుసు నిన్న జరిగిన రాజ్యసభ ఎన్నికల సంగతి చెప్పనక్కర లేదు కదా. వారికి పొరుషు ఉంటే హైదరాబాదు కార్పరేషనుకు ఎన్నికలు పెట్టించండి. ఎన్నికల అభారంగా ప్రజాభిప్రాయాన్ని తీసుకుందాం. దానిపై మాట్లాడరు. హైదరాబాదు మునిసిపల్ కార్పరేషన్ ఎన్నికలు పోస్టుపోస్ట్ చేయడానికి కారణాలు ఏమిటి? శాంతి భద్రతల పరిస్థితి బాగానే ఉంది కదా. బాగానే ఉందని చెబుతూనే ఉన్నారు కదా. కార్పరేషన్ ఎన్నికల విషయం ఎత్తేసరికి శాంతి భద్రతలు సమస్యగా కనిపిస్తాయా? ఇదేమి లాజిక్? పార్లమెంటు సభ్యులను శాసన సభ్యులను ఈ విధంగా మెంబర్లుగా చేయడంలోని లాజిక్ ఏమిటో చెప్పాలని కోరుతున్నాను. ఇదే లాజిక్ శాసన పంథలి సభ్యులకు ఎందుకు వర్తింపజేయలేదు? విశాఖపట్టణం కార్పరేషన్లో బలహీనాల తలక్రిందులు చేయడానికి ఈ పని చేసారు తప్ప మరేమీ కాదని చెబుతున్నాను. ఈ బిల్లుకు ఉపసంహరించుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. మచ్చిందర్ రావు :- అద్యక్షా, ఈనాడు సభ ముందుకు తీసుకువచ్చిన మునిసిపల్ ఎమెండుమెంటు బిల్లును సమర్థిస్తూ కొద్దిగా చెప్పదలచుకున్నాను. జిల్లా పరిషత్తులోను సమితిలోను పార్లమెంటు సభ్యులు, శాసన సభ్యులు పాల్గొని పౌర సౌకర్యాల గురించి మాట్లాడగలుగుతారు మునిసిపాలిటీలోను కార్పరేషన్లలోను ఉండే ప్రజల సౌకర్యాలు గురించి చెప్పే అవకాశం కూడా వారికి కలుగజేయాలని నేను కోరుతున్నాను. అందుకే ఈ బిల్లు తెచ్చారు. ఇందులో అన్ని పార్టీ వారికి అవకాశం ఉండాలి ఇందులో రాజకీయ భేదాలంటూ లేనేలేవు. హైదరాబాదు కార్పరేషను ఎన్నికలు జరిగితే ప్రతిపక్షం వారికి కూడా అవకాశం దొరుకుతుంది. ఈనాడు ప్రతిపక్ష సభ్యులు చాలా మందికి ప్రాధాన్యం ఇస్తున్నాం. రామారావుగారు, కుమార్ నాయక్ గారు, కె. ఎల్. మహేంద్రగారు ఇందులో ఎక్కువగా పాల్గొంటున్నారు. పట్టణసమస్యల పరిష్కారానికి పార్లమెంటు సభ్యులకు శాసన సభ్యులకు కూడా అవకాశం ఇవ్వడం తప్పకాదని నా అభిప్రాయం. ప్రతిపక్షంలో ఉన్న మజ్లిస్ వారు కూడా ఉంటారు. రెండు జిల్లాలకు చెందిన పార్లమెంటు సభ్యులు దే వారు జిల్లా కలెక్టర్లకు పోయి కోరికలు చెప్పేందులో అడ్డం లేదు అందులోనే ఉంటాడు. నేడేమీ పార్లమెంటు సభ్యులకి

కాంగ్రెసు వారిని మేయరుగా గెంపించుకోవాలని చేస్తున్నారు అనేది గ్రహించాలి. వారి వద్దవి పోతుందిన్న సందర్భాలలో చేస్తున్న మార్పు ఇది. ఇక కమిటీలలో కౌన్సిలర్స్ కాకుండా ఇతరులను కూడ సభ్యులుగా చేసే పరిస్థితి ఏర్పరచారు అంటే కొంతమందికి అధికారాన్ని దఖలుచేసే పరిస్థితి లభ్యమౌతే కాదు. ఇటువంటి విషయాలలో ప్రతి పక్షాలవారితో సంప్రదించి ఏకాభిప్రాయముతో చేసివుండవలసినది. ఈ మార్పులు తెచ్చి అధికారాన్ని చేజిక్కించుకొని పంపాలన చేయాలని ప్రయత్నము. 5 సంవత్సరముల తరువాత సక్రమముగా వుంటే మరల అధికారములోకి వస్తారు అవకాశ ధోరణితో రాజకీయ పదవులను నిలబెట్టుకొనడానికి తీసుకువచ్చే సవరణలను ప్రతిఘటించవలసిన అవసరము వుంది.

It has been decided that such ex-officio councillors should also be entitled to participate and vote at the said meeting. Although they are not eligible to contest for such offices when they are voters...

ఇక్కడ ఎనామలీ వుంది. ఓటరు ఆయనవుడు ఒకటి చేయడాన్ని మీరు ఎందుకు వ్యతిరేకిస్తున్నారు? ఇది ప్రజాస్వామిక సూత్రాలపై వ్యతిరేకము. ఓటరు ఆయనవుడు వారు మేయరుగా పోటీ చేయడానికి ఎందుకు అవకాశము లేదు? చైర్మన్ కావడానికి వీలులేకట అందువల్ల ఇటువంటి ఆపసవ్యమైన సవరణను తీసుకురావడము న్యాయము కాదు. ప్రతిపక్షాలతో మాట్లాడి ఏకాభిప్రాయమునకు వచ్చి సవరణను తీసుకువచ్చివుంటే వేరుగా వుండేది. దీనిని తీవ్రముగా వ్యతిరేకిస్తున్నాను.

శ్రీ సి ఎం గారెడ్డి :- ఈ బిల్లును దురుద్దేశ్యముతో తీసుకువచ్చారు. ఎన్నికలకు ముందు తెచ్చారు అంటే వారి గురించి వారికే తెలియదు. అసెంబ్లీకి ఎన్నికలు అని రోజూ పత్రికలలో ప్రోద్బుతం చేస్తూ వుంటుంది. సాయంత్రము కాబినెట్ కూర్చోని పద్ధతి అంటూ వుంటారు భరించలేము మేనకాగాంధీ వేడి, ఎన్.టి.ఆర్. వేడి అంటున్నారు. ముందు ఒక ఆలోచన, తరువాత ఇంకొక ఆలోచన. ప్రతిపక్షాలు అధికారములోవుంటే చూసి సహించే పరిస్థితిలో లేరు. చెరువులో నీరులేక చేపలు బయటకువస్తే యెట్లా బ్రతకలేనో అట్లాగే కాంగ్రెసుపార్టీ వారికి కూడ అధికారము లేకపోతే బ్రతకలేరు. దెడ్డ అవుతారు.

శ్రీ బి రామారావు :- పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ సర్, ఇది మునిసిపాలిటీలకు సంబంధించిన బిల్లు. గౌరవ సభ్యులు బజారు విషయాలు మాట్లాడుతున్నారు. బిల్లుకు, వారు మాట్లాడే విషయాలకూ సంబంధం లేదు 4-40 p.m.]

చెంపొరరి చైర్మన్ :- ఇందులో పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ లేదు.

శ్రీ సిపెచ్. జంగారెడ్డి :- మీరు రాజకీయాలను బాధ్యులలోకి తీసుకువెళ్తున్నారు. మీ కొటాటం మా మీద రుద్దాలని ప్రయత్నిస్తున్నారు ఎజయవాడ, విశాఖ పట్టణంలో ప్రతిపక్షాలకు వచ్చిన స్థానాలను ఎమ్మె చేయాలని ఇలా చేస్తున్నారు. ఇలాంటి దురుద్దేశ్యం సరోజిని పుల్లారెడ్డిగారికి కలిగిందో లేకపోయినమంత్రివర్గానికి కలిగిందో లేక బాట్లం శ్రీరామ్మూర్తిగారికి కలిగిందో నాకు తెలియదు. బాట్లం శ్రీరామ్మూర్తిగారు విశ్వప్రయత్నం చేశారు. చిరాఖపట్టణం మేయర్ పదవి దక్కించుకోవటానికి నానా గడ్డి తిన్నారు. అది అగలేదు

శ్రీ బి. రామారావు :- ఒక సభ్యుని గురించి ఆయన గడ్డి తిన్నారు అనడం మంచిది కాదు. ఆ పదం రికార్డు నుండి తొలగించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సిపెచ్. జంగారెడ్డి :- గడ్డి తింటేదు కాని గడ్డి కరిచారు, ఇలాగే మరో నాలుగు రోజులు మీ అమ్మగారు పరిపాలిస్తే గడ్డి కూడా వంకదు.

టెంపొరరి చైర్మన్ :- సాఫీమయిసంతవరకూ పరుష వాక్యాలు వుపయోగించకండి.

శ్రీ బి. రామారావు :- ఒక గౌరవసభ్యుడు ఇంకో గౌరవసభ్యుని గడ్డి తిన్నారు అనే పదజాలిన్ని వాడటం సభా సాంప్రదాయం కాదు ఆ పదాలను రికార్డు నుండి తొలగించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సిపెచ్. జంగారెడ్డి :- మేయర్ పదవిని దక్కించుకోవటానికి కాంగ్రెసు పార్టీ వారు నానా గడ్డి గరిచారు. విశాఖపట్టణంలో బాట్లం శ్రీ రామ్మూర్తిగారు నాయకత్వం వహించారు. వారు తెలివిగలవారు పదవిని దక్కించుకోవటానికి గడ్డి కరిచారు. రామారావుగారు విజయవాడలో గడ్డి కరిచారా అని అడుగుతున్నాను.

టెంపొరరి చైర్మన్ :- అచ్చుతెలుగు వాడేటప్పుడు గ్రామాలలో పారిభాషిక పదాలు అనేకం ప్రయోగిస్తూవుంటారు, అటువంటి ప్రయోగాలలో ఇది ఒక్కటి తప్ప ఇంకో స్పిరిట్ తీసుకోవద్దని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. రామారావు :- అటువంటి ప్రయోగాలు బయట చేస్తే బాగుంటుంది కాని ఎసంబ్లీలో సభ్యులను అనడం మంచిది కాదు.

టెంపొరరి చైర్మన్ :- అటువంటి పరుష పదాలు తగ్గించండి.

శ్రీ బి. రామారావు :- సభలో వాడటం మంచిది కాదు కనుక వాటిని తొలగించండి.

శ్రీసిహెచ్. జంగారెడ్డి: అధ్యక్షా, మీ ఆదేశానుసారం బెంగాళా తెలుగు సామెతలు, ఆంధ్ర ఆంధ్ర సామెతలు కుండా మాట్లాడుతూ అధ్యక్షా బిలులోని పద్దేశాలు, కారణాలలో మునిసిపల్ టిబి కాని. దానిలోని కొంతభాగం గాని చేరివున్న యోజన పద్ధానికి ప్రాతినిధ్యం వహించే లోక్ సభ సభ్యుడ కూడా ఆ మునిసిపాలిటీలో పదవి రీత్యా కౌన్సిలర్ గా వుండాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది మునిసిపాలిటీ అధ్యక్షుణ్ణి, ఉపాధ్యక్షుణ్ణి ఎన్నికైన కౌన్సిలర్లలో నుండి మాత్రమే ఎన్నుకోవలసివుంటుంది కాబట్టి ఆ చట్టం 28 వ విభాగంలోని రెండవ ఉపవిభాగం 25 విభాగంలోని రెండవ ఉప విభాగం నిబంధనల క్రింద అధ్యక్షుడు, ఉపాధ్యక్షుల ఎన్నికకోసం ఏర్పాటు చేసిన మునిసిపల్ కౌన్సిల్ సమావేశంలో పాల్గొనటానికి ఆ కౌన్సిలు పదవి రీత్యా సభ్యులు హక్కు కలిగి వుండేవారు కాదు మునిసిపాలిటీలోని పదవి రీత్యా కౌన్సిల్ల ఆ పదవులకు పోటీ చేయడానికి ఆర్డులు కారప్పటికీ ఆ సమావేశాలలో పాల్గొని పోటీ చేయటానికి వారు హక్కు కలిగి వుండాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది.

ఇంతకుముందు అలాంటి హక్కులేదు. ఇప్పుడు అలాంటి హక్కు ఇచ్చారు. తమ పార్టీవారు పదవిలోకి వచ్చేందుకు ఇలాంటి తప్పుడు చట్టం తీసుకువస్తున్నారు. సరోజిని పుల్లారెడ్డిగారు విజ్ఞత గలవారు. తెలివి గలవారు ఇటువంటి తప్పుడు చట్టం తీసుకురావడానికి ఎందుకు తలపడ్డారో తెలియడం లేదు. వారికి ఇది తీరని మచ్చ కలుగజేస్తుంది. ఎన్నికలు జరిపించిన కీర్తివారికి దక్కుతుంది. ప్రైడరాబాదు మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ కు కూడా ఎన్నికలు జరిపించండి. రమిజాబి, పకీలాబి కేసులు అయి పోయాయి. ఇప్పుడు మత కలహాలు లేవు. కాంగ్రెసు నాయకులే ఎన్నికలు అనేసరికి హిందు ముస్లిముల వధ్య చెన్నన్ క్రియేట్ చేసి ఎన్నికలు వాయిదాపడేట్లు చూస్తున్నారు. ఇప్పుడు ఎన్నికలు జరిపించడానికి మంచి వాతావరణం వుండి కనుక ప్రైడరాబాదు మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ ఎన్నికలు జరిపించండి. పరిస్థితులు ప్రశాంతంగా వున్నాయి. పంటలు బాగా ఉండాయి కనుక ఎన్నికలు జరిపిస్తే ప్రజలు తమ శక్తి చూపుతారు కనుక వెంటనే ఎన్నికలు జరిపించాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(Mr Deputy Speaker in the Chair)

శ్రీ ఎల్. ఈశ్వరావు :- అధ్యక్షా, మునిసిపల్ పరిపాలనా శాఖామిత్యం 4-50 p.m.
శ్రీమతి సరోజిని పుల్లారెడ్డిగారు ప్రవేశపెట్టిన యీ మునిసిపల్ బిల్లును సమర్థిస్తున్నాను. ఎందువల్లనంటే, గుంటూరు, విజయవాడ, కాకినాడ, రాజమండ్రిలాంటి ఆర్బన్ ఏరియాస్ లో వున్న ఎం ఎల్ ఎస్ ను జిల్లా పరిషత్తులో ఓటింగు హక్కులేదు. గతములో జిల్లాలోని శాసనసభ్యులకు, శాసనమండలి సభ్యులకు పార్లమెంటు మెంబర్సుకు ఓటింగు వుండినది, అదే విధంగా కోఆప్షన్ మెంబర్స్ ఓటింగు వుండి జిల్లాపరిషత్తు చైర్మన్ ను ఎన్నుకోవడం జరిగింది. కాని గుంటూరు విజయవాడలాంటివి ఆర్బన్ ఏరియాస్ లో వుండడం వల్ల యీ శాసనసభ్యులకు జిల్లా పరిషత్తులో పాల్గొనే అవకాశం లేవప్పుడు మునిసిపాలిటీలో చైర్మన్ వైస్ చైర్మన్ ఎన్నికల్లో పాల్గొనే అవకాశం కల్పించాలి.

చాలని గుంటూరు, విజయవాడ రామండ్రి, పాకినాడ సమీపము ఆకాగడం జరిగింది. మాలాంటివారికి అటు జిల్లాపరిషత్తులో యిటు మునిసిపాలిటీలో ఓటమి పొందుకు లేక పోవడం చేత, మాకు మునిసిపాలిటీలో ఓడింపు చూపుతున్నారని రి ఫలించేవన్న యివ్వడం వల్ల యీ బిల్లు తీసుకువచ్చారని ఆలోచించుకుంటున్నాను. ఈ బిల్లు తీసుకువచ్చినందుకు వారికి ధన్యవాదాలు పెలుపుతూ యీ బిల్లును అంగీకరించమని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్ చంద్రమౌళి :- అధ్యక్షా, ఈ అమెండమెంటును ముప్పును తీసుకు రావడం వల్ల ప్రభుత్వానికి నిర్ణయమైవుంటుంది విధానం లోపం ప్రకాశమైతూ సూత్రానుష్ఠానం గౌరవప్రదంగా లేదు తెలియజేస్తున్నది. ఎందుకంటే మునిసిపల్ ఎలక్షన్లు పెట్టి సంవత్సరం కూడ కాంక్ష పం ఎం లోనూ, ఎం పి లను ఎం లోనూ పొందడా లేకుండా చేసి యిప్పుడు ఎందుకు తీసుకురావలసిన అవసరం ఎందుకు వచ్చింది? ప్రాధికారాన్ని కార్యరేషన్లు ఎన్నికలలో వారికి సహజంగా వచ్చే సంఖ్య తీసుకురావలసి అవసరం ఏర్పడింది గాబట్టి యీ అమెండమెంటును తీసుకురావడం జరిగిందేమిటి చూచినప్పుడు ఏ విధంగా కూడ చిత్తపడ్డి లేదని తెలుస్తుంది. అంతేగాకుండా నగర కార్యరేషన్లు ఎలక్షన్లు పెట్టమంటే మొత్తం నగరం కాంటి లేదు, పొండులు వున్నాయని చెబుతూ వచ్చారు, కాని ఎలక్షన్లు వచ్చేసరికి ఒకం తెచ్చుకోవాల్సి మరదొకముతో దీనిని తీసుకురావడం జరిగింది. ఇది ప్రకాశమైతూ సూత్రానుష్ఠానం విరుద్ధం ప్రభుత్వానికి ఒక నిర్ణయమైవుంటుంది విధానం లేదనేది దీనివల్ల సుస్పష్టంగా లోపమవుతుంది అందువల్ల యీ అమెండమెంటును వ్యతిరేకిస్తున్నాను.

శ్రీ పి.కె. సమరసింహారెడ్డి :- అధ్యక్షా, మునిసిపల్ శాఖామంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన బిల్లును మనస్ఫూర్తిగా సమర్థిస్తూ ప్రతిపక్ష సభ్యులు చేస్తున్నటువంటి వాదనలో ఎలాంటి వనలేదని, వేల పూర్వకమైవుంటుంది వారి వాదన తెలియజేస్తున్నదని మనవిజేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా యీ బిల్లు ప్రధానము, శాసన సభ్యులకు, పార్లమెంటు సభ్యులకు ఎక్స్ ఆఫిషియో మెంబర్లుగా ఉపకారం యిచ్చి ఒక్కడ మునిసిపల్ కౌన్సిల్స్లో, కమిటీస్లో పార్టీపేజ్ చేస్తూ పనిచేసే సంబంధించిన దైనిందిర అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు సక్రమంగా జరుగుతున్నాయా అనేది చూడడమేగాక ఇంకా చాలా వాటిలో పార్టీసభానికి యీ బిల్లు ప్రయోజనపడింది. దీనిలో ఎలాంటి లోపం లేదు. వాస్తవానికి శాసనసభ్యుల పార్లమెంటు సభ్యుల కోరిక ప్రకారం చేయబడింది. దీనిపై ప్రతిపక్ష సభ్యుల క్రిటిసిజం అంటే వారి హృదయం మీద చేయి వేసుకొని చెప్పమంటే, వారు వాదన కొరకే వాదన చేస్తున్నారు గాని దానిలో వనలేదని తెలుస్తుంది. ఆర్గ్యుమెంటు సేక్ ఆర్గ్యుమెంటు అని క్రిటిసిజం చేస్తున్నారు. ఇది ఎట్లా పుండంటే చాలా మందికి తెలిసే వుంటుంది మనము చిన్నప్పుడు స్కూల్లో చదువుకున్నప్పుడు తండ్రి కొడుకు గాడిద కథ గురించి చెబుతాడు. కొంతమందికి తెలియకపోవచ్చును, చెబుతాను

శ్రీ యం. ఓంకార్ :- గాడిదల యుగం యింకా రాలేదు, మరం మనుష్యుల యుగంలోనే వున్నాము, ఆ సంగతి ఎందుకు ? యీ శాసనభరి కూర్చున్నవారం మనుష్యులమే.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి :- ఒక తండ్రి కొడుకు ఒక గాడిదను తీసుకొని నడుస్తూ చెడుతున్నారట మృ ప్రతిపక్ష సభ్యులలాంటివారు కొంతమంది కొన్నిచోట్ల వుండి, ఏమిదీ తండ్రి కొడుకు, మీరు యిద్దరు నడుస్తున్నారు, ఒకరు గాడిదమీద ఎక్కి పోరాదా అన్నారట, బాగానే వుంది అని తండ్రి గాడిదమీద ఎక్కి కొడుకును నడిపిస్తూ పోతున్నారట యింకొక ప్రతిపక్ష సభ్యుడు కలిసి అదేమిచే పెద్దవాడు గాడిదమీద కూర్చొని పిల్లవాడిని నడిపిస్తున్నాడు అన్నాడట. మనలివాడు దిగిపోయి కొడుకును ఎక్కించాడట, అదేమిచే అని కొంతదూరం పోయిన తరువాత మరొకరు కలిసి క్రిటి సైజ్ చేశాడట. Some people are born for criticism అదే విధంగా the present Opposition is adopting the policy of criticising everything. యీ విధంగా వారి వాదనలో ఎలాంటి పసలేదు.

శ్రీ పూల సబ్బయ్య :- వారు కథ నెప్పారు గాని అందులో వున్న నితి చెప్ప లేదు. He, who is unwise, can please none ... కాబట్టి అది వారికే అన్వయిస్తుంది.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి :- ఇది వారికి అన్వయిస్తుందని తెలిసే వారు చెబుతున్నారు. అది వారికి పూర్తిగా అన్వయిస్తుందని వారికి బాగా తెలుసు. ముఖ్యంగా మనవిచేసేదేమంటే when a Bill is introduced for the public good, particularly keeping in view the importance of the developmental activities in a particular Council or in any Committee, let us adopt a fair attitude towards the action of the Government. Let us not go on making the criticism for the sake of "criticism". Let us not blow hot and cold simultaneously. Either you blow hot or cold but don't try to blow hot and cold simultaneously. That is my request.

శ్రీ సి. రామచంద్రారెడ్డి :- అభ్యుత్థా, మునిసిపల్ శాఖామిత్యులుగారు ప్రవేశ పెట్టిన బిల్లును సమర్థిస్తూ ప్రతిపక్ష సభ్యులు ప్రభుత్వమును ప్రెజరీబెంచెన్వారిని విమర్శిస్తూ, యిది తీసుకొరావడములో ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి లేదని అనడం న్యాయం కాదని చెప్పడానికి యిక్కడ నిలబడినాను. తమకు తెలుసు. జిల్లాపరిషత్తులో శాసనసభ్యులకు, ఎం. ఎల్. ఏ. లకు కొన్నిచోట్ల, యిందాక చెప్పి ట్టు ఓటింగు హక్కు లేనప్పుడు మునిసి పాలిటీలో అవకాశం వుండాలనే వుద్దేశముతో అటుపంటి చిత్తశుద్ధితో యీ బిల్లును

పెట్టడం జరిగి దీనివల్ల ప్రజలనుండి యెన్నుకోబడిన శాసనసభ్యులకు, పార్లమెంటు సభ్యులకు ప్రజల నుండి శాసన సభ దృష్టికి, పార్లమెంటు దృష్టికి తీసుకు రావడానికి, వాటిలో పార్లమెంటు సభ, పునర్వ్యవస్థీకరణ, ఆ దృష్టితోనే యీ బిల్లు తీసుకురాబడింది. చిత్తశుద్ధితో తీసుకురాబడింది, న్యాయం చేయడానికి తీసుకురాబడింది, ప్రజల సమస్యలు ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చి వాటిని పరిష్కారం చేయడంలో యిది తేలిగ్గా తోడ్పడుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. కొంతమంది సభ్యులు మాట్లాడుతూ, ఏ సభ్యుడికి అంతే ఓటుచేసే హక్కు వుందో అతను చైర్మన్ గా ఎన్నుకోబడడానికి యెందుకు అవకాశం యివ్వడం లేదన్నారు. ఏ వ్యక్తి అంతే శాసనసభ్యుడిగా వుంటున్నాడో—అధికారంలో యిక్కడ కూర్చుండి—రెజిస్టర్ బెంచెస్ వారు గాని ప్రతిపక్ష సభ్యులు గాని—ప్రభుత్వం సడపడానికి రూల్స్ పాసు చేయడానికి సహకారం చేస్తూ అక్కడ కౌన్సిల్స్ లో కూడ చైర్మన్ గా వుండడం అంటే న్యాయం కాదు. ప్రజల సమస్యలను ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావడానికి తోడ్పడడానికి గాను ఎక్స్ అఫిషియో మెంబర్స్ గా వుండటం యిది తీసుకురావడం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను.

5-00 p.m.

శ్రీ రామచంద్రారెడ్డి :- తరువాయి ఎమ్.ఎల్.సి.లకు వారు ఏ ప్రాంతంలో నివసిస్తారో ఆ ప్రాంతంలో వారికి అవకాశం ఉంది. శ్రీ సమరసింహారెడ్డిగారు చెప్పినట్లు ప్రతిపక్ష నాయకులు విమర్శనాత్మకంగా మాట్లాడుతున్నారు. ప్రభుత్వం మంచి ఉద్దేశంతో ఈ బిల్లును తీసుకొని వచ్చింది కనుక ఎటువంటి అసెండుమెంట్స్, కిట్ మోషన్స్ ప్రతిపక్ష నాయకులు తీసుకొని రాకుండా దీనిని పాస్ చేయాలని మరచిపోతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ కొరటాల సత్యనారాయణ :- అధ్యక్షా, విమర్శకోసం విమర్శ చేస్తున్నట్లు మిత్రులు చెబుతున్నారు అది సరికాదని మరచిపోతున్నాను. ఇందులో ముఖ్యంగా రెండు విషయాలు ఉన్నాయి. వారికి సరైన క్లారిఫికేషన్స్ ఇస్తే మీరు కూడా బలపరచడానికి ఏ రకమైన అడ్డంకం లేదు. లెజిస్లేటర్స్, యెమ్.పి.లు - చట్టాలు చేసేటటువంటి వారం మనం. అటువంటి వారలం ఈ స్థానిక సంస్థలకు అధిపతులుగా ఉండడం న్యాయమా అని గౌరవసభ్యులు అన్నారు. న్యాయం కాదనే నా అభిప్రాయం కూడా. న్యాయం కాదని మీరు కూడా అంగీకరిస్తున్నారు. లెజిస్లేటర్ గా ఉంటూ జిల్లా పరిషత్ అవ్వకుండా, మునిసిపల్ చైర్మన్ గా రిమాసాలు ఉండవచ్చునని మొదట చెప్పారు. ఇప్పుడు ఇంకొక రిమాసాలు పొడిగిస్తున్నారు అది యెలాగ న్యాయం. అది న్యాయం కాదని మీరు చెబుతున్నారు. న్యాయం కాని సవరణను మంత్రిజీ శ్రీమతి సరోజినీ పుల్లారెడ్డిగారు ప్రవేశ పెడుతున్నారు అటువంటిప్పుడు కాంగ్రెస్-బి సభ్యులు యెందుకు బలపరుస్తున్నారు, యెందుకు విమర్శించడం లేదు. ప్రభుత్వం ఈ బిల్లును తీసుకొని రావడం వల్ల ప్రభుత్వ పక్ష సభ్యులుగా మీరు బలపరుస్తున్నారా? దీనిని న్యాయశాస్త్ర రీత్యా కూడా చూడండి. నేను రాయదురు కాను. సామాన్యమైన పరిజ్ఞానంతో అడుగు

తున్నాను. లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిలులో చర్చ జరిగింది. అక్కడ పెద్దలంతా ఉన్నారు. అచ్చట లీగల్ యాస్పెక్టు తీసుకొని వచ్చారు. మీరు ఎమ్.ఎల్.ఎలకు యెమ్.ఎల్.సి.లను ఎం.పి.ల డిస్క్రిమినేషన్ చేస్తున్నారు. యెమ్.ఎల్.సి.కి ఆ మునిసిపాలిటీలో ఒకరై ఉండాలని అన్నారు

But for a Parliament Member it is not so wherever he is. Is it not a discrimination between an M.L.A., M.L.C. and M.P.

ఆయన ఆ మున్సిపాలిటీకి అప్పుడు ఇస్తే ఆయన ఆ మున్సిపాలిటీలో ఫుల్ ఫ్లెడ్జిడ్ మెంబరు అవుతాడని చెబుతున్నారు. యెమ్.ఎల్.సి.కి ఆ మునిసిపాలిటీలో ఓరు అయి ఉండాలని చెబుతున్నారు. ఇది యెమ్.ఎల్.సి., యెమ్.ఎల్.సి.ల మధ్య డిస్క్రిమినేషను కాదా అని అడుగుతున్నాను. ఈ తేడా యెండికు ఉందా? ఇది తొలగించాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ విషయాలు క్లారిఫై చేసి మమ్ములను ఒప్పించే గలిగితే మేము కూడా దీనిని బలపరుస్తాము. లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిలులో ఉనిపై పెద్ద చర్చ జరిగింది. అప్పుడు, ఈ విషయాలు మీ దృష్టికి ప్రతిపక్ష నాయకులు తీసుకొని వచ్చారు. కాబట్టి ఆ సవరణను గురించి ఆలోచించి ఇప్పటికైనా దీనిని ఉపసంహరించు కోవాలని మనవిచేస్తున్నాను

Sri Ashoka Cajapathi Raju :- The idea of the formulation of our democracy was that we have a 3-tier system - the Centre, the State and the local bodies - let them give whatever name-a panchayat or a municipality. There is no right that one level should interfere with the working of the other. It is better that the Government with draws the voting rights of these representatives; they are there in any case. They can represent the problems of their constituencies. So I request the Minister not to give voting rights as it is bound to affect the levels of these various bodies. Kindly consider. Thank you.

శ్రీ ఎన్. ఎస్. ఎస్. రెడ్డి :- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు శ్రీ ఈశ్వరరావుగారు తెలియ జేసారు. నగరాంలో ఉన్న లోకల్ ఎం.ఎల్.సి.లకు జిల్లా పరిషత్లో ఓటింగు హక్కు ఇవ్వలేదు. విశాఖపట్టణంలో కాని విజయవాడలో కాని మైదరాబాదులోకాని కాకినాడలాంటి పట్టణాలలోని ఎం.ఎల్.సి.లకు జిల్లా పరిషత్లో ఓటింగు హక్కు లేదు ఇంకవరకు ఉండేది, ఇప్పుడు తీసివేశారు. ఇప్పుడు ఎందుకు తీసివేశారు? పట్టణాలలో ఉన్న ఎం.ఎల్.సి.లకు జిల్లా పరిషత్లో ఓటింగు హక్కు లేదు గనుక వారికి తప్పకుండా ఇవ్వాలి. అది సముచితం కూడా. దానిలో ఎవరికీ బేదాధిప్రాయం లేదు. వారికి జిల్లా పరిషత్లో ఓటింగు హక్కు లేదు గనుక మునిసిపాలిటీలో తప్పకుండా ఓటింగు హక్కు ఇవ్వాలి. ఎక్కడో ఓటు వున్న పార్లమెంటు మెంబరును, ఎక్కడో వున్న ఎం.ఎల్.సి.లను యెక్కడో వున్న ఎం.ఎల్.ఎను తీసుకొని వచ్చి ఈజేవోటింగు హక్కు ఇస్తున్నారు అంటే కేవలం దుర్దృశంతో చేస్తున్నారని చెప్పక తప్పదు. విశాఖపట్టణం, విజయవాడ మునిసిపాలిటీలో ప్రతిపక్షాలవారు ప్రాతినిధ్యం కనుక

వారియొక్క వోటింగు సంఖ్య పెంచుతుంటే తప్పకుండా వారిని ఓడించవచ్చుననే దురుద్దేశంతో దీనిని ప్రవేశ పెడుతున్నారు ఇది మంత్రిగారు దీనిని తీసుకొని రావలసి వచ్చినందుకంటున్నాను. పట్టణంలో వున్న యమ్.ఎం.ఎ.ఎ.ఎ. పార్టీ వారైనా వారికి జిల్లా పరిషత్ లో వోటింగు హక్కు ఇచ్చింది. మునిసిపాలిటీ ఆసలు వోటు లేకుండా పార్లమెంటు మెంబరుకు తీసుకొని వచ్చి యిక్కడ యిస్తున్నారంటే ? కి వోట్లు పెంచుకొనడానికి చేస్తున్నారని ఎ.వి.చేస్తున్నాను. కొన్ని యిక్కడ గా మంత్రిగారిచేత చేయిస్తున్నాయి. నేను ఒక విషయం చెబుతున్నాను నేను కానరా సభ్యుడిగా, మేయరుగా కంటిన్యూ కావాలనే ఉద్దేశం కాదు. మీ హార్టీగా గౌరవ సభ్యులు జిల్లా పరిషత్ చైర్మన్ గా ఉన్నారు. వారి కంటిన్యూ చేయడానికి మీరు యిచ్చేస్తున్న తీసుకొని వచ్చారు. అపోజిషనులోని ఒక ఒక కానరా సభ్యుడు మేయరుగా ఉన్నారు. జిల్లా పరిషత్ చైర్మన్ గా ఉన్నవారు. కానరా సభ్యుడిగా కంటిన్యూ కాకుండా చేస్తే మాత్రమే అభ్యంతరం లేదు. ఇన్ ఫినిషియల్ మేము దీనికి చ్యూటిలేరం. అక్కడ ఒక యిధంగా చేసి ఇక్కడ ఒక విధంగా చేయడం మంచిదిరాదు. మేము పరవి కోగం ప్రాకారాడం లేదు. శ్రీ కొరటాల సత్యనారాయణ గారు చెప్పారు. పార్లమెంటు మెంబరు ఆఫ్ సివిలిటీలో ఓటరుగా లేకుండానే ఓటింగు అధికారం ఇస్తున్నారు. యు.ఎ.యల్.సి. లు యితే - యెక్కడో ఉన్నట్లుంటే ఈ మునిసిపాలిటీలో వోటుగా చేరాలి. లే-లే మెంబరు అవుతాడు. ఇది యేమి సబబు, యేమి న్యాయం, యేమి ధర్మం, యేమి వక్షపాతం. శ్రీ సమరసింహ రెడ్డిగారు ఒక గాడిద కాథ చెప్పారు. ఈ సంవత్సరంలో నాకు కూడా ఒక గాడిద కథ గుర్తుకు వచ్చింది. ఒక రోజు ఒక రాజుగారు అడవికి బయలుదేరుతున్నారు. బయలుదేరుతూ మంత్రులను, జ్యోతిష్కులను పిలిచి ఒక విషయం అడగాడు. ఈ సాయంత్రం వర్షం పడుతుందా అని అడిగారు. వర్షం పడదో వారు చెప్పారు, కొంతదూరం పోయిన తరువాత ఒక చాకలివాడు గాడిదను తీసుకొని వస్తున్నాడు. ఆ రాజుగారు ఆ చాకలిని సాయంత్రం వర్షం పడుతుందా అని అడిగారు చాలి గాడిదపంక చూసాడు. గాడిద చెవులు నిక్కబొడిచింది. వెంటనే ఆ చాకలివాడు వర్షం పడుతుందని చెప్పాడు. రెండు గంటలు అయిన తరువాత బ్రహ్మాండమైన వర్షం పడింది. అప్పుడు రాజుగారికి కోపం వచ్చి మంత్రులను బర్తరస్ చేసాడు. తరువాత రోజున చాకలిని పిలిచాడు. మా మంత్రులకు, జ్యోతిష్కులకు తెలియనిది నీకు యేలాగ తెలిసిందని అడిగాడు. అయ్యా, ఆ సమయంలో మా గాడిద చెవులు నిక్కబొడిచింది కనుక వర్షం పడుతుందని నాకు బండ గుర్తు కనుక నేను చెప్పాను అని చెప్పాడు. ఈ తెలివితేటలు నీవి కాదన్నమాట నీ గాడిదపంకమాట, అయితే నీ గాడిదను తీసుకొని రా మంత్రి వదలి ఇస్తాను అని అన్నాడు అప్పటినుంచి అధికారార్జుంతటినీ మంత్రులకు ఇచ్చే వద్దతి ప్రవేశపెట్టామోనని నాకు గుర్తు వచ్చిందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. శ్రీరామమూర్తి :- వారు నిక్కబొడిచింది అని అంటున్నాడు. అది యేమిటో పూర్తిగా చెప్పకుండా. ఇది యేమిటో మేము కూడా తెలుసుకోవాలికదా

నిక్కపొడిచింది అదం అన్ పార్లమెంటరీ కదా. భాష మేము తెలుసుకోవాలి కదా ? అది ఏమిటో చెప్పండి.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :- సనువేవుడే గాడిద కాళ్లు పట్టుకోవలసి వచ్చింది.

Smt. B. Sarojini Pulla Reddy :- I am grateful to all the hon. Members on both sides of this august House for their valuable suggestions. Sir, human beings are bound to err and it is human to err; it is natural to err. We always learn by mistakes. I want them to bear that in mind. When we do, we not do everything intentionally; when our intention is clean, if motives are attached, one feels sad.

సరుద్దేశంతో చెప్పినా కూడాను దానిని దురుద్దేశం ఉంది అని, ఎరిక్షన్లు కంటే ముందు ఎందుకు తేలేదు ఈ సందర్భాలు అనే మాట అంత సమంజసం కాదేమో అని నేను అనుకుంటున్నాను. ఎరిక్షన్లు ముందు చేసినాము. డిఫెక్టు అన్ని ఉన్నాయి, ఏక్టు మార్చాలి అన్న అభిప్రాయంతో తెచ్చినాము. ఆ తరువాత అభిప్రాయం ఉంటే అప్పుడే తెచ్చేవాళ్లము అనే మాట నేను సవినయంగా సభ్యులతో మనవిచేస్తున్నాను. చాలమంది సభ్యులు మాట్లాడుతూ యూజ్ ఫుల్ సజెషన్లు మాత్రము ఇచ్చినారు అనే మాట చెప్పడానికి నేను వెనుకంజ వేయడం లేదు. అయితే మొన్న ఎం. ఎల్. సి. ల నిషయం వచ్చింది. ఆప్పుడు మాత్రం నేను పట్టుపట్టి దీనిని పాస్ చేయించిన తరువాత నేను ఆలోచించినాను, నేను పొరబాటు అని చెప్పాను. తప్పకుండా నెక్స్ట్ సెషన్ గా దీనికి ఎమెండ్ మెండు తీసుకువస్తాను అనే మాట నేను సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను. మనుషులే తప్పులు చేస్తారు అన్న మాట నేను చెప్పినాను. నేను అనుకున్నాను. లా డిఫెండ్ మెంటు ఏమి చెప్పినా నా కాన్ఫెన్ ఒప్పుడంటేదు కాబట్టి దీనికి సవరణ నెక్స్ట్ సెషన్ లో తీసుకువస్తాను అనే మాట మరచిచేస్తున్నాను. ఎం. ఎల్. సి. లకు కూడా రైటు ఉంటుంది అనే మాట మరచిచేస్తున్నాను.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :- ఎం. పి. ప్రక్కన ఎం. ఎల్. సి. అని వ్రాసేదానికి నెక్స్ట్ సెషన్ ఎందుకు ? అప్పటికి మీరు ఉండకపోవచ్చు. మనం ఉండకపోవచ్చు. మున్సిపల్ మంత్రిగా ఉండకపోవచ్చు. మన బ్రతుకులు ఏట్లా ఉంటాయో తెలిసేటట్లుగా లేదు కదా ఈ ఇందిరాగాంధీ రాజ్యంలో.

శ్రీమతి బి. సరోజినీ పుల్లారెడ్డి :- మాట మారు ఇందిరాగాంధీగారిని రిఫర్ చేయకూడదు. జంగారెడ్డిగారికి అన్ని తెలుసు. She is not here. Why should she be referred to. I want to say she is beyond controversy. I request you not to bring her name,

శ్రీ ఎన్. ఎన్. ఎన్. రెడ్డి :- ఆమె యెందుకు తొందర పడుతున్నారో నాకు తెలియడం లేదు. ఎర్ ఈజ్ హ్యూమన్ అని వారే అన్నారు. దానికి చిన్న ఎమెండు మెంటు యెందుకు అంగీకరించరు? మళ్ళీ నెక్స్ట్ సెషన్ అంటే ఈ తోపల ఏమైనా జరగవచ్చు. ఎసంట్లీ ఉండకపోవచ్చు చిన్న పొరబాటు అని అంగీకరించారు దానిని ఎమెండుమెంటుగా అంగీకరించమని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి బి. సరోజినీ పుల్లారెడ్డి :- అది ఇప్పుడు కాదు. నేను కన్సిర్ను అయినాను కనుక నెక్స్ట్ సెషన్లో చేస్తాను అన్నాను. నేను హామీ ఇస్తున్నాను. యం. పి. ఆ యెప్పటినుంచో అడుగుతూ ఉన్నారు. వారు కూడా డైరెక్టు యెలక్షను నుంచి వచ్చిన వారే, కిమో కిసీలో ఉన్నవారే అందుచేత వారికి కూడా ఆధారం ఇవ్వాలని వోటింగు అధికారం ఇచ్చినాము, దానికి అత్యంతరం పెట్టకూడదని సవరణంగా మనవిచేస్తున్నాను. జిల్లాపరిషత్తులో వారు అందరు యెక్స్ కునీషియో మెంబర్లు కాబట్టి యం. పి. గాని, యం. యల్. పి. గాని, యం. యల్. సి. గాని అక్కడ ఉండే వారు టైర్మిన్ గా కంటెన్టు చేయవచ్చు కాని మున్సిపాలిటీలో వారందరూ యెలెక్టెడ్ మెంబర్లు. యెలెక్టెడ్ మెంబర్లు ఉండగా యెక్స్ అఫిషియో మెంబర్లు మేంబరుగా గాని టైర్మిన్ గాని ఉండడం సాధ్యం కాదు.

శ్రీ సి. జి. రెడ్డి - సమితి ప్రెసిడెంట్లు డైరెక్టుగా యెక్స్ అయిన వారు

శ్రీమతి బి. సరోజినీ పుల్లారెడ్డి - . . . డైరెక్టుగా యెలెక్టు కాదు

శ్రీ యెల్. యెల్. యెన్. రెడ్డి :- మం. జి. గాని, యం. యల్. పి. గాని, యం. యల్. సి. గాని వారందరూ మేంబరుగా కంటెన్టు చేయవచ్చు ఆ అనేక సంవత్సరాలుగా ఉంది

(ఓం-రప్పనీ)

శ్రీమతి బి. సరోజినీ పుల్లారెడ్డి :- సభ్యులు చాలామంది చెప్పినారు. ఎకెండాను ఎందుకు ప్రెసికీ ఇవ్వరు అని అన్నారు. దానికి చాలా డబ్బు ఖర్చు అవుతుంది. ఆ డబ్బు ఉన్నట్లయితే మనం డెవలప్ మెంట్ సునుకు ఉపయోగించవచ్చు. అందుచేత దానిని రద్దు చేసినాము అని మనవిచేస్తున్నాను. చాలామంది సభ్యులు ఆ టూ ఉన్నారు హైదరాబాదు కార్పొరేషనుకి ఎన్నికలు యెందుకు జరపడంలేదు అన్నమాట. ప్రతిసారి మూడు నెలలు ఆరు నెలలు అని స్పెషల్ ఆఫీసరు టరమ్ పొడిగిస్తున్నప్పుడు మెంబర్స్ అన్నారు. గత అసెంబ్లీలో యెందుకు ఒకేసారి సంవత్సరం పెట్టకూడదు అని, ఒక సంవత్సరం వరకు గడువు పొడిగిస్తే ఆ సంవత్సరం వరకు మున్సిపల్ యెలక్షన్లు ఉండవు అనుకోవడం సరిఅయినది కాదు. మున్సిపల్ యెలక్షన్లుకి భయపడుతున్నారు అంటున్నారు. ఈ యెలక్షన్లు జరగకపోవడానికి అందరూ కారణమేనని మనవిచేస్తున్నాను నీ చేతను,

నా చేతను, కంటిచేత అచ్చట్లు అందరము దానికి కాగుటలమే. లా అండ్ ఆర్డరు డిస్టర్బ్ కాదు అని తెలిసిపెట్టడం పెట్టబడ్డను. జనరల్ యెక్షన్స్ కి లోకల్ హ్యూమన్ కాలి తేడా ఉంటుంది అనే మాట అర్థము చేసుకోవాలి. భయపడడం కాదు భయపడితే విశాఖ పట్టణంలో యెందుకు పెదలాము లండచేత నీనికి మేము భయపడుతున్నాము అనే మాట న్యాయం కాదు, సమంజసం కాదు అని మనవిచేస్తున్నాను. We do not want our party to be everywhere and we want people to give the Opposition an opportunity and we would like to prove that they are good administrators, We don't oppose opposition members coming into power. ఎం. ఎల్. సి. మాత్రము వెళ్ళుట సెషన్ లో చేస్తామనే మాట మనవిచేస్తూ టీఎన్ యు.ఎస్.ఎస్. పాస్ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

Mr. Deputy Speaker :- The question is ;

“This House disapproves the Andhra Pradesh Municipal Laws (Amendment) Ordinance, 1982 (Andhra Pradesh Ordinance No. 6 of 1982) promulgated by the Governor on 7th March, 1982”.

The motion was negatived.

Mr. Deputy Speaker :- The question is :

“That the Andhra Pradesh Municipal Laws (Amendment) Bill, 1982 as passed by the Legislative Council be taken into consideration.”
The motion was adopted.

Mr. Deputy Speaker :- Now the question is that :

5-20 p. n

“The clauses 2, 3 to 6, 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill”.

The motion was adopted and clauses 2, 3 to 6, 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

Smt. B. Sarojini Pulla Reddy - Sir, I beg to move that.

“The Andhra Pradesh Municipal Laws (Amendment) Bill, 1982 be passed.”

Mr. Deputy Speaker : Motion moved. Now the question is that :

“The Andhra Pradesh Municipal Laws (Amendment) Bill, 1982 be passed”.

The motion was adopted and the Bill was passed.

SHORT DISCUSSIONS

1. Fall in wholesale prices of cotton, turmeric, tobacco, sugarcane and jaggery.

శ్రీ కొరటాల సత్యనారాయణ :- ఈనాడు మనము ఆంధ్రదేశంలో అనేక గ్రామీణ ప్రాంతాలలో రైతాంగానికి సంబంధించిన అతి ప్రధానమైన వృత్తి, పసుపు, చెరకు గురించి చర్చిస్తున్నాము. పొగాకు గురించి తర్వాత చెబుతాను. ఎక్కువ ప్రాంతాలలో యీ ధర సంతృప్తికరంగా వున్నమాట నిజం కాని యితర పంటల విషయంలో ముఖ్యంగా ప్రత్తి, టర్మర్రిక్, సుగర్ కేస్. ఈ సుగర్ కేస్ విషయం యిది వరకు కూడా చర్చించినాము. కాని వీటిని చాలా తక్కువ ధరలకు అమ్ముకోవలసిన దుస్థితి రైతాంగానికి ఏర్పడుతోంది. వారు రూ. 160 లకు అమ్ముకొని తోలకం, కొట్టుడు యివన్నీ పోగా రూ. 80 లకు మించి రైతాంగానికి రావడంలేదు. రైతు పరిస్థితి చాలా అధ్వాన్నంగా వున్నట్లు కనపడుతోంది. ఈ పంటలకు స్వచ్ఛంద ఖర్చులు పరిగణనలోనికి తీసుకొని కిట్టుబాటు ధరలను ప్రభుత్వం నిర్ణయించాలని చెబుతున్నాము. ఈ విషయంలో రైతాంగానికి కిట్టుబాటు ధర ఉండాలని ప్రభుత్వం మాటలలో అంగీకరిస్తున్నారు. ప్రతి సంవత్సరం ముఖ్యమైన పంటలకు కిట్టుబాటు ధర లేకపోవడం, వాటిని తక్కువ ధరలకు రైతు అమ్ముకొని దివాళా తీసి అప్పులపాలవడం సాధారణంగా కనబడుతోంది. గత సంవత్సరం ఆ చెరకు పండించిన రైతు యీనాడు దివాళా తీసే పరిస్థితి మనకు కనబడుతోంది. అట్లాగే యీనాడు మనకు పసుపు విషయం తెలుసు. ఒకనాడు అది క్వింటాల్ రూ. 700 లకు అమ్మింది ఈనాడు క్వింటాల్ రూ. 200 అమ్ముతున్నది. ఈవిధంగా యీ సంవత్సరమే కాదు గత సంవత్సరంకూడా అవే ధరలు ఉన్నాయి. అందువల్ల ప్రభుత్వం యిచ్చిన నోట్ చూస్తే ఒక మంత్రిగారు ప్రయత్నం చేసినామని, ఎదో ఆశాజ్ఞానంగా ఉన్నట్లు ఒక ప్రయత్నం కనబడుతోంది. ప్రయత్నం చేసినమాట నిజమే. కానీ వారి ప్రయత్నం ఫలించలేదు. ఈ ధరలు నిర్ణయించడం, నిలకడగా ఉండడం యీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేతులలో కనపడడం లేదు. కేంద్రప్రభుత్వం ఆధీనంలో ఉన్నటువంటి ముఖ్యమైనటువంటి విషయం, దేశంలో ఉన్నటువంటి గుత్తాధిపతుల మిల్లు యజమానం యొక్క ప్రాజెక్టులకు లోనైనటువంటి వారికి అనుగుణమైన విధానాల వల్లనే ఈ ధరలకు నిలకడ లేకుండా కిట్టుబాటు లేని ధరలకు రైతాంగం అమ్ముకోవలసిన దుస్థితి పడుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రత్తి విషయంలో మన ప్రతి ప్రొడక్షన్ గాదాపు 92 లక్షల క్వింటాల్స్ అని అందులో 30 లక్షల క్వింటాల్స్ వరకు అమ్ముడు యిపోయిందని చెప్పిన ఒకటిన్నర క్వింటాల్స్ రైతులు అమ్ముకోవాలని చెబుతున్నారు. వోల్ టో చెప్పినవి వాస్తవ విషయాలు కావు ఈ ప్రొడక్షన్ అంతేయ తప్పులు తడకలతో యిచ్చే పరిస్థితి ఎందుకు రావాలి ?

re. : (1) Fall in wholesale price of cotton, turmeric, tobacco, sugarcane and jaggery.

శ్రీ సి. హెచ్. వెంకట్రావు :- వారు చెప్పిన పాయింట్ వెరిఫై చేసినాను. ఒంగోలు, గుంటూరు జిల్లాలో యేవరేజీ 5 టు 6 క్వంటాల్స్ యిచ్చిన విషయం వాస్తవం. అదోని, మిగిలిన రాయలసీమ అన్ని ప్రాంతాలు చూస్తే యేవరేజీ ఫిగర్ వచ్చింది.

శ్రీ కొరటాల సత్యనారాయణ :- మీరు ఆఫీషియల్ ఫిగర్స్ ఈనాడు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో వున్నటువంటి కాటన్ అసోషియేషన్, యితర గవర్నమెంటు డిపార్టుమెంట్స్ యిచ్చిన లెక్కలు పంపిస్తున్నాము. దీనిని తర్వాత వెరిఫై చేయండి. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 60 లక్షల క్వంటాల్స్ ప్రప్టి ఉత్పత్తి అవుతోంది. 60 లక్షలలో దాదాపు 28, 30 లక్షలు మధ్య లాంగ్ స్టేపుల్ కాటన్ ఉత్పత్తి అవుతోంది అన్నది ఒక పడుతున్నది. ఈనాడు అది దాదాపు అంతా అమ్మకం అయిందని చెబుతున్నారు. ఈనాడు ఎం.సి.పి. పైవ్ 18, 20 లక్షల క్వంటాల్స్ ఉంటే యిప్పటికీ యంకా 100 కి 20, 25 వంతులు నిల్వ ఉంది. వరలక్ష్మి 8 లక్షల క్వంటాల్స్ వుంటే యిప్పుడు 2 లక్షల క్వంటాల్స్ మాత్రమే అమ్మకం అయింది. ఇంకా 5 లక్షల వరకు నిల్వ ఉంది. సువిన్ అన్నది ఈ సంవత్సరం 17 వేలు క్వంటాల్స్ కేరీఒవర్ 6 వేలు మొత్తం 23 వేల క్వంటాల్స్ లో కొద్ది భాగం మాత్రం అమ్మడు అయింది తప్ప మిగిలినది చాలా భాగం అమ్మడు కాలేదు. నామమాత్రంగా అమ్మకం అయింది. ముఖ్యంగా సువిన్, వరలక్ష్మి ఈనాడు మార్కెట్లో యెవరూ కొనే పరిస్థితి లేదు. గత సంవత్సరం ఎ.సి.పి. పైవ్ దాదాపు రూ. 580 రూపాయలు ఉంది ఈ సంవత్సరం చూస్తే రూ. 480, 490 ఉంది. వరలక్ష్మి మనకు చెప్పడం ఎం.సి.పి. పైవ్ కంటే మంచి నాణ్యమైన నూలు తయారు చేసే 60 కొండ్కు ఉపయోగపడుతుంది. ఈనాడు ఎ.సి.పి. పైవ్ కంటే తక్కువ ధర ఉంది. గత సంవత్సరం యారోజులలో ఎం.సి.పి. పైవ్ 6 వేల కేజీ దూది రూపములో రూ. 6,100 లు, రూ. 6,200 లు ఉండేవి. ఈనాడు మార్కెటు రేటుచూస్తే ఈ రూ. 4,000 నుంచి రూ. 4,100 వరకు అమ్ముతోంది దాదాపు రూ. 3,000 నుంచి రూ. 1,600 ల వరకు పడిపోయింది వరలక్ష్మి ఈనాడు రూ. 4,100 ఉంది. కాబట్టి ధరలు పడిపోతున్నాయి. గత సంవత్సరం కంటే వ్యవసాయపు ఖర్చులు 100 కి 20, 25 వంతులు పెరిగాయి ఈ ధరలు గత సంవత్సరం ధరలతో పోలిస్తే తగ్గినాయి ఈనాడు కాటన్ ధరలు తగ్గినాయి. కాని బట్టల ధరలు తగ్గినాయా? లేదు. ఈనాడు బట్టల ధరలు నూటికి 20, 35 వంతులు పెరిగినాయి. ఈ వ్యత్యాసం ఏమిటి? అదే మా చార్జ్. ఈ ప్రభుత్వం మిల్లు యజమానుల పట్ల ఉండని చెప్పడానికి ప్రధానమైన కారణం అక్కడ పారిశ్రామిక ఉత్పత్తుల యొక్క ధర పెరుగుతోంది. దీనికి వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల ధరలకు పొంతన లేకుండా ఉంది. ఈ నాడు 100 కి 15 నుంచి 25 వంతుల

re. : (1) Fall in wholesale price of
Cotton, Turmeric, Tobacco
Sugarcane and Jaggery.

వరకు పారిశ్రామిక వుత్పత్తులు, వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల ధరలో తేడా ఉంది. ఈనాడు మిల్లు యజమానులకు కిట్టుబాటు ధర కావాలంటే కేంద్ర ప్రభుత్వం అధినేతగా ఉన్న శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీగారు యిది భూస్వాముల నినాదమని చెబుతున్నారు. ఈనాడు ప్రతి ధర రైతులకు ఉపయోగంగా ఉందా? మిల్లు యజమానులు అటు కన్సూమర్స్‌ను, యిటు రైతులను దోపిడి చేస్తున్నారు. ఈనాడు ఒక కేజీ దూద ధర రూ. 13 లు ఉంది. ఒక కేజీ దూదకి 10 నుంచి 11 పిల్లల గుడ్డ వస్తుందని చెబుతున్నారు. అది కన్సూమర్స్‌కు రూ. 12.50, మొత్తం రూ. 24 లు అవుతుంది.

7-30 p.m. 10 పిల్లల తయారువుతున్నది. ఎడరు రూ. 2 చొప్పున గడ్డకు అమ్మాలి. కానీ ఆనాడు మార్కెట్‌లో రూ. 2 లకు అమ్మేదానికి ఫెయిర్ స్టాండ్ కూడా లేదు రూ. 4-5 లు ధర తప్ప. యిది మీడియం వెరయిటి. ఎం.సి.పి 5, చరంక్మితో తయారవుతున్న ఐట్ల మార్కెట్టులో రూ. 10-12 లు తక్కువ లేకుండా వుంది. దీనిలో ఎక్సైజు డ్యూటీ వుండవచ్చు. మిల్లు యజమానులతోబాటు ప్రభుత్వ వాటా కూడా వుంది. అందువల్ల రైతాంగాన్ని అటు వినియోగదారులు ఇవ్వరూ దోపిడి చేస్తున్నాడని మిల్లు యజమానుల దోపిడీని అరికట్టకుండా ప్రభుత్వము రైతాంగానికి గిట్టుబాటు ధరలు ఇవ్వడం అసాధ్యమనేది స్పష్టంగా కనబడుతున్నది. మిల్లు యజమానుల వాచనలు, వాళ్ళ బెక్టెరియల్ లాబీ, వాళ్ళ పత్రికలు, మాగజైన్లు చూస్తూవుంటే ఇప్పటికీ మనకు చాలదు, ఎగుమతులకు వీలులేదని చెబుతున్నారు. నేను వివరాల్లోకి పోదలనుకోలేదు. మంత్రిగారి సగ్గర స్టాటిస్టిక్స్ వున్నాయి. మన ప్రొడక్షన్ ఈనాడు కోటి బేల్ల వుంది. మన అవసరాలు 74 లక్షల బేల్ల. క్యూరీవోవర్ వచ్చి, తరువాత 8 మూసాలకు జాగ్రత్తగా వుంచుకోవాలని అన్నాకూడా 8 లక్షల బేల్ల ఈవాళ మనకు అడిషనల్ ప్రొడక్షన్ వుంది. నేను కోరేది ఏమిటంటే ఎగుమతులకు ఈనాడు వెంటనే మార్కెటు చూడాలి. రెండవది ఎగుమతి చేసినా మాకు ప్రపంచ మార్కెటు లేదని అంటున్నారు. యమ్ సి.పి.5 సకు ప్రయిసెన్ కొంత కుడివెడమగా వుంది. కానీ వరంక్మిత, సువిన్‌కు చూస్తే ప్రపంచ మార్కెటుకు మనకు కొంత తేడా కనబడుతున్నది. ఎక్స్‌పోర్టు చేయాలా లేదా, చేస్తే సబ్సిడీతో చేయాలా అని అడవచ్చు. ఎక్స్‌పోర్టు డ్యూటీవల్ల 7 కోట్లు ఈనాడు కేంద్ర ప్రభుత్వానికి వస్తున్నది. పెద్ద మొత్తం పెట్టుబడి పెట్టి, ప్రతిని పండించే రైతు గోడు గమనించని ప్రభుత్వము ఏమి ప్రభుత్వమని అడుగుతున్నాను? అవసరమైతే కొన్ని సమయాలలో సబ్సిడైజ్ చేయాలి. నిత్యం లేకపోతే రెండు సంవత్సరాల క్రితం బయటనుండి యెంతో ధరపెట్టి నూనె కొన్నాము. అలాగే పంచదార లేకపోతే బయట నుండి యెక్కువ ధరతో మనము కొనవలసిన పరిస్థితులు వచ్చాయి, అలాంటి పరిస్థితులు ప్రతిరో ముఖ్యంగా ఎక్స్‌ట్రా లాంగ్ స్టేపుల్

re. : (1) Fall in wholesale price of
Cotton, Turmeric, Tobacco,
Sugarcane and Jaggery.

కాటన్ కు వచ్చే సంవత్సరంలో ధరలు ఈవిధంగానే వుంటే ప్రత్తిని దిగుమతి చేసుకోవలసి వుంటుంది. గత సంవత్సరం అనుభవం ముకు తెలుసు, టర్మరిక్ కు కూడా అంతే - వాతావరణం వలె బుచ్చుచున్నారు. ఎక్స్ పోర్టు డ్యూటీ ఒక్కటే 2 వేలు పెద్ద చేశామని అన్నారు. ఈ రద్దుచేసి యెంతకాలమైంది? ఆరు మాసాలైంది. ఆయిల్ సెక్టర్ కి ఇప్పటివరకు మార్కెట్ లో ఏమీ కనబడలేదు. ఎక్స్ పోర్టు చేయలేదు. ఎక్స్ పోర్టు చేస్తారని ఆశాజనకంగా వుండని, మమ్మలను నమ్మమని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. యెట్లా నమ్ముతాము. అందువల్ల అది నమ్మకంగా లేదు. ఈవారం పరుసగా ఆరుమాసాల నుండి ధరలు పడిపోతూవుంటే చూస్తూ వూరుకున్నారు. కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఇప్పటికైనా కదలి, పనులు విషయంలో కూడా మార్క్ షెడ్ అండి, ఎన్. టి. సి. అనండి ఆల్ ఇండియా సెంట్రల్ ఎన్.టి.సి.తో కలిసి, మార్కెట్ లోకివచ్చి, కనీసం గిట్టుబాటుధర నిర్ణయించి రూ. 400 లు కనీసపు ధర క్వింటాలుకు వసువుకొమ్ములకు వుంటాలని అడుగుతున్నాను. ఇది న్యాయమైన కోరిక. ప్రత్తికి కనీసపు ధర రూ. 800 అయినా వుండాలి. వరలక్ష్మి రూ. 750 లు, సువిసి రూ. 400 లు కనీసం ధర వుండాలి. ఇప్పటికి సపోర్టు ప్రయిన్ ప్రభుత్వము ప్రకటించలేదు. ప్రత్తిపై నిరుబి కంటే 10 పర్సెంటు, 15 పర్సెంటు ఎక్కువగా ప్రకటిస్తే కొనవలసిన బాధ్యత, పరిస్థితి ప్రభుత్వానికి వుంటుంది కాబట్టి ప్రభుత్వము దాన్ని ప్రకటించకుండా దాటి వేసింది. కాని కాటన్ కానివ్వండి, టర్మరిక్ కానివ్వండి, పీచున్నీటిపై పెట్రోలియం వత్తుతున్న ప్రభుత్వము రెగ్యులేట్ చేయాలి. అసలన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకొని ధరలను నిర్ణయించండి. ఆ ధరలకు ప్రభుత్వము బాధ్యత తీసుకొని హామీ ఇవ్వాలి.

పోగాకు విషయంలో రాష్ట్రంలో ఈ సంవత్సరం వర్షాభావం ఇంకా అనేక కారణాలవల్ల పంట దిగుబడి తగ్గదంతల్ల మార్కెట్ లో మంచి డిమాండు వచ్చింది. డిమాండు రూ. 1800-1850, 1400 రూ.లకు అమ్ముతున్నారు. ముఖ్యంగా జంగారెడ్డి గూడెంలో ఎన్.ఎల్.ఎస్. పోగాకు పండే ప్రాంతం కొంతవుంది. గత సంవత్సరము సామాన్య పోగాకుకంటే రూ. 200 లు మార్కెట్ లో తేడా ఎప్పుడూ వుంటూ వచ్చింది. ఈనాడు రూ. 1350 కు సామాన్య బ్లాక్ కాటన్ సాయిలులోని పోగాకు కొంటూవుంటే అక్కడ రూ. 1350 కాదు 1100 కి, 1050 కి ఎక్కువగా కొనమని ఈవారం బ్రేడ్ అంతా అంగీకరించింది. బ్రేడ్ యొక్క మానిపులేషన్స్ ఈ ప్రభుత్వము గమనించాలి. ఒకసారి బ్లాక్ కాటన్ సాయిలులో పండే దాన్ని కొనమని అంటారు. ఒక్కొక్కసారి యింకొక వెల్డేటిని కొనమని అంటారు. ఒక్కొక్కచోట ఒక్కొక్క సంవత్సరములో మార్కెట్ లు కావాలని ఈ ఐ.ఎన్.టి.డి. ఇతర గుత్త కంపెనీలు పడగొడుతున్నాయి. దీన్నే అరికట్టివలసిన అవసరం ఎంతయినా వుందో, ఈ సంవత్సరము రైతాంగానికి

re. . (1) Fall in wholesale price of
Cotton, Turmeric, Tobacco
Sugarcane and Jaggery.

పొగాకునకు మంచిదర యిచ్చింది ఎవరు ? ఇంతవరకు 80 పరెంటు, 90 పరెంటు వరకు పొగాకు తీసుకొని వెళ్ళి అమ్మారు, ఐ.ఎల్.డి.టి లాంటి పెద్ద కంపెనీలు కూడా 10 పరెంటు అయినా రైతులకు డబ్బులు యివ్వవు. పొగాకు వ్యాపారము చేసిన వారినెవరినైనా అడగండి చెబుతారు. అందువల్ల రైతాంగము అమ్ముకున్న పొగాకునకు ఏ దరయితే వారు వేళారో, అదరకు రాబట్టివసిన బాధ్యతను ప్రభుత్వము తీసుకొన వలెనని కోరుతున్నాను. యెందుకంటే రైతాంగానికి రేపు యెగగొట్టి అవకాశము లేకుండా ప్రభుత్వము జాగ్రత్త చర్యలు తీసుకోవలెనని మనవి చేస్తున్నాను. రైతాంగానికి గిట్టుబాటు ధరలు అమలు సాధ్యము కాదు. రైతాంగాముతో వున్న ఈ ఆసంతృప్తిని ప్రభుత్వము గ్రహించాలి, అనవసరమైన అందోళనకు అవకాశమివ్వకుండా ఈ ప్రభుత్వము బాధ్యత తీసుకొని, కేంద్ర ప్రభుత్వముతో నిలబడి, వారితో గట్టిగా వ్యవహరించి, రైతాంగానికి సరియైన ధర రాబట్టడానికి ప్రయత్నించాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎస్. వెంకటరత్నంనాయుడు :- అధ్యక్షా, కొనబోతే కొరవి, అమ్మబోతే అడవి అనే నానుడి ఈ సారికి కూడా కొనసాగుతూ వుంది. ఈ సంవత్సరము ఎక్కువ విస్తీర్ణములో పెంచారు ఎందుకంటే గత సంవత్సరములో కాస్త గిట్టుబాటు ధర వచ్చింది. ఒకవిధంగా పోయిన సంవత్సరము పురుగుబాద లేదు అందువల్ల ఉత్పత్తి బాగా వచ్చింది. గిట్టుబాటుధర కూడా బాగా వుంది. ఈ సంవత్సరము ఎక్కువ విస్తీర్ణములో ప్రతి పంట వేయడం, దానిమూలంగా జనవరిలో రు. 660 లకు క్వింటాల్ అమ్మిన ధర, ఈ నెలలో రు. 400 లకు పడిపోయిందని వింటున్నాను. మాగాణితో వేసిన ప్రతిపంట వస్తే, అది రు. 300 లకు పోతుంది. రు. 200 లు కూడా కావచ్చు. గిట్టుబాటుధర లేకుండా వుంటే ప్రమాదము రావచ్చు. అందుచేత, ఒక విధంగా ఈ రైతాంగము కూడా ఒక ఆర్డరులో ఈ పైరులను వేసుకొనే విధానము లేకుండా పోయింది. గత సంవత్సరము వేసుకొన్న విస్తీర్ణములోనే ఈ సంవత్సరము వేసుకొని వుంటే వుంటే ఖచితంగా గిట్టుబాటుధర వుండేదని నావిశ్వాసము. కాని మనము అట్లా వేయడం లేదు. నిమ్మకాయల మార్కెటు చూస్తున్నాము. ఈ నెలలో కాస్త రేటు పెరిగితే వున్న అరకాయ. 25 కాయలు కూడా పెరిగేసి, వెంటనే మార్కెటు దెబ్బతినే స్థితిని కొంతవరకు మనకై మనమే స్వయంకృత అపరాధంగా తెచ్చుకొంటున్నాము. ఒక రైతుకు 10 ఎకరాలుంటే 10 ఎకరాలలో 2-3 రకాల పైరులు పెట్టుకొని, ఒక విధానాన్ని కొనసాగిస్తే ఈ రేట్లలో కూడా ఈ కారుమారు వుండదు. ఎప్పుడయితే ఉత్పత్తి ఎక్కువ స్థాయిలో వస్తుందో, దానికి మార్కెటు గురించి ప్రభుత్వము ఆలోచించడం లేదు. అందుచేత ఒకవిధంగా పైరులు పెట్టటప్పుడు రెస్పిక్ట్ చేయాలి. తరువాత దీనికి

re. : (1) Fall in wholesale price of
Cotton, Turmeric, Tobacco,
Sugarcane and Jaggery.

మార్కెటును వెతుక్కోనే పరిస్థితిని వారు కల్పించాలి. గిట్టుబాటు ధర వుండేటట్లు చేసే బాధ్యత ప్రభుత్వము మీద కొంతవరకు వుందనేది గుర్తించాలని కోరుతున్నాను.

ఈ సంవత్సరం పోగాకు చాలా ప్రాంతాలలో తక్కువ ఏరియాలో వేసారు. 5-40 p.m. యెందుకంటే మొదట్లో నాచలు విపరీతమైన ధర పలికింది. తరువాత నారు వేసే పరిస్థితి కూడా పోయింది. ఒక ఎకరం నారు తీసుకొని నాటాలంటే నారు ఖరీదు 1000 రూపాయలు దాకా పోయింది. 4, 5 వందలు మూట చొప్పున వేయకపోతే ఒక యెకరానికి సరిపోదు కాని వేసిన నారు చచ్చిపోవడం జరిగింది. అందువల్ల యీ టాటోకో కల్టివేషన్ చార్జస్ పెరిగాయి. అంతేకాకుండా వర్షాలు సకాలంలో లేక సరైన దిగుబడి లేకపోయింది. దానికితోడు కర్నాటకలో రేటు రెడ్ సాయిల్స్, బ్లాకు సాయిల్స్ తేడాలేకుండా 1600 మొవలు 1800 వరకూ క్వంటిటీ ఉన్నప్పుడు ఐ ఎల్.టి.డి. వారు 14 వందల కంటే ఎక్కువ మొదటి రకానికి కూడా యివ్వమని నిర్ణయించారు. ఆ నిర్ణయం ప్రకారం కొంత కొన్నాక యీ మొదట క్వాలిటీ ఇ 1, ఇ-2 కూడా మాకు అక్కరలేదు అని చెప్పి మొదట కొన్న ధర కంటే తక్కువ తీసుకోవడం ప్రయత్నం చేసారు. ఈ విధంగా ఖర్చులు పెరుగుతూ దిగుబడి తగ్గడం ధరలు అనుకున్న మేరకు చెల్లించకపోవడం వల్ల రైతులు నష్టపోవడం జరిగింది. మా సమీక్షించి యీ విషయంలో తీర్మానాలు పంపించుకున్నాము ఆ రోజులలో నారు వ్యవహారంలో నల్లిడి యిప్పించమని కనీసం అది క్వంటిటీకు ఒక వందరూపాయలు అయినా యివ్వవలసిందిగా కోరాము. అది కూడా ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉంది. ఏది ఏమయినా యీ ధరలను అదుపుకో పెట్టి రైతాంగంకు మేలు చేయాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. అంతే కాకుండా యీ టాటోకో పంట విస్తీర్ణం కూడా క్రిమబద్ధం చేస్తే మంచిదని భావిస్తున్నాను. ఈ టాటోకో విషయంలో ప్రయివేటువారు మోనోపలి చేసే కంటే ప్రభుత్వమే యీ కొనుగోలు విషయంలో కంట్రోలు ఉండేట్లు చూసుకోవాలని అవసరం అయితే సేట్ ప్రీడింగ్ కార్పొరేషన్ వారిని రంగంలోకి దింపాలని కోరుతూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి :- అభ్యుత్తా, తమరు కూడా రైతుల కుటుంబం నుంచి వచ్చారు కాబట్టి ప్రత్యేకంగా యీ ధరల కంట్రోలు విషయంలో డిస్కషన్ కు ఆవకాశము యిచ్చారు అందుకు అభినందన తెలుపుతున్నాను. ఇప్పుడు మన రాష్ట్రంలో ఎన్.టి.ఆర్. గారు రీజినల్ పార్టీ ఏర్పాటు చేయడానికి మానిఫెస్టో తయారుచేస్తున్నారు, వారు యీ సెంట్రల్ గవర్నమెంటు స్టేటు గవర్నమెంటు పవర్స్ ధరలు గురించి, విషయంలో మానిఫెస్టోలో పెడితే మంచిదేమో. ఎందుకంటే యీ దేశంలో రాష్ట్రాలకు

re. : (1) Fall in wholesale price of Cotton, Turmeric, Tobacco, Sugarcane and Jaggery.

అధికారాలు లేవు. ఇప్పుడు టుబాకో పంట విషయంలో ఎకరానికి పంట 350, 450 రూపాయలు వస్తున్నది. అట్లాగే కిలో పసుపుకు యిప్పుడు కె. జి. 10, 12 కు అమ్ముకోవలసి వస్తున్నది. ఇప్పుడు టుబాకో విషయం తీసుకుంటే యిక్కడ కాంగ్రెసు మంత్రులూ, ప్రభుత్వ అధికారులు 1600 సిగరెట్లు కాలిస్తే 500 రూపాయలు వస్తున్నది. కాని కిలో టుబాకోకు రైతుకు 12 రూపాయలు మాత్రమే వస్తున్నది. అదిలో టుబాకో కొని కంపెనీవారికి 800 రూపాయలు లాభం పొందితే కేంద్ర ప్రభుత్వం వారికి ఎక్కువ టుబాకో క్రింద ఒక ఎకరా పంటమీద 52 వేలు డ్యూటీ వేసి లాభం సంపాదిస్తున్నారు. కాని రైతుకు మాత్రం ఒక కె. జి. కి టుబాకోపేర 8 రూపాయలు వస్తున్నది. అందువల్ల యీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు మునిసిపాలిటీలూ వ్యవహరిస్తున్నాయి. మనకు అగ్రికల్చరల్ ప్రయిన్సిపల్స్ కమిషన్ ఉంది. కాని అందులో రైతు రిప్రజెంటేటివ్స్ ఉన్నారా? అంతేకాకుండా అందులో ఐ. ఏ. ఎస్. ఆఫీసర్లు ఉన్నారా? సాయము తెలిసినవారు ఎవరైనా ఉన్నారా? అందువల్ల యీ మద్దతు ధర విషయంలో మోకమైతూ మార్పులు తీసుకురావలసింది యిక్కడ ఉన్న మంత్రులు ఉద్యోగులు మాత్రమే. మన రాష్ట్రంలో రైతుల సంఖ్య మిగతా రాష్ట్రాలతో పోల్చి చూసుకుంటే చాలా ఎక్కువే. అందువల్ల కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు మనమీద వేసే ట్యాక్స్ లో 90 శాతమైనా రాష్ట్రానికి భాగం కావాలి. ఇప్పుడు రైతులకు లాభం ఉండడం లేదు. ఇటు కన్జ్యూమర్ కు లాభం ఉండడం లేదు. ఇక జాగరీ విషయంలో ధర పూర్తిగా పడిపోయింది. ఒక క్వింటాల్ జాగరీ ధర 80 రూపాయలు ఉంది. ఒక ఎన్ను చెరకుతో ఒక క్వింటాల్ బెల్లం తయారు అవుతుంది. అది చెరకు కి 100 రూపాయలు ఉంటే క్వింటాల్ కు 200 రూపాయలు దాదాపు వస్తుంది. అది బెల్లం చేస్తే మనకు 100 రూపాయలే వస్తున్నది. ఈ విషయంలో రైతుల సంఘాలు రెండు మూడు సూచనలు చేశారు. ఈ చెరకు ధరనుబట్టి యీ ఆల్కహాల్ ఉత్పత్తి చేసే రైతులకు గిట్టుబాటు ధర వస్తుందని అనుకుంటున్నాను. ఎందుకంటే ఈ ఆల్కహాల్ మన రాష్ట్రంలో దొరకడం లేదు దానిని మహారాష్ట్రించి మనం ఎక్కువ ధరకు తెప్పించుకుంటున్నాము. ఈ ఆల్కహాల్ తో చాలా లాభాలు ఉన్నాయి. డీసిల్ పంపులు, బోర్ పంపులు యితరమైన వాటిని యీ ఆల్కహాల్ తో నడుపవచ్చును. ఇప్పుడు ఎంతో లెక్కలతో వచ్చింది. అందువల్ల యీ విషయంలో సైంటిఫిక్ గా ఆలోచన చేసి యీ ఆల్కహాల్ ఉత్పత్తి చేయవచ్చును. అందువల్ల యీ జాగరీ తయారు చేసేవారికి కనీస ధరలు యివ్వాలని కోరుతున్నాను. అట్లా ధరలు కంట్రోలు చేసే విషయంలో భరణిగాంధీ యివ్వడం లేదు మేము ఏమీ చెయ్యలేము అంటున్నారు. ఇక ప్రత్తి విషయం తీసుకుంటే క్రిందటి సంవత్సరం టన్నుకు 6, 7 వందలు అమ్ముడు పోతే యీ సంవత్సరం 400 కంటే అమ్ముడు

re :- (1) Fall in wholesale price of
cotton, turmeric, tobacco,
sugarcane and jaggery.

కావడం లేదు. బొంబాయిలో చూస్తే స్టాక్ అరుదున్నది అందువల్ల కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏదైనా సహాయం చేస్తుంది అని భావించి గూడ్స్ టెక్స్టైల్స్ చేసే వారికి మాత్రమే సబ్సిడీని ప్రకటించారు కాని వ్యవసాయం పైన ఏమీ సబ్సిడీ ఇవ్వడం లేదు. ఈ ప్రతి అమ్ముకుంటే డబ్బాబీ వేస్తున్నారు. ఒక టన్నుకు 15 వందల నుంచి 2 వేల రూపాయల వరకూ టెక్స్టైల్స్ డబ్బాబీ వేస్తున్నారు. దానిని లేకుండా చేయడం వనోచేస్తున్నాడు. ఇంకొకటి విషయం తీసుకంటే యీ సంవత్సరం భారత పరిశ్రమల పరిశోధనా శాఖ సవరణం 1980 రూపాయలు 150 వరకూ పెడిపోయింది ఈ పనులను కంపెనీలు బూట్లకు తయారుచేస్తే రాష్ట్ర టన్నుకు వారు 10 పైసలకు కొక్క సవరణతో 10 రూపాయల వరకూ సరకులు తయారు చేసుకొని కంపెనీవారు అమ్ముకుంటున్నారని మంత్రిగారు గమనించారు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- మంత్రిగారు ఆ కాస్టాటిక్స్ను వాచిరు అందువల్ల వారికి ఆ ఫార్ములా ఏమిటో తెలియదు.

శ్రీ పి. జార్జన్ రెడ్డి :- అందువల్ల పనులు పండించే రైతులను యీ కంపెనీల వారు లాభం చేస్తున్నారు. అందువల్ల యీ పనులకు మద్దతు ధర ప్రకటించాలని కోరుతున్నాను. భారత దేశంలో యీ పనులు పంట ఒక లక్షా ఏకై వేల ఎకరాలలో పండుతోంది. అందులో మన రాష్ట్రంలో నిజామాబాదులోనూ యితర ప్రాంతాలలోనూ ఏకై వేల టన్నులు పండుతోంది అంటే దేశంలో పనులు 1/1 వ వంతు మన రాష్ట్రంలోనే పండుతోంది. అందువల్ల మన రాష్ట్ర రైతుల శ్రమను కొరకు యీ పనులకు సరైన మద్దతు ధర ప్రకటించేట్లు ప్రభుత్వం కృషిచేయాలని కోరుతున్నాను. ఇక పప్పు దినుసుల ధర కూడా అట్లాగే ఉంది. ఈ రాష్ట్రంలో సేబ్ డ్రెసింగ్ కార్పొరేషన్ ఏమి చేస్తున్నవంటే బ్రోకరేజీ చేస్తున్నది. కాపిటలిస్టు పంథాలో రైతులను లూరి చేస్తున్నది. బియ్యం రైతువద్ద రూపాయలకు కొంటారు. దానిని అరబ్ దేశాలలో అమ్మి క్వింటాల్కు 850 చొప్పున పొందుతున్నారు. అంటే క్వింటాల్కు ఖర్చులుపోను కనీసం 150 రూపాయలు యీ యెస్. టి. సి కి వస్తుంది. కాని పండించే రైతుకు మాత్రం ఏమీ లాభం రావడం లేదు.

అందుకే వ్యవసాయ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను ఎస్. టి. సి. పొందే లాభం లో సగం అయినా మా రైతుకు ఇచ్చేయండి. కాపిటలిస్ట్ కన్ను ఎక్కువ లాభం చేస్తున్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వంకన్న ఎక్కువ లాభం చేస్తున్నట్లు అవుతున్నది. కేంద్ర ప్రభుత్వంమీద ఒత్తిడి తేవాలి. కాపిటలిస్ట్మీద ఒత్తిడి తేవాలి. నా కాన్స్టిట్యూయన్స్లో

5.50 p.m.

re ; - (1) Fall in wholesale price of cotton, turmeric, tobacco, sugarcane and jaggery.

నాటు పొగాకు పండిస్తారు మంత్రిగారితో విచారించేస్తున్నాను. పబ్లిక్ సుల్టాన్ బొబాకో కంపెనీ మూడు రూపాయలు, నాలుగురూపాయలు, ఐదురూపాయలకు వారు కొంటారు. వారు విపరీతమైన లాభాలు గడిస్తున్నారు ఈ సంవత్సరం దయచేసి ఏ రూపాయలదాకా యిప్పించాలని మనవిచేస్తూ ఈ అవకాశం యిచ్చినందుకు తమకు ధన్యవాదాలు చెప్పుతూ శిలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రమౌళి :- ఆద్యక్షా వాణిజ్య పంటల విషయంలో ప్రభుత్వానికి నిర్దిష్టమైన ప్రణాళిక లేకుండా ఉండడం చాల శోచనీయంగా వున్నది. ముఖ్యంగా ప్రత్తి విషయం సత్యనారాయణగారు చెప్పారు. చివ్వితవరణంగా చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. పోయిన సంవత్సరం సువీన్, వరలక్ష్మికి ఎక్కువ రేట్స్ ఉండడం జరిగింది. సువీన్ కు గత సంవత్సరం ఎక్కువ రేట్స్ ఉండి ఈ సంవత్సరం సువీన్ కు ధర లేకపోవడం. లాంగ్ స్టేపుల్ కాటన్, 120 వ నంబరు దారం వచ్చే సువీన్ కు ధర లేకపోవడం అనేది ఎందుకు వస్తున్నది? అనేది చెప్పవలసివస్తే ప్రభుత్వమునకు ఒక నిర్దిష్టమైన ప్రణాళిక లేకుండా పోవడమే. ఒక ప్లానింగ్ ఉండాలి. ఇన్ని ఎకరాలలో ఈ వెరైటీ పండించాలి, యిన్ని ఎకరాలలో ఈ వెరైటీ పండించాలి అనే నిర్దిష్టమైన ప్రణాళిక లేకపోతే ఇలాంటి విషయాలు జరగడానికి అవకాశం ఉంటుంది. గుంటూరు జిల్లా, ప్రకాశం జిల్లాలలో చామండి ప్రత్తికి ధరరాక నిలవవుచి బాధపడుతున్నారు. అగ్రికల్చర్ ప్రైస్ కమిషన్ వారు మద్దతు ధర ఎప్పుడో ప్రకటిస్తాము అని చెప్పడం, ఇంతసేపకు ప్రకటించకపోవడం అనేది శోచనీయం. రైతులకు సహాయం చేయదలచుకుంటే నవంబరు దిశంబరు నెలల్లో తప్పనిసరిగా మద్దతు ధర ప్రకటిస్తే ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది లేకపోతే రైతులు వారి అవసరాల బట్టి వ్యాపారస్థులకో, మద్యదళాలకో, కమిషన్ దారులకు, వాణిజ్య వేయడం, దానివలన వారు వ్యాపారం చేసుకొని లాభం పొందడం జరుగుతున్నది రైతులు కోపితి చేస్తున్నారు. అందుచేత ఏ విధమైన ఉపయోగం లేదు చెరుకు గురించి చెప్పారు చెరుకు విషయం చాలసార్లు చర్చించుకుంటున్నాము చెరుకు, బెల్లం కూడ రైతుకి సమూహచేర్చారు రైతులు తయారుచేసే వస్తువులకు, పంటలకు ఏ విధమైన గిట్టుదాటు ధర కేటపోవడం, అదే పాక్షరీలకు పోతే రెండు రెట్లు, మూడు రెట్లు పాక్షరీ యజమానులకు, మద్యదళారీలకు వచ్చి బాగుపడడం అనే ఈ విధానం సమూహంగా మార్చవలసిన అవసరం వున్నది. పనుపు సంగతి చెప్పారు. రేట్ చాలా తక్కువగా వున్నది. వాటిమీద ఉన్నటువంటి కాన్మాటిక్స్ రేట్స్ ఎన్నో రెట్లు ఎక్కువగా ఉన్నాయి పొగాకు, సిగరెట్లు విషయం కూడ అలాగే వున్నది. మేరుకనగ మంత్రిగారు ఆలోచించాలి. మా ప్రాంతంలో దాదాపు 15 నేల ఎకరాలు కోష్టల్ ఏరియాలో వేరుసె గ పండుతున్నది మొదటి పంట, రెండవ పంట కూడ వేరుసెనగ

re. :- (1) Fall in wholesale price of cotton, turmeric, tobacco, sugarcane and jaggery.

వేస్తున్నారు. పురుగు నివారణోపాయాలు లేక, అగ్రికల్చర్ ఆఫీసర్స్ యొక్క సరైన సలహాలు యివ్వకపోవడంవల్ల పురుగు నివారణ మందులు సక్రమంగా సప్లయ చేయక పోవడంవల్ల, వాటిలో లోపం ఉండడంవల్ల ఈ సంవత్సరం వేరుసెనగ పంట చాల తగ్గి పోయింది. ఎకరానికి మూడు బస్తాల కంటే ఎక్కువ కాలేదు. ఇదివరకు 95 కె. జి. ల బస్తాకు రు. 170, 180 ఉన్నటువంటిది ఈనాడు రు. 130 లు వచ్చినది అంటే వారు పన్నులు కట్టలేకపోతున్నారు. అన్ని విధాల నష్టపడుతున్నారు. వేరుసెనగ రైతులకు ఆ ప్రాంతంలో తతిమా రైతులులాగా మార్కెటింగ్ యార్డ్స్ పెట్టడం అవసరం. అట్లాగే గోడౌన్స్ కూడ ఏర్పాటు చేయవలసిందిగా కోరుతూ తెలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ హాల సుబ్బయ్య : అధ్యక్షా! మనది వ్యవసాయరాష్ట్రం. వ్యవసాయ రాష్ట్రం అయిన కారణంచేత మన మేయిన్ స్టే అగ్రికల్చర్. అందువల్ల మనం పండించేటటువంటి పంటలకు గిట్టుబాటుధర అనేది చాలా ప్రధానమైన అంశం అని తమకు మనవి చేస్తున్నాను. మనం వాణిజ్య పంటలలో 90 శాతం మార్కెట్ కే పండిస్తున్నాము. అహార పదార్థాలు 40 శాతం మార్కెట్ కు, 60 శాతం కన్సర్వేషన్ కు చేస్తున్నాము. 60 శాతం కన్సర్వేషన్ చేస్తున్నాము. 90 శాతం మార్కెట్ కు పండించే వాణిజ్య పంటల ధరవరకు రైతు ఆర్థిక విధానంపై ప్రధానమైన ముద్ర వేస్తుండనేది ప్రభుత్వం గమనించాలి. ప్రత్తి పండిస్తున్నాము, పొగాకు పండిస్తున్నాము. పసుపు పండిస్తున్నాము, బెల్లం, చరకు వీటిధర ఎలా వున్న వ్యవసాయంలోకి పెట్టుబడిదారి సంబంధాలు ఏర్పడ్డ కారణం చేత పెట్టుబడి అనేది వ్యవసాయానికి ప్రధానమైన అంశంగా వున్నది. ఈ రోజున ప్రత్తి రైతు రు. 2,500 లా ఒక ఎకరాకు పెట్టుబడి పెడితే తప్ప ఏ ప్రత్తి రైతు. పొగాకు రైతు రు. 1500 నుంచి 2,000 వరకు పెట్టాలి. అంతేకాకుండా పురుగుల మంచు, గత సంవత్సరానికి ఈ సంవత్సరానికి గవర్నమెంటు లెక్కల ప్రకారం పెరిగింది. ఉత్పత్తి ఖర్చు 80 నుంచి 98 శాతం ఉత్పత్తి ఖర్చులు 30 నుంచి 98 శాతం పెరిగితే యమ్. సి. 5 తీసుకుంటే - పోయిన సంవత్సరం రు. 600 ఉంటే ఈ రోజు రు. 490 లకు కొనే నాడుడు లేదు. ఖర్చులు పెరిగినాయి, వచ్చే వరంబడి తక్కువగా వున్నది. సువీన్ కొనే నాడుడు లేదు, షరల్డ్ కి కొనే నాడుడు లేదు. రైతాంగం చాలా పెద్ద ఎత్తున నష్టపోతున్నారు, కాబట్టి వారి యొక్క ఉత్పత్తిని కొనే దానికి ప్రభుత్వం వెంటనే మార్కెట్ లోకి రావాలి దానికి మార్గం ఏమిటి? ఎస్.టి.పి. ద్వారా కొంటారా? లేకపోతే ప్రభుత్వం కొనుగోలు చేసి మార్కెటింగ్ పెడరేషన్ ద్వారా రైతును ఆదుకొంటారా అని అడుగుతున్నాను. తమ దృష్టికి ప్రధానమైన అంశం తీసుకు వస్తున్నాను. ఈ రోజు వరకు ధరల వ్యత్యాసం మానుకుంటే ఇబ్బన్లు 90 కోట్ల రూపాయలు రైతు నష్ట పడ్డాడు. మార్కెట్ ప్రారంభించిన రోజుకు ఈ రోజుకు అంటే దాదాపు రెండు మాసాల్లో ప్రత్తి రైతులు 90 కోట్ల రూపాయలు

re. :- (1) Fall in wholesale price of cotton, turmeric, tobacco, sugarcane and jaggery.

యలు నష్టపోయారు. వారి యొక్క పరిస్థితి ఎలా వున్నదో చూడండి పొగాకు విషయంలో మేము అంతా కలిసి యాక్సన్ కమిటీగా ఏర్పడి 1800 రూపాయలు క్వింటాల్ నల్ల రేగడి భూములలో పండినది. రు. 1550 నుంచి 1650 ల వరకు రైల్వే సాయితో భూములలో పండినది కొనాని నిర్ధారణ చేస్తే కొన్నారా? కొనలేదు. 1100 లకు కొన్నారు. రైల్వే సాయితో భూములలో పండినది 1800 రూపాయలకు కొనాలంటే దానిని రు. 1800 లకు కొన్న నాధుడు లేడు. రైతు దివాళా తీసేటటువంటి పరిస్థితి దాపురించింది. పనుపు వున్నది. కడపలో పనుపు పండించిన రైతుల యొక్క గోడు చెప్పడానికి వీలులేదు. దుగ్గిరాల మార్కెట్. నిజామాబాద్ మార్కెట్ లో పనుపు పండించిన రైతులు పొడై పోయినాము అనే పరిస్థితిలో వున్నారు. రైతు దెబ్బతింటున్నాడు గదా యింకా ఎందుకు పండిస్తున్నాడు అని అడగవచ్చు. ఇంకొక మార్గం ఏమిటి రైతు దెబ్బతింటున్నాడు, నష్టపడుతూ ఎందుకు పండిస్తున్నారు అనే వాదన కూడా లేదు. పండిస్తున్నారైతే పండించాల్సిందే. ఆ మంచలో ఉండాల్సిందే, ఆ నల్లి కట్టాల్సిందే. ఇంకో మార్గం లేదు. ఈ సంవత్సరం కాకుండా వచ్చే సంవత్సరం అయినా రైతు వస్తాయనే ఆశతో రైతు ఉన్నాడు. అందువల్ల తప్పనిసరిగా ప్రభుత్వం ఆదుకోవాలి. ప్రతి ఉన్నది, నువన్ బ్రహ్మాండంగా పండిస్తుంటే సూడాన్ నుంచి దిగుమతి చేసుకుంటున్నాము. ఇదేమి కగ్గు? సూడాన్ నుంచి, పాకిస్తాన్ నుంచి.

Sri CH. Venkatarao :- It is not a fact.

Sri Poola Subbaiah :- It is a fact.

Sri CH. Venkata Rao :- It is not a fact.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య : మేము ఢిల్లీకి పోయినాము.

శ్రీ సి.పెచ్. వెంకట్రావు : నేను అతారిచేటివేగా చెప్పుతున్నాను.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య : మేము పోయినప్పుడు అడిగితే వారు ఏమన్నారంటే సూడాన్ తో, పాకిస్తాన్ తో చేసుకొన్న ఎగ్రిమెంట్స్ ఉన్నాయి. ఆ ఎగ్రిమెంట్స్ మేము వాయిలెట్ చేయలేము గదా అని చెప్పారు.

శ్రీ సి.పెచ్. వెంకట్రావు : అది కూడా పార్ట్ స్టేపుల్ కాటన్, పాకిస్తాన్ గత సంవత్సరం జైల్ టెక్స్ టైల్, ఎగ్రిమెంట్స్ వల్ల వచ్చినది. దిగుమతి చేసుకుంటున్నాము లాంగ్ స్టేపుల్ వున్నది.

శ్రీమాల సుబ్బయ్య: రైతునకు గిట్టుబాటు ధర యివ్వండి. సపోర్ట్ ప్రైస్ ప్రకటించండి. ఎందుకు ప్రకటించడం లేదు? సపోర్ట్ ప్రైస్ ప్రకటించి సపోర్ట్ ప్రైస్ ప్రకారంగా కొనండి.

అప్పుడు మాత్రమే రైతు దివాలా తీయ్యడు. ఎందుకని సపోర్టు ప్రైస్ యివ్వ 6-00 p.m.
దానికి మీరు ప్రయత్నించడం లేదు? కేంద్రమంత్రి పదేల్గాడు యిక్కడకు వచ్చి
సప్పుడు మేము అడిగాము - పారేమన్నారంటే - మేము సపోర్టు ప్రైస్ నిర్ధారణ
చెయ్యము, ఎందుకంటే సపోర్టు ప్రైస్ నిర్ధారణ చేస్తే మేమే కొనవలసి వస్తుంది. రైతు
మా మీద ఎవడతాడు - తంటున్నారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్రం వద్దకు పోతే వారు
ఏదైతే పరిష్కారం చేస్తే తప్ప యిది సాధ్యం కాదు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వతం అదుకోలేదు.
డిప్టీతో యిది నిర్ధారణ కావాలి. గుత్త కంపెనీల యొక్క వలుకుబడితో ధరలు నిర్ధారణ
కాబోతున్నాయి. ఇంకొకటి చెప్పి సమీక్షనను అడిగితే - మీరు పోయి లాబీ చేసుకోండి,
లేకపోతే మీళ్ళ గిట్టేదానివద్ద రైతులు తిరుగుతారు. మీరు కాస్త ర్యూమ్ దాము. రైతుకు
లాభం లేదు. దోపిడికి గురి అవుతున్నాడు. మీరు సాధ్యమైనంతగా కాపాడు కోవ
దానికి నేనొక సూచన చేస్తాను. ప్రతి సంవత్సరం మీరు ముందే మీరు బిల్లు తీర
ప్రకటించండి. ఆ ధర ప్రకారం కొనుగోలు చెయ్యదానికి యంతా బిల్లు తీర్చాల్సి
చెయ్యండి. ఆ విధంగా రైతును కాపాడింది. లేకపోతే, రైతు దివాలా తీయ్యబోతున్నాడు.
కనక జాతీయాదాయం పదిపోతున్నది. మన రాష్ట్ర ఆర్థిక విధానం మూలబోయి పరిస్థితి
మీదే. వ్యవసాయం సంక్షోభంలో పడి పరిస్థితి దాపురించింది. అందుడం కలిసి దావా
దాలి. దావా తీర్చింది. పదాన పార్టీత కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలపై వస్తున్నది
మీదారా పునవిజయనాన్న

[illegible]

re. :- (1) Fall in wholesale price of cotton, turmeric, tobacco, sugarcane and jaggery.

से यह हमारी जिम्मेदारी है कि उन को मदद दी जाए। बारिश का हाल यह है कि वक्त पर बारिश नहीं होती। जिस वक्त बारीश होना चाहिए नहीं होती। काश्तकारों के लिए इररीगेशन की सड़लत नहीं है। जो कुछ भी काश्त होता है उस में से खर्च निकालने के बाद काश्तकार कुछ भी नहीं बचता। अगर मिनिस्टर साहेब इस के लिए एक कमेटी काएम करते मालूम होगा कि फी एकर काश्तकार को कितना बचता है। कपास मिर्च जवार जो रबी का फसले है उनकी कीमत बाजार में बराबर नहीं आती इस लिए मैं कहूंगा कि जब तक काश्तकार को ज्यादा से ज्यादा इररीगेशन का सहलत न दी जाए वह जिन्दा नहां रह सकता। यह बडे शर्म की बात है कि सो सो साल के जो तालाब और कुण्टे है वह खराब हो चुके है लेकिन उन को ठीक नहीं किया गया जिसकी वजह से काश्तकार वक्त पर काश्त नहीं करसकते। इसलिए मैं कहूंगा कि खरीफ की असल के लिए वक्त पर फरटला-ईजर्स और लोन मिल जाना चाहिए। यानी में और जून के महीनों में यह चीजे काश्तकारों तक पहुंच जाना चाहिइ। लोन वक्त पर और बगैर किसी दिक्कत के जल्द से जल्द देने का इन्तेजाम किया जाए।

कोआप्रेटिव सुसाइटीज से जो लोन दिय जाता है वह सिस्टम ठीक नहीं है एक एक कोआप्रेटिव को सात आठ गांव को लोन देना पडता है जो ठीक नहीं है। इस सिस्टम को सुधारना चाहिए। क्राप इनशुरेंस का जो सिस्टम है वह कागज पर ही है उसकी अमल में नहीं लाया गया। मेरे जिले से क्राप इंशोरेंस शुरू करने के लिए रिकवेस्ट किए है मैं मंत्री साहेब से कहूंगा कि वह आदिलाबाद मंघोल भैंसा वगैरामें क्राप इंशोरेंस शुरू करे तो महेरबानी होगी असेम्बली में इतना वक्त लेकर तफसलात में नहीं जा सकते लेकिन मेरी यह रेकवेस्ट है कि किसानों को क्या सहलत दे सकते है उन्न पर गौर किया जाना चाहिए। कपास की फसल खराब होगई है हलदा को कीड लग गया है इस वजह से मैं मंत्री साहेब से रेकवेस्ट करता हूं कि अगर कल्चर के ताल्लुक से एक मीटिंग बुलाकर उनके बारे में सोचें।

वक्त कम है मैं इतना ही कहते हुए खर्चसा लेता हूं।

re. : (1) Fall in wholesale price of
Cotton, Turmeric, Tobacco,
Sugarcane and Jaggery.

శ్రీ సి జంగాడడ్డి :- అధ్యక్షా, ఏ శాసనసభ సమావేశంలో అయినప్పటికీ 6-10 p.m.¹ చెరుకు నర గుంటి మాట్లాడడం ఉంది. చెరుకు ధర, పసుపు ధర, ప్రత్తి ధర, పొగాకు ధర ప్రతి సమావేశంలో వస్తున్న విషయం. 1987 నుంచి ఇక్కడ శాసన సభ్యుగా ఉండి సేను గమనిస్తున్న విషయం. ఈ విషయమై ప్రతిసారి పెద్ద చర్చ జరిగి చూడే ఉంటుంది. మంత్రులు, మఖ్యమంత్రులు వ్యవసాయదారులే, కుటుంబాల నుంచి వచ్చిన వారే, గ్రామాలునుంచి వచ్చిన వారే. వ్యవసాయ మంత్రులు కూడా ఎల్లసా సుదూరలే. అంతరూ వైష్ణవులే, కడప మాయమైనట్లు ఉంది. పోస్టాను నుంచి ప్రత్తి ప్రించుకోడం లేదని మంత్రిగారు అన్నారు. మంత్రిగారికి ఎక్కిడెక్కడ ఏమి పంపిస్తున్నది, ఎక్కడ నుంచి ఏమేమి తెప్పించుకుంటున్నామో తెలియకపోతే కష్టం భారతదేశంలో పోస్టానులో పండ్ల ప్రత్తి కంటే మంచి రకం ప్రత్తి పడుతున్నది. పోస్టాను రైతుకు ఏ ధర ఇస్తున్నారో అదేరకమైన ప్రత్తికి భారతదేశంలోని రైతుకు అదే ధర ఇవ్వకపోతే ఎట్లా? ఇక్కడ ఇవ్వడం లేదు. ప్రత్తి ధర తగ్గుతోంది. బట్ట ధర పెరుగుతోంది. ఇదేమి సూత్రం? ఉదాహరణకు ఒక కేజీ దూదితో తయారయే బట్ట ఎంత లాభం వస్తుందని ఆలోచిస్తే చాలా లాభం వస్తుంది. వ్యవసాయం చేసే బయ్యల వ్యాపారంచేస్తే మంచిదని చాలా మంది చెబుతుంటారు. గడ్డన్న గారు గ్రూప్ లెన్ స్మాంబెన్స్ గురించి వగైరా ఎన్నో చెప్పారు, అవేమీ లేవు. పొగాకు కొనడంలేదని మొత్తుకుంటున్నాం. బలవంతంపై కొంటే క్వింటాలు రు. 150-200 లు కొంటాడు. బెర్రిలీ సిగరెట్టు ధర ఎంత వుందో చూడండి, బీడీ ధర చూడండి. మా చిన్నతనంలో వైసకు వది బీడీలు ఇచ్చేవారు. ఇప్పుడు ఒకటి కూడా ఇవ్వడు. పొగాకు ధర తగ్గినప్పటికీ బీడీ ధర తగ్గదు, పెరుగుతూనే ఉంది. అంటే ఏమిటంటే - ముడి సరుకు ఎవరైతే తీసుకువెళ్ళి మెషిన్ లో ఆడించి వాడకంలోనికి తెస్తాడో అంతా వాడి చేతులలో ఉంది. ఆ పెట్టుబడిదారే వ్యవసాయ పంటకు ధర నిర్ణయిస్తాడు. అతడే తిరిగి తను తయారీ చేసిన సరుకుకు కూడా ధర నిర్ణయిస్తాడు. ఇది ఎంత వైరుధ్యంగా ఉందో ఆలోచించండి. పారిశ్రామికవేత్తలు తాము ఉత్పత్తిచేసే సరుకు ధర తామే నిర్ణయిస్తారు తను ఉత్పత్తికి కావలసిన ముడి పంట ధర కూడా తామే నిర్ణయిస్తారు. ఇది ఎంత విఘ్నరంగా ఉందో ఆలోచించండి. ప్రతి శాసన సభ్యుడు, పార్టీ విభేదాలుతో నిమిత్తం లేకుండా ఎంత చెప్పి వచ్చినా ప్రభుత్వం పట్టించుకోడం లేదు. వారిపై ప్రేమ లేక కాదు. చేయాలనే చిత్త శుద్ధి లేక. ఎవీ రేయన్ను కలపెనీ బంద్ తయినది. బకారలో కట్టె మనం వాడుకోవాలంటే రు. 4 లు పెట్టి కొనుక్కోవాలి వా.కి రు. 1-25 కే ఇస్తున్నాం ఎందుకు? 2000 మందికి ఉద్యోగాలు చూపించాడని. ఇన్ డైరెక్టుగా ఇది ఎంత నష్టమో ఆలోచించాలి. పొగాకు అయినా ప్రత్తి అయినా పరిస్థితి ఇదే. చెరుకును

re. : (1) Fall in wholesale price of
Cotton, Turmeric, Tobacco,
Sugarcane and Jaggery.

చక్కెర చేసే కిలో రు 7 అంటాడు. బెజిలు నుంచి విడేశాల నుంచి చక్కెర తెచ్చి వారికి రు. 7 లు ఇస్తున్నాం. ఇక్కడ కంట్రోలు లేకుండా అమ్ముతున్నాం. ఇక్కడ రైతుకు గిట్టుబాటు ధర ఇచ్చి ప్రోత్సాహకరమైన వర్యలు సేసుకుంటే బైటనుంచి తెప్పించుకోడం ఎందుకు? భారతదేశం రైతుకు విడేశ కైతుకు ఎందుకు డిస్క్రిమినేషన్లు చూపుతున్నారు? ఎందుకు ఈ తారతమ్యం? అక్కడ ప్రభుత్వం ఇచ్చే రేటు ఇక్కడ ఎందుకు ఇవరదం లేదు? తెలంగాణాలో పండించే ప్రత్తిని మహారాష్ట్రలో అమ్ముకుంటున్నారు. అక్కడ రు. 500-580 లు యిస్తున్నారు. మనకు జిల్లా మార్కెటింగు కమిటీలు, సొసైటీలు, కార్పొరేషన్లు ఉన్నాయి. అంగట్లో అన్నీ వున్నాయి, అల్లుని హోట్లో కని అన్నట్లు వుంది మన పరిస్థితి. ఈ విషయాల్ని బలోచింపవాలని కోరుతూ సంతకం చేస్తుంటున్నాను.

مشری امباچی۔ اسپیکر صاحب۔ گزشتہ ۱۵۔۲۰ سال سے بارش دقت پر نہیں ہوا ہی ہے۔ کبھی بارش زیادہ ہوتی ہے اور کبھی کم ہوتی ہے۔ اس کی وجہ سے فصلوں پر اثر پڑ رہا ہے۔ اور کانوں کا نقصان ہو رہا ہے۔ جتنا خرچہ زراعت میں کسان لگاتے ہیں اس سے کم آمدنی ہوتی ہے۔ خاص طور پر ٹرانسبل لوگ جو کپاس جو اور وغیرہ لگاتے ہیں اسکی جیسے کہ فصل آنا چاہیے نہیں آتی۔ کبھی بارش زیادہ ہوتی ہے اور کبھی کم ہوتی ہے۔ حال ہی میں آئی۔ ٹی۔ ڈی۔ ٹی کے پراجیکٹ آفیسر کی جانب سے کچھ باولیاں کھدائی جا رہی ہیں لیکن پوری طرح کھدائی نہیں ہو رہی ہے۔ پروگرام کو صحیح طور پر عمل میں نہیں لایا جا رہا ہے۔ یہ محض حکومت کی کمزوری کی وجہ سے ہے۔ ٹرانسبلز کو تری کاشت کے لئے باڈی کھودنے کی منظوری دی جاتی ہے۔ گورنمنٹ اپنی طرف سے کنسٹرکٹر کو بھیجی ہے لیکن باڈی پوری طرح نہیں کھودی جاتی اور باڈی کی جگہ وہ ایک گڑھا بن کر رہ جاتا ہے۔

re. : (1) Fall in wholesale price of
Cotton, Turmeric, Tobacco,
Sugarcane and Jaggery.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :- ఆన్ ఎ పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్, సర్-ఉత్పత్తి చేసిన దానికి రేటు దొరకడం లేదనే దాని బదులు ఉత్పత్తి రుపాయి రావడం లేదు. ఈ విధంగా చెబుతున్నారు. కాదు ఉరుమాలో చెబుతున్నారు కనుక మీకు తెలియకపోవచ్చు. నష్టం కై వర్క్ అయిపోతోంది.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- ఎదో ఒకటి మాట్లాడసినాండి.

شرعی امور ہیں۔ ٹرانسبل لوگ زراعت سے کم واقف ہوتے ہیں۔ وہ دوسرے

پیشوں میں بھی مصروف ہوتے ہیں۔ اس پر آپ کو کیا اعتراض ہے۔ میں خاصی طور پر حکومت سے

گزارش کروں گا۔ ٹرانسبل کی زراعت کو ترقی دینے کے لئے زیادہ سے زیادہ فنڈز کے لئے ان کو ترغیب دی جائے گی۔

శ్రీ సిహెచ్. వెంకట్రావు :- అదృష్టం గొరప సభ్యులు కేంద్రమోగి గారు, తొరటం సత్యనారాయణ గారు, వెంకటరత్నం నాయుడు గారు, జనార్దన రెడ్డి గారు, సుబ్బయ్య గారు, గడ్డెన్న గారు, జంగారెడ్డి గారు, అంబాజీ గారు ఈ చర్చలో పాల్గొని అనేకమైన సలహాలు ఇచ్చారు. వీటిలో ముఖ్యమైన విషయాలు చెందు మాడున్నాయి. ఇందులో ముఖ్యమైనది - ప్రతి పంటలు పంటదానికి ముందుగానే చెద్దతూ ధర ప్రకటించాలి అనేది. ఈ విషయమై మన ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి నివేదించాడు. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆలోచనలో ఉంచని అనుకుంటున్నాము. ఎగ్రికల్చర్ ప్రైస్ కమిషన్ వారు కూడా ఆలోచనలోనికి తీసుకున్నారు. ఏ పైరు గిట్టుబాటు అవుతుందో ముందుగానే చూచుకుని ఆ పైరునే వేసుకోడానికి విలువంటుంది. దెరుప ఉత్పత్తి ఎక్కువగా ఉంది. గిట్టుబాటుగా ఉంది కనుకనే ఉత్పత్తి ఎక్కువగా ఉంది. ప్రత్తి ఉత్పత్తి ఎక్కువగా ఉంది, గిట్టుబాటుగా ఉంది కనుకనే ఎక్కువగా ఉంది. వలానా పంట గిట్టుబాటుగా ఉంటుందని ఎక్స్లెక్ ఇచ్చినందువల్లనే ప్రైస్ కంట్రోలు అవుతుందా అంటే అది సాధ్యమయ్యేది కాదు. వలానా పంట ఇన్ని ఎకరాలు పండించాంటే ఆ పరిధిగా ఎవరూ చేయరు. ఎవరి అవకాశాన్ని బట్టి వారు చేస్తారు. ఒక విధమైన రిస్ట్రీక్షన్, అపీషియల్ డైరక్షన్ ఉండాలి అంటున్నారు. సిబిడి చేయాలి అనుకుంటున్నాం. వచ్చే సమావేశంలో ఇంట్రడ్యూస్ అవుతుంది. అప్పుడు రాష్ట్ర అవసరాలు ఏమిటి, ఎక్కడ ఏ పంట పండించాలి అనేది తెలుసుకోడానికి కొంత సాధ్యం అవుతుంది. మద్దతు ధర విషయం చెప్పాలంటే-రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రతి సంవత్సరం వాణిజ్య పంటలు, ధాన్యం గురించి కేంద్ర ప్రభుత్వానికి రికమెండ్ చేస్తూనే ఉంది. ఎపీసీ వారు అన్ని రాష్ట్రాలను దృష్టిలో

re. : (1) Fall in wholesale price of
Cotton, Turmeric, Tobacco
Sugarcane and Jaggery.

పెట్టుకుని కన్‌స్ట్రక్టర్‌ను ప్రొహ్యూసర్‌ను దృష్టిలో పెట్టుకుని ధరలు నిర్ణయిస్తుంటారు. అందులో రైతులు ప్రతినిధులు లేరు అన్నారు. రైతు ప్రతినిధి ఒకరున్నారు. ఆయన చౌదరి రణబీర్ సింగ్. ఇందులో పెద్ద ఎకనమిస్టులు, అనేక రంగాల్లో నిష్ణాతులైన వారున్నారు తప్ప మరొకటి కాదు అన్ని రాష్ట్రాల పరిస్థితులు చూసుకుని వారు పంట ధర నిర్ణయిస్తారు.

20 p.m.

గౌరవసభ్యులకు తెలుసు. ఇక్కడ ఏకగ్రీవముగా తీర్మానమును పాస్ చేశాము. అగ్రికల్చరల్ ప్రైసెస్ కమిషనరు రిస్ట్రక్చర్ చేయాలని, వున్న పరిస్థితులలో వుండటానికి వీలులేదు, రైతులకు ఎక్కువ ప్రాతినిధ్యము వుండేటట్లు మార్పు చేయాలని మన రాష్ట్రమునుంచి ఒక ప్రతినిధి వుండాలని కోరినాము. మన రాష్ట్రములో పండించినన్ని పంటలు ఏ రాష్ట్రములోను పండించడములేదు, మన రాష్ట్రమునుండి రైతు ప్రతినిధి వుంటే మన రైతుకు న్యాయము జరుగుతుందనే ఉద్దేశ్యముతో కేంద్రముతో సంప్రదిస్తున్నాము. ఇతరులతో పోల్చినపుడు మన రాష్ట్రములో వ్యవసాయ సంపద ఎక్కువగా వుంది. ఎరువులు అవి ఎక్కువ వాడుటవల్ల ఖర్చులు యెక్కువ అవుతున్నాయి. కోస్టల్ ఏరియాలో అతివృష్టి, అనావృష్టి పరిస్థితులవల్ల దిగుబడి తక్కువ అయిపోవడము జరుగుతున్నది. పొగాకు, పత్తిగురించి చాలామంది చెప్పారు. పొగాకుకు గిట్టుబాటు ధర దొరుకుతున్నది. గత సంవత్సరపు పొగాకు పూర్తిగా క్లీయర్ అయ్యింది. దీనికి బాద్ సైడ్ మార్కెటు అవకాశాలు వున్నాయి ఈ సంవత్సరం ఉత్పత్తి తక్కువ వుండుటవల్ల గిట్టుబాటు ధరకన్న యెక్కువ ధర వచ్చిన విషయం గౌరవ సభ్యులకు తెలిసినదే. 1,2 కోట్ల యెక్కువధర రాబోవచ్చును. మొత్తముమీద పొగాకు రైతులు తృప్తిపడి నారు. చెరుకుకు 185 రూపాయలు యిచ్చాము. ఈ సంవత్సరము రు. 80లు పెంచి రు. 191లు యిచ్చాము. ఖండసారి ఫ్యాక్టరీలు యివ్వకపోవచ్చును. వారు రు. 180లు యివ్వాలని నిర్ణయించినది. పర్యేజి టాక్స్ 16 రూపాయలు మేమే యిస్తాము, నష్టము తేకుండా వుంటుంది, రైతులకు 190 రూపాయలు యివ్వాలని చెప్పడం జరిగింది. అక్కడక్కడ ఉల్లంఘించడము జరిగింది. అట్లా పే చేసినట్లు రిపోర్టులు తీసుకొన్న తరువాతనే ఈ కన్వేషన్ యివ్వాలని చెప్పడము జరిగింది. డైరెక్టరుకు విజయనగరం, గుంటూరు జిల్లాలలో ఖండసారి షుగర్ ఫ్యాక్టరీలు యివ్వడములేదని చెప్పినపుడు అక్కడ డైరెక్టరు ఆఫ్ అగ్రికల్చర్, కేన్ ఇన్‌స్పెక్టరు వెళ్ళారు. ఫ్యాక్టరీలు యివ్వనట్లు కాగితము మీద కంప్లైయింటు వ్రాసి యివ్వమంటే కాగితముమీద వ్రాసి యివ్వలేదు. అట్లా యిచ్చినట్లయితే రైతుల దగ్గర వున్న కేన్ ని తీసుకోరనే భయమువలన. ఈ సంవత్సరము కెపాసిటీకి మించి చెరుకు వుండుటవల్ల ఈ పరిస్థితి ఏర్పడినది, దీనినిగురించి చైలెజర్

re. : (1) Fall in wholesale price of
cotton, turmeric, tobacco,
sugarcane and jaggery.

మీటింగ్ పెట్టి చర్చించాము. పంటల ధరల గురించి కేంద్రముతో సంప్రదించటానికి ముఖ్యమంత్రిగారు డిల్లీ వెడలుతున్నారు. నేను, ఘగర్ మంత్రి శ్రీ బాలగోడగారు కేంద్రప్రభుత్వముతో మాట్లాడుతారు. మే 15 వరకు కేన్ టెక్రెక్స్ చేయవలసి వుంటుంది. యెండలు యెక్కువగా వున్నాయి. రికవరీ తగ్గిపోతుంది. రైతులకు నష్టమవుతుంది. కన్సషన్స్ యిచ్చినా సరే మొత్తము కేన్ ఫూర్తి చేయడానికి ప్రభుత్వము ప్రయత్నము చేస్తున్నది. ఘగర్ ఫ్యాక్టరీలు క్రష్ చేయడానికి ప్రభుత్వము తప్పక కృషి చేస్తుంది కాటన్, పసుపు వున్నాయి. కాటన్ వర నెరుబికన్న తగ్గిన మాట వాస్తవము. ఈ సంవత్సరము సరౌర్థు ప్రైస్ డిక్లెర్ చేయాలని చెప్పారు. కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని అడిగాము. సపోర్ట్ ప్రైస్ యిచ్చడానికి అవకాశము లేదు. గత సంవత్సరము అగ్రికల్చరల్ కమిటీనికి యెక్కువ ధర యిచ్చాము అదేవిధంగా యిచ్చినపుడు మార్కెట్ వుంటుంది. యెక్కువ యిస్తే ప్రైవేటు మార్కెటు ప్రైస్ దిప్రెస్ అవుతుంది అని చెప్పారు. రేపు ఢిల్లీ వెళ్ళినపుడు కేంద్రమంత్రితో మాట్లాడి సపోర్ట్ ప్రైస్ డిక్లెర్ చేయాలని కోరుతాము. గత సంవత్సరము సపోర్ట్ ప్రైస్ కన్న యెక్కువగానే అమలులో వుంది తప్ప తక్కువ లేదు. ప్రైవేటు మార్కెటు కన్న 40, 50 రూపాయలు తక్కువ వుండవచ్చు. ఎ.పి.సి. సభ్యులు రిబిల్స్ సింగ్ గారు యిక్కడకు వచ్చారు, గుంటూరు, విజయవాడ ప్రాంతానికి వెళ్ళివచ్చారు. రైతులు విచారించి వారి కష్ట సుఖాలు తెలుసుకొని వచ్చారు. కాటన్ విషయములో కాటన్ కార్పొరేషన్ ప్రతినిధులతో మార్కెటింగ్ డైరెక్టరు, ఎస్.జి.తో 22వ తేదీ సమావేశం డిస్కస్ చేశాము. స్టాకు ఎంత వున్నదో సరే డబ్బు కొరతలేదు తీసుకొనడానికి కాని గోడౌన్స్ యిబ్బంది వుంది అన్నారు గోడౌన్స్ తెగొని యె త కాపొనినస్తే అంత ప్రొవైడ్ చేస్తాము. గత సంవత్సరపు ధరకు కొనాలని చెప్పాము కొంటున్నారు. అదిలాబాదు ఇంకా అసనదము వుంటే పరిష్కారము. ప్రకాశము, గుంటూరు, రాయలసీమ ప్రాంతాలలో కాటన్ కొనడానికి సిద్ధముగా వుంది కార్పొరేషన్.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :- ప్రకాశం జిల్లాలో కొనేనాదుడు లేక కాటన్ అంతా ఆట్లాగే వుంది.

శ్రీ సి.హెచ్. వెంకటరావు :- ఏ సెంటరులో కొనడము లేదో వ్రాసియిస్తే తగు చర్య తీసుకొంటాను. I assure you that I will take prompt action.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :- ప్రకాశం జిల్లాలో చిలకలూరిపేట అద్దంకి ఏరియాలలో కొనడం లేదు. గోడౌన్స్ లేవు అంటున్నారు.

re :- (1) Fall in wholesale price of cotton, turmeric, tobacco, sugarcane and jaggery.

శ్రీ సిహెచ్. వెంకటరావు :- 92వ తేదీన విస్కస్ చేశామని చెప్పాను కాదు. గోదాన్స్ ప్రొవైడ్ చేస్తాము. Where you require and we are prepared to give godown facilities అని చెప్పాము ఎక్కడెక్కడ గోదాన్స్ కావాలంటే అక్కడ ఎవ్వడానికి స్వయంబడు ఉంటుంది. మార్కెటింగ్ డైరెక్టరు నుంచి అదేలాంటి యివ్వబడినాయి. గోదాన్స్ వెసిలిటీస్ లెక్కపెట్టినా స్పెషల్ గా రిక్విజిషన్ చేసి కాటన్ పెట్టడానికి ప్రయత్నము చేస్తామని చెప్పడం ఉరిగింది. అందువల్ల ఏ సెంటరులో కొండను లేదో నాసి యివ్వండి. మేమి ఎస్టేబ్లిష్మెంట్ యిస్తాము పనులు గురించి అంతే ఏ వుండదు. కేసులో ఏమి, ఇతర చేశాంకీ కూడా పనులు ఉత్పత్తి యెక్కువగా వరుగుబట్ట ముంటుంది పరిశోధించండి. మునుపటి చేసే అవకాశము వుందనే భావము రైతులకు వుంది. ఎన్.టి.సి.ని అడిగివుడు వారు కొంటామని హామీ యిచ్చారు. ఢిల్లీ వెళ్ళినపుడు కేంద్ర ప్రభుత్వముతో చూట్లాడి రైతులకు యిబ్బంది లేకుండా ఎన్.టి.సి. కొర ప్రయత్నము చేస్తాం. రైతులకు సాధ్యమైనంతవరకు సహాయము చేయడానికి ప్రభుత్వము ఏమిచేస్తున్నదిని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కొరటూరి సత్యనారాయణ :- సరుకు దళారులకు చేరిన తరువాత ప్రభుత్వం రైతుకు చేసేది ఏమిటి ?

శ్రీ సిహెచ్. వెంకటరావు :- గిట్టుబాటు ఏం పట్టేట్లు చూస్తాము, గోదాన్స్ వెసిలిటీస్ క్రియేట్ చేస్తాము నేను చెబుతూ వుంటే ప్రభుత్వము ఏమీ చేయడములేదని చెప్పడం న్యాయము కాదు.

6-30 p.m. Sri Ch. Venkata Rao :- We are sincere. We are doing our best. We will try our best. There are so many constrains. It all depends on natural vagaries. The State Government is sincere. The Chief Minister is very much interested to help the farmers. We are trying our best. We will do our best.

గౌరవసభ్యులకు తెలియనిది కాదు. ఒక సంవత్సరం ఒక పైరుకు ధర తక్కువ రావచ్చు, ఒక సంవత్సరం యెక్కువ రావచ్చు. We are trying our best అని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కొరటూరి సత్యనారాయణ :- పత్తి విదేశాలకు యింపుతి చేసే విషయం ఆలోచించాలని చెప్పాము.

re. : (2) Continuation of middlemen
in Abkari trade contrary to
Government Policy

శ్రీ సిహెచ్. వెంకట్రావు :- పత్తి విషయంలో గత సంవత్సరంలో ఇంటర్మీషియర్ మాక్యెటలో రుమేనియా శ్రద్ధ తీసుకున్నది ఎస్.టి.సి. అధ్యక్షుడు, మేనేజర్ మా దగ్గరకు వచ్చారు. We will request them to explore the market. మేము కూడా థిల్లి వెళ్ళినప్పుడు ఆ శాఖకు చెందిన మంత్రిగారిలో మాట్లాడినప్పుడు యెగుప్టుకి ఏమాత్రం అవకాశం వున్నా తప్పక తీసుకుంటామని చెప్పారు. పత్తికి, పసుపుకు యెగుప్టుకి ఏమాత్రం అవకాశం వున్నా తప్పక చేస్తామని, రైతులకు సహాయపడతామని మనవిచేస్తున్నాను.

(Sri K Govinda Rao in the Chair)

re : (2) Continuation of middlemen in Abkari Trade Contrary to the Government Policy.

శ్రీ గొతు చంద్రశేఖర :- అధ్యక్షా, ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడిన తరువాతనే తామిందా - ఆంధ్రరాష్ట్రంలోనూ, ఇక్కడ హైదరాబాదు రాష్ట్రంలోనూ కూడా గీత పనివారి రక్షణ గురించి సత్కారాలు జరిగిన విషయం తమకు తెలిసినదే. దానిపై ఆంధ్రరాష్ట్రంలో ప్రభుత్వముపై విశ్వాస రాహిత్య తీర్మానం ప్రవేశపెట్టబడటం, ప్రభుత్వం పతనం కావడం కూడా జరిగింది. 1981లో ఆంధ్రలో మధ్యంతర యెన్నికలు జరిగినప్పుడు బియ్యం కాంగ్రెసు పేరుతో విజయం యెన్నిక ప్రధానీకలో వ్యతిరేకంగా గీత పని వారికి పునరావృత్తి కల్పించడం, అలా విలీనం చేసేసామని వాదించిన వారికి విల్పిస్తామని మొదటి షరతుగా తెలియజేశారు. - ఇంకా ప్రకారం కల్లు గీసేవానికి, కల్లు ఆమ్లవానికి మధ్య దళారీలు లేవందాచేయడం మా ధ్యేయం అని ఆనాడు చెప్పారు. ఆనాడు ఆంధ్ర ప్రభుత్వం, హైదరాబాదు ప్రభుత్వము కూడా చెట్టు గీసేవాడికే చెట్టు అనే సూత్రాన్ని అంగీకరించి కల్లు గీసేవాడికి, కల్లు అమ్ముకొనేవాడికి మధ్యదళారీ లేకుండా చేస్తామని ఆ రెండు ప్రభుత్వాలు ప్రకటించిన సంగతి యెవరూ కాదంటానికి వీలులేని నగ్నసత్యం. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడిన తరువాత సిల్వర్ జాబ్బి కూడా జరుపు కున్న తరువాత కల్లు గీత సొసైటీలను రద్దుచేస్తూ గ్రూపులుగా వేలంచేసి వద్దని కొన సాగిస్తున్నారు. గీత సంవత్సరం మరో మూడవ తరగతి మునిసిపాలిటీలో సొసైటీ లకు ఇవ్వటానికి బ్యాన్ లిఫ్ట్ చేస్తామన్నారు. ప్రభుత్వం ప్రకటించిన సూత్రానికి భిన్నంగా దుకాణాలను వేలం వేయడం మధ్యదళారీలను ప్రోత్సహించడం కాదా అని అడుగుతున్నాను. టేవర్ సొసైటీని విభజించటానికి డ్రీ ఫర్ టాపర్ పాలసీ చెప్పడం జరిగింది అయినా డ్రీ ఫర్ టాపర్ సూత్రాన్ని అమలు పరచకుండా మధ్యదళారీలను

re. : (2) Continuation of middlemen
in Abkari trade contrary to
Government Policy.

6-40 p.m. ప్రోత్సహించే దోపిడీ విధానాన్ని అమలు చేశారు. నిన్న యుక్తైజ్ మంత్రిగారి
చాంబర్లో ఈ విషయాలు చర్చ చేడగా శరిగింది.

వారేమో చాలా సుహృద్భావంతో చచ్చలు అన్ని పన్నులు పీల్చే సంతవరకు ఎగ్రేడు బి గ్రేడు పునిసిపాంటిలో, సారిక్రాక కేం రాల్లో సొసైటీలు వున్న చోట వాటికి బ్ల్యు దుకాణాలు బీజులు పెద్దగం గురించి ఆరో స్టామ్మారు. అంతవరకు ఆ మాట యిచ్చారు. నేను అనేదేమంటే, మాట యివ్వమని పరిస్థితి ఎందుకు తీసుకు వస్తారు, మీరు ప్రకటించిన సూత్రాలకు, పద్ధతులకు మీరు కట్టుబడి వుండాలి. అందు చేత చయచేసి కల్లు వ్యాపారములో దళాలను లేకుండా చేస్తామనే మీ ధ్యేయాన్ని తుచ తప్పకుండా అమలులో పెట్టడానికి యిచ్చుదున్న పద్ధతులను సవరించాలి. ఎక్కడైతే సొసైటీలలో దోపిడీలు కావడం లేదా అంటారు సొసైటీలలో దోపిడీలు కావడం లేదు అనడం లేదు. తప్పచేసిన వారిని శిక్షించండి. క్రిమినల్ గా ప్రొసీడెండ్ కాని ఎవరో దొంగగా పోచుకుంటున్నారని దానిమీద బ్రతుకుతున్న అనాథలను హింసించడం న్యాయం కాదు. ఒక విషయం మీ దృష్టికి తీసుకురావాలి. ఈనాడు సమాజములో ఏమి అస్తవ్యస్తాలు లేకుండా కొంత మందికి యిల్లు లేకుండా కల్లు చెట్ల తోపుల్లో గుడిశలు వేసుకొని కాపురాలు చేస్తూ చెట్లు గీసుకుని బ్రతికేవారి చరిత్రను మీరు ఒకసారి ఆలోచిస్తే మన సమాజములో ఏ పొరుడు కట్టకంటే పెద్ద మొత్తములో వన్ను చెల్లిస్తున్నవాడు గీత కార్మికుడు అనే స్వస్థాన్ని ఎవరు కాదనలేదు. గీత వన్ను పది రూపాయలు, టి. టి. పది రూపాయలు యీ 20 రూపాయలుగాకుండా టి. సి. ఎఫ్ పూర్తి లేకపోతే కాంట్రాక్టరు పూర్తి చెట్టుకు 100 నుండి 120 రూపాయల వరకు చెట్టు గీసుకున్నందుకు కొట్టుపన్ను క్రింద సూత్రాలు చేస్తున్నారు. ఇవి 150 వద్దకు మరి 40 వేసుంటే మొత్తం 190 రూపాయలు. యీ 190 రూపాయలు గాకుండా నె.బిరు వేయడానికే మామూళ్లు నె.బిరు వేసి కల్లు అమ్ముకుంటుంటే చెట్టు నుండి నిర్ణయించినట్లుంటే క్వాంటిటీ కంటే ఎక్కువ తీశారని హెగాన్ చేయడం, నీవు దుకాణము లోకి తీసుకుపోకుండా యిక్కడ అమ్ముతున్నావని మామూళ్ళు, యీ మామూళ్ళు లేక్క నేను చెప్పడ చుకోలేదు కాని వాస్తవానికంటే కనబడేది, 150 రూపాయలు చెట్టు గీసుకున్నందుకు కొట్టు పన్ను, చెట్టు పన్ను పది రూపాయలు. యివి 20, అంటే 150 ప్లస్ 20 అంటే 170 రూపాయలు. ఒక సంవత్సరానికి ఒక గీతవాడు 40 చెట్లు గిస్తారు. 40×170 అంటే మొత్తం 1100 రూపాయలవరకు ఒక నిరుపేద కల్లు గీసుకుని బ్రతుకుతూ ప్రభుత్వానికి గాని కంట్రాక్టరుకు గాని పన్ను చెల్లిస్తున్నాడు. ఇంత మొత్తం చెల్లించే పొరుడు మన సంఘములో మరొకరు వున్నాడా? మీరు ఆలోచించండి. అందుకని కనీస ధర్మంగా గీసేవాడికి - అన్ని పట్టులలో ఎగ్జంప్లన్

re. : (2) Continuation of middlemen in
Abkari trade contrary to
Government Policy.

మార్చి 25 వేల టర్నోవరు చేసుకునేవరకు సేల్స్ టాక్స్ ప్రభుత్వానికి కట్టనక్కర లేదు 15 వేల నికర ఆదాయం తెచ్చుకుంటే తప్ప ఇన్కంటాక్స్ కట్టవలసివ్వడం లేదు. స్మార్ట్ పార్మర్స్ అని, మార్జివల్ పార్మర్స్ అని చిన్న రైతులకు ఆదేశ వ్యవస్థలు జరిగితే వారికి ఎగ్జంప్షన్ ఇచ్చారు. కాని చెట్టు గినుకునే వాడికి ఎగ్జంప్షన్ లేదు. అందువల్ల కిల్లు గినుకుని బ్రతికే వాడికి, వాడి జేమం మేము కోరుతున్నామని వారికి అర్హతల ప్రోత్సాహం ఇస్తామని చెప్పే మీ పాలసీ నిజమైతే, పది చెట్లు గినుకునే వాడికి మూడు చెట్లకు ఏపన్ను లేకుండా పడలండి, అలాగే మధ్య దళారీలు లేకుండా చేయుమని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ విషయముతో ప్రభుత్వం తాను చెబుతున్నదానిని చేస్తున్న పనికి సామ్యం చూపించాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు మధ్యదళారీలను తొలగించడమే మా పాలసీ అని రెండు విషయాలు చెప్పారు. ఒకటి, సారా దుకాణాలకు మేము గ్రూప్-గు ఏర్పాటు చేయడం ద్వారా - యలకాకు తాలూకాకు ఒకటి చేయడం ద్వారా 40 కోట్లు అదనంగా సంపాదించామని చెప్పారు. అందుకని అనానికి సంబంధం లేదు, మా యిష్టం వచ్చినట్లు చేసుకుంటామన్నారు. నా చిన్నప్పుడు వుండేది, మొత్తం జిల్లా గుత్తాకు యిచ్చే పద్ధతి అదే పద్ధతి వచ్చిందన్న మాట, ఆసరా రాష్ట్రాన్నే ఒకరికే యిస్తే 80 కోట్లు వస్తాయని ఒకరికే యిస్తామనే పద్ధతి ఒకటి వస్తుంది. దానివల్ల స్కూలు పన్ను 40 కోట్లు పెరిగింది. మధ్యదళారీల పన్ను యింకొక 40 కోట్లు, వారు పొడే గూంధాలకు 40 కోట్లు మొత్తం కలిపి 120 కోట్లు వస్తుంది అన్న మాట. దీనికన్నా సారా అమ్మేవాడు మళ్ళీ పబ్లికీజుకు యిచ్చి యింత లీటరుకు అని నిర్ణయం చేయడం ద్వారా - రైతల్లుగా అమ్ముకునేవాడికి యివ్వడం ద్వారా - స్వచ్ఛమైవటువంటి సారా వూరికి పోతుంది, ప్రాణాలు తీసేపని తప్పుతుంది, మధ్య దళారీలను మేపే పని తప్పుతుంది. ఆ విధంగా గుత్త విధానం తొలగించడం ద్వారా గూంధాలు జోయి యిండ్ల మీద దాడి చేసి మనమ్యలను చంపే బాధ తప్పుతుంది. అందుచేత యీ పద్ధతిని రద్దు చేయాలని, ఆ విధంగా ప్రభుత్వ ఆదాయం దెబ్బతింకుండా రద్దు చేయడానికి అవకాశం వుందని మనవి చేస్తున్నాను. లచ్చన్న గారు కట్టు గురించి చెప్పారు. మూడు రకాల పన్నుల పద్ధతి తీసి వేసి ఒకే రకమైవటువంటి పన్ను పెట్టాలి, రెంటల్, చెట్టు పన్ను, ఓరరు పన్ను, అని మూడు గాకు డా ఒకే పన్ను పెట్టి యింత భాగం ఓనరుకు ఇంత భాగం గీసేవాడి సంక్షేమానికి ఇంకా భాగం ప్రభుత్వానికి అని నిర్ణయం చేయండి. దానితోపాటు నేరుగా గీసేవాడికి యివ్వండి. మీరు థర్డ్ క్లాసు మునిసి పాలిటీలలో యిస్తామన్నారు. కాదు. అని గ్రూపులను రద్దు చేసి నేరుగా గీసేవాడికే యిచ్చే పద్ధతిని అమలు చేయాలి. ఈ సొసైటీస్ టోగస్ చేస్తున్నాయంటే, బోగస్ వేస్తే

re. : (2) Continuation of middlemen in
Abkari trade contrary to
Government Policy.

వాదినీ రద్దు చేయండి. కాని వీరిని ఎందుకు హింసించేవని చేస్తున్నారు. ఒకసారి సొసైటీ ఏర్పడింది. ఏర్పడిన తరువాత అలాంటి ప్రతి సంవత్సరం లైసెన్సు తీసుకోవాలా? అప్పుడప్పుడు మొత్తంకంటే ఎప్పుడు మూడు ఏండ్లు చేసాలి. సొసైటీ వున్నంత కాలము లైసెన్సు వుంటే ఏమిటి నష్టము? సొసైటీ వున్నంత కాలము ఆ లైసెన్సు అట్లాగ వుంటుంది. సొసైటీ రద్దు అయ్యేవరకు లేకపోతే ఆ సొసైటీ వున్నంత కాలము పెడితే మీకు రచ్చినటువంటి నష్టం ఏమిటి? ఊరులో ఎన్నో చెట్లువున్నా ఒక అప్టికేషను ఇచ్చి గినుకునే పద్ధతి, సొసైటీకి అన్వయించే పద్ధతి ఉండేట్లు చూడాలి. ఎక్స్‌యిజ్ షింగ్ లాంటి అదాయం లేకుండా కోట్లు అని ప్రభుత్వం చిగిరిపోయింది. కనీసం పది శాతం అదాయం వారియొక్క సంక్షేమం కొరకు కేటాయించాలని కోరుతూ కనీసం మధ్యదశలోనూ మూ సంవత్సరం ఒక్కరి వేలం పుల్టో లేకుండా చేసి నేరుగా గిసేవాడికి ఇచ్చే పద్ధతి ప్రవేశపెట్టాలని, సారా గుత్త వివాదం రద్దుచేయాలని, దాని వల్ల రేపు మిమ్ములనే ప్రమింగే గుర్తాదివారుగా తయారు అవుతారని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

డాక్టరు వై. ఎన్. రాజశేఖర రెడ్డి :- అభ్యుదయ, గౌరవనీయ అచ్చన్నగారు చెప్పినట్లు యీ అబ్కరీ ట్రేడ్‌లో ముఖ్యంగా టాడీస్ ఎక్స్‌టెక్కుడైతే మిడిల్‌మెన్ వుంటున్నారో వారిని తీసివేయాలని ఎక్స్‌టెక్కుడైతే టాడీ కోఆపరేటివ్ సొసైటీలకు గాని బి ఎఫ్ టి లకు గాని ఇచ్చగించామో, వాటిని అర్గనైజ్ చేయగలమో అక్కడ అచ్చితంగా బి ఎఫ్ టి ల ద్వారా అదేవిధంగా ట్యాపర్లకు నేరుగా బెరెవిట్ ఇచ్చే విధంగా వారి ట్రేడు వారే చేసుకునే విధంగాచేసి దానిలో పది రూపాయలు వస్తే వారే తీసుకుని, మిడిల్‌మెన్ లేకుండా చేయాలనే ఉద్దేశముతో యీనాడు మొత్తం రాష్ట్రములో వుండే 11,872 టాడీ షాప్స్‌లో 7490 షాప్స్‌ను ఆటు సొసైటీలకు గాని యిటు బిఎఫ్ టి లకు గాని ఇవ్వడం జరిగింది. కేవలం 4882 షాప్స్ ప్రైవేటు ట్రేడర్లు చేతిలో వున్నవి. అయితే అచ్చన్నగారు చెప్పినట్లు కేవలం థర్డు క్లాసు మునిసిపాలిటీ వరకు తినిటు చేసి ఎక్కువ ఆదాయం వచ్చే పెద్దపెద్ద సిటీస్‌లో అయితేనేమి, యిరిగేషను ప్రాజెక్టులు వుండే చోటనైతేనేమి. అటువంటి చోట్ల ప్రైవేటు పీపులుకు ఇచ్చి - ఆదాయం తక్కువ వుండే చోట సొసైటీలకు ఇచ్చి ఎక్కువ వచ్చే చోటు ప్రైవేటు వారి చేతిలో వుండుతుంది ప్రభుత్వం అని - ఆవిధంగా చేస్తుందన్నారు. దానిగురించి నేను చెప్పేదేమంటే పెద్ద పెద్ద సిటీస్‌లో టాడీ ట్యాపర్లకు నేరుగా ట్యాప్ చేయడానికి చెట్లు అందుబాటులో వుండవు.

6-50 p.m. పెద్ద సిటీలలో కావలసిన విధంగా పెట్టుబడులు పెట్టడానికి చిన్న చిన్న ట్రేడర్లకు అవకాశాలు తక్కువగా ఉంటాయి. వీటికి కోఆపరేటివ్ బ్యాంకుస్ ఎందుకు

re. : (2) Continuation of middlemen in
Abkari trade contrary to
Government Policy

లోన్న ఇవ్వవు అని అన్నారు. నిన్న ఈ విషయంలో డిస్కషన్ జరిగింది. అబ్కారి ట్రేడ్ కు తొలగించారు లోన్న ఇస్తూ ఉన్నాడు కొంతవరదేశ్ లోనే కాకుండా నేడు లైట్ ట్యాంకు, ప్రయివేటు డ్యూకు లోన్న ఇస్తున్నారు

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :- శ్రీ పి. జి. రాజగోపాల్ శర్మను గొప్పది అల్లం పనిచే వైర్మన్ శ్రీ గవీంద్రనాథ్ చౌదరిగారికి ఉన్నాయి

శ్రీ వై. ఎన్. రాజశేఖరరెడ్డి :- మీరు చెప్పింది సరే. అటువంటివారు ఇంకా కొంతమంది ఉన్నారు. చిన్న చిన్న సొసైటీలు కూడా వీలుచే ఇప్పించే ఏర్పాట్లు తప్పకుండా చేస్తాము. ఒకసారి వాడు ప్రెస్నాన్సియల్ గా స్టేబిలైజ్ అయితే, ఒకసారి వారు పెద్దపెద్ద షాపు తీసుకోగలరని ప్రభుత్వానికి వ్యక్తం చేస్తే ఆ రోజున వారికి పెద్దపెద్ద షాపు ఇప్పించే ఏర్పాట్లు ప్రభుత్వం చేస్తుంది. శిరకాం టార్గులు ఉన్నాయి, రెంటులు అని, బ్రీ టాక్సెస్ అని ఉన్నాయి, వీటివల్ల టాపర్స్ కు ఇబ్బంది కలుగు తున్నది. ఇవన్నీ లేకుండా చంబర్ ఆఫ్ ట్రేస్ అని ఎలా చేయండి, వాటికి గుర్తులు వేసే కార్యక్రమం లేకుండా మొత్తం పన్ను ఒకే రకంగా కట్టే ఏర్పాట్లు చేయడం గౌరవనీయమైనది. ఆ విధంగా చేస్తే వారికి ఎలాంటి అడ్డంకులూ ఉన్నాయి కూడా చెప్పారు. ఈ విషయంలో డిస్కషన్ జరుగుతున్నాయి. దీనిలో కొన్ని ప్రాక్టికల్ డిఫికల్టీలు ఉన్నాయి. అవి శ్రీ అప్పయ్యగారికి కూడా తెలియ వచ్చింది. సరించి చూశీ ఎక్సయిజు పాలసీ డిస్కషన్ లో డిస్కస్ చేస్తారు. ఒకే రకంగా టార్గు పెట్టేదానికి అవకాశం ఉంటే తప్పకుండా కన్సిడర్ చేస్తాము. అంతలో మిడిల్ మాన్ ను తీసివేసి నేరుగా దానిలో పనిచేసే వర్కర్స్ కు షాప్ ఇప్పించగలరా అని గౌరవనీయమైనది. అది చాలా కష్టమైన పని. దానిపైన '00 కోట్ల రూపాయల ఆదాయం వస్తున్నది. వీనిని ప్రభుత్వం అంత సులభంగా తగ్గించుకునే అవకాశం లేదు.

శ్రీ ఎన్. రామారెడ్డి :- ప్రభుత్వం తగ్గించుకోకుండా మిడిల్ మాన్ లేకుండా నేరుగా ఇవ్వవచ్చును.

శ్రీ వై. ఎన్. రాజశేఖరరెడ్డి :- ఇంత పెద్ద వ్యాపారాన్ని మిడిల్ మాన్ లేకుండా చేసే దానికి వెంటనే అవకాశాలు కనిపించడం లేదు. అక్షయ వేసే విధానం గురించి సభ్యులకు అందజేసిన నోటులో వివరించడం జరిగింది. వీలుచే చినచిన్న కాంట్రాక్టర్లను ఎంకరేజీ చేయాలనే ప్రభుత్వం పాలసీ అయి ఉంటుంది. ప్రభుత్వానికి వచ్చే రెవిన్యూలో నష్టం లేకుండా ఎక్కడెక్కడైతే చిన్నచిన్న వారిని ఎంకరేజీ చేయగలమా

re. : (2) Continuation of middlemen in
Abkari trade contrary to
Government Policy.

ఒక్కడ చిన్నచిన్నవారికి తప్పకుండా ఇస్తాము. కాని రెంటులు ఎఫెక్టు అయ్యే వద్దకిలో చిన్నవారిని కన్సిడర్ చేయడానికి అవకాశం లేదు ఎందుకంటే ఇది ముఖ్యమైన ఆదాయమై ఉన్నది. ఇంకా ఏమైనా సలహాలు కాని ప్రోజెక్టులు కాని ఉంటే రేపు ఎక్స్‌యిజు పాలిసీతో ప్రభుత్వం తప్పకుండా కన్సిడర్ చేస్తుంది, వారితో మాట్లాడుతుంది.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :- మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పారు, బాగానే ఉంది. ఈ ఆరక్ షాప్స్ విషయం వారికి కూడా తెలిసి పోయింది. శ్రీ వి. బి. రాజుగారు, రవీంద్ర నాథ్ చౌదరిగారు మొత్తం రాష్ట్రమంతా చేస్తున్నారు. వారికి పోలీసులు, కలెక్టర్లు భయ పడతారు. కాననసభ్యుల కూడా భయపడవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. వారి దగ్గర అంతమంది రౌడీలు ఉన్నారు ఇంతవరకు మా దగ్గర ఇద్దరిని చంపారు. కేసు లేదు. ఈనాడు మీరు ఎంత సారా అమ్ముతున్నారో చూసి దాని లెక్క ప్రకారం సీసాలద్వారా అమ్మండి. ఆ విధంగా లై సెన్సు ఇచ్చి ఎందుకు అమ్మించకూడదు? బ్రాండ్ షాపులకు ఏ విధంగా లై సెన్సు ఇస్తున్నారో ఆ విధంగా లై సెన్సులు ఇవ్వండి. ఆ లై సెన్సుకు 5 మేలు కాని 10 మేలు కాని పెట్టండి. దానికి యెంతమంది అప్లికేషన్లు పెట్టుకుంటే అంతమందికి లై సెన్సులు ఇవ్వండి. మీరు చిన్నచిన్న వారికి ఇచ్చేది లేదు. రోజు రోజుకు పెద్దవారికే ఇస్తున్నారు. ఇప్పుడు తాలూకా లెవెల్ చేసారు. వచ్చే సంవత్సరం జిల్లా లెవెల్‌లో ఇస్తారు. ఇంకొక సంవత్సరం పోతే స్టేట్ లెవెల్ అంటారు. అప్పుడు వి. బి. రాజుగారు, రవీంద్రనాథ్ చౌదరిగారిలాంటివారు తప్ప ఇంకొకరు చేయలేరు.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్ రెడ్డి :- మీరు స్వచ్ఛందమైన కట్టును మన రాష్ట్రంలో అమ్మిస్తారా? మీరు సొసైటీలకు ఇస్తున్నారు. మధ్యలో రాజకీయ దళాలు ఉన్నారు. దానివల్ల ఎన్నికల వ్యవహారాలు జరుగుతున్నాయి. డబ్బులు విపరీతంగా ఖర్చు పెట్టి గెలుస్తున్నారు. ఇది ఒక పోర్ను. మధ్యలో ఈ మధ్యదళాలు లేకుండా చేస్తారా?

శ్రీ పి. జవార్థనరెడ్డి :- మంత్రిగారి సమాధానం విన్న తరువాత ఒక సలహా ఇవ్వాలనుకుంటున్నాను. వరంగల్‌లో ఎర్రగుట్ట జాతరలో రవీంద్రనాథ్ చౌదరిగారి సారా త్రాగి ముగ్గురు చనిపోయారు. ఆ విధంగా మొత్తం 80, 50 మంది చనిపోయారు. ఆ విలువ కూడా మీరు కట్టాలి. గుజరాత్‌లో ప్రొహిబిషను ఉంది. వారికి సేల్సు టాక్సులో ఎక్కువ ఆదాయం వస్తున్నది. ఇచ్చట ప్రజలు వీరి సారా త్రాగి హాస్పిటల్ పాలు అవుతున్నారు. డబ్బులు ఖర్చు పెట్టుకొంటున్నారు. ప్రజలలో కొనుగోలు శక్తి పడిపోతున్నది మన రాష్ట్రంలో ఎచ్చేదానికన్నా అదనంగా వెయ్యి కోట్లు గుజరాత్‌లో సేల్సుటాక్సుమీద వస్తున్నది. మీరు అమ్మే సారా విషం. అది త్రాగి ప్రజలు నష్టపో

re. : (2) Continuation of middlemen in
Abkari trade contrary to
Government Policy

తున్నారు. అందుచేత గుజరాత్ లో చేసినట్లుగా చేస్తే ఇప్పుడు వచ్చే 200 కోట్ల కాదు మీ సేల్సు టాక్సు రెట్టింపు అవుతుంది. కాబట్టి దానిని కన్సిడర్ చేస్తారా? రవీంద్ర నాథ్ చౌదరిగారి సారా త్రాగి ప్రజలు చనిపోకుండా చూడాలి.

శ్రీ వై. ఎన్. రాజశేఖరరెడ్డి :- స్వచ్ఛమైన కట్ట గురించి చెప్పారు. పీల్చె నన్ని ఎక్కువ చెట్లు టాపర్సుకు ఎలాటచేసి పీల్చె నంత ఎక్కువగా టాడి వచ్చేట్లు ప్రయత్నం చేసి ఫ్యూర్ టాడి సప్లయ చేసి విషయం తప్పకుండా పరిశీలిస్తాము.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :- 1982 వరకు అసెంబ్లీ ఆవరణలో పోచంపల్లి నీరా తీసు కొని వచ్చి సొసైటీద్వారా అమ్మేవారు ఇప్పుడు కూడా ఆ విధంగా అమ్మించే ఏర్పాటు చేయండి.

శ్రీ వై. ఎన్. రాజశేఖరరెడ్డి :- మీకు తప్పకుండా కావాలని అంటే అది పరిశీలిద్దాము తరువాత పొలిటికల్ మినిస్టర్ మేన్ అనే విషయంలో ఏ పొలిటికల్ మినిస్టర్ మేన్ యొక్క ప్రజలుని ఎట్టి ఈ ప్రభుత్వం పోదు. ప్రభుత్వంగాని ప్రభుత్వ అధికారులు గాని ఖచ్చితంగా రూలు ప్రకారం పనిచేస్తారు, ఒకవేళ పొలిటికల్ ఏమైనా ప్రయత్నం చేసి వారు ఇన్ ఫ్లయన్సు చేయాలి అన్న కూడా వారి ఇన్ ఫ్లయన్సుకి ప్రభుత్వం తల ఒగ్గదు. ఏరక్ డెట్స్ ను గురించి చాలమంది సభ్యులు చెప్పారు. దాదాపు మూడు రోజుల క్రితమే ఒక డెట్ రిపోర్టు అయింది అన్నారు. దాన్ని గురించి మాకు ఇన్ ఫర్మేషను లేదు. తప్పకుండా ఇన్ ఫర్మేషన్ తీసుకుని వచ్చి అటువంటిది ఇక జరగకుండా చూస్తాము. సేల్సు టాక్సు డబులు అవుతుంది పూర్తిగా ప్రొహిబిషన్ పెడితే, సారాయి అనేదిగాని, కట్ట అనేదిగాని లేకుండా చేస్తే దానికి తగినట్లుగా జీవన ప్రమాణాలు పెరుగుతాయి మామూలుగా మనిషికి కొనుగోలు శక్తి పెరుగుతుంది అని అన్నారు. ఒక వేళ అదే కనుక ఖచ్చితంగా కరెక్టు అని మన మైనాన్ను వారు కూడా అభిప్రాయపడితే దానిని గురించి తప్పకుండా పరిశీలించి దానికి కావలసిన విధంగా తగు కార్యక్రమం తీసుకుంటాము.

7-00 p.m.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :- సీసాల ద్వారా కట్ట అమ్ముతారా?

డాక్టర్ వై. ఎన్. రాజశేఖరరెడ్డి :- అది కూడా చూద్దాము.

re : (3) New Distribution Policy relating to essential Commodities in the Rural Areas.

శ్రీ కె. బి. సిద్దయ్య :- అధ్యక్షా, ఈ ముఖ్యమంత్రి వస్తువుల ముఖ్యంగా మూల గ్రామాలకు పేరలకు, హాజరులకు విడుదలకోసం సామాన్య జనులకు ఏర్పాటు చేసే దానికోసం అతి ముఖ్యమైన విషయంగా ఈ 0 స్కూలం కార్యక్రమంలో కూడా కలపడం చాలా సంతోషదాయకమైన విషయం. కాని ఈ పంపిణీ చేయువాల్లను నిర్ణయించేది ఎవరు? మరి చెప్పడం ఇక్కడ ఏమి చెప్పాడంటే ఎవరికు మూడు వేల దుకాణాలు ఉన్నాయి, 20,000 చొక దుకాణాలు ఉన్నాయి అని మంత్రిగారు వివరించారు. ఇవి సక్రమంగా పంపిణీయడం లేదు.

శ్రీ పూడి స్పీకర్ ఎల్. వై.

సను మంత్రిగారికి ఓకొంటూ ఇస్తున్నాను. దయచేసి విద్యావంతులైన సిద్దయ్య గులకు ఇవి అని కూడా మీరు ఎట్లాగైతే సుతన విధానం తెస్తున్నారో, ఈ నూతన విధానంలో ఉన్న వాళ్లందరినీ పూర్తిగా రద్దు చేసి విద్యావంతులుగా ఉంటే సిద్దయ్య గులకు ఈ పంపిణీవిధానాన్ని అనుమతించడానికి ఆలోచించేటట్లు చేసు ఒక సూచనచేస్తున్నాను. రెండవ సూచన మీరు ఇ దులో పెప్పారు ఆసక్తికరమైన చిట్ట గిల్లా లో చొక దుకాణాలు ప్రారంభం చేస్తారు. ఈ పథక ద్వారా పెద్దవాళ్లు చిరగతుల వాళ్లు, వారికి 20 కాతము చొక దుకాణాలు ఉంటున్నారేమో చూడాలి. అట్లా కాకుండా దయచేసి ఇప్పుడు సభలో మేము వారికి 20 కాతము ఉప్పుగూడ ఉంటున్నారేమో చెప్పండి. ఎన్నోమాట్లు మంత్రిగారికి చెప్పాను. ముఖ్యంగా చాలా వెనుకబడిన ప్రాంతాలకు ఇప్పుడేదు పాతవాడివల సక్రమంగా పంపిణీ జరగడంలేదు. ఎక్కడైతే కావాలో అక్కడ మీరు ప్రత్యేకంగా ఇచ్చేదానికి శ్రద్ధ వీసుకోవాలి. ప్రతి లాలూకా స్థాయిలో ఓకొంటూని వేసి 10, 15 మందితో ఒక కమిటీవేసి అ కమిటీ ద్వారా ఈ పంపిణీ ద్వారా నిర్ణయించేసే విధానం ప్రవేశ పెట్టాలని కోరుతున్నాను. లాలూకా స్థాయి నుంచి గ్రామస్థాయి వరకు పంపిణీ చేసేదానికోసం పూనుకున్నాము. మొట్టమొదటగా ప్రారంభం చేసినారు అని అన్నారు. ఇది చాలా సంతోషకరమైన విషయం. దీనిని గట్టిగా అమలు చేసే దాని కోసం మహిళా సంఘాలు గ్రామాలలో యువజన సంఘాలు సేవచేసే సంఘాలు ఉన్నాయి. వారి ద్వారా ఈ గ్రామాలకు పంపిణీచేసే విధానం అమలు చేయాలని సూచిస్తూ ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటూ శలవుతీసుకుంటున్నాను.

శ్రీమతి మల్లు స్వరాజ్యం :- అధ్యక్షా, ఈ సివిల్ సప్లయ్స్ గురించి మినిష్టరు గారు అయితే చాలా సంతృప్తిగా ఉన్నట్లుగా ఉన్నారు. సరుకులు చౌకగా ప్రజలకు దొరకడంలేదుగాని వాగ్దానాలు మాత్రం చౌకగా దొరుకుతున్నాయి దుకాణాలలో సరకులు

re. : (3) New distribution policy relating
to essential commodities
in rural areas.

దొరికేటట్లులేదు పల్లెటూర్లలో 200 గ్రామాల రెండు నెలలకు సామ్ అయిల్ ఇచ్చారు. దానితో ఆ అడవాలు కూర వండకోమంటారా. తొక్కు నూరుకోమంటారా? లేక నూనె నోటికి రాసుకుని అల అల్లం అదే కూర అదే తొక్కు అనకోమంటారా? ఉన్న పరిస్థితిని పరిగ్రహించి పనినిచేయండి. పైగా ఎప్పుడు కొత్త విధానం తీసుకు వచ్చాము అంటున్నారు. ఇంతకు ముందు సావాలావాలో ఊరికి సరుకులు తీసుక వచ్చే పద్ధతి ఒకటి ఏర్పాటు చేశారు. అది అంతలో కేసునా? 10 మైళ్ళు తీసుకు వచ్చేప్పటికి ఉదయంకు బండిమీద తీసుకువస్తే ఒక రూపాయి ఆయ్యోదానికి ఇప్పుడు బస్తాకు 10 రూపాయలు వేసినారు. ఇది ఏమిటి ఆని కంప్లయింటు చేసి ఎడిగినా ఎటు వంటి చర్య తీసుకోలేదు. ఆక్రడ సివిల్ సప్లయిస్ కు ఒక పరిమితిదమంటూ ఏమైనా ఉన్నదా అని పోలిస్తే అందులో ఎంతగోడైనా చాలా పరితంగా ఉంది. మీరు ఇక్కడ కాగితామీద ఎన్ని చేసుకున్నా అది ఆక్రడ అసలు కావడంలేదు సరకు దుర్వినియోగం చేశారు అని పట్టి ఇస్తే యువజన రార్కెటర్లు కంప్లయింటు చేస్తే మీరు పట్టుకుని మాకు చెప్పడానికే అధికారం ఉంది గాని కేసు పెట్టడానికి మాకు అధికారం లేదు చెప్పారు. కేసు పెట్టలేదు. మరొక డి రు ఆక్రడనే గ్రామానికి తీసుపోకుండానే 8000 రూపాయల సామాన్ అమ్మాడు దానిని అర్జంటుగా కలెక్టరుగారికి ట్రంకుకార్తో చెప్పాను. వెంటనే మూడువ రోజుల పాటు ఇది వచ్చింది. ఇది ముకుందాపురంలో జరి గింది సివిల్ సప్లయిస్ వాడ విచారణచేసి అది కి రాతే కొత్త రివార్డు వ్రాసి 1500 తీసుకున్నారు ఆ రాత్రిరాతా ఇ సివిల్ సప్లయిస్ జరిగిందా కొని రెల్లాగనే ఆ 1500 బండలులేని బాధలో గురించారు అదేవిషయం జరిగింది కలెక్టరుగారి కంప్లయింటు చేశారు. అయినా దానిమీద ఏమీ చర్య తీసుకోలేదు. అయింటి స్థితిలో మరల ఇది ఎట్లా ఇంప్లిమెంటు చేస్తారు అనేది గమనించాలి

అయితే ఇప్పుడు యిందులో తాలూకా కమిటీలు, సిటీ కమిటీలను వేసినామని 7-10p. m. చెప్పారు. దీనికి యిదివరకే సూచనలు వచ్చినాయి. కాని అమలు జరగడం లేదు దాని అమలుకోసం కేంద్రీకరించాలి. ఇది యిట్లా ఉండగా గ్రామ లెవెల్ లో ముఖ్యంగా కమి టీలు కావాలి లేకపోతే పంపకం చేసే విధానం సాగదు. పంచాయితీలే నిహ స-మా యగా ఉంటాయని చెప్పినారు. దానివల్ల ప్రయోజనం ఉందదు రాజకీయాల్లో గ్రూపిజం కొనసాగుతుంది తప్ప సప్లయి జరగదు. అందువల్ల గ్రామ ఫుడ్ కమిటీలను వేసి ప్రజా స-మాల అభ్యర్థులను వాటిలో వేసి అవి సప్లయ్ జరిగే ట్లు చూడాలి. ఆటగాళ్ల ట్లక్ మార్కెట్టు జరిగే పరిస్థితి ఉండి పంపకం సక్రమంగా జరగని పరిస్థితి ఉంటే కలెక్టరు, తహశీల్దార్ ముచ్చిన నివేదిక ను పోలింట్ చే విధంగా అధికారం యీ గ్రామ ఫుడ్

re. : (3) New distribution policy relating to essential commodities in rural areas.

కమిటీలకు యిస్తే అది సాధ్యం అవుతుంది కాని మనవంటివారము యెంతమంది సమావేశాలు జరిపినా లాభం లేదు. హరిజనులకు డీలర్షిప్ యిస్తే వారేమి తిని పని చేయాలి? ఏ ఒక్క కూలి అయినా కనీసం, రూ 5,6 కిట్టుబాటు లేకుండా పనికి పోలేడు. ఏ నరుకు అయినా 10 సైరలు తెడాతో ఒక కిలో కాని, ఒక లీటరు కాని అమ్మవలసివస్తుంది. అట్లా యేమీ లాభం లేకుండా అమ్మమంటే అమ్మలేడు ఆ విధంగా వారు అమ్ముకొనే పరిస్థితి లేకపోతే అది బ్లాక్ మార్కెట్టుకు దారితీస్తుంది. అందువల్ల అతనికి పార్ట్ టైము వర్క్ చేసే షిప్ యిచ్చే విధంగా నిర్ణయించండి. లేదా సరుకుకు ధర నిర్ణయించేప్పుడు వారికి కిట్టుబాటు ధర యిచ్చే విధంగా చేయండి, అప్పుడే సక్రమ పంపిణీకి సాధ్యం అవుతుంది. లేకపోతే రాషువరెడ్డిగారు చెప్పినట్లు ఒక గుర్రానికి గజం దూరంలో గడ్డి కడితే ఆ గడ్డికోసం గుర్రం ఉరుసుతుంది చచ్చేదాకా, లేకపోతే యీ బండి పోతూ ఉంటుంది. ఈ విధంగా హరిజనునికి ఎరపెడితే జరగదు. హరిజనుడు యెవరూ తిండిలేకుండా పస్తులు పడి సప్లయ్ కోసం పని చేయదు. కనుక అది చూడాలి. కాని మనిషికి యెంత అని నిర్ణయిస్తారో ఖచ్చితంగా చెప్పలేకపోయారు ఏదో యివ్వారు. మీరిచ్చిన లెక్కల ప్రకారం యిందులో సెంట్రల్ గవర్నమెంటు యెంత యిచ్చింది? ఇందులో యెన్నోసార్లు యిందిరాగాందీ సూత్రం అని చెప్పారు. ఇందిరాగాందీ సూత్రం ప్రకారం సరుకు కూడా పంపాలి కదా. వారికి సెంట్రల్ గవర్నమెంటు సరుకు యెంత పంపించింది? ఎగుమతి చేసే దాని వల్ల కడుపు నిండుతుందా? రోటిలో మెరపకాయలు కావాలి, కూరలో కూడు కావాలి అంతేకాని సూత్రాలు వర్ధించుకుంటే లాభం లేదు. ఒక్కొక్క కుటుంబానికి 450 గ్రాములు చక్కెర, 10 కే. జీల బియ్యం, 2 లీటర్ల కిరసనాయిలు అని యిందులో చూపించినారు. అది చూస్తే వారు యిచ్చిన లెక్కకు, పంచిపెట్టే సరుకుకు సరిపోయినట్లు లేదు ఆ విధంగా అయితే పంచిపెట్టే వారు యెట్లా పంచుతారు? అందువల్ల వారు సూత్రమే పంచుతారు. అందువల్ల ఆ సూత్రంతో పాటు సరుకు కూడా రాబట్టాలి లేకపోతే సరిపోను సరుకు లేకపోతే పంచిపెట్టేవారు సగం పంచిపెడతారు అందువల్ల సరిపోయే సరుకు రాబట్టుండి. సరుకుతో బాటు, క్రింది నుంచి కుటుంబాలకు లెక్కమని ఒక కే. జీ. నుంచి 3 కే. జీలు గ్రామాంలో పెనిమిటి చేయండి ఆ విధంగా కుటుంబాలకు ఆదనరాకను బట్టి చేయండి. అట్లాగే పామోలిప్ అయిల్ నెలకు కనీసం ఒక లీటరు యిచ్చి, అది 3 లీటర్ల వరకు యిచ్చేటట్లు చూడండి. తిండిగింజలు పెషయం వస్తే యిందులో కరువు ప్రాంతాలకు ప్రాధాన్యం యివ్వాలి. కరువు ప్రాంతాలలో బియ్యం లేవు. ఏదో పనిచేసుకొని పంపాదించుకుంటే కాని కొనుక్కోలేరు. తుంగతుర్తి తాళాకా ఉంచంటే అక్కడ బియ్యం కొనుక్కుని తిరకపోతే లాభం లేదు. ఇట్లా బియ్యం అవసరం లేనిచోట్లు నుంచి అవసరం అయిన

re. : (3) New distribution policy relating
to essential commodities in rural areas.

చోట్ల పంపించి, కరువు ప్రాంతాలకు అమ్ముకుపోయే ప్రాంతాలకు ప్రాధాన్యత యిచ్చి యెక్కువ కేటాయించండి. కనీసం ఒక్కొక్క కుటుంబానికి నెలకు 20 కే.జీ.లు అందే ట్లు చూడండి. అట్లాగ అయితేనే బ్రతుకుతారు. వీటితోబాటు జొన్నలు కూడా సప్లయ చేయాలి. ఇప్పుడు గోధుమలు పల్లెలలో మరీ పూర్ పీపుల్ రొద్దెలు చీసుకొని తినడం అలవాటుగా లేదు. వాటితో జొన్నలు తినే ప్రాంతాలు ఉన్నాయి. వారికి జొన్నలు సప్లయ చేస్తే గోధుమలు కన్నా చవుకగా కూడా ఉన్నాయి, కనుక జొన్నలు కూడా సప్లయ చేయాలి. మనము బట్టలు ఆనేక షాపులలో, సూపర్ బజార్లలో, కోఆపరేటివ్ సొసైటీలలో అక్కడ పెట్టి అమ్ముతున్నాము. ఆ బట్టలన్నీ యెక్కడికో పోతున్నాయి. ఆ బట్టలు కట్టనివారు బాగా డబ్బు ఉన్నవారు వాటిని కొని మరల మారు దేరం చేయడం వల్ల ఆ బట్టలు వేరే షాపులకు పోయి డబ్బుల్ ధరకు అమ్మడం చూస్తున్నాం. ఇది చాలా అన్యాయం. వీటికి కోటా పద్ధతి పెట్టి యే కుటుంబాలు అయితే హీనస్థితిలో ఉండి కొండ నీకి సిద్ధంగా ఉన్నారో వారికి గుర్తింపు కార్డులు ఇచ్చి వారికి అమ్మేటట్లు చూడాలి. వారు సంచారక కేంద్రాలు పెడుతున్నారు. దీనికి ఒక సలహా చెబుతాను. అంగళ్ళకు జనం వస్తారు. ఆ సంచారక కేంద్రాలు అక్కడ పాపింగ్ చేసి మరల వెనక్కు మళ్లే ట్లు చూడండి. 2000 జనాభాకు ఒక షాప్ అంటున్నారు తప్ప యిన్ని షాపులు అయితే సప్లయ యెక్కడ? 500 మందికి ఒక షాపు అని, పల్లెలలో 500 జనాభా ఉన్నచోట ఒక షాపు పెట్టి సప్లయ చేస్తానని హామీ యివ్వాలి. సరకు వెడితేనే కాని చొక దుకాణం వల్ల లాభం లేదు.

శ్రీ పి. వి. రామవులు :- నిత్యావసరం వస్తువుల పంపిణీ గురించి విస్తృతమైన సర్వేక్షణ చేయాలని కోరుతున్నాము. ముఖ్యంగా నిత్యావసరం సరుకుల సప్లయ లక్ష్యప ఉన్నప్పుడు లోయర్ యింకం వారికి యీ సరకులు సప్లయ అయ్యేటట్లు చూడండి. హయ్యర్ యింకం వారికి పర్సెజింగ్ కెపాసిటీ యెట్లాగు ఉంటుంది కనుక వారిని యీ వస్తువుల సప్లయ నుంచి ఎక్స్క్లూడ్ చేసి లోయర్ యింకం వారికయినా ఎజ్ లిస్ట్ సక్రమంగా అందేటట్లు యేర్పాటు చేయాలి. తర్వాత యీ కోటా కూడా ఒక విధంగా ప్రొపర్ ఆర్గనైజన్ గా జరగడం లేదు. ఒక నెలలో సుగర్ అర కే.జీ. యిచ్చి యింకొక నెలలో పావు కే.జీ. యివ్వడం యీ విధంగా యిన్ ప్రొపర్ ఆర్గనైజేషన్ ఉంటే డీలర్ కు ప్రజలకు గొడవలు వస్తున్నాయి. ఒక నెలలో పావు కే.జీ. యింకొక నెలలో అర కే.జీ. ౧ వ్యవధి వల్ల ప్రజలకు డీలర్ మీద అనేక అపోహలకు దారితీస్తోంది. ఆ విధంగా కాకుండా ఒక సక్రమమైన పద్ధతిలో సప్లయ చేస్తే బాగుంటుంది. ఉదాహరణకు మొన్న బై ఎలక్షన్ జరిగినప్పుడు నిత్యావసర వస్తువులు బాగా సప్లయ చేసినారు. ఆ ఎలక్షన్స్ అయిపోయిన తర్వాత సరిగా యివ్వడం లేదు. పల్లెలకు పోతే అక్కడ పాపె

re. : (3) New distribution policy relating to essential commodities in rural areas.

లిన్ ఆయిల్, సుగర్, కిరసనాయిలు సక్రమంగా దొరకడం లేదని అంటున్నారు. కోస్తా జిల్లాల్లో బియ్యం యెక్కువగా ఉంటుంది. కొరతలేదు. దానికొక కొరత ఉన్న ప్రాంతాలకు పంపించి సక్రమంగా పంపిణీచేస్తూ పామోలిన్ ఆయిల్, సుగర్, కిరసనాయిలు మున్నగు సత్కావసర వస్తువులు పల్లెలలో సక్రమంగా పంపిణీ అయ్యేట్లు చూడాలి.

శ్రీ పి శివరామకృష్ణరావు:- దీనిని గురించి నేను యెక్కువగా చెప్పడమకోలేదు. పేజీ 5 లో ప్రభుత్వ పంపిణీ విధానం పోతీరుడు చూడడానికి రాష్ట్రప్రభుత్వం రాష్ట్ర స్థాయి నుంచి గ్రామ స్థాయివరకు సలహా సంఘాలను నియమించిరావన్నారు. అయితే యీ సలహా సంఘాలు పేపరు పీడ ఉన్నాయి, యెక్కడయినా ఉన్నాయా? నాకు తెలిసినంతవరకు నా తాలూకాలో కాని, జిల్లాలో కాని మేమూ కాని ఎం. ఎల్. ఏలు కాని యిచ్చిన పిన్కార్డులు ఆ సలహా సంఘాలు they are not taking any responsible action on that.

3. దవడి మన రాష్ట్రం కొంత కోతాను సంపాదించుకుంటుంది. ఆ వచ్చిన కోతాను మనము యెంత కర్క్టగా వినియోగించుకో గల్గుతాము? దానిని తాలూకా కేంద్రాల నుంచి మిగతా పల్లెలకు తీసుకొనిపోవాలి. అది మన సివిల్ సప్లయ్స్ లో ఉన్న విధానం. దానిని తాలూకాల నుంచి పల్లెలకు తీసుకొని పోయే లోపం దానిలో పిల్సరేజ్ జరుగుతుంది కాబట్టి ప్రభుత్వం వారు దానిని గ్రామ స్థాయి వరకు తీసుకొని పోయే దానికి యేదైనా ఒక ఆలోచన చేయాలి. ఏ ఆలోచన చేయబోతున్నారు? మూడవది యీ తాలూకా లెవల్ లోనే మార్కెటింగ్ కోఆపరేటివ్ సొసైటీలకు ఎలక్షన్స్ జరిగినాయి సూపర్ బజార్లకు ఎలక్షన్స్ జరిగినాయి, ఎలక్షెడ్ బాడీస్ ఉన్నాయి. వీటి ద్వారా సరఫరా చేసేదానికి మార్గం ఉంది యీ సలహా సంఘాలను ఎఫ్ టీవ్ గా పెట్టి వారు చెప్పిన ప్రకారం చర్య తీసుకుంటామనే హామీ యివ్వాలని కోరుకున్నాను

శ్రీ జి. లచ్చన్న : కొత్త పంపిణీ విధానం కొత్త సంవత్సరంలో ప్రకటించినారు. సంతోషమే. ఈ కొత్త పంపిణీ విధానంవల్ల యీ కొత్త రకమైనటువంటి అనేక తాలూకాలు, మామూళ్ళు యెట్లా వస్తాయో రుజువు అయిన తర్వాత చెబితే బాగుంటుంది. ఏదైనా ఒక నిబంధన వచ్చేప్పుడు ఆ నిబంధన వచ్చినప్పుడు ఆ నిబంధన ఒక కొత్త రకమైన మామూళ్ళను, లంచాన్ని సృష్టించడం మనము అనుభవంలో చూసినాము అందరికీ అనుభవం ఉంది. చౌక డిపోలకు లై సెన్స్ దొరకడం యెంత ఖర్చుతో కూడినదో మంత్రిగారికి తెలుసునని నా ఉద్దేశ్యం. చౌక డిపోకు లై సెన్స్ దొరకడం చవుక కాదు అది ఖరీదైనది దానికి యెన్నో మర్యాదలు, మన్ననలు జరిగితే కాని లై సెన్స్ రాదు. అన్ని మర్యాదలు మన్ననలు జరిగి లై సెన్స్ వచ్చి ఆ చౌక డిపోకు యే సరఫరా వచ్చినా —

re: : (3) New distribution policy relating to essential commodities in rural areas.

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి :- వారు చెప్పేది పాత రామాయణము. మేము కొత్త రామాయణాన్ని ఈ సంవత్సరాది నుండి ప్రారంభించాము దాని తరువాత సమయం వుంటే చెప్పమనండి.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :- ఈ కొత్త రామాయణము ఎట్లా వుంటుందో ఎట్లా 7-20 p.m. టెలుతాను చూడకముందే. అంతా ఆయన కొగతము మీదనే చూపించారు

శ్రీ జి. లచ్చన్న :- 'ఓల్డు వైన్ ఇస్ హ్యా దా' లీ' అని అంటే తేను, బాగుండదేమో కాని, ఈ సరుకు మాత్రము పాతదే, బాటిల్ పీడి రేబుల్ మాత్రం కొత్తది పెట్టారు. ఈ కొత్త లేయర్ పెట్టి, 20% తేదీన ప్రజలకు నూపించారు.

శ్రీ కె. బాపిరాజు :- లచ్చన్నగారికి 70 ఏండ్లు వచ్చాయి. ఇంకా ఆరు రోజులు ఆగండి.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :- ఆ ఆరు రోజులు ఆగిన తరువాతనే చిర్రుకు ఎచ్చింది. అందువల్ల మొట్టమొదటనే మనవిచేసాను. కొత్త విధానమునల్ల కొత్త రకమైన అలోచనలు, కొత్త రకమైన లంచాలు ఏ విధంగా వస్తాయో ముందుగా పూహించి చెప్పడం బాగుండదని మొదటనే మనవిచేసాను. మంత్రిగారు అది గమనించి వుంటారు ఇప్పుడే ఒక అధికార పార్టీ గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు. పార్టీ బేధాలు ఏమీ లేవు. "ఎలక్షన్ వచ్చినపుడు - య్యని మాటలు టెలుతారు. తరువాత ప్రజలకు సేవ" అని ఆ సభ్యులు అన్నారు. సరుకు విడుదల సమయంలో జరిగే మోసాలు మీరు గమనించాలి కోటా ఆర్డరు తెచ్చుకోవాని? ఎంత ఖర్చు అవుతున్నది? కోటా డెలివరీ తీసుకొన్నపుడు గోడవున్ దగ్గర ఎంత ఖర్చు అవుతున్నది? ట్రాన్స్పోర్టు చార్జెస్ బరువై, ఆ సరుకును బజారులోనే అమ్ముడుపోయే సంగతి పాత చరిత్ర అన్నారు. మేను ఒప్పుకుంటున్నాను. ఇది కొత్త చరిత్ర. బజారులో అమ్ముడుపోకుండా చూడాలి బజారుదాటిన తరువాత బయట అమ్ముడుపోకుండా చేయగలిగితే చాలు. గ్రామాలకు సరుకు రావలసి. కమిటీలు పెట్టారు. కమిటీలు పేపర్లమీద వున్నాయి. సమావేశాలు ఎక్కడా జరగవు. ఒకవేళ ఎవరయినా ఒక సమావేశము పెడితే, ఇదివరకు చేసిన పంపిణీ అంతా సక్రమంగా వుందని సంతకాలు పెట్టించుకొంటున్నారు. కాని సమావేశము అవుతున్నది. ఎవరికి ఎంత యివ్వాలి అనే సమావేశము ఎక్కడా జరగలేదు. మంత్రిగారు దీన్ని గమనించాలి. జిల్లా లెవెల్ లోగాని, తాలూకా లెవెల్ లోగాని విసిల్ సప్లయిన్ అధ్యక్షుడి కమిటీలు మీటింగులు ఎప్పుడో వేస్తే...

re. : (1) New distribution policy relating to essential commodities in rural areas.

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి :- పెద్దలకు ఇంతకు ముందే చెప్పాను. పాతి కమిటీలు పని చేయడం లేదనిచెప్పి ఇవన్నీ డిసాల్యుచేసి, ఈ నెలలో కొత్త కమిటీలను పెట్టి అందులోకి అన్ని వర్గాలనుండి తీసుకొని వస్తామనే విషయాన్ని మనవి చేశాను.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :- అన్ని సర్గాలా? లేక అన్ని హార్టీలా?

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి :- తెలుగులో అన్నీ కరెక్టుగా ఆరడం నాకు కష్టం పుంది. పొరపాటుండే క్షమించండి. అన్ని రాజకీయ పార్టీలనుండి తీసుకొంటాము.

శ్రీ కె. బి. సిద్ధయ్య :- ఇప్పుడు కొత్తగా కమిటీలను వేస్తామని అన్నారు. చాలా సంతోషము. కమిటీలను వేసిన తరువాత, ఇంత సరుకు పంపిణీ చేయటానికి వేశామని కమిటీలు తెలపాలి. తరువాత వచ్చినదంతా సక్రమంగా పంపిణీ అయిందని అకమిటీలు రిపోర్టు యిస్తేతప్ప, మరల రెండో పర్యాయము సరుకు యిచ్చే సర్వీస్ కలుగజేయకూడదు. లేకపోతే ప్రయోజనమేమి? ఇంతకు ముందు కమిటీలు పెట్టారు. ఆ కమిటీల గురించి ఇది అంతా పంపిణీ అయిందని సర్టిఫికేట్ లేదు...

శ్రీ ఎ. వెంకటస్వామి :- మా రిప్లయిలో యివన్నీ చెప్పడం జరుగుతుంది.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :- మంత్రిగారు, ఇది నా కొత్త పద్ధతి, నా కొత్త తడాకా చూడండి, చూచి మాట్లాడండి అని చెబుతున్నారు. వారు, మేము, మరల ఈ అసెంబ్లీలో ఈ పేరుతో కలుస్తామో లేదో అనే చరిత్ర ఒకటి వుంది. అందుపల్ల ఆ చరిత్ర రాక ముందే ఈ కొత్త తడాక, కొత్త రూపమును మంత్రిగారు చూపాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. పద్మింద్ర రావు :- అధ్యక్షా, ఈ కొత్త ప్రజా పంపిణీ విధానమును తెచ్చినందుకు ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వమును అభినందిస్తున్నాను. ఎందుకనగా ఈనాడు మొత్తము 8 లక్షల చౌక దుకాణాలున్నాయి. అదేవిధంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 8 వేల చౌక దుకాణాలున్నాయి. వీటిద్వారా ప్రతి గ్రామములో, ప్రతి పల్లెటూరిలో కూడా ప్రజా పంపిణీ విధానాన్ని అమలు చేయాలని మంత్రిగారు మరి ప్రభుత్వము ఉగాదినాడు రాకేంద్రనగరులో ప్రారంభము చేశారు. కొంతమంది, సరుకులు గ్రామాలకు పోలేదని చెప్పారు. శ్రీకాకుళము జిల్లాలో 20-3-82న, సరుకు వెళ్ళింది. కడపలో 20-3-82న, కృష్ణా జిల్లాలో 20-3-82న, మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో 20-3-82న, అదిలాబాదు జిల్లాలో 26వ తేదీన, పుంగల్, జనగాం, నల్గొండ, నకరెకల్, సూర్యాపేట రంగా రెడ్డి జిల్లాలకు సరుకు పంపిణీ చేయబడింది సరుకులు పోలేదని అంటున్నారు. అది

re. : (3) New distribution policy relating to essential commodities in rural areas.

వాస్తవము కాదు. పంపిణీ జరిగినట్లు పేపర్లో వచ్చింది. సివిల్ సప్లయ్స్ డిపార్టుమెంట్ లారీలలో సరుకును పంపించారు. ఈ సమయంలో సర్వే మెట్రోపాలిటన్ సిటీలో కాకుండా, జిల్లాలో కూడా...

శ్రీమతి మల్లు స్వరాజ్యం :- సూర్యాపేటకు పోయినా.

శ్రీ బి. మచింద్రరావు :- సూర్యాపేటకు కూడా వెళ్ళిందని చెప్పాను. జిల్లా లెవెల్లో, తాలూకా లెవెల్లో కన్సూమర్స్ వాళ్లు కండక్టు చేస్తున్నారు. దాని ప్రకారంగా ఏవిధంగా పంపిణీ చేయాలో ఎక్కెడెక్కడ చేయాలో ఆధారంగా అక్కడ పంపిణీ చేస్తున్నారు. పైసలు లేకుంటే, రిజిస్టర్డ్ బ్యాంకులో ఆర్డరు 9 కోట్లకు తీసుకొని, ఎఫ్.సి.ఐ. నుండి సరుకు రవాణా చేయటానికి ప్రయత్నం చేయడం ఇదివరకే జరిగింది. ఈవిధంగా ప్రభుత్వము చేస్తున్నప్పుడు, దాన్ని బలపరచకుండా ఎప్పుడూ అవమాన పరచడం మంచిది కాదు. ఇప్పుడున్న కమిటీలు సక్రమంగా పనిచేయడం లేదని అన్నారు అందుచే మంత్రిగారు వాటిని రద్దుచేసి, కొత్త విధానంతో, రూల్సుప్రకారంగా సరుకులను పల్లెటూర్లలోకూడా పంపిణీ అయ్యేటట్లుగా రేషన్ కార్డులు కూడా పంపిణీ చేస్తున్నారు రేషన్ కార్డుమీద 2 లీటర్ల కిరసరాయిల్ ఇస్తున్నారు. దాన్ని యివ్వడం లేదని అంటున్నారు. సుగర్, వీట్ వాడవాడకు సప్లయ్ చేస్తున్నారు. అందుకు ప్రభుత్వాన్ని సమర్థిస్తున్నాను రాజకీయ పార్టీల్లో కమిటీలలో వుండి సలహాలు ఇచ్చే అవకాశాలు కలిపిస్తారని చెబుతూ, దీన్ని బలపరుస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ సి. హెచ్. జగదెడ్డి :- అధ్యక్షా, చెప్పేది వాస్తవమే. “అక్కడ ఏమవు తప్పుడు, బాంబులు అయితే రాడు” అన్నట్లుగా వుంది మేము లోర్స్ పెట్టకుండా వుంటే అంతా మిగిలిపోతుంది. ఇప్పుడే 2 లీటర్ల కిరోసిన్ సప్లయ్ చేశామని అన్నారు. 2 లీటర్ల కిరోసిన్ సరిపోతుందా? సంచారక కేంద్రాను, గ్రామ కమిటీలను పెడుతున్నామని అంటున్నారు. కమిటీలలో పాలిటికల్ పార్టీల సభ్యులను తీసుకొంటామని అంటున్నారు. కాని వరంగల్లో ఇదివరకు ఈ కమిటీలను ఇంస్టిట్యూట్ చేశారు ఇందిరాగాంధీ కొత్త సూత్రాలు రాముంటే మా కలెక్టరు ఇంస్టిట్యూట్ చేశారు. ఇంస్టిట్యూట్ చేయాటానికి సరుకు వుండాలి కదా? మీరిచ్చే సరుకు తక్కువగా వుంది. ఇప్పుడే మా అక్కచెప్పింది. ఇందిరాగాంధీ గారి కొత్త సూత్రాలలో ఈ పంపిణీ 17 వ సూత్రమట. అన్నము పెట్టమంటే అన్నము పెడతారు, సున్నము పెట్టమంటే సున్నము పెడతారు మీరు. ఎక్కువగా మీరు ఇందులో వాల్ పోస్టులల్లో వేస్తాము, డోరమీద వ్రాస్తాము, రేడియోలలో చెబుతాము, పేపర్లో నేస్తాము అంటే లాభమేమి? మీ ఎన్నికల ప్రచారము కోసము చెబుతున్నారు ఇప్పుడున్న సరుకు ప్రకారంగా లెక్కచేస్తే, మినిమి 400 గ్రా.

re. : (3) New distribution policy relating to essential commodities in rural areas

నరసింహం. ఒక్కొక్క మనిషికి 20 కిలోల బియ్యము సరిపోతుందా ? దీన్నిబట్టిమనస్తే మీరు ఎన్ని చేసి ? కేవలం అటామిటూ మార్చడంతప్ప, ఎక్కడగా నరుకు తీసుకొని రావటానికి ఏమి ప్రయత్నము చేయబోతున్నది ? మీ 17వ స్థూతము ఇంప్లిమెంట్ చేయాలంటే మార ఎక్కడ చక్కెర, బియ్యము కావాలని కేంద్రాన్ని ప్రభుత్వము కోరాలి.

7-30 p.m.

ఇప్పుడు మీ అమ్మగారేమో 20 స్థూతాలు పథకిం గట్టిగా అమలు చేయాలని, ఎన్నికలు పెట్టబోతున్నామని అంటున్నారు. అందుల్లో యీ ప్రభుత్వం యీ తరువాత చక్కెర, బియ్యం, కిరణనాయిలు, పాల్‌మాలిన్ అయిల్ అన్నీకా అని కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరే విధానం చేయాలి. గ్రామస్థాయిలో యీ త్యాగన సమస్యలు పంపకం కావాలి. దానికోసము అన్ని పార్టీలవారితోనూ మిక్కడ గౌరవనీయులతోనూ కలిపి కమిటీలు వేయాలి. లేకపోతే యీ పంపిణీ వ్యవహారం అంతా గ్రామంలో నడపించుట మీద పడి లేస్తే అక్కడ కక్షలు పెరుగుతాయి. ఇప్పుడు సాంకేయికంగా ప్రభుత్వం పరిశీలన చేయాలని కోరుతూ చలవతీసుకుంటున్నాం.

శ్రీ సి. హెచ్. పరల్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా, యీ కొత్త పంపకం విధానం మంత్రి గారు ప్రవేశ పెట్టింది ఏదైతే ఉండో దానిని హృదయపూర్వకంగా అమలు పరచగలరా అని ప్రశ్నిస్తున్నాను. ఈ కొత్త పంపిణీ విధానాన్ని నేను చదివాను కాని ఈ విధానం అమలు సాధ్యంకాదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇక్కడ సమస్య ఏమిటంటే పట్టణాలకు, గ్రామాలకు ఉండే వ్యత్యాసాన్ని ప్రభుత్వం తగ్గించేటటువంటి ప్రయత్నం చేయాలి. రెండవది ప్రతి పంచాయితీలోనూ త్యాగనర సమస్యలు పంపిణీ కొరత ఒక షాపు ఓపెన్ చేసారు కాని అది సరిపోయింది. ప్రతి 500 మందికి రూపాయి ఒక షాపుచొప్పున గ్రామంలో యీ రేషన్ షాపు పెట్టాలి మూడవది మనకు ఎక్కడ ఎలా దుకాణాలు ఏర్పరచు వెడితే 4, 5 రోజులుగా నరుకు దొరకదు. 5 రోజులు అయితరువాత నరుకు దొరకదు. ఇప్పుడు యీ చక్కెర, బియ్యం, కిరణనాయిలు, పాల్‌మాలిన్ అయిలు ఎం ఎల్. ఏ లకు కూడా దొరకడం కష్టంగా ఉంది. ఈరోజు నేను బుద్ధిలో కిరణనాయిలు లేకపోతే లీటరుకు రి.25 రూపాయల చొప్పున కొన్నాను. ఇది యిప్పుడున్న పరిస్థితి.

నాలుగవ విషయం ఏమిటంటే జిల్లా స్థాయినుంచి తాలూకా స్థాయివరకూ అన్ని రాజకీయ పార్టీలతో ఒక కమిటీ వేసి చట్టబద్ధమైన అధికారాలు ఆ కమిటీకి యివ్వాలి అట్లా అధికారాలు యివ్వకుండా కొత్త పంపిణీ విధానం అమలు జరపడం సాధ్యంకాదని మనవిచేస్తున్నాను. ఎందుకంటే ఎవరు అయినా యీ కమిటీ మెంబర్లు వెళ్లి ఆ షాపులకు తనిఖీ చేస్తే ఈ మెంబర్లకు ఏమి అధికారం ఉందని అడుగుతారు. ఎక్కడయినా బ్లాకు

re. : (3) New distribution policy relating to essential commodities in rural areas.

మార్కెటింగు బోడితో పట్టుకోవడానికి వీలుగా యా కమిటీలకు అధికారం యివ్వాలి. ఈ విధంగా పంపిణీ విధానం అంతా ప్రజల చేతుల్లో కమిటీల ద్వారా పెట్టి చట్టబద్ధమైన అధికారాలు యివ్వకపోతే యిప్పుడు కొత్త విధానం ఏమీ అమలు జరగదు. లేకపోతే ఈ విధానం నావమాత్రమైతే ఉండి పుస్తకాలపైననే ఉండి ప్రజలను మోసము చేయడానికి సరిపోతుంది కాని అమలు చేయడానికి కాదు. ఇది బుర్రీన పర్గాలవారికి ఉపయోగపడేదిగా ఉండన. అసలు ఈ విధానం యిప్పుడు ఉన్న పరిస్థితులలో అమలు జరగదని మంత్రిగారికి కూడా తెలుసు. కొత్తగా మార్పులు చేర్పులతో ఈ కొత్త విధానం పాత సాగానే కొత్త సీసాలో వేసి తయారుచేసివట్టు అవుతుంది. నేను చెప్పిన విషయాలు చృష్టిలో పెట్టుకొని మంత్రిగారు శకువిధంగా ప్రరణలు చేసి ఈ సెయ్యారసర వస్తువుల పంపిణీ సక్రమంగా జరిగేట్లు సూచించి కోరుతూ శకు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. ఎ. ఎన్. భుక్తి :- అధ్యక్షా, గ్రామాల గురించి ప్రభుత్వం వారి దృష్టి మరలినందుకు వారి ఆభినందనూ రెండు మూడు విషయాలు చెబుతాను. ఒక గ్రామంలో ఉండే ప్రజలకు, పట్టణంలో ఉండే ప్రజలకు ఈ విధానం వ్యత్యాసం చూపిస్తున్నారు. నేను పట్టణంలో ఉంటున్నందుకు 100 గ్రామాలు యిస్తూ ఉండే నా ప్రక్క గ్రామంలో ఉంటున్న పాలకొండలోని 50 ఎకర్ల పైడి శ్రీరామమూర్తిగారికి 500 గ్రామాలు మాత్రమే యిస్తున్నాడు. ఇది ఎక్కడ న్యాయం. పోనీ మొత్తం కాక పోయినా వయా మీడియాగా నెలకు రెండు కేజీల అయినా పంచదార లేకపోతే ప్రజలు ఎలా జీవుతున్నారు. ఇలా గ్రామాలలో ప్రజలను బాధపెట్టడం సవ్యమైన పద్ధతి కాదు. అంతేకాకుండా పట్టణాలనుంచి ఉద్యోగస్థులు ప్రజలకు ట్రాన్స్ఫర్ అయి యిప్పుడు ఈ సెయ్యారసర వస్తువులు యివ్వడంలో వ్యత్యాసం చూపిస్తున్నారు. అటువంటి పట్టణములు, గ్రామాలూ అనే డిస్ట్రిక్షన్ లేకుండా చేయాలని కోరుతున్నాను. గ్రామాలలో వీడ్, పాల్ మాలిన్ ఆయిల్ యివ్వడం లేదు. అందువల్ల ఈ రెంటినీ కూడా గ్రామాలకు సరఫరా చేయాలని కోరుతున్నాను. మూడవది కొత్త డిపోలు ఓపెన్ చేయాలంటే గవర్నమెంటుకు వ్రాసి పర్మిషన్ తీసుకోవాల్సివున్నాడు మా కలెక్టరుగారు. అటువంటిది లేకుండా జిల్లాలోనే డిపోలకు పర్మిషన్ కలెక్టరుగారు యిచ్చేట్లు చేయాలి. ఎందుకంటే మా జిల్లా కలెక్టరు 8, 9 నెలల క్రిందట కొత్త డిపోలకు వ్రాస్తే యింకా పర్మిషన్ యిచ్చేది ఈ డిస్ట్రిక్టు రెవెన్యూలో కమిటీలు ఏర్పాటుచేసి వారితోనా యివ్వవచ్చును. అటువంటి మార్పులు ఈ కొత్త పంపిణీ విధానంలో తీసుకురావలసిందిగా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. మా కలెక్టరు మొత్తం 800 డిపోలు మా జిల్లాలో ఓపెన్ చేయాలని వ్రాసినా యింకా పర్మిషన్ రాలేదంటే అక్కడ ప్రజలు ఎన్ని యిబ్బందులు పడుతున్నారో గ్రహించాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ఈ విషయంలో సెన్సిటివ్ గా

re. : (3) New distribution policy relating to essential commodities in rural areas.

ఆర్థర్స్ యివ్వాలని కోరతున్నాను తరువాత గ్రామాల్లో యిచ్చిన సరుకులలో 100 కిలోలకు డిపోలకు చేరుకునేసరికి 90 కిలోలు బస్తాకు ఉంటూ 10 కిలోలు లక్కువ క్వాంటిటీ వస్తున్నది ఈ విధంగా జరుగుతున్నందువల్ల మాకు డిపోలు వారు తక్కువ తూకముతో సరుకులు యిచ్చినా వారిని మేము ఏమీ ఆడలేకపోతున్నాను. ఈ మిస్మిస్ డీలరు చేస్తున్నాడో లేక గోడౌన్స్ లో ఒరుగుతోందో అర్థం కావడంలేదు. అందువల్ల డిపోలకు సప్లయ చేసే బస్తాలు క్వింటాల్స్, క్వింటాల్ డిందాలని ఆ విధంగా సరుకు సప్లయ అయ్యేట్లు చూడాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. పంచదార, గోధుమలు బస్తాలు సరియగు తూకంలో అందేట్లు చూడాని కోరుతూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి :- ఇప్పుడు దాదాపు రిమంవి సభ్యులు ఈ నిత్యావసర వస్తువుల పంపిణీ విధానంపైన మాట్లాడినారు. ఏదైనాగాని యిందులో బ్లాకుమార్కెటింగు, షాద్ద్రైవ్స్ గాని చాలా అవకాశకలు ఉండే విషయాలపైన $1\frac{1}{2}$ సంవత్సరాల నుంచి సభ్యులకు తెలవని విషయాలు కూడా నాకు నేర్చుకునే అవకాశము కలిగింది. ఇప్పుడు పెద్దలు లచ్చన్నగారు కొన్ని విషయాలు చెప్పారు అవేమంటే ఈ రోజున పంపిస్తున్న సరుకు పంపిణీ కాకముందు సైంటిఫిక్ మార్జిన్లు ద్వారా మార్పు చెంది తరువాతనే డిస్ట్రిబ్యూషన్ జరుగుతున్నట్లు శ్రీ లచ్చన్నగారు చెప్పారు. ఆయన చెప్పింది నిజమే. అమెరికాలో తాళాలు చేయడానికి సైంటిఫిక్ పద్ధతులు అనుసరించినా ఉండే వానిని మోసముతో తీసుడానికి కూడా సైంటిఫిక్ పద్ధతులు అనుసరించడం జరుగుతోంది. ఈ బ్లాకుమార్కెటింగ్ ఈ విధంగానే ఉన్నాడు. దాదాపు $1\frac{1}{2}$ సంవత్సరాలు అయి యీ పోస్ట్ పోలియో తీసుకున్న తరువాత యీ నిత్యావసర వస్తువులు ప్రజలకు సరిగా అందజేయాలి అనేది బాధ్యతతో కష్టపడి రాత్రింబవళ్లు ఆలోచన చేసాను. దానికి ప్రభుత్వము వారికి అన్ని వైపులనుంచి కూడా కోఆపరేషన్ కావాలి. ఇది కాంగ్రెసు ఐ వారు ఒక్కరే చేస్తారనే అనిపించుకోకుండా ప్రజలకు ఉపయోగపడే యీ పంపిణీని గరిచేయడంలో అప్రోజిషన్ వారు కూడా కలిసిరావాలి. ఇప్పుడు అప్రోజిషన్ వారు యీ కమిటీను గ్రామాల్లో పిలిచేదని అంటున్నారు. అట్లా పిలవని పక్షంలో వారు కమిటీలు పిలవడంలేదని గవర్నమెంటుకు ఉత్తరాలు వ్రాసారా?

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :- నేను ఉత్తరం వ్రాసాను.

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి :- తమరు ఒక్కరూ వ్రాసి ఉండవచ్చును.

శ్రీ గొతు లచ్చన్న :- రాత్రింబవళ్లు ఇంత ప్రమేషం యీ పంపిణీ విషయం ఆలోచన చేసిన మంత్రులు యీ కమిటీని ఎందుకు పిలవలేదు? ఈ కమిటీ సభా

re. : (3) New distribution policy relating
to essential commodities
in rural areas.

పేజీములు జరుగుతున్నాయా లేదా అనేది గవర్నమెంటు వారు ఎందుకు తెలుసుకో
కూడదు ?

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి :- ఇప్పుడు ముఖ్యంగా నేను మనవిచేసేది ఈ కొత్త
పంపిణీ విధానం ప్రకారంగా గ్రామీణ ప్రజలకు ఏ విధంగా నిత్యావసరస్తువులు సక్ర
మంగా అందజేయాలి అలోచన చేయాలి.

అవ్వడా, భారత దేశం నుంచి స్టేట్ గవర్నమెంట్ కు సరకు ఎంత వస్తుంది, 7-40 p.m
ఏం జరిగిందో అన్నాడు. ఉన్న దానిలో మనం పంచుకోవాలి. ఈ రాష్ట్రానికి దాదాపు 42 వేల
టన్నుల బియ్యం గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా నుంచి ఎలాబ్ మెంట్ వున్నది. 20
వేల టన్నుల పుగర్ ఎలాబ్ మెంట్ వున్నది. కిరసనాయిల్ 42 వేల కిలో లీటర్స్
ఎలాబ్ మెంట్ వున్నది. పామోలిన్ ఆయిల్ నిన్నటి వరకు 2,900 టన్నులు ఉండేది.
ఈ నెలకు 3,300 టన్నులు ఇచ్చారు. గోధుమలు దాదాపు 8 వేల టన్నులు గవర్న
మెంట్ ఆఫ్ ఇండియా నుంచి ఎలాబ్ మెంట్ వున్నది

Shri Ashok Gajapathi Raju: What is the per-capita allotment
for all the commodities? You are just mentioning big quantities. That
is all.

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి :- ఇప్పుడు ఉన్నది యిస్తాను. మిగిలినది తరువాత
పంపిస్తాను. 9 మాసాల పైర అయిపోయింది సిటీలో ఉండే డిస్ట్రిబ్యూషన్ సిస్టమ్ ను
చూర్చి. ఫ్రైయర్ ఫ్రైయిన్ షాప్ వాడు పోయి ఎఫ్ సి.ఐ. గోడౌన్ నుంచి తీసుకు
వెళ్ళాలి. ఎఫ్.సి.ఐ.లో ఉండే లంచగొండితనాలకు అగలేక బాధపడి 7, 8
రోజులు తిరగవలసి ఉండేది. వాటిని మొదలు స్టాన్ చేశాము. ఎస్.ఎ.యల్
కమోడిటీస్ కార్పొరేషన్ స్థాపన చేసి ఫ్రైయర్ ఫ్రైన్ షాప్ వాడు గోడౌన్ కు
పోకుండా ఇక్కడ నుంచే మంచి బియ్యం తీసుకుంటాడు. కంప్లయిట్స్
ఉన్నాయి. వారు డబ్బును ఖర్చుపెట్టేవరకు వారికి మంచి బియ్యం దొరికేది కాదు
ఆ సిస్టమ్ ను మార్చివేసి ఎస్.ఎ.యల్ కమోడిటీస్ కార్పొరేషన్ ద్వారా హైదరాబాద్ లో
9 స్క్వేర్స్ లో 9 గోడౌన్స్ ఏర్పాటుచేసి ఇక్కడ నుంచి ఫ్రైయర్ ఫ్రైన్ షాప్ కివరస్
తీసుకుపోవాలి షాప్ లో ప్రతి వస్తువు ఆమ్మేటర్లు చేశాము 9 నెలల నుంచి నాన
కంప్లయిట్స్ చేశాము హైదరాబాద్ సిటీలో డిసెట్రైజ్ చేశాము అన్నమాట
వారికి సక్రమంగా వస్తువులు యిస్తున్నాము. విత్ లెక్కగారు కిరోసిన్ దొరకలేదు
అన్నారు. వారికి కార్డ్ తేదేమో లెజిస్లేషన్ సెక్రటరీగారికి చెవితే కార్డ్ యిస్తాడు.

re. : (3) New distribution policy relating
to essential commodities
in rural areas

కార్డ్ యిస్తే తప్పకుండా కిరోసిన్ దొరుకుతుంది. ఈ ఎక్స్‌పెరిమెంట్ రోజులలోనే మొత్తం రాష్ట్రంలో ఉండే గ్రామ గ్రామా లో కార్డ్ ఇచ్చే సిస్టం అమలు చేయించాము. కార్డ్ ద్వారా రేషన్ తీసుకొనే అంకారం ప్రతి పొరుగుకి కలిగించే ప్రయత్నం చేశాము. కార్డ్ సిస్టం గ్రామాలలో పూర్తి అయిన తరువాత ఏదైతే సిస్టం చేసిన మాదిరిగా గ్రామాలలో కూడా ఎసెన్షియల్ కమోడిటీస్ అందించే ప్రయత్నం చేస్తాం. ఉదాహరణకు చిత్తూరు జిల్లా తీసుకుంటే ఎఫ్ సి ఐ. గోడౌన్స్ రేషన్‌గంటలో ఉంటాయి. 70 మైళ్ళ దూరం పోవాలి. అఖరున ఉండే పాప్ కీపర్ ఎట్లా తీసుకు పోయేది? ఫిజికల్ గా పాసిబుల్ కాదు. వాడు ఎక్కడనో అమ్మి వెళ్ళిపోయేది అందుచేత ప్రజలకు అందేది కాదు. దానికొకటి ఎసెన్షియల్ కమోడిటీస్ కార్పొరేషన్ సహకార తాలూకా లెవిట్ పరసు, మొత్తం రాష్ట్రంలో, తీసుకుపోయే స్టేప్ తీసుకొన్నాము. ఎసెన్షియల్ కమోడిటీస్ తాలూకా లెవిట్ వరకు తీసుకుపోయే బాధ్యత మొదలు చేసి మొన్న ఉగడి పండుగ రోజు నుంచి గ్రామాలలో కూడా కిరోసిన్ రైసు, మిర్చి, కిరోసిన్ అందజేయాలనే నిర్ణయంతో బయటపడ్డాము. లచ్చన్నగారికి ఇతర సభ్యులకు దాని విషయంలో కూడా అనుభవం ఉండాలి, దానిపై సహజ మారి నిఘా ఉండాలి. మేము హైదరాబాద్ లో కూర్చుని తుర్పిణీలోల సక్రమంగా పోతోందో లేదో చూసే అవకాశం లేదు. దీనిని అమలు చేసేటందుకు అందరు ప్రయత్నం చేస్తేనే అవుతుంది. క్రొత్త విధానం తీసుకువచ్చాము. దీనిని ఎట్లా యింప్లిమెంట్ చేయాలి? ఈ డిస్ట్రిబ్యూషన్ సిస్టమ్ ఇండియాలో మేమే ప్రారంభం చేసినాము ఎక్కడా లేదని మంచి చేస్తున్నాను (యింటర్వ్యూ) కేరళ అంతే కదవ, అంతపురం, యంకాకలుపుకుంటే కర్నూలు జిల్లాల అంతలేదు అరుకోట్ల ప్రజలక అందించాలి. ఇది గమించండి మొత్తం దేశంలో చక్కెర డిస్ట్రిబ్యూషన్ మన సిటీలో 5 కే జి లెవెల్ కు ఉన్నాము. ఓనియమ్ 2 కే. జి. లు పాపాలి ప్రకారంగా 5 కే. జి. వరకు యిస్తూ పోతున్నాము బొంబాయిలో, ఢిల్లీలో, మద్రాసులో యంతకంటే ఎక్కువ దొరుకుతున్నది అంటే నేను వచ్చేటందుకు సిద్ధంగా ఉన్నాను. స్వరాజ్యమ్మగారు చెప్పారు. జిల్లాలలో బ్లాక్ మార్కెటింగ్ ఉరుగుతున్నది వారికి సాయాలు జరుగుతున్నాయని వాటన్నిటిపైన మేము చర్యతీసుకుంటున్నాము అవి కూడా నేను ఫిగర్ యిచ్చాను ఇండియాలో ఏరాష్ట్రమునైనా చూపించవలసింది. ఒక సంవత్సరంలోపల 5 కోట్ల పై: పట్టడం జరిగింది. ఇప్పుటిదాకా మర రాష్ట్రంలో ఒక కొట్టి 20 లక్షల టన్నులు పట్టడం జరిగింది. పోయిన సంవత్సరం 5 కోట్ల 10 లక్షలవరకు సరుకును బ్లాక్ మార్కెటింగ్ నుంచి పట్టినాము.

శ్రీమతి ఎమ్ స్వరాజ్యం : పట్టిన కేసులలో రిజల్ట్ ఏమి అయింది ?

re : (3) New Distribution Policy relating to
essential Commodities in the Rural Areas

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి : జైలుకు పోయినారు. కావాలంటే లిస్ట్ యిస్తాను, ఇప్పుడు ఎటువంటి సిద్ధాంతం ప్రకారం క్రొత్త సిస్టమ్ కు యింప్లిమెంట్ చేసే దారి పొందిపోతున్న సమయంలో యిక్కడ డిస్ కంప్లైన్స్ పెట్టారు భారతదేశ ప్రభుత్వం వెంటనే తీసుకు మగర్ యిచ్చినది.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న : గౌరవ మంత్రులు రాష్ట్ర మొత్తం, జిల్లా మొత్తం, తాలూకా మొత్తం మీదా క్వాలిటీ ఫిగర్ చెప్పుతున్నారు. ఎసెన్షియల్ కమెడిటీ, మగర్ గాని ఏదైనా గాని పర్ పాడ్ ఎంత పడుతుందో ఆ రెక్క చెప్పమ. గౌరవసభ్యులు కోరారు.

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి : పర్ పాడ్ గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా ఎలాబ్ మెంట్ 426 గ్రామము. పర్ పాడ్ కిరొసేన్ ఎంతో కాలిక్యులేషన్ కాలేదు. ప్యామిలికి రెండు లీటర్స్ స్టాటుట్ పరీగా ఈ నెలనుంచి యింప్లిమెంట్ చేస్తున్నామని మనవి చేస్తున్నాను. రెండు లీటర్స్ కాకుండా యింకా మిగిలిపోతే యింకా ఎక్కువయిచ్చే అధికారం కలెక్టరు లకు యిచ్చాము.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :- ఎ.వి.సి. కార్డ్స్ మీద కూడ 426 గ్రామము ఇస్తున్నారా?

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి :- ఎ.వి.సి కార్డ్స్ అని లచ్చన్నగారు చెబుతున్నారు. అది మాది కాదు. అది వేరే డిస్ట్రిక్ట్ కమిటీ నిర్ణయం చేసుకున్నారు. చిత్తూరులో యిన్ కం బేసిస్ లో చేశారు.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :- ఎ.వి.సి. కార్డ్స్ మీదాలని కమిటీలో ఎప్పుడూ కూడా తీర్మానం జరగలేదు.

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి :- ముందటికి ఎలా చేద్దామో కూర్చుని మాట్లాడుకొని నిర్ణయం తీసుకుంటాము. చిత్తూరులో కమిటీ యిన్ కంబేసిన్ పై అని నిర్ణయం తీసుకొన్నారు. ఎందుకు యిట్లా చేశారని నేను కలెక్టర్ తో డిస్ కంప్లైన్ చేశాము. అర్బన్ ఏరియాలో ఎక్కువ మగర్ వాడుతారు. గ్రామాలలో ఎక్కువ మగర్ వాడరు. గ్రామాల నుంచి నీటికి వస్తున్నది. వీరికి అవసరం ఉంటుంది వారు బ్లాక్ మార్కెట్ లో అమ్ముతారు, వీరే కొంటారు. దానివల్లా బ్లాక్ మార్కెట్ విక్రయ అవుతున్నది. అందు చేత చేస్తున్నాము అన్నారు. మే నెల ఫస్ట్ నుంచి ప్రతి ప్యామిలికి నెలకు మినిమమ్ రెండు కే.జి.ఎ మగర్ ఎలాబ్ మెంట్ యిచ్చి తీరాలనే నిర్ణయాన్ని నేను యిప్పుడు ఎవోన్స్ మెంట్ చేస్తున్నాను.

ఈ స్కిమును తీసుకున్నాం. ఇది కొత్తది. గవర్నమెంటు బడ్జెట్ నుంచి 7-50 p.m. ఇందుకు ఏమీ తీసుకోలేదు. ఇది కేంద్ర ప్రభుత్వం రిజిస్ట్రార్ షాంకు వ్రాసి-9 కోట్ల రు.లు ఎసెన్షియల్ కమెడిటీస్ కారకు గ్రామము చేయించింది, 500 ప్యామిలీస్ కు ఒక రేషన్ షాపు

re. : (3) New distribution policy relating to essential commodities in rural areas.

అన్నాదు సభ్యులు. మొత్తం 30 లక్షల షరేన్ పావులున్నాయి మగ దేశంలో అందులో 29 వేలు మన రాష్ట్రంలోనే వున్నాయి దీనికి సంబంధించిన అధికారాలు సభ్యులకు యిస్తున్నాము. కమిటీలు వేస్తున్నాము. సభ్యులు చెప్పినట్లుగానే చేస్తాము. ఈ 9 కోట్ల గాక, కో ఆపరేటివ్ బ్యాంకును నుండి లోన్స్ తీసుకుంటున్నాము, రవర్షియల్ బ్యాంకు నుండి లోన్స్ తీసుకుంటున్నాము. ఒక్కొక్క జిల్లాకు ఎంత అవసరమంటుందనేది ఆలోచించాము ఒక్కొక్క జిల్లాకు ఒక కోటి రు.లు అవసరమంటుంది. మొత్తం రాష్ట్రంలోని గ్రామాలన్నింటికీ నిత్యావసర వస్తువులు పంపించాలని ప్రయత్నిస్తున్నాము. ఇందుకు దాదాపు పది వేల లాకీలు అవసరం. ఆ విధంగా లాకీలు బుక్ చేయడం, ఉగాది నుండి ఇవి అందజేయడానికి ప్రయత్నించడం ప్రారంభించాము. ప్రతిచోట అందుతున్నది లేరని తెలుసుకుంటున్నాను. వైర్లెస్ తో రాత్రింబగళ్లు కలెక్టర్లతో మాట్లాడడం జరిగింది. చేరినా లేదా? చేరిన తర్వాత పంపకం సక్రమంగా జరిగిందా, లేదా అనే ఇన్ ఫర్ మేషన్ తెప్పించుకోవడం జరిగింది. కమ్యూనికేషన్ సరిగాలేక, ఇంకా కొన్ని ప్రాంతాలలో, ముఖ్యంగా ట్రైబ్స్ కు చెందిన ప్రాంతాలలోకి పోలేదని తెలిసింది, కొన్ని చోట్ల లాకీలు పోలేని స్థలాలు వున్నాయి అటువంటి చోట్ల బండ్లపై చేరవేస్తున్నామని తెలియజేశారు. రోజు కలెక్టర్లతో నెను మాట్లాడుతున్నాను. తప్పకుండా పంపకం చేస్తామని వారు నాకు ఎన్నూరెన్ను యిస్తున్నారు. గట్టిగా దీనిని అమలుజరపాలనే ఉద్దేశంతో వున్నామని మనవిస్తున్నాను. ఇంక, కమిటీల విషయం. తమిళనాడులో వలెగాక, ముంబైకికడ ఒక హాండికాప్ వుంది, తమిళనాడులో సివిల్ సప్లయ్ డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించి పైనుంచి క్రిందివరకూ వున్న స్టాఫ్ అంతా యీ విషయానికి సంబంధించి పూర్తిగా బాధ్యత తీసుకుంటారు. ఇక్కడ మేము కలెక్టర్లకు అందజేస్తున్నాం; కలెక్టరు సివిల్ సప్లయ్ క్రింద వుండడు. జాయింట్ కలెక్టర్ కూడ సివిల్ సప్లయ్ హాండ్ ఎర్లో వుండడు ఆయన తన దయాదాక్షిణ్యంతో సేవచేస్తున్నట్లుగా వుంది. అక్కడికి, వారిపై రాత్రింబగళ్లు కూర్చోని, మా కమిషనర్ ను, కలెక్టరును పంపించి యీ స్కిమును ఇంప్లీమెంట్ చేయించడంలో వారికి ఇంటిరెస్టు వుట్టింది కార్యక్రమం చేస్తున్నాం. ఇందులో సభ్యుల సహాయం కూడా చాలా కావాలి. ఇది ఒక సివిల్ సప్లయ్ డిపార్టుమెంటు మాత్రమే చేయగలిగినది కాదు. నేను ముఖ్యమంత్రిగారినికూడా కోరాను. వేరే రాష్ట్రంలో సివిల్ సప్లయ్ డిపార్టుమెంటుకు 60, 70 కోట్లు ఉంటే నాకు ఆరు కోట్ల చిల్లర వుంది ఇప్పుడున్న స్టాఫ్ తో యిది ఎట్లా చెయ్యగలం? అందువలన, జిల్లా స్టాయిలో కమిటీలు అన్నప్పుడు రాజకీయ పార్టీలుకూడా సహకరించాలి, ఉత్తరం వ్రాస్తే సమాధానం యివ్వరు. మెంబర్ల పేర్లు సూచించమని వ్రాస్తువుంటాము. ఒక వారం రోజుల్లో గనుక వారి నుండి సమాధానం వస్తే మంచిది.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :- పార్టీ కాఖలు వున్నచోట తప్పకుండా వెంటనే పేర్లు యిస్తారు.

re. : (3) New distribution policy relating to essential commodities in rural areas.

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి :- వున్నచోట నుండయినా వారం రోజుల్లో యిస్తే మంచిది.

శ్రీ సిహెచ్. చిత్రారెడ్డి :- గ్రామీణ స్థాయిలో కమిటీలు చాలా ఎఫెక్టివ్ గా పనిచేయడానికి అవకాశం వుంది. జిల్లా, తాలూకా స్థాయి కమిటీలు కూడా పనిచేస్తాయి, కాని అక్కడ బ్లాక్ మార్కెట్ ఎక్కువ బరగజానికి అవకాశముంది. కనుక గ్రామీణ ప్రాంతంలో మీరు చట్టబద్ధమైన కమిటీలను రాజకీయ పార్టీలవారితో వెయ్యండి. ఇప్పుడు బ్లాక్ మార్కెట్ ఎట్లా నడుస్తుందో చూద్దాం.

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి :- వారికి తెలియదేమో, ఇప్పుడు సర్వేయింగుల సంతకం లేనిదే ఎలాద్ మెంటు కూడా జరిగదు.

శ్రీ ఎస్. రామారెడ్డి :- అన్ని రాజకీయ పార్టీలు వారి పేర్లు ఇక్కడికి పంపించడం, వారు మళ్ళీ జిల్లాలకు పంపించడానికి కొన్ని నెలలు పడుతుంది దానికి బదులు ఆయా జిల్లా కలెక్టర్లే అక్కడ వున్నవారి పేర్లు తెప్పించి వీటిని ఏర్పాటుచేస్తే బాగుంటుందిగదా, అట్లా ఆర్డరు పంపించండి.

శ్రీమతి బి. భనుమారావు :- తహసీల్దారు, ఇతరులు మిలాఖతు అయి, యీ పంపకం సరిగా చెయ్యడం లేదు. గ్రామసీమలలో నిత్యావసరవస్తువుల పంపకం సరిగా చెయ్యడానికి ప్రయత్నించాలి గట్టి చర్యలు తీసుకోవాలి.

శ్రీ కె. బి. సిద్ధయ్య :- పంపిణీ కమిటీలను వేస్తామంటున్నారు ఈ కమిటీలకు అవసరమైన అధికారాలు ఇవ్వాలి అలాగే పంపిణీదారులను నియమించడంలో అన్యాయం జరుగుతున్నది. అందువలన, సక్రమమైన పంపిణీదారులను నియమించడంలో తగిన చర్యలు తీసుకోవాలి.

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి :- ఇప్పుడు రాష్ట్రంలో మొత్తం 29 వేల ఫెయిర్ ప్రైస్ షాపు వున్నాయి. అందులో 20 వర్సెంట్ షెడ్యూల్డ్ క్యాస్ట్రు, ట్రైబ్ కు ఇచ్చే నిర్ణయం జరిగింది. ఒక మాట. ఇప్పుడు ప్రవేశపెట్టే కొత్త సిస్టమ్ కు మీ పూర్తి సహకారం కావాలి. ఈ నెల తరువాత, మీరంతా యీ కమిటీలలో వుండి, జిల్లా తాలూకా స్థాయి లలో వీటిని సక్రమంగా నడిపిస్తారని, ప్రజలకు ఇవి సక్రమంగా అందుతాయనే ఉద్దేశంతో ఇది ఏర్పాటు చేశాము.

శ్రీ కె. సత్యనారాయణ :- స్టేట్ లెవెల్ లో కమిటీ వుంటుందా ?

re : Message from the Legislative Council

11-00 p.m.

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి :- ఇప్పుడు వెసాము ఇకముందు అఫీషియల్స్‌తో కమిటీ ఉంది. ఇప్పుడు నాన్-అఫీషియల్స్‌తో వస్తున్నారు. స్టేటు లెవెలు, జిల్లా లెవెలు, తాలూకా లెవెలు వరకు రాబోయే పార్టీల ప్రతినిధులతో కూడి డిస్ట్రిబ్యూషన్ పథకంలో నిఘా ఉండాలి. మా ఉద్దేశం.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :- గ్రామీణ స్థాయిలో కూడా ఉండాలి.

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి :- గ్రామ స్థాయిలో సర్ప్లస్, మెంటల్లు ఉంటారు అంతకంటే మొగ్గట్ట ఎవరినంటారు ?

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :- సర్ప్లస్ వ్యక్తిరకమైన గుర్తువానినంటారు.

శ్రీ సిహెచ్. విఠలరెడ్డి :- గ్రామాల్లో కూడా రాజకీయ పార్టీలుంటాయి కదా. సర్ప్లస్‌కి వ్యతిరేక వర్గం ఉంటే వారికి అవకాశం ఉండాలి.

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి :- మొదట ఈ కమిటీ వేస్తాం. ఎక్స్‌పెరిమెంటల్‌గా వీటిని చూచిన తరువాత ఆలోచిద్దాం.

ANNOUNCEMENT

Mr. Deputy Speaker :- I have received the following message from the Chairman, Andhra Pradesh Legislative Council, Hyderabad.

"In accordance with Rule 147 of the Rules of Produce and Conduct of business in the Andhra Pradesh Legislative Council, I transmit a copy of the Hyderabad Metropolitan Water Supply and Sewerage Bill, 1982 (L. A. Bill No. 4 of 1982) as passed and agreed to by the Legislative Council on the 1st April 1982 without any amendment and signed by me."

Yours faithfully,

Sd/-
Chairman,
Andhra Pradesh Legislative Council.

re :- alleged premature disclosure
of Budget allocations.

re. : Statistics for the meeting of eleventh
session of the Assembly.

RULLING BY THE CHAIR Re. : ALLEGED PREMATURE DISCLOSURE OR BUDGET ALLOCATIONS

Mr. Deputy Speaker :-

Sri P. Janaidhan Reddy has given notice of a motion under rule 169 alleging breach of privilege of the house arising out of premature disclosure of budget allocations under plan and non-plan schemes for the welfare of Backward Classes by Sri A. Veerappa, Minister for Handlooms, Textiles and Backward Classes to 'Andhra Patrika' a Telugu daily on 2nd March, 1982. He also claimed that the said 'Andhra Patrika' published the plan and non plan allocations in the Budget for 1982 - 83 towards Welfare of Backward Classes as Rs. 9,35,00,000 and Rs. 11,00,000 respectively. I got it verified from the Budget documents and found the actual allocations made against plan and non-plan schemes for the Welfare of Backward Classes are Rs. 5,42,10,000 and Rs. 14,15,30,600 respectively. Thus it is clear that what was published in Andhra Patrika at the alleged instance of the Minister for Handloom, Textiles and Backward Classes does not bear any relation to the actual allocations in the Budget for 1982-83.

In a very recent case in Lok Sabha when leakage of Railway budget was alleged, the Speaker held inter alia that he would like to caution the Government as a matter of propriety not to provide ground or cause for such charges to be levelled in the House.

In view of the above, I hold that there is no breach of privilege of the House involved in the alleged leakage of Budget allocations indulged in by the Minister for Handlooms, Textiles and Backward Classes. However, I would like to caution the Minister not to provide ground or cause for such charges to be levelled in this House.

ANNOUNCEMENT

Re: STATISTICS FOR THE MEETING OF THE ELEVENTH
SESSION OF THE ASSEMBLY FROM 17-3-1982 TO 1-4-1982

Mr. Deputy speaker: these are the statistics for the current session :

1. No. of days for which the Assembly sat	11
2. No. of hours for which the Assembly worked	55 hrs. & 10 mts.
3. No. of speeches made by the Ministers	68
4. No. of speeches made by the Members	318
5. No. of supplementaries	626
6. No. of starred questions answered orally	97

re. : Statistics for the meeting of eleven session of the Assembly.

Sri M. Venkaiah Naidu :- Why all these announcements, Sir

Mr. Deputy Speaker :- At the end of the session we do.

Sri M. Venkaiah Naidu :- So are we ending to-day ?

(Sri P. Janardhan Reddy and others rose up saying 'Point of Order')

Mr. Deputy Speaker :- Let me finish

Sri P. Janardhan Reddy :- You cannot dictate us. You have to hear the Points of order.

Mr. Deputy Speaker :- No, No.

Sri P. Ashok Gajapathi RaJu :- Point of Order.

Mr. Deputy Speaker :- I will hear.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju .- Sir, Rule 16 says "The Speaker shall have the power to adjourn the House whenever he deems necessary but he shall not exercise his power to adjourn the House **SINE DIE** without the consent of the House :"

Mr. Deputy Speaker :- Yes. Kindly hear now.

7. No. of answers to unstarred questions placed on the Table of the House (Printed lists)	40
8. No. of Short Notice Questions answered	14
9. No. of notices under rule 329 admitted and statements made by the Ministers	35
10. No. of Call Attention Notices admitted and statements made by the Ministers	22
11. No. of Bills introduced	4
12. No. of Bills passed	5
13. COMPOSITION OF THE HOUSE AS ON 1-4-1982.	
Indian National Congress (I)	255
Communist Party of India (Marxists)	8
Lok Dal	7
Communist Party of India	6
Janata Party	5
Bharateeya Janata Party	3
Majlis-Ittehad-UI-Muslimeen	3
Independents	8
Total :	295

With the permission of the House, I adjourn the House **SINE DIE**.

The House then adjourned **SINE DIE**.

